

Управління культури і туризму
Кіровоградської обласної державної адміністрації

Кіровоградська обласна універсальна наукова бібліотека
ім.Д.І.Чижевського

ОБЛАСНИЙ ФОРУМ СІЛЬСЬКИХ БІБЛІОТЕКАРІВ КІРОВОГРАДЩИНИ

Кіровоград 2010

УДК 027.52:023.5
ББК 78.34 (4УКР) 751
О – 16

Обласний форум сільських бібліотекарів Кіровоградщини: Зб. Матеріалів /Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського; упоряд. Козлова В.А., Дубина Л.О., Кудря М.А. – Кіровоград, 2010. — 264с.

ISBN 978-966-2294-08-8

Збірник складається з двох частин.

Ч. 1-містить матеріали Обласного форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини, який проводився в області вперше за часів незалежності України.

Ч. 2 - висвітлює діяльність сільських бібліотек — переможців обласного огляду — конкурсу „Краща сільська бібліотека Кіровоградщини» на районному та обласному рівнях.

Видання доповнене фотодокументами.

Розраховане як на бібліотечних працівників, так і на керівників, які опікуються проблемами розвитку бібліотечної галузі в області.

Упорядкували та підготували до випуску:

Козлова В. А., Дубина Л. О., Кудря М. А.

Редактор: Козлова В. А., заступник директора з наукової роботи

Відповідальна за випуск:

Гаращенко О. М., директор обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського

78.34 (4УКР) 751 ББК

ISBN 978-966-2294-08-8

© Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського
© ТОВ «Полиграф-Сервіс»

ЗМІСТ

Передмова.....	5
I. Виступи учасників Обласного форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини	
Привітання губернатора Кіровоградської області Сергія Миколайовича Ларіна	7
1. Гаращенко О. М. Інформаційні, освітні та культурні послуги бібліотек — сільській громаді	9
2. Цурина І. О. На порядку денному — сільська бібліотека	18
3. Кадук З. М. Соціальні гарантії держави — працівникам бібліотек.....	24
4. Козловська Т. М. Розвиток сільських бібліотек в умовах інформатизації суспільства.....	31
5. Рейниш В. М. Центральна районна бібліотека — ресурсний центр для сільських бібліотек	33
6. Дубинський В. П. Бібліотека — частина інфраструктури села	35
7. Прудка Л. В. Бібліотека як центр громадських зв'язків, культурних та соціальних ініціатив.....	37
8. Бойченко Л. В. Використання інновацій в діяльності сільської бібліотеки.....	41
9. Горбенко О. Г. Бібліотека і влада. Практика співпраці	45
10. Кашєєва Л. В. Організація бібліотечного обслуговування мешканців села в умовах соціально-економічних змін	46
11. Корінь А. М. І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь	49
12. Бутко Л. В. Трансформація діяльності сільської бібліотеки — вимога часу	55
13. Чуянова Н. М. Сільська бібліотека у встановленні громадянського суспільства.....	56
Додатки	
• Положення про обласний форум сільських бібліотекарів Кіровоградщини	58
• Звернення учасників обласного Форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини	59
• Доручення голови Кіровоградської облдержадміністрації	62
• Сценарій обласного Форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини	64

II. Презентації бібліотек-переможців обласного огляду-конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини»

• Івангородська сільська бібліотека Олександрівського району.....	71
• Верблужська сільська бібліотека-філія № 1 Новгородківської ЦБС	81
• Йосипівська сільська бібліотека Новомиргородського району.....	94
• Липнязька сільська бібліотека Добровеличківського району	108
• Осичківська сільська бібліотека-філія Вільшанської ЦБС.....	114
• Помічнлянська сільська бібліотека Новоукраїнського району	121
• Смолінська селищна бібліотека № 1 Маловишківського району.....	133
• Федіївська сільська бібліотека Бобринецького району.....	138
• Аджамська сільська бібліотека № 2 Кіровоградського району.....	148
• Водянська сільська бібліотека Петрівського району	160
• Новопразька центральна бібліотека-філія Олександрійської районної ЦБС.....	168
• Підвисоцька сільська бібліотека-філія Новоархангельської ЦБС	179
• Пушківська сільська бібліотека Голованівського району.....	186
• Йосипівська сільська бібліотека-філія Ульянівської ЦБС	194
• Антонівська сільська бібліотека Долинського району.....	212
• Дмитрівська сільська бібліотека-філія Устинівської ЦБС.....	215
• Заваллівська бібліотека-філія Гайворонської ЦБС	219
• Мар'ївська сільська бібліотека-філія Компаніївської ЦБС	236
• Омельницька сільська бібліотека-філія Онуфріївської ЦБС.....	246
• Пантазіївська бібліотека-філія Знаменської районної ЦБС	251
• Миронівська сільська бібліотека-філія Світловодської районної ЦБС.....	257

Додатки

• ПОЛОЖЕННЯ про обласний огляд-конкурс «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини»	262
• Фотофакти з життя сільських бібліотек	

ПЕРЕДМОВА

Яскравою перлиною у намісті святкових заходів до Всеукраїнського Дня бібліотек 2010 року став обласний Форум сільських бібліотекарів Кіровоградщини. Це був перший Форум в історії розвитку бібліотечної галузі в області за роки незалежності України.

Форум проводився з метою обговорення перспектив розвитку сільських бібліотек, підвищення професійної майстерності сільських бібліотекарів, виявлення та запровадження кращих інновацій щодо організації вільного доступу населення до інформації і знань, впровадження нових бібліотечних послуг, спрямованих на задоволення інформаційних потреб місцевих громад та підбиття підсумків обласного огляду-конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини».

Організаторами Форуму стали Кіровоградська обласна державна адміністрація, Кіровоградська обласна рада, управління культури і туризму облдержадміністрації та обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського.

У Форумі взяли участь: голова облдержадміністрації Сергій Миколайович Ларін, голова обласної ради Микола Олексійович Сухомлин, заступники голів райдержадміністрацій, начальники відділів культури і туризму райдержадміністрацій, голови сільських рад та понад 400 сільських бібліотекарів з усіх куточків області.

Були підведені підсумки обласного конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини» та відзначені переможці.

Голова облдержадміністрації Сергій Ларін і голова обласної ради Микола Сухомлин вручили призи та цінні подарунки бібліотекам, які посіли перші три місця в обласному конкурсі, зокрема:

III — Івангородській сільській бібліотеці Олександрівського району, завідувача бібліотекою Бойченко Л. В.

II — Новопраській центральній бібліотеці-філії Олександрійського району, завідувача Бутко Л. В.

I — місце розділили дві бібліотеки:

Завалівська бібліотека-філія Гайворонської ЦБС, завідувача бібліотекою Пахович Н. А. та Смолінська селищна бібліотека №1 Маловисківського району, завідувача бібліотекою Прудка Л. В.

Заохочувальні призи та цінні подарунки були вручені завідуючим сільськими бібліотеками: Ставничій Ж. В. (Антонівська сільська бібліотека Долинського району), Монастирській Л. В. (Аджамська сільська бібліотека №2 Кіровоградського району), Омельченко Д. Л. (Помічянська сільська бібліотека Новоукраїнського району), Гончар О. М. (Підвисоцька сільська

бібліотека-філія Новоархангельської ЦБС), Цупренко С. В. (Водянська сільська бібліотека Петрівського району), Лобастовій І. І. (Йосипівська сільська бібліотека-філія Ульянівської ЦБС), які вручили директори обласних бібліотек для дітей та юнацтва Т. С. Манжула та Л. М. Савенко, голова Кіровоградського обласного комітету профспілки працівників культури України З. М. Кадук.

Директор ОУНБ ім. Д. Чижевського О. М. Гаращенко повідомила, що завдяки благодійній допомозі від Президентського фонду Леоніда Кучми «Україна» 21 краща сільська бібліотека отримує подарунковий набір, куди входять науково-методичні посібники, підручники, дитяча література — казки, словники та ін. А також ґрунтовне новітнє дослідження — десяти томник «Україна: антологія пам'яток державотворення». Загалом у комплект входить компакт-диск і 29 книг.

Від літературного об'єднання «Степ» подарувала комплекти книг місцевих авторів Федіївській сільській бібліотеці Бобринецького району (бібліотекар Колодєєва Р. А.), Пантазіївській бібліотеці-філії Знамянської районної ЦБС (Дьоміна Г. В.), Миронівській бібліотеці-філії Світловодської районної ЦБА (Горбаченко Т. О.) місцева поетеса, член Національної спілки письменників України Антоніна Корінь.

Переможців вітав заступник начальника Державного управління охорони навколишнього середовища у Кіровоградській області Р. О. Калинів та подарував комплекти «Червона книга. Тварини. Рослини» Смолінській селищній бібліотеці №1 Маловисківського району; Заваллівській бібліотеці-філії Гайворонської ЦБС; Новопразькій центральній бібліотеці-філії Олександрійської районної ЦБС.

Учасників Форуму привітав начальник структурного підрозділу мобільного оператора «Київстар Дж. Ес. Ем.» А. О. Колісниченко. Він вручив кращим сільським бібліотекам від Телекомунікаційної компанії Київстар — 21 набір «Київстар. Мобільний інтернет» для забезпечення Інтернет-зв'язку

Підсумковим документом Форуму стало Звернення його учасників до голови обласної державної адміністрації Сергія Ларіна та голови обласної ради Миколи Сухомлина.

Фінальним акордом урочистостей стала чудова концертна програма Академічного театру музики, пісні і танцю «Зоряни», художній керівник Антоніна Червінська, які подарували бібліотекарям області святковий настрій.

**ПРИВІТАННЯ ГУБЕРНАТОРА КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ
СЕРГІЯ МИКОЛАЙОВИЧА ЛАРИНА ЗІ ВСЕУКРАЇНСЬКИМ
ДНЕМ БІБЛІОТЕК ТА ОБЛАСНИМ ФОРУМОМ.
СІЛЬСЬКИХ БІБЛІОТЕКАРІВ КІРОВОГРАДЩИНИ**

Шановні бібліотекарі Кіровоградщини!

Сердечно вітаю вас із професійним святом — Всеукраїнським днем бібліотек. Започатковане 12 років тому ваше професійне свято засвідчило увагу Української держави до бібліотечної справи і до професії бібліотекаря.

Мабуть, символічним є те, що День бібліотек відзначається щорічно 30 вересня, що співпадає з днем Віри, Надії, Любові і їх матері Софії, адже книга дає людині віру, наповнює життя надією, вчить любові і робить це мудро, як мати Софія.

У цей день наше суспільство вшановує подвижників бібліотечної справи, людей, які присвятили своє життя служінню народу, книзі, знанням.

Бібліотеки — одне з великих надбань цивілізації. Без них неможливо уявити розвиток науки, освіти, культури, життя громадян будь-якої країни. Саме вони в усі часи виконували важливу духовну місію — були і є дзеркалом і пам'яттю народу, держави, духовними скарбницями людства.

Щиро вдячний вам за те, що своєю щоденною і копіткою працею ви забезпечуєте людям вільний доступ до знань та інформації, залучаєте до цінностей національної і світової культури, науки та освіти, відкриваєте дорогу мільйонам співвітчизників до самовдосконалення, всебічного розвитку особистості, впроваджуєте нові технології обслуговування, упевнено торуєте Україні шлях у світовий інформаційний простір.

Переконаний, що ваш високий професіоналізм та подвижництво, відданість улюбленій справі і надалі слугуватимуть утвердженню національної свідомості, гуманістичних ідей та високих моральних цінностей в суспільстві. Те, що ви проводите в день професійного свята обласний форум сільських бібліотек є дуже символічним! Адже саме сільським бібліотекам у соціокультурному середовищі села належить особливе, унікальне місце — бути єдиним, безплатним, а отже максимально доступним для найширших верств населення закладом.

За умов, коли кваліфіковані освітні послуги стали для значної частини населення необхідними і водночас недоступними, саме бібліотеки перетворилися на справжні центри самоосвітньої діяльності.

Значний внесок сільських бібліотек і у знятті соціального дискомфорту.

Саме у них знаходять собі місце для розради й відпочинку соціально незахищені верстви населення.

Сільські бібліотеки сприяють посиленню згуртованості громади, залученню її до проведення різноманітних соціально-важливих проєктів та ініціатив.

Переконаний, що мільйони користувачів глибоко вдячні Вам за високий професіоналізм і громадянське сумління, за людяність і відкритість ваших сердець. Ваша самовіддана і подвижницька праця збагачує духовний потенціал українського народу.

Тож сподіваюся, що цей Форум, який проводиться в області вперше, стане неординарною подією не лише у житті бібліотекарів, а й у культурному житті усіх сільських громад області.

**БАЖАЮ ВАМ ЩАСТЯ, ЗДОРОВ'Я, НАТХНЕННЯ, ЗНАЧНИХ
ТВОРЧИХ ДОСЯГНЕНЬ!**

*Гаращенко О.М.,
директор ОУНБ ім.Д.І. Чижевського
Заслужений працівник культури України*

ІНФОРМАЦІЙНІ, ОСВІТНІ ТА КУЛЬТУРНІ ПОСЛУГИ БІБЛІОТЕК – СІЛЬСЬКІЙ ГРОМАДІ

Шановні Сергію Миколайовичу, Миколо Олексійовичу, Наталіє Юрїївно, шановні колеги, учасники та гості! Щиро вітаю вас на обласному форумі сільських бібліотекарів Кіровоградщини!

Дуже символічним є те, що в переддень нашого професійного свята, Всеукраїнського дня бібліотек, ми проводимо перший за роки Незалежності обласний форум сільських бібліотекарів Кіровоградщини. Переконана, що Форум зібрав людей, не байдужих до спільної справи. Потреба в обміні досвідом та схожі для всіх проблеми об'єднали працівників нашої галузі до самої глибинки. Передував Форуму огляд-конкурс «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини», який показав, що сільські бібліотеки є дійсно важливою соціокультурною установою у кожному селі і для кожної громади.

Бібліотечна мережа області сьогодні — це 589 бібліотек, з них 474 бібліотеки знаходяться у сільській місцевості. Є цікавий, але не радісний факт: з 1991 року (була 731 бібліотека) мережа бібліотек області скоротилася на 142 бібліотеки, переважно — за рахунок сільських бібліотек.

За державною статистичною звітністю у 2009 році сільські бібліотеки надали послуги 214,4 тисячам читачів (кожен 5-й житель сільської місцевості є читачем бібліотеки), які звернулися за рік до бібліотек понад 1,7 млн. разів та яким видано понад 4 млн. документів.

Сьогодні сільська бібліотека на Кіровоградщині виконує дуже багато функцій. Це для місцевої громади — центр інформації і освіти, центр культурно-просвітницький, історико-краєзнавчий, центр громадських зв'язків, культурних та соціальних ініціатив; дозвіллевий, і звичайно, центр регіональної інформації про діяльність органів влади.

Більшість проблем, які хвилюють людину на селі, а це питання освіти, охорони здоров'я, правопорядку вирішуються саме на місцевому рівні. І бібліотека тут бере на себе функцію помічника влади, провідника інформації, інформаційного посередника між владою та місцевою громадою.

Адже відкритість інформування про діяльність органів влади та зворотний зв'язок з населенням, зокрема, через бібліотеки, є однією з ознак демократичного суспільства.

Бібліотеки акумулюють у собі звичаї, традиції села, його історію і культуру. Крім того, надають доступ до світових літературних багатств, можливість долучитися до інтелектуальних і духовних джерел інших народів і культур.

Одним із основних напрямків діяльності сільських бібліотек області є робота з краєзнавства та народознавства. Більшість заходів, спрямовані на популяризацію історії українського народу, його мови і культури.

Цікавою в цьому напрямку є діяльність Федіївської бібліотеки Бобринецького району, Верблюзької №1 Новгородківського, Липнязької Добровеличківського, Новопразької Олександрійського, Водянської Петрівського, Підвисоцької Новоархангельського району.

Важливим осередком популяризації національної культури є створення музейних кімнат при бібліотеках. Такі музеї діють в Грузьківській бібліотеці Кіровоградського району, Глинській та Микільській — Світловодського району.

Бібліотеки беруть участь в районних соціальних програмах, таких як підтримка багатодітних сімей, реабілітація людей з обмеженими фізичними можливостями. Плідно працюють у цьому напрямку Смолінська селищна бібліотека №1 Маловисківського району, Миронівська – Світловодського району, Йосипівська — Ульяновського, Омельницька — Онуфріївського району. Бібліотеки — активні учасники у всеукраїнських та регіональних конкурсах, вікторинах, святах, акціях: «Найкращий читач України — 2010», «Я — патріот», «Україна — держава європейська», «Легенди рідного краю» тощо, у яких активну участь взяли діти та юнацтво нашої області.

Більшість бібліотек намагаються створити комфортні умови для людей поважного віку, проводять значні і цікаві заходи в рамках Року ветеранів. Це сьогодні необхідно всім — і ветеранам, і молоді, і дітям.

Ініціативно і сучасно займаються правовою освітою жителів села в рамках проекту «Мережа громадянської освіти» сільські бібліотеки Кіровоградського, Олександрійського, Олександрівського, Долинського, Новоукраїнського, Гайворонського, Новоархангельського районів. Залучаючи місцевих жителів до правових заходів, вони сприяють підвищенню соціальної активності людей, формують у них громадянську свідомість, допомагають створювати особливий суспільний мікроклімат у своєму регіоні. Тільки в цьому році такі заходи відвідали понад 20 тисяч сільських жителів.

Водночас конкурс ще раз підтвердив, що проблеми роботи (функціонування) сільських бібліотек області є надзвичайно серйозними і потребують

уваги та прийняття відповідних рішень.

Мережа! Характерною проблемою для бібліотек області є існування двох типів бібліотечних мереж. В області продовжують діяти 15 централізованих бібліотечних систем і 10 - децентралізованих. Питання децентралізації на рівні держави повністю не врегульовано і сьогодні, тому на рівні області його досить важко стабілізувати і вирішувати, хоча з цих проблем були прийняті навіть окремі документи, наприклад:

Доручення заступника голови Кіровоградської облдержадміністрації від 15 листопада 2002 р. №27-5 «Про недопущення децентралізації бібліотечних систем»; Наказ управління культури і туризму облдержадміністрації від 17 липня 2007 року №464 «Про заходи щодо збереження діючої мережі бібліотек області», розпорядження голови ОДА №910 - р від 27.11.2009р. «Про затвердження плану заходів щодо розвитку бібліотечної справи у Кіровоградській області на 2010-2015 роки»,

Викликає занепокоєння те, що в окремих районах, де відбулась децентралізація, самостійні сільські бібліотеки стають повністю залежними від місцевого бюджету, від розуміння сільською владою місця і ролі книги та інформації у житті громади. Періодично відбуваються спроби закриття бібліотек, що часто обумовлено як об'єктивними, так і суб'єктивними причинами (зменшення кількості сільського населення, відсутністю коштів, необхідністю проведення ремонтів, опалення...)

Сьогодні бібліотекам складно конкурувати з телебаченням, комп'ютерами, щоб залучати населення до інформації, читання, просвіти. Постійно потрібно творити щось цікаве, неординарне, необхідно постійно змінюватись. Питання про необхідність трансформації сільської бібліотеки є надзвичайно актуальним. Першим кроком на цьому шляху в нашій області є покращення матеріально-технічної бази сільської бібліотеки.

В області прийнято розпорядження голови ОДА №910 - р від 27.11.2009р. «Про затвердження плану заходів щодо розвитку бібліотечної справи у Кіровоградській області на 2010-2015 роки», на виконання якого продовжувалась робота щодо зміцнення матеріально-технічної бази бібліотек.

Проводились ремонти у бібліотеках Маловисківського, Добровеличківського, Гайворонського, Олександрійського, Новоукраїнського районів.

У той же час значна кількість бібліотечних об'єктів перебувають у незадовільному технічному стані: 83 бібліотеки (14%), у т. ч. 63 (13%) у сільській місцевості — потребують капітального ремонту, а 3 (Бобринецька районна бібліотека для дорослих, Іскрівська сільська бібліотека Петрівського району, Луполівська бібліотека Ульяновського району) перебувають в аварійному стані. Потребують капітального ремонту приміщення Новоархангельської та Устинівської ЦРБ. Протягом останніх 20 років у сільсь-

ких бібліотеках, як правило, не поновлюються меблі, стелажі; телефонного зв'язку позбавлені практично всі сільські бібліотеки. 56 сільських бібліотек не мають своїх приміщень, знаходяться в орендованих, їх доля та розташування залежать від волі орендодавців.

Незабаром наступить опалювальний сезон, але за даними обласного управління культури і туризму не готові до опалення 235 із 530 бібліотек, що знаходяться в сільській місцевості та районних центрах (це становить 43,5%).

Найгірший стан підготовки сільських бібліотек до роботи в осінньо-зимовий період (1-3 бібліотеки) у Вільшанському, Новгородківському, Новоархангельському, Ульяновському районах.

Краще підготовлені бібліотеки Долинського та Новоукраїнського районів.

Серед 21 сільської бібліотеки — переможця районних оглядів-конкурсів на «Кращу сільська бібліотека району» — опалюється тільки 12!

Але ж хіба можливо в неопалюваних бібліотеках створити комфортні умови для обслуговування читачів, зберегти бібліотечні фонди і здоров'я бібліотекарів, встановити сучасне обладнання.

Наступною умовою трансформації сільської бібліотеки є її інформатизація, яка дозволяє значно підвищити ефективність роботи, поповнити ресурси бібліотеки, та покращити якість обслуговування громадян. У практику роботи сільських бібліотек області впровадження сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій втілюється дуже повільно.

Комп'ютерну техніку має 71 (12%) бібліотека (разом з обласними бібліотеками), у т. ч. лише 13 (2,7%) бібліотек — у сільській місцевості. На сьогоднішній день у бібліотеках області налічується 312 комп'ютерів, в сільських бібліотеках встановлено 19 комп'ютерів.

Інтернет! Вихід бібліотек до Всесвітньої мережі Інтернет — це один з перших кроків на шляху вирівнювання ступеня доступності інформації для населення на рівні регіонів. Доступ до мережі Інтернет мають 44 бібліотеки (7,4% від загальної кількості), з них лише 5 сільських бібліотек — у Новоукраїнському районі: Рівнянська для дорослих, Воронівська, Іванівська, Новомиколаївська, Помічянська (програма «Бібліоміст»).

Завдяки реалізації іншого масштабного проекту обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського і громадської організації — обласної інформаційної служби з актуальних питань жіноцтва — «Мережа громадянської освіти» всі центральні районні і міські бібліотеки підключені до мережі Інтернет. На їх базі створені інформаційно-ресурсні центри. Громадяни безкоштовно можуть використовувати ці ресурси. На 1 липня 2010 року інформаційно-ресурсні центри відвідали 29100 осіб.

Інтернет для бібліотеки — ресурс стратегічний, який вирішує, за великим рахунком, бути їй чи іншій сільській бібліотеці взагалі, адже технології розвиваються стрімко і бібліотеки повинні зробити все, щоб іти в ногу з часом. Вартість як технічних засобів, так і послуг зв'язку буде знижуватись. Треба думати не тільки про те, що Інтернет-зв'язок має бути захищеною статтею бюджету саме для бібліотек, а й про такі рішення, які зобов'язують провайдерів у нашій області надавати сільським бібліотекам таку послугу на пільгових умовах або безкоштовно. Сподіваємось, що вже в цьому році та в 2011 темпи інформатизації сільських бібліотек значно зростуть.

А в умовах, що склалися, (поки що) основним інформаційним ресурсом сільських бібліотек залишається традиційний — бібліотечний фонд.

У бібліотеках області на 1 липня 2010 року нараховувалось 7,4 млн. одиниць документів.

Розвиток сільських бібліотек та реалізація прав сільської громади на вільний доступ до інформації має забезпечуватися якісним фондом бібліотеки, який повинен систематично оновлюватися.

Проблема оновлення фондів сільських книгозбірень є надзвичайно складною і комплексною, оскільки більше половини фонду становлять видання 50-80-х років минулого століття, які не користуються попитом читачів. Однією з причин такого стану стало зменшення нових надходжень до бібліотеки. До речі, треба зауважити, що за офіційними даними, торік на одну душу населення в Білорусії видавали 10 книжок, у Росії — 12, в Німеччині — 28, а в Україні — лише 0,97 відсотка. Менше, ніж одну книжку на мешканця!!!

З метою оновлення бібліотечних фондів, реалізації прав громадян на доступ до інформації, залучення до культурних цінностей, Постановою Кабміну від 1.07.2002 року №900 була затверджена національна «Програма поповнення бібліотечних фондів України», яка діяла до 2005 року.

За цією програмою одна сільська бібліотека повинна була отримувати за рік 300 назв книг та до 20 періодичних видань.

У 2009 році сільські бібліотеки отримали 39,02 тис. прим. видань, в середньому на 1 бібліотеку — 82 прим.

Основним джерелом надходження для всіх сільських бібліотек в останні роки були дві програми з поповнення фондів публічних бібліотек вітчизняними виданнями: «Державна програма розвитку та функціонування української мови на 2004-2010 рр.», Програма «Українська книга» Державного комітету телебачення та радіомовлення України, а також книги місцевих видавництв. За 9 місяців 2010 року до обмінно-резервних фондів ОУНБ ім. Д. І. Чижевського надійшло близько 18 тис. видань, у т. ч. 783 прим. — з місцевих видавництв, бібліотекам області було розподілено 17550 тис.

прим. видань, книг місцевих видавництв — 719 прим.

Отже, через відсутність фінансування комплектування сільських бібліотек відбувається епізодично, безсистемно, оновлення фондів знаходиться на дуже низькому рівні: зокрема, за 2009 рік становило 0,9% (при міжнародному нормативі 10%).

В цілому у фонді сільської бібліотеки мусять бути документи останніх 5-10 років видання, за винятком художньої та краєзнавчої літератури, яка може зберігатися за більш тривалий період (а краєзнавча — постійно). Міжнародні бібліотечні стандарти передбачають, що кожного року до бібліотек повинні надходити нові видання з розрахунку не менше 5 примірників на одного жителя населеного пункту. Крім того, фонд сучасної бібліотеки повинен включати видання на різних носіях: книги, періодику, аудіо, відео, електронні документи, ресурси Інтернету, «звукові книги» та ін.

Кадри! Трансформація бібліотек неможлива без змін в роботі сільського бібліотекаря, вірніше, бібліотекарки, бо в професії, на жаль, сьогодні працюють 99% жінок, які самовіддано служать своїй улюбленій бібліотечній справі.

Бібліотечні послуги населенню Кіровоградської області надають 1093 бібліотечних працівники, у т. ч. 494 — сільських бібліотекарі. Загалом по області спеціальну освіту мають 795 працівників (73%), у т. ч. 444 (89%) — сільських бібліотекарів. За віком категорія від 35 до 55 років у регіонах області є домінуючою.

Серед кадрових проблем слід звернути увагу на те, що протягом останніх років спостерігається тенденція до скорочення кількості бібліотекарів, переведення їх у режим неповної робочої зайнятості, особливо це характерно для сільської місцевості.

За звітами районних бібліотек на 1 липня 2010 року у бібліотеках області працювали в режимі неповної зайнятості 326 осіб (34,5%). Найбільше бібліотекарів працюють в режимі неповної зайнятості у Кіровоградському районі (69%), Новгородківському (56%), Бобринецькому та Маловисківському — по 38%, у Добровеличківському — 36%.

Зміни, що відбуваються в суспільстві, потребують безперервного розвитку бібліотечного працівника як професіонала і особистості.

Безперервна освіта! Нині сільські бібліотекарі опинилися майже відірваними від бібліотечної спільноти України. Їх професійне спілкування обмежується, в основному, районними семінарами та практикумами. Практично, жоден із сільських бібліотекарів не має можливості підвищення кваліфікації на обласному рівні.

В цій ситуації відповідальна місія за навчання персоналу покладається на обласні та районні бібліотеки — методичні центри, які активно вплива-

ють на зміну такої ситуації.

Обласні бібліотеки, як методичні центри, забезпечують безперервну освіту фахівців області, використовуючи сучасні інтерактивні методики. Система освіти включає: обласні семінари, інформаційні сесії, тренінги, майстер-класи, творчі лабораторії, методичні десанти, до участі в яких залучаються і сільські бібліотекарі.

Тематика їх актуальна: «Комфортність обслуговування користувачів», «Бібліотека — територія толерантності», «Бібліотеки — центри з євроінформації», «Місія дитячих бібліотек у збереженні традицій читання», «Сільська бібліотека: сучасний погляд на нові можливості розвитку», тренінги «Право на працю. Безробіття», «Третій сектор. Волонтерство». Ці заходи проведені спільними зусиллями 3-х обласних бібліотек: ОУНБ ім. Д. І. Чижевського, обласної бібліотеки для юнацтва ім. О. Бойченка, обласної бібліотеки для дітей ім. А. Гайдара та стали резонансними аж до рівня сільських громад.

З метою надання методичної та практичної допомоги фахівцями обласних бібліотек протягом 9 місяців здійснено виїзди, під час яких відвідано всі центральні районні та міські бібліотеки, а також понад 60 сільських бібліотек. Необхідно охопити методичним впливом якнайбільше сільських книгозбірень, більше виїжджати на місця з конкретною практичною допомогою, що, звичайно, потребує більших видатків на відрядження в обласних і районних бібліотеках і відповідного транспорту для обласних бібліотек.

Новим кроком в організації системи підвищення професійної освіти бібліотекарів стала реалізація в області Всеукраїнської програми «Бібліоміст».

Приємно відзначити, що програма, яка розпочала своє впровадження в Україні 30 вересня 2009 р. Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) в рамках партнерства з Фундацією Білла та Мелінди Гейтс, у цьому році стартувала проектом у новоствореному Регіональному тренінговому центрі при обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Д. Чижевського.

Нещодавно у центрі пройшли навчальну підготовку сільські бібліотекарі Новоукраїнського району, зараз навчаються бібліотекарі м. Олександрії, до кінця проекту, ми сподіваємось, навчання пройдуть більшість сільських бібліотекарів області.

Підсумовуючи цей напрямок хочу зауважити, що сьогодні недостатньо володіти початковими фаховими знаннями та вміннями, необхідно професійно вдосконалюватися, навчатися протягом життя.

Підсумки! У всіх країнах світу соціально — культурна інфраструктура села не вважається прибутковою, тому вона дотується державою. Колеги!

Ми з вами своєю діяльністю повинні переконати владу і громаду, що, вкладаючи кошти в бібліотеку, вони інвестують у майбутній розвиток своєї території.

Щоб підняти бібліотечну справу на селі необхідно оновити сільську бібліотеку у відповідності до вимог сьогодення, сприяти підвищенню її ролі в місцевому співтоваристві. Для цього області потрібна регіональна комплексна програма — «Сільська бібліотека», як частина програми «Центральний регіон 2015». Мета прийняття програми — забезпечення збереження і розвитку існуючої мережі бібліотечних закладів; комплексна трансформація сільських бібліотек області, створення на їхній базі сучасних інформаційних і просвітницьких центрів; покращення якості і умов бібліотечного обслуговування громадян та забезпечення доступу до інформації; залучення уваги до соціальних проблем працівників бібліотек.

Шляхами її досягнення є: планомірне гарантоване фінансування бібліотек на відповідному бюджетному рівні;

— оновлення та зміцнення матеріально-технічної сільських бібліотек, а саме:

— проведення ремонтних робіт та реконструкція бібліотечних закладів;

— забезпечення їх опаленням у зимовий період;

— забезпечення автомобільним транспортом 3-х обласних бібліотек, як головних методичних центрів бібліотек області;

— запровадження пілотного проекту «Бібліобус», або «Мобільна бібліотека» в одному, двох районах області;

— ефективне впровадження інформатизації, оснащення бібліотек області комп'ютерною технікою та ліцензійним програмним забезпеченням,

— забезпечення постійного доступу до мережі Інтернет за пільговими тарифами;

— розширення інформаційно-ресурсної бази бібліотек документами на паперових (книги, періодичні видання) та електронних носіях інформації через системне оновлення бібліотечних фондів щороку на 5%; — удосконалення системи книговидавання і книгорозповсюдження в області з першочерговим комплектуванням книгами місцевих авторів і місцевою періодикою сільських бібліотек;

— передбачення коштів на фінансування одного щорічного бібліотечного видання, яке б доходило до кожної сільської бібліотеки;

— створення програми безперервної освіти працівників сільських бібліотек;

— систематичне проведення конкурсів для сільських бібліотек і бібліотекарів. Починаючи з 2010 року Форум сільських бібліотекарів проводить

у вересні один раз на два роки.

Стабільність бібліотечної мережі у сільській місцевості може бути досягнута лише за умов вирішення правових питань, які регулюють її діяльність.

Виконання програми дасть можливість:

— забезпечити реалізацію прав кожного сільського громадянина на вільний та необмежений доступ до інформації;

— створити принципово нову модель сільської бібліотеки для обслуговування місцевого населення. Така робота вже розпочата в бібліотеках області, серед основних майбутніх моделей назву основні. Це — інформаційний центр; центр доступу до Інтернет та комп'ютерної грамотності; центр краєзнавства, центр підтримки системної освіти та самоосвіти; центр правової та регіональної інформації; центр підтримки незахищених верств населення; центр підтримки сім'ї тощо.

Для збереження бібліотеки на селі нам необхідно об'єднатися навколо вирішення питань фінансування бібліотечних установ, доступності інформації і ресурсів, розвитку бібліотечного сервісу, розробки та впровадження державної підтримки сільської бібліотеки.

Видатний російський філолог, академік АН СРСР Дмитро Сергійович Лихачов про бібліотеки сказав так: «Навіть якщо загинуть університети, інститути, культура зможе відновитись, якщо існують добре впорядковані бібліотеки».

Тож, шановні колеги, прийміть щирі вітання з нашим професійним святом — Всеукраїнським днем бібліотек! Ви є справжніми помічниками та порадиниками на шляху до вершин знань і мудрості народу, вірні збирачі духовних скарбів, провідники у світ нового і непізаного. Ви інформуєте та просвіщаєте, організуєте безперешкодний доступ до інформації та ресурсів для всіх громадян, допомагаєте і навчаєте орієнтуватися у безмежному потоці інформації, і цим самим єднаєте світ.

Міцного вам здоров'я, здійснення життєвих і творчих задумів, визнання важливості вашої справи місцевою владою та громадою!

НА ПОРЯДКУ ДЕННОМУ — СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА

Проведення у 2007 році всеукраїнського дослідження «Сільська бібліотека на мапі України», ініційоване Міністерством культури і туризму України, значно активізувало увагу саме до цих соціальних інституцій. Це цілком зрозуміло, зважаючи, що 81 % публічних бібліотек знаходиться у сільській місцевості і саме тут закладається майбутній соціально-економічний потенціал суспільства.

Поява у свій час сільських бібліотек була зумовлена розумінням значення бібліотеки як соціального інституту, що забезпечує отримання освіти, впливає на культурну атмосферу села, формує інтелектуальний та інформаційний потенціал. Сільська бібліотека і сьогодні залишається на селі єдиним, реально діючим соціально орієнтованим інститутом, який забезпечує конституційне право людини на вільний доступ до знань, культурних цінностей. Проте, для того щоб добитися повного дотримання прав кожного сільського мешканця на інформацію, задоволення його потреб та інтересів, — необхідно корегування бібліотечної політики на місцях.

Варто зауважити, що ситуація стосовно цієї ланки бібліотечної системи залишається дуже складною. Сільські бібліотеки перші відчували на собі, що таке місцеве самоврядування, почали інтуїтивно будувати відносини з місцевою владою та місцевою громадою, без допомоги яких, як і будь-яка публічна бібліотека, вижити не можуть. Місцева громада не тільки може дати оцінку фахової діяльності бібліотекаря, її культурного рівня, а і добре знає її як людину, особистість. Тут не можна удати гарно працюючої бібліотеки, бо односельчани не мають гадки про статистичні звіти, а знають коли і скільки днів на тиждень відкрита книгозбірня. Саме тут відчувається спадкоємність професії. Якщо бібліотекар працював добре, якщо йому довіряють, тоді цілком логічними будуть дії на її підтримку голови сільської ради, адже «Я завжди читав у нашій бібліотеці». Але якщо новий керівник сільської ради ніколи не звертався до своєї бібліотеки, якщо він виріє без книги, живого спілкування у сільській книгозбірні, ось тоді дуже важко розказати йому про необхідність її існування для жителів села.

На жаль, процес децентралізації, розпаду централізованих бібліотечних систем ще більше ускладнив ситуацію. Працівники сільських бібліотек втратили методичну підтримку і центральних районних бібліотек, до якої вони вже і звикли. Однозначної оцінки процесу децентралізації дати не-

можливо, врешті решт і ті, що вийшли з ЦБС і ті що залишились, однаково потерпають в неопалюваних приміщеннях. От і стоїть питання, чи зможуть вони у цих умовах стати каталізаторами, здатними зміцнити і об'єднати сільські громади, бути необхідними для своєї спільноти?

Аналіз статистичних даних свідчить, що сьогодні ні матеріально-технічна база, ні фонди, ні кадрові ресурси не відповідають тим вимогам, які їм виставляються. Ці питання, болючі для всієї бібліотечної спільноти України, стали головною темою проведення обласних форумів сільських бібліотек. Хоча реформа місцевого самоуправління, зруйнувала «вертикаль» підпорядкованості, тим самим забравши в обласній бібліотеці можливість впливу на ситуацію що склалась, проте окремі обласні бібліотеки намагаються привернути увагу владних структур та громади до існуючих проблем.

Так, у 2008 році у Сімферополі відбувся Перший Форум сільських бібліотекарів «Соціокультурна діяльність бібліотек в умовах кримського села». У тому ж році бібліотекарі Миколаївщини зустрілись на форумі «Сільська бібліотека: стратегія поступу в майбутнє». І ось третій форум.

Напередодні Всеукраїнського дня бібліотек Кіровоградською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Д. Чижевського було ініційовано проведення обласного Форуму сільських бібліотекарів. Мета проведення — «визначення перспектив розвитку сільських бібліотек, покращення матеріально-технічного стану, впровадження інновацій, організації вільного доступу населення до інформації, якісного задоволення інформаційних потреб населення». Форуму передував обласний огляд — конкурс «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини».

За критерії оцінки переможців огляду-конкурсу були взяті основні показники роботи, матеріально-технічна база бібліотеки та її стан, залучення позабюджетних коштів, платні послуги, забезпечення комфортності умов обслуговування користувачів, інформаційний потенціал та довідково-бібліографічний апарат бібліотеки, підвищення фахового рівня. А також:

— Участь бібліотеки в соціокультурному розвитку села та взаємодія з органами місцевої влади, закладами культури і освіти, недержавними організаціями;

— Участь бібліотеки в реалізації районних соціальних програм, в обласних та всеукраїнських конкурсах;

— Організація обслуговування окремих груп населення (дітей, юнацтва, неповносправних громадян, людей похилого віку, багатодітних сімей);

— Краєзнавча діяльність бібліотеки, робота любительських об'єднань, клубів за інтересами;

— Висвітлення діяльності бібліотек в засобах масової інформації.

Порівнюючи статистичні показники діяльності сільських бібліотек

Кіровоградщини за 2009р. з даними соціологічного дослідження 2007р., з показниками її найближчих сусідів (аналогічними бібліотеками Вінницької, Миколаївської, Черкаської областей) стає зрозумілим, що ситуація на краще тільки починає набирати оберти. Більше половини бібліотек не опалюється і тому годі говорити про впровадження інформаційних технологій, проведення соціокультурної діяльності.

У той же час показники діяльності сільських бібліотек Кіровоградщи-

Області	К-ть населення у с/міст., та % до загальної к-ті населення обл..	Кількість бібліотек	У т.ч. в с/міст.	Потребують ремонту	Кількість СБ-у складі ЦБС	середня площа на 1 с/б-ку (кв.м.)	К-ть компютерів. у СБ	Доступ до Інтернету	К-ть користувачів за ЄРК до кількості населення	Відвідування на 1-го б-ря	Відвідали масові Заходи (тис.чол.)	Надійшло книг у середньо-му на 1 б-ку	Біб-працівники с/міст.	Працюють неповний робочий день	Вартість 1 с/б-ки
Кіровоградська	387723 (38%)	589	474 (80%)	63 (13%)	280 (59%)	84	8	0	213,5 (55%)	3474	278,4	82	494	256	19718
Вінницька	832766 (50%)	968	855 (88%)	175 (20%)	531 (62%)	173	18	4	384,6 (46%)	2920	499,7	110	868	469	18415
Миколаївська	384022 (32%)	507	405 (80%)	40 (10%)	405 (100%)	74	13	1	199,8 (52%)	3651	193,4	327	408	126	19885
Черкаська	568354 (44%)	749	660 (88%)	120 (18%)	566 (86%)	91	23	1	363,2 (64%)	3954	0	76	701	469	24388

ни свідчать про їх затребуваність, адже практично кожен другий житель сільської місцевості користується їх послугами. Особливістю цього регіону є те, що тут досить багато сіл з невеликою кількістю населення, розпоршені, мало молоді. Виникають нові соціальні групи (на жаль є безробітні і чоловіки, які більш часу працюють на заробітках), старіє населення, яке потребує додаткової уваги. Певною мірою, рішенням стало відкриття 165 бібліотечних пунктів. Привертає увагу і той факт, що 68% користувачів люди старшого віку. Середня вартість утримання однієї сільської бібліотеки становить 19718 грн., з яких 81% витрачається саме на заробітну плату. Проте в сучасному світі досягають успіху ті — хто вміє максимально використовувати свої ресурси. Це також стосується і бібліотек. Але якщо у 2009р. кожна сільська бібліотека у середньому отримала лише 82 книги, значить, що лише кожен п'ятий читач мав можливість отримати нове ви-

дання. Зрозуміло, що це починає вже відображатись і на суто бібліотечних показниках, адже кількість читачів у 2009р. зменшилась на 7 тис.

Яким же чином можна допомогти сільським бібліотекам перейти від незадовільної позиції на якісно новий рівень та зайняти сильну позицію в суспільстві?

Сьогодні є розуміння, що сільська бібліотека це єдиний безкоштовний соціальний заклад на селі, який надає право користуватись книгами, отримувати інформацію. Змінилось і коло проблемних питань функціонування сільських бібліотек: це і взаємодія бібліотек з місцевою адміністрацією, ресурсне забезпечення діяльності бібліотек, робота на допомогу відродженню та збереженню української культури, розвиток бібліотеки як інформаційного, освітнього та культурно-дозвіллевого центру. Зрозуміло, що працюючи у досить скрутному положенні бібліотеки набагато більше приділяють уваги соціокультурній роботі, використовуючи бібліотеку, як місце спілкування, організації змістовного дозвілля. В ідеалі бібліотеки стають «вітальнею» спільноти, яку вони обслуговують. Попри всі труднощі на базі багатьох сільських бібліотек працюють клуби по інтересам, проходять вечори, реалізуються проекти літнього читання для дітей. Знаковим є те, що бібліотеки поступово змінюють свої функції, враховуючи реалії сьогодення. Поступово відбувається еволюція соціальної ролі бібліотеки, а звідси починають змінюватись форми бібліотечного обслуговування населення. Її функції розширились і вийшли за межі суто традиційної бібліотечної роботи. Це участь в Ярмарку соціальних ініціатив, де яскраво прослідковується партнерство бібліотек та громадських організацій заради інтересів місцевих громад. Цьому безперечно сприяла участь сільських бібліотек у проведенні в області інформаційно-освітньої компанії з правової освіти сільської молоді та молоді невеликих міст області. Так, за темою «Роль громадянського суспільства та громадянських ініціатив у сільській місцевості» було проведено 80 тренінгів, основною метою яких було розкриття механізмів громадської участі мешканців територіальних громад у процесах ухвалення та прийняття рішень органами місцевого самоврядування, пошук шляхів вирішення актуальних проблем громади спільно із владою, у т. ч. пошук фінансових ресурсів для їх вирішення.

Районна бібліотека для дорослих Олександрівського району отримала від Програми «Бібліоміст» підтримку проекту «Дамо засудженим шанс у громаді». Бібліотека спільно з громадою селища допоможе людям, які повертаються до повноцінного життя в громаді після закінчення виправного терміну. Буде проведено низку заходів, які сприятимуть соціальній реабілітації колишніх засуджених — навчить їх роботи з комп'ютером, допоможе подолати інформаційну замкнутість, представивши можливості Інтернет-

спілкування, створить безкоштовну громадську юридичну приймальню, надаватиме пріоритетне інформаційно-бібліографічне обслуговування лідерам громадського руху, які займаються реабілітацією ув'язнених, підтримуватиме правову освіту членів громади шляхом широкого використання довідково-правових баз країни. Партнери проекту — волонтери, громадська спілка краєзнавців, міська рада, районна рада, районний відділ культури, місцеві ЗМІ, відділ у справах сім'ї, молоді та спорту.

Вихід бібліотек до Всесвітньої мережі Інтернет — це один з кроків на шляху вирівнювання ступеня доступності інформації для населення на рівні регіонів. Доступ до мережі Інтернет у 2010 році отримали 5 сільських бібліотек — завдяки реалізації проекту «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» Програми «Бібліоміст». Всього на область надійшло 15 комп'ютерів: 2 на районну дитячу бібліотеку, 13 на сільські бібліотеки.

Змінився і сам бібліотекар, який по новому, енергійно буде взаємовідносини з органами влади, громадськими організаціями, соціальними інституціями. Очевидно, що цьому сприяє високий відсоток фахівців (65%) з вищою та базовою вищою бібліотечною освітою, розумний консенсус між досвідом (35% бібліотекарів мають стаж більше 20 років) та молоддю, яка працює лише більше 3 років (15%). Привернув увагу той факт, що окремі сільські бібліотеки на форумі отримали заохочувальні призи від обкому профспілки працівників культури, Програми «Бібліоміст», Державного управління охорони навколишнього природного середовища у Кіровоградській області, літературного об'єднання «Степ», обласної організації Національної спілки письменників України, від мобільного оператора «Київстар Дж. Ес. Ем.», Президентського фонду Леоніда Кучми «Україна».

Працююча бібліотека стає «успішною», коли вона починає працювати по новому, формуючи навколо себе соціально-культурний простір та будуючи взаємовідносини з користувачами на основі аналізу та передбачення потреб жителів. Це потребує актуалізації бібліотечних фондів, створення системи безперервної освіти бібліотекарів, підтримки сільських бібліотек методичними центрами різного рівня і т. і. Стратегічна співпраця з іншими організаціями, зацікавленими у підтримці сильних сільських громад, допоможе краще розкритися нашим потенціалам, вони будуть використані з більшою віддачею, а це служитиме запорукою стабільного розвитку сільських бібліотек у майбутньому.

1. Бражникова С. Моя многофункциональная библиотека. Деятельность сельских библиотек на современном этапе//Библиополе. — 2008. — № 1. с.15-17.

2. Зведення річних звітів про діяльність бібліотек сфери управління

Міністерства культури і туризму України (2009).//Упр. культури і туризму Кіровоградської облдержадміністрації

3. Кравченко С., Цуріна І. „Сільська бібліотека: знайомство з близька»//Бібліотечна планета. — 2007. — №4. с.39-40.

4. Розвиток мережі громадянської освіти (За результатами реалізації проекту «Мережа громадянської освіти. Правова освіта сільської молоді»)/Упорядник В. Животовська. Кіровоград. обл. інформ. служба з актуальних питань жіноцтва; Кіровоград. — 2009. — 282с.

5. Бібліотечна Україна в цифрах за 2008-2009рр. Статистичний збірник К.: 2010

6. Цуріна І. Влада інвестує в розумного бібліотекаря.//Бібліотечна планета. — 2008. — №3. с.22-23.

7. Ярмарок соціальних ініціатив (за результатами реалізації проекту «Мережа громадянської освіти: вчимося працювати за новими законами»)/Кіровоград. обл. інформ. Служба з актуальних питань жіноцтва; Кіровоград. обл. універ. бібліотека ім. Д. Чижевського. Упорядник В. Животовська. — 2007. 124с.

*Кадук З.М.,
голова Кіровоградського обласного комітету
профспілки працівників культури України*

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ДЕРЖАВИ — ПРАЦІВНИКАМ БІБЛІОТЕК

Шановні друзі!

В переддень професійного свята хочу коротко проаналізувати гарантії, які забезпечує нормативна база України працівникам бібліотек та самим бібліотекам..

Хочу сказати, що державна нормативна база достатня для успішного функціонування бібліотек. На жаль, не завжди і не всюди місцева влада дотримується діючого законодавства.

Щиро сподіваюсь на те, що серед присутніх в залі таких немає і всі ми зробимо все, аби наші сільські книгозбірні успішно розвивались, користувались мережею Інтернет і могли надавати необхідні інформаційні послуги, а бібліотекарі отримували би все, що їм передбачено законом.

Одним із основних пріоритетів діяльності профспілки працівників культури України визначено ініціювання удосконалення нормативно-правової бази закладів культури.

Разом з тим, профспілка працівників культури України та Міністерство культури і туризму України вживають відповідних заходів по внесенню на розгляд ВРУ ЗУ «Про культуру» з урахуванням пропозицій профспілки.

На виконання Основних напрямків діяльності Профспілки на 2010-2015 роки ми проаналізували стан нормативно-правової бази в бібліотечній системі і зазначаємо наступне.

1. Указом Президента України від 22.03.2000 року «Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек України» органам виконавчої влади було передбачено вжити невідкладних заходів щодо:

- забезпечення повноцінного функціонування мережі бібліотек,
- поповнення бібліотечних фондів,
- оновлення технічних засобів,
- збереження бібліотечних кадрів,
- створення їм належних умов праці, побуту, вдосконалення системи матеріального та морального стимулювання.

2. Статтею 30 «Соціальні гарантії працівників бібліотек» Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» передбачено:

- поширення на працівників бібліотек гарантій, встановлених законодавством про працю, соціальне страхування, пенсійне забезпечення незалежно від форм власності та статусу бібліотеки;

УРОЧИСТІ МОМЕНТИ ОБЛАСНОГО ФОРУМУ

— безоплатне користування житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм (в т.ч. пенсіонерам);

— надбавки та доплати в межах затвердженого фонду оплати праці працівників бібліотек;

— додаткові пільги, які можуть встановлюватися в колективних договорах за рахунок власних коштів.

— доплату за вислугу років у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

3 КМУ постановою від 22.01.2005 р. №84 затвердив Порядок виплати доплати за вислугу років працівникам державних і комунальних бібліотек.

Право на доплату за вислугу років мають працівники державних і комунальних бібліотек, посади яких передбачені додатком до названої постанови. Доплата за вислугу років виплачується щомісячно.

4. Указом Президента України «Про деякі невідкладні заходи щодо підтримки культури і духовності в Україні» від 12.01.2009 р. передбачено збереження існуючої мережі закладів культури, недопущення затримки фінансування закладів культури та збереження досягнутого рівня соціальних гарантій для працівників цієї сфери, забезпечення своєчасної виплати їм заробітної плати.

5. Постанова Верховної Ради України від 05 березня 2009 року «Про деякі невідкладні заходи щодо підтримки закладів культури в період економічної кризи» органам виконавчої влади передбачає:

— вжити невідкладних заходів для збереження існуючої мережі закладів культури: бібліотек, архівів та ін.;

— не допускати виселення закладів культури з приміщень державної та комунальної власності;

— не скорочувати видатки на фінансування закладів культури, які повністю та/або частково утримуються за рахунок державного та місцевих бюджетів.

6. 21 травня 2009 року прийнято ЗУ «Про внесення змін до ЗУ «Про бібліотеки і бібліотечну справу», яким вдосконалено правове регулювання суспільних відносин у сфері бібліотечної справи.

Зокрема:

— внесено зміни до підпункту 5.1.23 пункту 5.1 статті 5 ЗУ «Про податок на додану вартість» щодо надання бібліотеками державної та комунальної форм власності платних послуг.

За наполяганням Профспілки працівників культури України змінено редакцію частини другої статті 30, слова «які працюють у селах і селищах» замінено словами «які працюють у сільській місцевості та селищах міського типу» (це стосується права пенсіонерів на безоплатне користування житлом,

опаленням і освітленням, редакційне розходження у тлумаченні сільських населених пунктів раніше давало можливість працівникам фінансових управлінь на місцях відмовляти пенсіонерам з числа бібліотечних працівників в отриманні таких гарантій).

— 3 01 січня 2010 року вступила в дію остання частина статті 30 ЗУ «Про бібліотеки і бібліотечну справу»: «працівники бібліотек мають право на допомогу на оздоровлення при наданні щорічної відпустки у розмірі посадового окладу, а також матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань та доплату за вислугу років у розмірах та порядку, що встановлюються Кабінетом Міністрів України».

7. 31 січня 2010 року набула чинності постанова КМУ «Про доповнення постанови Кабінету Міністрів України від 22 січня 2005 р. № 84». Зазначеною постановою доповнено постанову КМУ від 22.01.2005 р. «Про затвердження Порядку виплати доплати за вислугу років працівникам державних і комунальних бібліотек» пунктом 3 щодо виплати працівникам державних і комунальних бібліотек допомоги на оздоровлення під час щорічної відпустки та виплати матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань за рішенням керівника бібліотеки у розмірі до одного посадового окладу (ставки заробітної плати) на рік.

8. Постановою КМУ від 30.09.2009 р. № 1073 «Про підвищення заробітної плати працівникам бібліотек» з 01 жовтня 2009 року працівникам бібліотек встановлено надбавку за особливі умови роботи в розмірі 50% посадового окладу. Надбавка є обов'язковою виплатою, і її розмір фіксований — 50% посадового окладу.

9. Постановою № 1061 від 30.09.2009 р. «Про доповнення пункту 1 мінімальних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні» зазначено: «У населених пунктах з кількістю жителів до 500 чоловік за рішенням відповідного органу місцевого самоврядування бібліотечне обслуговування населення здійснюється загальнодоступною бібліотекою або за допомогою нестационарних форм обслуговування (бібліотечний пункт, пересувна бібліотека)».

10. Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1579-р від 23.12.2009 р. схвалено Концепцію Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної бібліотечної системи «Бібліотека — XXI», яка, як зазначено в розпорядженні «виконується протягом п'яти років починаючи з 2011 року як складова Національної програми інформатизації», в тому числі передбачається: підвищення кваліфікації, рівня підготовки і перепідготовки працівників бібліотек та архівних установ з питань використання сучасних інформаційних технологій. Серед очікуваних результатів Програми: створення єдиної системи інформаційного забезпе-

чення розвитку науки, освіти і культури, збереження наукового і культурного надбання, а також покращення умов праці працівників бібліотек та архівних установ.

Основними напрямками діяльності Профспілки працівників культури на 2010-2015 роки, затвердженими V з'їздом Профспілки, передбачено:

1. Через Галузеву угоду між Профспілкою та Міністерством культури і туризму України ініціювати розробку:

— Типових положень про обласну універсальну наукову бібліотеку, обласну бібліотеку для дітей, обласну бібліотеку для юнацтва, районну бібліотеку, міську (сільську, селищну) бібліотеку;

— Типової структури і штатів ЦБС, районної бібліотеки, міської (сільської, селищної) та внесення змін до Примірного положення про ЦБС.

2. Домагатися виконання взятих міністерством зобов'язань щодо розроблення протягом 2010 року Правил охорони праці для працівників бібліотек.

3. В умовах впровадження інформаційних та телекомунікаційних технологій у діяльність бібліотек, перспектив їх застосування та введення до штатних розписів установ культури посад програміста, оператора, інженера, ініціювати внесення цих посад до «Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 81 «Культура і мистецтво» та встановлення їм нормативно-правовими актами відповідної оплати праці.

На запит профспілки працівників культури України, начальником відділу аналізу та прогнозування діяльності бібліотек Міністерства культури і туризму була надана наступна інформація.

Наказом Міністерства культури і туризму України 552/0/16-10 від 4 серпня 2010 року при МКТ створена Рада з питань розвитку бібліотечної справи, до складу якої увійшли представники МКТ та директори провідних національних, державних та обласних універсальних наукових бібліотек.

На засіданнях Ради планується обговорювати низку нормативних документів, зокрема:

— Положення про обласну бібліотеку для юнацтва;

— Положення про Всеукраїнський конкурс на здобуття звання «Бібліотека року»;

— Положення про краєзнавчу роботу бібліотек;

— Типове положення про обласну (республіканську) бібліотеку для дітей.

Відділ аналізу та прогнозування діяльності бібліотек працює над підготовкою: проекту Державної цільової національно-культурної програми створення єдиної інформаційної системи «Бібліотека — XXI»; типового положення про обласну бібліотеку для юнацтва; типової структури і штатів

районної бібліотеки; проекту Концепції Державної цільової програми розвитку культури на 2011-2016 роки, плану заходів на 2011-2015 роки з питань зміцнення матеріально-технічної бази бібліотек, створення умов для збереження Державного бібліотечного фонду, запобігання скороченню чисельності бібліотек, особливо у сільській місцевості. Також у МКТ розробляються «Правила охорони праці для працівників бібліотек».

Шановні бібліотекарі — учасники Форуму! Я вірю в те, що кожна територіальна громада, незважаючи на складні реалії сьогодення, знайде можливість для збереження централізованих бібліотечних систем, мережі сільських бібліотек та спеціалістів, які в них працюють, зробить все можливе, щоб з кожним роком на Кіровоградщині залишалось все менше сільських бібліотек без опалення, а питання щодо комп'ютеризації сільських бібліотек стане питанням престижу місцевої влади.

Тож, дай нам, Боже, бажання, розуму та вміння зберегти те, що маємо, поетапно вирішувати проблеми, яких ще так багато в бібліотечній галузі, розвивати та примножувати здобутки, рівнятись на кращих і в області, і в Україні.

З роси Вам всім і води!

*Козловська Т.М.,
директор Новоукраїнської центральної
районної бібліотеки*

РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ БІБЛІОТЕК В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

В наш час практично не можна назвати сферу людської діяльності, яка не зазнала б залежності від ринку інформації і не мала б потреби у використанні новітніх інформаційних технологій. Все це в значній мірі змінює уявлення, погляди, поведінку, спосіб життя і мислення сучасної людини і ставить до неї нові вимоги.

Сільські бібліотеки традиційно є чи не єдиним закладом на селі, який здатен задовольняти інформаційні, освітні, дозвілєві потреби користувачів. Різні бібліотеки це роблять по-різному, виходячи із своїх можливостей, але, на жаль, в багатьох випадках наші користувачі не отримують відповідь на свої запити.

Культурна значущість сучасної сільської бібліотеки не зменшується, але змінюється зміст бібліотечних процесів. Сьогодні потрібно створювати комфортне середовище для забезпечення одного з основних прав людини — права на вільний доступ до інформації, це в більшій мірі вже потреба часу, життєва необхідність для повноцінної роботи бібліотеки.

Тому дуже відрадно, що ми отримали розуміння і підтримку з боку сільської влади в більшості випадків і це забезпечило перемогу нашого району в першому раунді програми «Бібліоміст» в рамках якого ми отримали 15 комп'ютерів, 4 комплекти мережевого обладнання та 4 потужні принтери та сканери.

Маємо вже певний досвід роботи і можемо говорити про перші успіхи і проблеми. За два місяці роботи в програмі працівники бібліотек, учасники «Бібліомосту», відмічають значне збільшення відвідування бібліотеки, частими «гостями» стали працівники сільської ради, вчителі, повертається до бібліотек юнацтво, студентська молодь тепер частіше приїжджає додому і стає не лише активним користувачем сільської бібліотеки, а порадином і помічником бібліотекаря.

Так, звичайно, збільшується об'єм роботи в сільського бібліотекаря, але задоволення від виконаного запиту, реальної допомоги своїм читачам, спілкування з колегами по Skype, можливості скористатися досвідом інших бібліотек при підготовці масових заходів, — все це додає сили і наснаги,

Слід також відмітити зміни у поведінці самого працівника бібліотеки. Додалося впевненості, відчуття стабільності та вагомості нашої професії.

Ми лише починаємо, опановуючи нові процеси роботи, але спостерігає-

мо справжній запал в працівників сільських бібліотек, та велике бажання розвитку та вдосконалення. Всі бібліотекарі, які мають Інтернет — доступ, підтримали ідею створення власних веб-сайтів, працюють над впровадженням нових послуг, проводять навчання для своїх користувачів. Як показник успішної роботи — участь у першому Всеукраїнському конкурсі для бібліотекарів «З ІТ на ТИ» та перші історії успіху.

А взагалі, я думаю, що наші сільські бібліотеки стануть центрами місцевої активності та ефективної взаємодії, які надаватимуть допомогу один одному в якіснішому обслуговуванні користувачів, створенні проєктів, задоволенні потреб місцевих громад, розвитку демократичного суспільства.

ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА – РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР ДЛЯ СІЛЬСЬКИХ БІБЛІОТЕК

Як визначено у Маніфесті ІФЛА, публічна бібліотека є місцевим інформаційним центром, який надає своїм користувачам швидкий доступ до знань та інформації в усіх її формах.

Вільний доступ до інформації — особливо актуальне завдання сьогодення. Вже намітилися тенденції до розподілу суспільства на тих, хто сплативши за відповідні послуги, дійсно має оперативний і широкий доступ до інформації, і на тих, хто через фінансову неспроможність цього доступу не має. За таких умов рівні можливості повинна надати саме бібліотека.

Гайворонська централізована бібліотечна система, яка була створена в 1977 році в даний час налічує 22 бібліотеки: а саме — центральна районна бібліотека, районна бібліотека для дітей, 3 міських та 17 селищних бібліотек.

Сьогодні бібліотеки системи працюють в режимі не повної зайнятості. Серед основних завдань централізованої бібліотечної системи — надання безкоштовного доступу до інформаційних ресурсів всім верствам населення через фонди, каталоги, електронні бази даних, забезпечення жителів району інформацією щодо діяльності органів місцевої влади.

ЦБС щороку обслуговує понад 16 тисяч користувачів. Книжковий фонд ЦБС становить понад 344 тисячі примірників, в основному поповнюється з обласного обмінного фонду, за рахунок платних послуг, подарунків читачів та спонсорів. На жаль, кошти з районного бюджету на поповнення книжкових фондів не виділяються, а на передплату періодичних видань не задовольняють потреби нормативів.

Основна діяльність ЦБС — це якісне обслуговування величезної кількості користувачів. Професійний підбір та оперативне поширення найактуальнішої інформації, проведення різноманітних масових заходів для всіх бажаючих та різних вікових категорій — весь цей обсяг роботи виконує невеликий, але злагоджений колектив захоплених людей, які постійно підвищують свій фаховий рівень.

Вже 7-й рік Гайворонський інформаційно-ресурсний центр, який створений на базі Гайворонської центральної районної бібліотеки, за сприяння обласної інформаційної служби з актуальних питань жіноцтва, працює над реалізацією проекту «Мережа громадянської освіти», підтриманий національним фондом демократії США. На сьогодні центр має 5 комп'ютерів,

три з яких придбано за рахунок платних послуг. Кожен бажаючий, незалежно від вікової категорії може скористатися безкоштовно Інтернет-послугами: відкрити власну поштову скриньку, спілкуватися з своїми рідними, друзями та знайомими в усьому світі. Центральна районна бібліотека має власний веб-сайт. З початку року ним скористалися 3 тис. 980 чоловік. Комп'ютери мають дитяча бібліотека та бібліотека-філія №23 с. Хашувате.

У всіх бібліотеках району створені та постійно поновлюються центри регіональної інформації, де бібліотеки виступають посередниками між владою та громадянами міста чи села. В центрах можна скористатися документами влади. Тут збираються, зберігаються та надаються в користування читачам розпорядження, листи та інші нормативні акти районної державної адміністрації, районної ради, міської ради, сільської ради, що містять інформацію з питань економічної, господарської, соціальної, природоохоронної діяльності органів місцевого самоврядування. Серед кращих центрів Заваллівська б/ф №10, Долинівська б/ф №8, Чермерпільська б/ф №26.

Приємно відзначити увагу районної влади до бібліотек Гайворонської централізованої бібліотечної системи. Дякуючи Голові районної державної адміністрації — Архипенку Івану Михайловичу, для центральної районної бібліотеки придбано автоматизовану бібліотечну систему IRBIS, завдяки якій ми маємо змогу брати участь у зведеному краєзнавчому каталозі районних періодичних видань Кіровоградської області. Виділено кошти для заміни 5-ти вікон в приміщенні районної дитячої бібліотеки на склопакети.

З допомогою громадян, які перебувають на обліку в районному центрі зайнятості проведено поточні ремонти в дитячій бібліотеці, в бібліотеках села Бандурово, Сальково, Завалля, Хашчевато.

У кожній країні у різні часи бібліотеки виконували важливу місію — бути пам'яттю народу, скарбницями культурних цінностей людської цивілізації.

Сьогодні бібліотеки, зберігаючи кращі традиції, опановують нові технології, вдосконалюють свої послуги, дають можливість користувачам не тільки ознайомитись із духовною спадщиною нашої країни, але й одержати найповнішу інформацію із світового простору.

Разом із бібліотекарями це свято буде відзначати багатомільйонний загаль читачів, для яких бібліотека є добрим порадиником і помічником.

Від щирого серця бажаю Вам міцного здоров'я, добробуту та великих творчих здобутків.

*Дубинський В.П.,
голова Завалівської селищної ради
Гайворонського району*

БІБЛІОТЕКА – ЧАСТИНА ІНФРАСТРУКТУРИ СЕЛА

Бібліотечний заклад — приклад установи, у функціонуванні якої закладений принцип співпраці із різними структурами соціальної сфери.

Сьогодні бібліотека в центрі подій селища. Велику роль в роботі відіграє публічний центр регіональної інформації. Завдяки йому громадяни мають можливість реалізувати свої конституційні права — на свободу слова, думки, доступу до інформації.

Гарно налагоджена робота з усіх напрямків бібліотечної діяльності. Проте найбільша увага приділяється роботі з читачами. Можна сказати, що девізом роботи селищної книгозбірні є: «Потреби читачів понад усе».

В книгозбірні можна поспілкуватися у колі друзів, переглянути програми телебачення, фільми, мультфільми, різноманітні періодичні видання, одержати цікаву та змістовну інформацію досвідченого фахівця Пахович Наталії Андріївни, яка ніколи не нав'язує читачам свою думку, а прислухається тільки до їхньої. Тому всі заходи, що проводяться тут дають гарні результати. Всі бажані з задоволенням беруть участь у їх підготовці та проведенні. Гарним помічником у роботі бібліотеки є актив бібліотеки. Це справжні помічники та друзі.

Бібліотека координує свою роботу з місцевою школою, школою естетичного виховання, сільським і селищним будинками культури, музеєм трудової слави, дитячими садочками та є справжнім другом для багатьох мешканців селища.

Добре налагоджена тут і масова робота. Всі заходи проводяться цікаво та ефективно, дякуючи професійному досвіду і знанням Наталії Андріївни.

Я, як постійний читач бібліотеки, знав про бібліотечні проблеми і з перших днів, коли мене обрали селищним головою старався і стараюсь допомогти роботі книгозбірні. А ще більше бажання виникає, коли бачу, що це вкрай необхідно мешканцям моєї громади. Хіба можна бути байдужим, коли побувавши на масових заходах, що проводяться тут, бачиш усміхнені дитячі обличчя чи чуєш слова подяки за допомогу від дорослих читачів та людей похилого віку.

Перше, що було зроблено для комфортних умов читачам бібліотеки — бібліотеку переведено в тепле не пристосоване на той час для бібліотеки приміщення дитячого садочка.

Згодом було зроблено ремонт в приміщенні, відремонтовано дах, на що

витрачено 9,5 тисяч гривень, придбано телевізор вартістю 1,3 тисячі гривень, DVD — 450 гривень, 2 килими та тюлі — 400 гривень.

Для того, щоб бібліотека була дійсно інформаційним центром селища передплачено періодичні видання на суму 2,7 тисяч гривень.

До кінця року плануємо закінчити ремонт в кімнаті, де буде розміщено комп'ютерний клас та придбані комп'ютери, замінено вікна на склопакети, виділено кошти на придбання книг та передплату періодичних видань на 2011 рік.

Приємно, що шанувальники бібліотеки не залишилися осторонь однієї з найгостріших проблем селищної бібліотеки — комплектування книжкових фондів, багато років підтримують акцію «Подаруй бібліотеці книгу».

Адже саме селищна бібліотека має відігравати важливу роль у житті селищної громади. Вона повинна брати участь в економічному та соціальному розвитку території шляхом співпраці з організаціями, підприємствами; участі у розв'язанні питань життя громади; діяльності селищної ради; наданні інформаційної підтримки соціальних програм; участі у благодійних акціях.

Користуючись нагодою хочу привітати всіх присутніх працівників бібліотек з професійним святом і побажати їм міцного здоров'я, сімейного благополуччя, професійного зростання та успіхів на благо нашої країни.

Зі святом Вас!

*Прудка Л.В.,
завідуюча Смолінською селищною бібліотекою №1
Маловисківського району*

БІБЛІОТЕКА ЯК ЦЕНТР ГРОМАДСЬКИХ ЗВ'ЯЗКІВ, КУЛЬТУРНИХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ

Шановні колеги!

Сьогоднішня наша зустріч відбувається в день професійного свята бібліотечних працівників України. Увага до нашої професії, з боку наших обласних колег, держави заслуговує на велику вдячність. Наше велике зібрання на цьому форумі — це перша ластівка, яка підносить значимість та роль бібліотекаря в суспільстві і бібліотек в цілому, як центру культурних, освітніх та соціальних зв'язків з громадськістю.

Я представляю когорту сільських бібліотекарів Маловисківщини, які внесли немалий внесок в розвиток бібліотечної справи в своєму районі та селі. Мені пощастило 33 роки свого життя віддати бібліотечній справі, працюючи на посаді завідуючої Смолінської бібліотеки №1. Я, та моя колега весь цей час зростали професійно, вчилися працювати творчо, кожного дня, кожному читачеві ми допомагали долучитись до літературних, наукових та культурних надбань людства.

Правду кажуть, що бібліотекар не професія, а стан душі. І саме цей стан, зумовлений любов'ю до книги, до безпосереднього людського спілкування, бажання допомогти читачеві розібратись не просто в книжковому морі, а в сучасному морі інформації, допоміг нам, простим бібліотекарям, перетворити нашу бібліотеку в культурний центр нашого селища.

Наше селище Смоліне, це унікальне шахтарське селище, на території якого видобувають енергетично-стратегічну сировину для України — уранову руду.

Тут живуть, працюють, навчаються 9400 жителів, які потребують інтелектуального, культурного, духовного зростання. Тому для всіх них наша бібліотека завжди відкрита, тут затишно, створено комфортні умови для роботи в читальному залі та абонементі. За рік наша бібліотека обслуговує 1500 читачів, з них 500 дітей та 300 юнацтва, книговидача становить 27000 примірників книг. На початок 2010 року книжковий фонд бібліотеки налічував 22253 книги. Поповнення фонду відбувається за рахунок платних послуг, які введені в дію з 2002 року та районної бібліотеки.

Бібліотека вже на протязі багатьох років бере активну участь у соціокультурному житті селища. Через проведення масових заходів підносимо значимість бібліотеки для суспільства, пропагуємо бібліотеку як головний центр інформації та дозволя різним категоріям населення. Використовуємо

нові форми роботи, які популяризують та розкривають через книгу сутність загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини, ідеї національного державотворення.

Потенціал для роботи бібліотеки дуже великий. Головним підприємством селища є Смолінська шахта де працює більше двох тисяч чоловік в основному молодь до 35 років. В підпорядкуванні шахти працює молодіжний клуб

«Горизонт», який надає культурно — розважальні послуги своїм працівникам, і також є нашими партнерами в проведенні масових заходів. В селищі доволі потужно представлена шкільна та позашкільна освіта — це три загальноосвітні школи де навчаються 900 учнів, два дитячі садочки в яких виховуються 320 дітей, Смолінський дитячо-юнацький центр в якому проводять своє дозвілля та навчаються творити прекрасне в різних гуртках 350 дітей та школа естетичного виховання, де навчаються музичній грамоті 100 обдарованих дітей. Поряд з бібліотекою успішно діє краєзнавчий музей, де зібрано історичні фотодокументи та експонати про історію нашого селища. Головним помічником в роботі бібліотеки є центр соціальних служб для сім'ї дітей та молоді який являється державною структурою для підтримки інвалідів, багатодітних, малозабезпечених сімей та окремих громадянам які мають наркотичну, алкогольну залежність. Тісно співпрацюємо з будинком культури, який в кожний масовий захід вносить чарівний промінь музичного та пісенного мистецтва.

В проведенні великих масових заходів ми не одні в полі війни, тому що з охотою до цього долучаються всі перераховані вище заклади. В результаті взаємної співпраці отримуємо якісний результат.

Особливо вдалими великими заходами 2010 року, які направлені на імідж та популяризацію бібліотеки є: літературно музична композиція «Свіча запалена від серця» про творчість Т. Г. Шевченка, який ми проводили спільно з бібліотечними працівниками ЗОШ №2. Вечір вшанування ліквідаторів Чорнобильської катастрофи: «Хто квітець так підступно зрадив», до проведення заходу були залучені працівники Будинку культури, ДЮЦУ та громадська спілка «Союз Чорнобиль». До Дня Перемоги бібліотекою проведено цикл заходів які направлені на те щоб підростаюче покоління не забувало подвигу наших дідів, і для цього в трьох ЗОШ були проведені зустрічі з ветеранами Великої вітчизняної війни «Пам'ять про вас в нашій серці живе». В змістовному спілкуванні з ветеранами, учні дізнались про мужність на героїзм захисників Вітчизни. До Дня сім'ї та Дня матері зусиллями бібліотеки, центру соціальних служб для сім'ї дітей та молоді, Смолінського ДЮЦу, дитячих садків, та бібліотекаря ЗОШ №2 було проведено прекрасне свято для всіх мам селища «Уклін вам наші любі неньки». На це свято прийш-

ло дуже багато мам, і глядацький зал Смолінського ДЮЦу був заповнений ушент. Концертна програму підготували діти і присвятили пісні та вірші своїм мамам та бабусям, і на фото слайдах, які використовувались під час проведення свята багато мам селища могли себе побачити. Успішно проведено цикл заходів до 19 річниці Незалежності України. Великим масовим заходом ми відмітили це свято проведенням тематичного вечора «Мати Україно, сонце чорнобриве, Уклоняюсь піснюю тобі». Урочистості і величі цього свята надало те що воно проходило на площі селища під відкритим небом, і дивитись його прийшло багато глядачів. До професійного свята дня шахтаря наше селище готується заздалегідь, і вшановувати шахтарів та нелегкий шахтарський труд приходиться все селище. Цей рік не виключення, остання субота серпня в селищі велике свято, привітати шахтарів з'їзджаються дуже багато поважних гостей. В цьому році цікава змістовна програма свята представлена виступом артистів з міста Кіровограда та Народною артисткою України Надією Шестак. Бібліотеки не залишилась осторонь цієї дати, і провела змістовну зустріч з ветераном шахтарської праці, повним кавалером орденів «Шахтарська слава» Хабіровим В.Ф., який 35 років свого життя віддав шахтарській праці: «Кавалерам шахтарської слави, ми шану свою віддаємо».

Традиційними заходами бібліотеки, соціального центру та територіального центру по обслуговуванню самотніх та самотньо-проживаючих громадян є заходи до дня людей похилого віку та до міжнародного дня інваліда. Ці соціально вразливі групи громадян потребують особливої уваги та підтримки. Тому 1 жовтня бібліотека проводитиме свято для людей похилого віку «Це наша молодість при нас, душа ніколи не старіє», а 3 грудня проведе обов'язкову язкову благодійну акцію до Міжнародного дня інваліда.

Поряд з такими великими заходами, бібліотека проводить різноманітні вікторини, конкурси, диспути, інтелектуальні ігри, уроки пам'яті, народознавства, історії, ввічливості, бібліотечні уроки для різних груп читачів. Кожен учень першого класу знайомиться з бібліотекою, для цього налагоджено тісну співпрацю з дитячими садками та початковою школою, які радо відвідують нашу бібліотеку зі своїми вихованцями.

Наочність в бібліотеці представлена різноманітними книжковими виставками, тематичними полицками, експрес інформаціями на теми патріотичної, правової, краєзнавчої тематики. Цікава виставка роздум «Не губи свою юність» розміщує матеріали про шкідливість наркоманії, алкоголізму, табакокуріння користується великою увагою в юнацтва. Матеріали представлені на ній дають відповіді на багато питань які цікавлять молодь. Постійно діюча виставка робіт Смолінського ДЮЦу «Невтомні руки не знають скуки» привертає увагу читачів та відвідувачів бібліотеки, На стендах

розміщуються роботи гуртків «М'яка іграшка», «Бісероплетіння», «Вироби з природного матеріалу», «В'язання», «Вишивка» та ін. Ця виставка є окрасою інтер'єру нашої бібліотеки.

Я думаю, за те що бібліотека працює творчо і проводить роботу, ми не залишаємось без поваги та уваги з боку Маловисківського районного відділу культури, районної бібліотеки та місцевої влади. Приємно сприймати той факт що нас цінують як фахівців, поважають як людей які мають великий професійний досвід роботи, а головне з розумінням підходять до вирішення тих чи інших проблем бібліотеки. Хочеться відмітити той факт, що молодий, енергійний селищний голова Мазура М. М. являється не тільки постійним читачем бібліотеки, але й з охотою вирішує наболілі бібліотечні питання. Нещодавно Смолінська селищна рада, на балансі якої знаходиться наша бібліотека, придбала нам комп'ютер та підключила до мережі інтернет, що надає більші можливості в отриманні інформації нашим читачам, а ця подія, для нашої бібліотеки далеко не другорядна. А те що взимку в бібліотеці тепло, світло, є телефонний зв'язок це теж заслуга влади, Ми це дуже цінуємо, і маємо надію, що перелік добрих справ з боку влади буде продовжено.

В наших колег, присутніх в цьому залі, може скластися думка, що в нашій бібліотеці все занадто добре і проблем ніяких немає. Повірте є, і на мою думку, дуже суттєві, але на їх вирішення потрібно і кошти і державні програми які б гарантували фінансування місцевих бюджетів на потреби бібліотек. Життя не стоїть на місці і в час розвинутого прогресу хотілося щоб бібліотеки, особливо сільські, і наша не виключення, були оснащені новітніми технічними засобами і не так різко відрізнялись від міських. Щоб комплектування книжкових фондів здійснювалось за рахунок держави, і бібліотекарям не доводилось шукати іншої альтернативи для поповнення свого книжкового фонду новими виданнями. Це наболіле питання, і для сільських бібліотек дуже важливе. Думаю за підвищенням заробітної плати бібліотекарям, держава зробить якісні кроки для того щоб наше суспільство не зубожіло духовно, і книга, як джерело знань, збагачувала знаннями не одне покоління українців. Ми, бібліотекарі, покликані в цьому допомагати.

На завершення свого виступу хочу закликати всіх бібліотекарів — в майбутнє дивіться з оптимізмом, і незважаючи ні на що, будьте хранителями вікової мудрості нашого народу та вірте — професія бібліотекаря одна з найпочесніших професій в світі.

З святом вас, шановні колеги, миру, добра, любові і злагоди в ваших душах.

*Бойченко Л. В.,
завідуюча Івангородською сільською
бібліотекою Олександрівського району*

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙ В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

Сьогодні, в добу комп'ютеризації, в Івангородській сільській бібліотеці книга все ж таки залишається неоцінним скарбом, як джерело мудрості, знань, досвіду та фундаментом освіти.

Моя бібліотека — саме те місце мальовничого села, де зароджуються і горять найбільш яскраві ідеї, думки і почуття, вона — центр духовної культури і моральності.

Бібліотека в моєму селі — це єдиний острівець, де немає значення скільки тобі років, де ти працюєш, і чим займаєшся в житті. Кожна людина, читач має змогу отримати ту інформацію, яка потрібна тільки йому і тільки сьогодні. Або й просто зайти поспілкуватися, відпочити душею, скинути тягар буденності і відчутти ту психологічну рівновагу, яка б надихала на подальші звершення, переглянути свіжу пресу, поспілкуватися.

Сьогодні диктує нову модель бібліотеки, вимагає наповнення її новим змістом, що відповідало б запитам користувача.

Імідж нашої бібліотеки залежить від якості обслуговування користувачів бібліотеки. Тому завдання бібліотеки полягає в тому, щоб донести до користувачів ту інформацію, якою володіє бібліотека.

Свою діяльність наша бібліотека організовує спільно з владою, господарськими організаціями, культурно-освітніми установами та навчально-дозвіллевими закладами.

Книжковий фонд формується за рахунок державних коштів, спецрахунку та участі бібліотеки в щорічній акції «Подаруй бібліотеці книгу — вплиши себе в історію бібліотеки».

Останнім часом фонд бібліотеки оновлено на 400 книг — це подарункова література та література з обмінно-резервного фонду Національної Парламентської бібліотеки України, з якою ми вже не один рік тісно співпрацюємо.

За умов обмеженого фінансування та дорожничі періодичних видань, наша бібліотека може запропонувати користувачам 20 назв періодичних видань на різний смак — і для дітей, і для дорослих, з яких три видання передплачено за спонсорські кошти.

Бібліотечний фонд нашої бібліотеки не задовольняє сьогоднішні запити користувачів, тому одним з напрямків діяльності бібліотеки є пошук нових шляхів комплектування.

Бібліотека приділяє увагу пропаганді літератури з історії та етнографії рідного краю. Краєзнавча тематика була і залишається основою формування у молодого покоління любові до рідного краю, інтересу до пізнання та вивчення традицій, звичаїв, обрядів наших пращурів. Молодь повинна глибоко вивчати, добре знати історичні, природні особливості та культурні надбання рідного краю.

Цю функцію у бібліотеці виконує цільова комплексна програма «Батьківська стріха», над виконанням якої бібліотека працює вже не один рік. Я є організатором і учасником щорічного свята села «Село моє, моя колиска, моя любов, моя печаль». Селу, його досягненням, перспективам і проблемам розвитку, його людям присвячена постійно діюча книжкова виставка «Земле Івангородська, рідний мій краю, кращого в світі, мабуть, немає».

В рамках програми щорічно проводиться акція «Пам'ять хай пройде по всіх серцях», яка включає заходи на історико-патріотичну тематику та просування краєзнавчої книги серед сільського користувача. В цьому році програма акції включала: історико-краєзнавчу годину «Тепер це вже не таємниця: моє село у жорнах репресій», вечір-портрет «Для України вони жили, за неї помирали: учасники визвольних змагань», вечір-зустріч «Скотилася сльоза у ветерана і в серці защеміла давня рана», годину-спогад «Згадаємо афганську дорогу», презентацію краєзнавчих книг «Книги ці — наша історія, люди ці — наші герої».

В бібліотеці також активно проводиться робота любительського об'єднання «Берегиня», працює тренінговий центр для учнівської молоді.

Досвід моєї роботи неодноразово висвітлювався на сторінках місцевої преси. На базі Івангородської бібліотеки розпочала роботу творча вітальня для бібліотечних фахівців району «Талант».

Сільський бібліотечний заклад привертає до себе увагу користувачів, створює неповторну атмосферу обслуговування, кожною справою підкреслює свою публічність.

Наша бібліотека протягом останніх років є переможцем районних оглядів-конкурсів професійної майстерності «Відродження національної пам'яті — справа бібліотек», «Бібліотека і молодь в інформаційному середовищі», «Живе в селі бібліотека», учасником обласного конкурсу відеоматеріалів «Тренінг з правової освіти сільської молоді».

У бібліотеці постійно проводиться змістовна робота серед користувачів села, організовуються фотовиставки «Рідні горизонти», виставки виробів народних умільців «Краса душі, що створена руками», велику увагу приділяю роботі з творчою та обдарованою молоддю в рамках центру «Я — творча особистість», з метою просування читання серед сільських жителів впроваджую в життя проект «Книга в житті людини».

Щоб зберегти свого користувача і залучити нового постійно впроваджую в життя інноваційні форми роботи — це слайдові презентації, малі форми інформування — готую та розповсюджую листівки, буклети, закладки, реклами, оформляю цікаві виставки та збираю краєзнавчі досє про своє село.

З метою зростання читацької активності в бібліотеці проводяться маркетингові розвідки. Це аналізи інформаційних потреб та запитів користувачів «Бібліотека в житті сільського жителя», «Працюємо для читача», «Читають старшокласники» та ін.

В бібліотеці працює Публічний центр регіональної інформації «Разом дієвіше: влада, бібліотека, громада». Користувачі бібліотеки знайомляться з документами місцевих органів влади, які розміщені на постійно діючій вітрині «Івангород: у світлі нового дня», отримують інформацію про пільги, субсидії, земельні питання, розміщену в картотечі «Правовий орієнтир», соціальна інформація для користувачів представлена в базі даних «Вислухають. Допоможуть. Порадять».

На сьогоднішній день бібліотека в селі є центром всього його суспільного та громадського життя, серцем громади. Кардинально змінилося ставлення до професії бібліотекаря. Я є депутатом від місцевої громади, активним учасником художньої самодіяльності, членом різних комісій в депутатському корпусі. Тому, як людина небайдужа до сільських проблем, можу сказати, що переймаюся питаннями поінформованості громади в різних нагальних питаннях, займаюся організацією цікавого і змістовного дозвілля односельців, намагаюся сприяти їх самоосвіті та самореалізації.

Час, в якому ми живемо, — це час нових інформаційних технологій, які ведуть до збільшення потоку інформації. Переконана, що сільська бібліотека має бути комп'ютеризованою і підключена до Інтернету, що полегшило б пошук потрібної інформації, не витрачаючи час на відкриття вже відомого. А також в бібліотеці має бути сучасна копіювально-розмножувальна, фото та відеотехніка. Сучасні засоби полегшать роботу бібліотекаря та нададуть читачам доступ до інформації більш якісно, не витрачаючи зайвого часу і зусиль.

Місія всіх бібліотек — створювати людям умови для духовного зростання, освіти та виховання. Сільська бібліотека — є вікном у світ, засобом, що забезпечує безперервність розвитку і спадковості культури, гармонійним індикатором соціальних стосунків, елементом системи навчання, самоосвіти, духовного, естетичного і професійного вдосконалення. Від якості її роботи залежить якість поколінь — як сучасного, так і прийдешніх. Вона була і залишається храмом мудрості, в якому ми збагачуємо свій розум. Це невичерпне джерело, з якого ми черпаємо свої знання.

Звичайно ж, у бібліотеці має бути велике розмаїття книжок, починаючи

від дитячих і закінчуючи світовою класикою та творами сучасних письменників для дорослих. Зал для читання потрібно осучаснити, в ньому має бути по-домашньому затишно: сучасні меблі і вітрини для виставок, квіти, сучасне освітлення, кондиціонер.

На завершення хочу сказати, що наша сільська бібліотека сьогодні жива і працює над покращенням бібліотечного сервісу та комфортності обслуговування, поновленням фондів і доводить свою потрібність читачеві, владі та громаді.

І кожен бібліотекар повинен усвідомити громадську значущість своєї бібліотеки, тому що її імідж залежить від його професіоналізму та креативності, від його бібліотечних фантазій!!!

І нехай буде як сказав Хорхе Борхес: «... И представлял я себе рай, похожим на библиотеку».

Такою я хотіла б бачити сільську бібліотеку майбутнього. І, можливо, з часом вона такою стане.

Шановні колеги! Вже стало доброю традицією святкувати День бібліотек. Хочу від щирого серця привітати Вас з нашим професійним святом. І хочу сказати так:

Хоч свято наше молоде,
Воно для всіх важливе.
В бібліотеку люд іде,
Бо знає — завжди тут знайде
Для розуму поживу.
Від вас — знання і інтерес,
Збагачення духовне...
Отож безхмарних вам небес,
І щастя, безумовно!

*Горбенко О.Г.
Голова Новопраської
селищної ради Олександрійського району*

БІБЛІОТЕКА І ВЛАДА. ПРАКТИКА СПІВПРАЦІ

Шановне товариство!

Дозвольте привітати Вас на цьому зібранні і висловити щиру вдячність за запрошення. Новопраська селищна рада, яку я очолюю, найбільша на території Олександрійського району. Мешканців нашого селища обслуговують три бібліотечні заклади, які є органічною складовою соціокультурного простору. Ефективність роботи бібліотек, їхня роль у житті громади багато в чому залежить від авторитету бібліотечних працівників, їхнього вміння налагодити співпрацю у своєму селищі.

Саме про співпрацю з таким колективом я хочу розповісти. Це працівники Новопраської центральної бібліотеки – філії. Вже понад два десятиліття очолює цей ініціативний, творчий колектив Бутко Л.В. Завдяки високому професіоналізму за бібліотекою закріпилися слава «одна із кращих», і це дійсно так.

Бібліотекарі доносять до місцевої громади матеріали про багату історію та культуру краю, видатних людей селища. Послугами бібліотек з кожним роком все активніше користується депутатський актив. В практику нашої роботи ввійшло відзначення «Днів депутата» спільно з бібліотечними працівниками. Я, як селищний голова, завжди готова допомогти бібліотеці. Всім серцем розумію роль бібліотеки в житті селищної спільноти, стараюся бути присутньою на всіх заходах місцевого, районного та обласного рівня. Пишаюся тим, що на базі Новопраської центральної бібліотеки – філії відбулася обласна творча лабораторія з питань краєзнавства, селищна рада теж не залишилася осторонь її підготовки та проведення. Задоволена тим, що сьогоднішні успіхи бібліотеки є яскравим свідченням важливості взаєморозуміння між бібліотекою і владою. Мені пощастило працювати з активними, творчими бібліотекарями, бо і від їхньої діяльності залежить подальший розвиток нашої громади.

*Кащєва Л.В.,
начальник відділу культури
і туризму Долинської райдержадміністрації*

ОРГАНІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ МЕШКАНЦІВ СЕЛА В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН

В соціальній структурі сучасного села бібліотека посідає особливе місце. Сучасна бібліотека на селі є центром духовного спілкування та взаєморозуміння, обміну думками, адже для сільського жителя — це місце, де завжди його чекають і завжди йому раді.

Кожного дня сільський бібліотекар виконує високу місію — інформує та просвіщає, дає добру пораду, зберігає творче надбання українського народу, робить доступними світові інтелектуальні багатства.

Бібліотека більше, ніж інші заклади, наближена до місцевої громади, є доступною та безкоштовною установою. Але на сьогодні стан бібліотеки на селі є дуже вразливим та залежним від правових, соціальних, економічних чинників.

Говорячи про бібліотеку в сільській місцевості, потрібно враховувати той факт, що тут відбуваються аграрні перетворення, пов'язані з переходом до ринкової економіки, проведенням земельної реформи.

Сьогодні на селі маємо конгломерат різноманітних сільськогосподарських підприємств: акціонерні товариства, корпорації, кооперативи, індивідуальні селянські (фермерські) господарства тощо. Це, у свою чергу, зумовило зміни у складі сільського населення: з'явилися брокери, підприємці, акціонери, фермери, люди, які займаються комерцією. Всі вони прагнуть визначитися в житті, налагодити свою справу, яка б відповідала потребам ринкових відносин і, звичайно, приносила б дохід. За цих обставин, сільська бібліотека стає не лише культурно-освітнім закладом для змістовного дозвілля, а й центром ділової інформації.

Жителів Долинського району обслуговують 23 публічні бібліотеки, районна бібліотека для дорослих, районна бібліотека для дітей та 21 сільська бібліотека. Бібліотеки району здійснюють свою роботу, виходячи з особистих, соціальних та життєвих потреб мешканців села в інформації, спілкуванні, забезпеченні громадянських прав.

Цьому сприяє тісна співпраця з виконавчими комітетами сільських Рад, окремими депутатами. Бібліотеки дедалі впевненіше виступають посередником між жителями села і місцевою владою, забезпечуючи «прозорість» прийнятих нею рішень.

В бібліотеках діють кутки регіональної інформації, де зібрані рішення виконкомів сільських Рад, розпорядження сільських голів. У місцевих громадах користуються популярністю матеріали, представлені за окремими розділами: «Економіка району», «Агропромисловий комплекс», «Охорона здоров'я», фактографічні дані про діяльність установ, організацій, що діють на території села.

Бібліотекарі систематично інформують односельчан про надходження матеріалів з питань діяльності місцевих органів влади, новинок літератури.

Залученню користувачів до бібліотек сприяють різноманітні заходи, які готуються і проводяться бібліотекарями у тісній співпраці з навчальними та культосвітніми закладами, відділами райдержадміністрації: освіти, у справах сім'ї, молоді та спорту; у справах неповнолітніх, центром зайнятості, сільськими радами, установами, громадськими організаціями, правоохоронними органами. Проводяться регіональні етапи Всеукраїнських конкурсів «Легенди рідного краю», «Я — патріот», тижні «Дитячої та юнацької книги», «Музики для юних», «Театр дітям та юнацтву».

Діяльність бібліотек багатогранна, але гідне місце займає популяризація краєзнавства. Бібліотеки виступають своєрідними ініціаторами і організаторами спілкування земляків, сприяють підвищенню їхньої духовної культури, стимулюють інтерес і любов жителів села до читання.

Кожна бібліотека оформила краєзнавчі виставки, куточки, кімнати, де крім літератури, представлені друковані матеріали з історії села, спогади учасників та ветеранів війни, односельчан, що постраждали від голодомору 1932-1933 рр., світлини, копії листів, документів, речі старовини і побуту тощо. Комплексом заходів відзначили 65-річчя Великої Перемоги, вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років та політичних репресій, Чорнобильської катастрофи, воїнів-афганців, пов'язуючи з матеріалами рідного краю.

Бібліотекарі займаються вивченням, збором і упорядкуванням матеріалів з історії книгозбірень, оформляють фотоальбоми, папки-досьє, — накопичувачі та представляють на виставках «Долинщина — мій рідний край», «Рідний край, де ми живемо, ми Долинщиною звемо», «Краю наш, степовий».

В систему роботи ввійшло проведення презентацій книг письменників-земляків, краєзнавців: Михайла Шеремета «Осінні мотиви», «Я родом з Варварівки», Олександра Іванова «Велика перерва», Михайла Родинченка «Зрада і кара», Віктора Маруценка «Боковенька» та циклу заходів «Відроджуємо козацтво» (із залученням членів Пашківського курення Долинської

громадської організації «Січеславське козацтво Запорізьке»).

З метою організації змістовного дозвілля користувачів різних категорій в бібліотеках працюють 16 клубів та об'єднань за інтересами.

Заслугує на увагу робота клубу «Надвечір'я», який діє при Першотравневій сільській бібліотеці. Членів клубу об'єднує не тільки любов до книги, а й до української пісні. Ними створений фольклорний ансамбль «Степівчанка» проводить свята села, вечори вшанування, дні ювілярів. На проведення цих заходів виділяються кошти сільською радою. Так на цей рік виділено 11 тисяч гривень.

На базі Долинської районної бібліотеки з 2003 року працює інформаційно — ресурсний центр, де кожен житель району може безкоштовно скористатися послугами Інтернету.

В рамках проекту «Мережа громадянської освіти» бібліотеками району проводяться тренінги з правової тематики: «Назустріч виборам», «Сімейне право. Права людини. Здоровий спосіб життя», «Попередження торгівлі людьми», «Гендерна рівність», «Право на працю. Безробіття», «Третій сектор. Волонтерство», «Толерантність».

Інтерес до книги і періодики постійно зростає. В умовах обмеженого фінансування задовольнити потреби користувачів дуже складно. Але сільські ради по мірі можливості виділяють кошти на придбання нової літератури та передплату періодичних видань.

Так, на придбання літератури на 2010 рік заплановано виділити районним бюджетом та бюджетами сільських рад 21 тис. грн., на періодичні видання — 10 тис. грн.

Для забезпечення комфортних умов користування бібліотеками проводяться ремонти приміщень, встановлюється електроопалення. Прикладом є Антонівська, Марфівська сільські бібліотеки, де за рахунки сільських рад придбані сучасні електроопалювальні прилади.

Таким чином, можна сказати, що кожна бібліотека визначає свій шлях задля утвердження в соціально-культурному просторі села, району, намагається зберегти і продовжити споконвічні традиції — служити людям для добра, їхнього духовного збагачення.

*Корінь А.М.,
колишній вчений секретар ОУНБ ім. Д.І.Чижевського,
читачка, ветеран бібліотечної праці*

І ЧУЖОМУ НАУЧАЙМОСЬ, Й СВОГО НЕ ЦУРАЙМОСЬ

(з досвіду міжнародних зв'язків ОУНБ ім. Д.І.ЧИЖЕВСЬКОГО)

За останні 5 років веб-сайт Кіровоградської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського (який існує з 1998 р.) відвідали більше мільйона користувачів з усього світу. А переглянули вони понад 3 млн. сторінок електронних текстів, підготовлених її персоналом. Захоплюються цією роботою професіоналів тисячі іноземців, у т. ч. наших земляків, які живуть у Росії, Німеччині, Сербії, Канаді, Англії, США, Бельгії. І таких електронних «містків» дружніх зв'язків бібліотеки зі світовою читацькою (і не тільки) спільнотою з кожним роком більшає.

Адже вже майже півтора останніх десятиліття ОУНБ інтенсивно зав'язує і розвиває міжнародні зв'язки із земляками та з колегами з бібліотек Конгресу США, Канади, Австралії, країн Європейського Союзу (Латвії, Польщі, Угорщини, Данії, Швеції, Англії). А також плідно співпрацює із громадськими зарубіжними та міжнародними організаціями, такими зокрема як Міжнародний фонд «Відродження», Американсько-Український фонд «Сейбр-Світло», Товариство друзів України (Канада), та Радою Європи, Радою Європейського Союзу, Європейською комісією, Європейським парламентом та іншими структурами.

Сьогодні наша бібліотека — одна з кращих в Україні, нагороджена Почесною Грамотою Кабінету Міністрів України за активну роботу із збереження та популяризації української та всесвітньої літературної спадщини. Минулого року вона в конкурсі Української Бібліотечної Асоціації (за шість проєктів) заволала звання «Бібліотека року — 2009».

Очолована (раніше) Заслуженим працівником культури України Лідією Демещенко (яка і в 70 років працює над соціально-науковими дослідженнями), а нині — Заслуженим працівником культури України Оленою Гаращенко (яка в 90-х рр. минулого століття ініціювала вперше проєктну міжнародну співпрацю бібліотеки), обласна універсальна наукова бібліотека нині є гідним зразком бібліотек ХХІ століття. З 1999 р. (року 100-річного ювілею бібліотеки) тут проводяться міжнародні науково-практичні конференції, семінари, читання, в яких беруть участь колеги і вчені з багатьох країн. Ось і зараз, напередодні Всеукраїнського Дня бібліотек, який відзначається з 1997 р., бібліотека готує чергові масштабні заходи: Міжнародну науково-практичну конференцію за участю бібліотекарів та науковців області, а також партнерів з Польщі — Публічної бібліотеки міста Вроцлава та вперше

— Форум сільських бібліотекарів Кіровоградщини, на якому в переддень професійного свята будуть відзначені за інноваційну діяльність кращі бібліотекарі.

У «Хроніці подій», що відкриває книгу «Бібліотека — свідок і творець історії краю», видану колективом наукової бібліотеки до свого 110-річчя (2009) читачі й бібліотекарі з приємністю відзначають, як додає емоцій та гордості всім нам коротке й вагоме слово «вперше». Ось приклади.

У 1995 р. бібліотека стала членом Міжнародної бібліотечної асоціації. Уперше бібліотечний проект О. Гаращенко «Мова — спілкування без кордонів» було підтримано Міжнародним фондом «Відродження».

З 1996 р., коли вперше група провідних спеціалістів ОУНБ взяла участь у III-й Міжнародній конференції «Бібліотеки і асоціації в світі, що змінюється: новітні технології і нові форми співробітництва» (Крим), ця участь і виступи на цій конференції кіровоградських бібліотекарів стали щорічними.

З тих 90-х років віхи міжнародного співробітництва постійно «густішали» та географічно розпросторювались. У 1998 р. два проекти О. Волохіна та Д. Яценка з модернізації локальної комп'ютерної мережі бібліотеки одержали гранти від Міжнародного фонду «Відродження» та «Фонду відкритого суспільства» (Будапешт).

З 1999 р. наша бібліотека стала учасником Міжнародного мегапроекту «Пушкінська бібліотека», поповнюючи завдяки цьому свої фонди російськомовною літературою. У цьому ж році ми розпочали втілення першого проекту міжнародної співпраці бібліотекарів двох держав — України та Латвії. Пам'ятний для мене особисто 2001 р., коли в честь 10-річчя Незалежності України ми — група бібліотекарів возили в Латвію велику виставку кращих книг зі свого фонду — і я, як гід з гордістю знайомила з ними латишів та українську діаспору. Зустрічі в Посольстві, в Національній бібліотеці, Центральній бібліотеці м. Риги, у знаменитій Ризькій українській гімназії, де я дала урок літератури рідної Кіровоградщини — як забути цей зовсім новий, відповідальний рівень бібліотечного спілкування — просвітництва?

Такими ж цікавими й корисними для мене й колег були і є подальші спільні міжнародні заходи: семінари, стажування, обмін досвідом, звіти колег.

Дякуючи цьому новому рівню роботи у бібліотеці на рубежі тисячоліть було створено «Електронний Музей Книги» (за підтримки Міжнародного фонду «Відродження»).

У цьому ж році у відділі іноземної літератури створено інформаційний куточок Британської Ради в Україні „British Corner».

А наступного року було реалізовано проект Посольства США в Україні, в результаті якого створено в бібліотеці інформаційно-ресурсний центр

«Вікно в Америку». Згодом, у 2003 р. було відкрито Інтернет-центр за проектом Посольства США в Україні. Тоді ж відбувся перший зарубіжний візит нашої колежанки з бібліотеки Квінсу (Нью-Йорк) Івони Хофт.

Новою віхою міжнародної співпраці стала участь бібліотеки у 2004 р. у проєкті Європейської Комісії „CALIMERA»: «Використання в культурі: місцеві заклади як посередники в організації доступу до електронних ресурсів». Наступні грані цієї роботи.

У 2006 р. у бібліотеці відкрито Центр європейської інформації (теж за підтримки МФ «Відродження»), де бібліотекарі формують свідомий євровибір українців.

Цього ж року реалізовано проєкт «У гармонії з природою», підтриманий польським фондом ім. С. Баторія на конкурс «Вирішення локальних проблем територіальної громади».

У 2007 р. співробітництво з латвійськими колегами продовжилось організацією і презентацією міжнародної виставки «Силуети Латвії».

Відкриттям Канадського-українського бібліотечного центру у 2008 р. ознаменовано підняття міжнародних культурних зв'язків бібліотеки з українською діаспорою в Канаді. Заслуга в цьому Канадського Товариства Приятелів України, яке для відкриття центру подарувало нашій бібліотеці 22 тисячі видань.

У цьому році бібліотека взяла участь у міжнародному проєкті «Глобальні бібліотеки».

Приємно відзначити, що в рамках цього проєкту Всеукраїнська програма «Бібліоміст», яка розпочала своє впровадження в Україні 30 вересня 2009 р. Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) у рамках партнерства з Фундацією Білла та Мелінди Гейтс, у цьому році стартувала проєктом у новоствореному Регіональному тренінговому центрі при обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Д. Чижевського.

Мета центру — підвищення кваліфікації бібліотекарів області за навчальними модулями «Основи комп'ютерної грамотності», «Інноваційні зміни в бібліотеці на основі проєктного, кадрового менеджменту та ініціативної діяльності бібліотек».

Крім того у тренінговому центрі проводяться безкоштовні тренінги для користувачів бібліотеки і мешканців міста, надаються індивідуальні консультації тим, хто бажає працювати з персональним комп'ютером та веде пошук інформації в Інтернет. Це різні категорії громадян: люди з обмеженими фізичними можливостями, літні люди, люди, вражені соціально-економічною нестабільністю; для школярів та студентів тут проводяться навчально-пізнавальні веб-екскурсії.

Коли заходиш у кімнату, де розміщений «Польський культурний центр» і

бачиш на польській карті десяток прапирців (ми там були!) радієш.

Як можна було за короткий час — якісь півтора десятиліття — зробити такий небачений досі «інтернаціональний» ривок, коли в полі зору і в колі спілкування однієї бібліотеки опинились десятки країн, установ, організацій, посольств?

Коли я у 80-ті роки прийшла в наукову бібліотеку працювати і провела тут 18 кращих років життя, то «бібліотечний інтернаціоналізм» охоплював лише дружні стосунки з Болгарією та Башкирією. Решта того, що відкрито сьогодні, — було за залізною завісою. Але, згадуючи тодішню роботу і спілкуючись із теперішніми співробітниками, усвідомлюю: колектив професіоналів давним-давно різнопланово готував себе до цієї нової місії — всевітнього просвітництва — шевченківським, вічно діючим заповітом: «І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь». Зокрема — це знання іноземних мов (і сьогодні в бібліотеці бажаючі вивчають англійську, німецьку, польську мови).

Завідуюча відділом документів іноземними мовами О. Сергєєва розповідає, як давно і плідно визрівала ця міжнародна «іпостась» бібліотеки. Цьому сприяли і сприяють не лише мовчазні різномовні фонди, а перш за все — живе спілкування.

Поповнення фонду сучасної художньої літератури є результатом плідних творчих зв'язків з професором Дональдом Лондоном та його дружиною Доріс із США (м. Юрика, штат Каліфорнія). Бабуся Дональда родом з Єлисаветграда, і на її честь він зафондував книжкову благодійну програму, яку назвав іменем Євдокії Чайки. Завдяки цьому фонду ми маємо можливість щороку отримувати книжки. Крім того, кожного року Дональд Лондон відвідує нашу бібліотеку, де проводить для студентів та викладачів публічні лекції з питань американської культурології. Загалом ці зв'язки тривають близько 15 років.

Наприклад, що відбувається в рамках проекту бібліотечної співпраці з Німеччиною?

Про діяльність центру вивчення німецької мови Гете-інституту цікаво розповіла Ніна Воронкова, керівник центру вивчення німецької мови Гете-інституту, що працює при ОУНБ ім. Д. І. Чижевського.

У рамках популяризації німецької мови в Україні діють 15 центрів німецької мови, розподілених рівномірно по всій території країни. Один з них — в нашому місті і розташований він у відділі документів іноземними мовами ОУНБ ім. Дмитра Чижевського. Наш центр є єдиним офіційним партнером, оферентом мовних курсів для широкої громадськості, викладання на яких відбувається згідно зі стандартами Гете-Інституту. Ми пропонуємо диференційовану програму мовних курсів. Починаючи з курсів для почат-

ківців аж до найвищого рівня, слухачі займаються за комунікативними методиками, готуючись до центральних іспитів Гете-Інституту. Центр вивчення німецької мови тісно співпрацює з відділом іноземної літератури. Саме там діє ще один проєкт від Гете-Інституту: заочний абонемент, де можна отримати інформацію з актуальних аспектів культурного, суспільного і політичного життя Німеччини. Користувачам пропонуються художня, навчальна література та різні інформаційні матеріали, а також інформаційні послуги для всіх, хто цікавиться німецькою, вивчає чи викладає німецьку мову.

Міжнародні зв'язки бібліотеки — це «парафія» заступника директора з основної роботи Оксани Ткаченко. З її розповіді дізналась, як багато працівників бібліотеки збагатилось досвідом співпраці на міжнародному рівні, співпрацюючи зі створеною в бібліотеці громадською організацією — обласною інформаційною службою з актуальних питань жіноцтва (ОЖІС) та згодом з Гендерним центром. Бо й тут ведеться активна проєктна, тренінгова та видавнича діяльність, а все це — нові знання і досвід.

Цікавою видалась і «гаряча» розповідь провідного бібліотекаря Л. Дубини, яка побувала в бібліотеках Латвії, Польщі та Данії. В останній — у рамках програми «Бібліоміст», яка реалізовується у проєкті для методистів обласних бібліотек з п'яти регіонів України (серед завдань — вивчення досвіду однієї з європейських держав).

У процесі візитів у десяток бібліотек Данії виявилось, що 35% датчан не мають освіти, тож завдання бібліотек — вчити людей грамотності. У кожній є провідний напрямок роботи. Одна — веде дослідницьку роботу, інша комплектує все про культуру Данії, третя — має сервісний центр (бо в районі багато живе мігрантів), де читач може одержати паспорт, права водія і т.д. В усіх бібліотеках Данії — великою рушійною силою є волонтери. Замовити тут і здати книгу можна в будь-якій бібліотеці. Фінансуються вони набагато краще, ніж в Україні.

Серед провідних напрямків діяльності наукової бібліотеки — співпраця з обласними товариствами національних меншин (російським, німецьким, польським, єврейським, вірменським). Це теж є добрим підґрунтям для розвитку міжнародних зв'язків.

Для читачів (і бібліотекарів області), хто захоче детальніше вникнути у розмаїття цієї теми, раджу звернутися до електронного каталогу, де є цікаві статті тих бібліотекарів, які діляться досвідом спілкування з колегами в різних державах (О. Гаращенко, О. Ткаченко, О. Волохін, Т. Федорова, О. Сергеева та ін.).

Найбільш цікаво описано багаторічний досвід роботи бібліотек Латвії (звідки почерпнуто досвід співпраці з місцевою владою), Польщі та США.

Те, якою бачать сьогодні читачі роботу бібліотекарів — науковців —

лише вершина цього великопросвітницького айсберга. Роки невидимої їхнім очам копіткого поєднання праці, розуму, душі й рук — за кожною віхою, які я означила в статті лише в одному напрямку бібліотечної роботи — міжнародному. А цих же напрямків — офіційних, планових і тих, які на кожному кроці пропонує сама багатогранність суспільного життя — бібліотеці, яка має бути чітким пульсом життя громади, — безліч.

Не існує приладів і одиниць міри, якими можна виміряти нашу моральну віддачу, радість духовного спілкування з книгами й людьми. Для справжніх бібліотекарів (а таких більшість у «чижевці») їхня робота — їхній другий дім і сенс життя.

Не дарма ж Е. Роттердамський, древній любомудр визначив місце батьківщини і бібліотеки прямо пропорційно: «Моя батьківщина там, де моя бібліотека».

Під цим підписуюсь не лише я.

*Бутко Л.В.,
завідуюча Новопраською центральною бібліотекою-філією
Олександрійської районної ЦБС*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ — ВИМОГА ЧАСУ

Шановне товариство!

Вітаю всіх з сьогоднішнім зібранням. Сьогодні відчувається велика увага і підтримка з боку влади. Я працюю на бібліотечній ниві більше 30 років, але на такому форумі — вперше.

У сучасних умовах функції бібліотек змінюються та оновлюються формат діяльності, а бібліотека, як існувала так і існує для читача. Вона на видноті, про неї знають не тільки читачі, але й всі жителі нашого селища. Щорічно розширюється коло друзів, партнерів, міцніють відносини з громадськістю та владою. Селищна рада, в особі її голови з особливою увагою ставляться до бібліотеки, є її опорою і підтримкою. Колектив нашої бібліотеки докладає максимум зусиль для більш повного задоволення потреб жителів нашого селища, придбано ксерокопіювальну техніку, удосконалюємо матеріально — технічну базу бібліотеки для участі в програмі «Бібліоміст». Основна діяльність бібліотеки зорієнтована на соціокультурні послуги. Багата Новопраська земля багатівіковою історією і знаними краєзнавцями. Вже декілька років при бібліотеці діє центр краєзнавства, особлива увага приділяється пошуковій роботі, зібрано конволюти. Збираємо матеріал для книги про Нову Прагу, яку готує до випуску селищна рада. При краєзнавчому центрі організовано консультативний пункт для бажаючих опанувати певний вид рукоділля, організовуються виставки виробів з соломки, килимків, вишиванок, виробів з природного матеріалу місцевих майстринь на яких вони проводять майстер класи. Кожному бібліотечному заходу притаманний елемент краєзнавства, він спрямований на те, щоб присутні не залишились байдужими до запропонованої теми, щоб знову стежка привела їх до книги, до бібліотеки. Адже головне в нашій діяльності — це робота на результат.

Хочеться вірити в те, що в майбутньому нас чекають повні зали читачів, автоматизовані робочі місця для використання комп'ютерної техніки, кожна бібліотека матиме мультимедійні засоби. Бібліотеки і надалі стверджуватимуть свою необхідність суспільству і на практиці доводити, що це життєздатний унікальний соціальний інститут.

Чуянова Н.М.,
директор Олександрійської районної ЦБС

СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА У ВСТАНОВЛЕННІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Шановне товариство!

Можна констатувати як факт, що формування сучасного громадянського суспільства здійснюється за вагомою участю бібліотек. На відміну від системи засобів масової інформації та освіти, які пропонують вибірковий принцип доступу до інформації, бібліотеки є осередками вільного, незаангажованого надання надбань світової науки і культури, політики, тощо.

Новітні інформаційні технології в сучасних бібліотеках надають можливість вільного та швидкого доступу широкому загалу до різноманітних інформаційних джерел, допомагають позитивно впливати на політичну свідомість людини, що в свою чергу, сприяє формуванню громадянського суспільства.

Тримати руку на пульсі часу бібліотекам Олександрійської районної централізованої бібліотечної системи допомагає тісна співпраця з громадськими організаціями, яких в районі – 27. Це спільна участь у проєктах, акціях, заходах. Особлива вдячність – обласній жіночій інформаційній службі з актуальних питань жіноцтва, з якою реалізовано декілька великих проєктів з громадянської освіти, попередження торгівлі людьми. Сподіваємося на плідну співпрацю і надалі.

Інформаційно-правове забезпечення громадян – один з пріоритетів у діяльності публічних бібліотек району, яке реалізується шляхом діяльності районної громадської приймальні, правового індивідуального і групового інформування. Правове інформування тісно пов'язане з правовою освітою населення, яке здійснюється в рамках Районної Програми правової освіти населення на 2007-2012р.

Не секрет, що існує значний диспаритет у можливостях доступу до інформації мешканців міста і села. Тому наша особлива увага – сільським бібліотекам. Бібліотечні працівники на селі добре усвідомлюють роль і місію свого закладу як інформаційного партнера місцевої влади та посередника між нею і громадою. Бібліотеки забезпечують прозорість дій, рішень сесій сільських та селищних рад, знайомлять з рішеннями щодо соціального забезпечення населення, розкладом прийому громадян посадовими особами районних і обласних органів влади та ін. Практикуються «круглі столи» за участю депутатів сільських, селищних, районної ради.

Досвід роботи сільських бібліотек свідчить про те, що в наш непростий час, вони готові до викликів, змін та інновацій, про що й були подані пропозиції під час формування обласної комплексної програми «Центральний регіон – 2015».

ДОДАТКИ

ПОЛОЖЕННЯ
про обласний форум сільських бібліотекарів
Кіровоградщини

I. Загальні положення

Обласний форум сільських бібліотекарів Кіровоградщини (далі – Форум) проводиться управлінням культури і туризму обласної державної адміністрації, обласними бібліотеками: універсальною науковою ім. Д.І. Чижевського, для юнацтва ім. О.М. Бойченка, для дітей ім. А.П. Гайдара у вересні один раз на два роки, починаючи з 2010 року.

II. Мета Форуму

Форум проводиться з метою розширення перспектив розвитку сільських бібліотек, підвищення професійної майстерності сільських бібліотекарів, виявлення та запровадження кращих інновацій щодо організації вільного доступу населення до інформації і знань, впровадження нових бібліотечних послуг, спрямованих на задоволення інформаційних потреб місцевих громад та підбиття підсумків обласного огляду-конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини», який проводився в області з 15 квітня по 15 вересня 2010 року.

III. Учасники Форуму

Учасники Форуму: заступники голів районних державних адміністрацій, начальники відділів культури і туризму районних державних адміністрацій, голови сільських (селищних) рад, директори районних ЦБС, центральних районних бібліотек для дорослих, сільські бібліотекарі (завідуючі сільськими бібліотеками – філіями) – переможці конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини».

IV. Порядок організації та проведення Форуму.

Визначення та нагородження кращих сільських бібліотек

3 (три) кращі сільські бібліотеки Кіровоградщини нагороджуються дипломами управління культури і туризму облдержадміністрації та цінними подарунками, придбаними за рахунок коштів обласного бюджету за КФК 110201 «Бібліотеки», передбачених обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Д.І. Чижевського.

За підсумками конкурсу можуть встановлюватись спеціальні нагороди:

- за оригінальність оформлення конкурсних документів;
- за участь бібліотеки в реалізації соціальних програм;
- за краще висвітлення діяльності бібліотек з використанням сучасних технологій;
- кращому колективу тощо.

Начальник управління

Н.Овчаренко

ЗВЕРНЕННЯ

УЧАСНИКІВ ОБЛАСНОГО ФОРУМУ СІЛЬСЬКИХ БІБЛІОТЕКАРІВ
КІРОВОГРАДЩИНИ

до голови Кіровоградської обласної державної адміністрації
Ларіна Сергія Миколайовича та
голови Кіровоградської обласної ради
Сухомлина Миколи Олексійовича

29 вересня 2010 року відбувся обласний Форум працівників сільських бібліотек Кіровоградщини, головними організаторами якого виступили Кіровоградська обласна державна адміністрація, Кіровоградська обласна рада, управління культури і туризму облдержадміністрації, обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д.І. Чижевського. У Форумі взяли участь представники органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, професійні делегації з усіх регіонів нашої області, фахівці Національної парламентської бібліотеки України, соціальні партнери, користувачі бібліотек, почесні гості.

Передував Форуму огляд-конкурс «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини», який показав, що сільські бібліотеки є важливою соціокультурною установою у кожному селі і для кожної громади.

Символічно, що Форум і підведення підсумків огляду-конкурсу проходять напередодні Всеукраїнського дня бібліотек за участю голови обласної державної адміністрації Сергія Миколайовича Ларіна та голови обласної ради Миколи Олексійовича Сухомлина.

Учасники форуму відзначають наступне.

Сьогодні сільська бібліотека – єдиний заклад соціокультурної сфери, який забезпечує конституційне право сільської громади на вільний доступ до інформації.

Інформаційні, культурні та освітні послуги громадян області надають 589 публічних бібліотек, з них 474 – сільських, роботу яких забезпечують 1093 бібліотечні працівники.

Щороку послугами бібліотек користуються понад 500 тисяч мешканців області, з них у сільській місцевості – близько 200 тисяч. На задоволення їх запитів видається близько мільйона примірників документів.

Бібліотечний фонд області станом на 1 вересня 2010 року складає 7,4 млн. одиниць документів. Протягом 2009 року фонди бібліотек поповнили 110 тисяч документів, у т.ч. сільських – 39 тисяч.

Методичну та практичну допомогу фахівців обласних бібліотек: універсальної наукової ім. Д.І. Чижевського, для юнацтва ім. О.М. Бойченка, для дітей ім. А.П. Гайдара щороку отримують понад 100 бібліотек області. Новим кроком в організації системи підвищення професійної освіти бібліотекарів стала реалізація в області Всеукраїнської програми «Бібліоміст», завдяки якій відкрито новий сучасний Регіональний тренінговий центр на базі обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І. Чижевського.

На сьогоднішні сільська бібліотека Кіровоградщини продовжує виконувати багато значущих функцій. Для місцевої громади – це центр інформації і просвіти, історико-краєзнавчий, центр громадських зв'язків, культурних та соціальних ініціатив; центр регіональної інформації про діяльність органів влади. Бібліотеки

акумулюють у собі звичаї, традиції села, його історію і культуру. Надають доступ до світових літературних багатств, можливість долучитися до інтелектуальних і духовних джерел інших народів і культур.

Для вирішення актуальних проблем сільських бібліотек в області прийнято низку нормативно-правових документів, найвагоміший з них – План заходів щодо розвитку бібліотечної справи у Кіровоградській області на 2010-2015 роки.

Водночас, Форум виявив основні проблеми функціонування сільських бібліотек області, які потребують уваги та прийняття відповідних рішень.

Значна кількість бібліотечних установ перебувають у незадовільному технічному стані:

83 бібліотеки (14 %), у т.ч. 63 (13%) - у сільській місцевості – потребують капітального ремонту, а 3 перебувають в аварійному стані;

на низькому рівні впровадження сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій у сільських бібліотеках області: комп'ютерне забезпечення мають 13 бібліотек, що складає 2,7%; лише 5 сільських бібліотек області мають підключення до мережі Інтернет;

недостатнє фінансування на комплектування бібліотечного фонду (на 1 сільську бібліотеку виділялось в середньому 362 грн. при нормативі 4,5 тис.грн.);

протягом 2009 року сільськими бібліотеками було отримано 39,02 тис. прим. видань, що в середньому становить 82 прим. на 1 бібліотеку (за рекомендованими нормативами 1 бібліотека повинна була отримувати за рік 300 назв книг та до 20 періодичних видань);

відсутня і нова, удосконалена система підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців.

Виходячи з вищезазначеного, учасники обласного Форуму сільських бібліотекарів звертаються до органів виконавчої влади, місцевого самоврядування з проханням передбачити в обласній програмі «Центральний регіон – 2015» такі завдання:

- забезпечення планомірного гарантованого фінансування бібліотек на відповідному бюджетному рівні;

- збереження та забезпечення розвитку існуючої системи публічних бібліотек, у т.ч. в сільській місцевості;

- оновлення та зміцнення матеріально-технічної сільських бібліотек, а саме:

- проведення ремонтних робіт та реконструкція бібліотечних закладів;

- забезпечення їх опаленням у зимовий період;

- забезпечення вантажо-пасажирським транспортом обласну універсальну наукову бібліотеку ім.Д.І. Чижевського, як головного методичного центру області;

- запровадження пілотного проекту «Мобільна бібліотека» шляхом придбання автомобільного транспорту для центральних районних бібліотек області;

- ефективне впровадження інформатизації, оснащення бібліотек області комп'ютерною технікою та ліцензійним програмним забезпеченням,

- забезпечення постійного доступу до мережі Інтернет за пільговими тарифами;

- розширення інформаційно-ресурсної бази бібліотек документами на паперо вих (книги, періодичні видання) та електронних носіях інформації через системне оновлення бібліотечних фондів щороку на 5%;

- удосконалення системи книговидання і книгорозповсюдження в області з першочерговим комплектуванням сільських бібліотек книгами місцевих авторів і міс-

цевою періодикою;

- передбачення коштів на фінансування одного щорічного бібліотечного видання, яке б доходило до кожної сільської бібліотеки;
- забезпечення фінансової підтримки створення програми безперервної освіти працівників сільських бібліотек;
- проведення у вересні один раз на два роки Форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини та обласного огляду-конкурсу для сільських бібліотек, починаючи з 2012 року.

Виконання програми дасть можливість:

- забезпечити реалізацію прав кожного сільського громадянина на вільний та необмежений доступ до інформації;
- створити принципово нову модель сільської бібліотеки для обслуговування місцевого населення. Бібліотека може бути центром: інформаційним; доступу до Інтернет та комп'ютерної грамотності; краєзнавства; підтримки системної освіти та самоосвіти; правової та регіональної інформації; підтримки незахищених верств населення; підтримки сім'ї тощо.

Учасники Форуму вважають, що завдання трансформації бібліотек в сільській місцевості має бути поставлене перед депутатами рад усіх рівнів.

Внесення вищезазначених доповнень до комплексної обласної програми «Центральний регіон - 2015» сприятиме розв'язанню основних проблем сільських бібліотек, їх функціонуванню та розвитку, забезпечить покращення якості і умов бібліотечного обслуговування громадян та їх доступ до інформації.

Прийнято учасникам обласного Форуму сільських бібліотекарів
Кіровоградщини
29 вересня 2010 року, м.Кіровоград

**Доручення
голови Кіровоградської обласної державної адміністрації**

На виконання Плану заходів щодо розвитку бібліотечної справи у Кіровоградській області на 2010-2015 роки, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 27 листопада 2009 року № 910-р, та відповідно до звернення учасників обласного Форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини до голови Кіровоградської обласної державної адміністрації та голови Кіровоградської обласної ради

Головам районних державних адміністрацій, міським головам

1. Забезпечити збереження і розвиток діючої мережі централізованих бібліотечних систем та бібліотек-філій в області, не допускаючи здійснення децентралізації, закриття та ліквідації сільських бібліотек-філій.

Термін виконання – протягом 2011-2015 років

2. Вжити заходи щодо зміцнення матеріально-технічної бази сільських бібліотек, у т.ч. проведення капітальних та поточних ремонтів приміщень бібліотечних закладів, ремонтів та модернізації систем опалення.

Термін виконання – протягом 2011-2015 років

3. Забезпечити впровадження альтернативних джерел теплової енергії, модернізацію систем електропостачання та оснащення бібліотек сучасними засобами протипожежної охорони.

Термін виконання – протягом 2011-2015 років

4. Організувати на належному рівні проходження опалювального сезону в бібліотеках області шляхом передбачення в місцевих бюджетах видатків на придбання твердого палива, оплати послуг з електро-, газо- і тепlopостачання та своєчасних розрахунків за спожиті енергоносії.

Термін виконання – протягом опалювального періоду 2010–2011 року

5. Забезпечити оновлення фондів бібліотек області новою літературою у 2011 році на 2% з наступним збільшенням цього показника на 1% щороку, у т.ч. документами на електронних носіях.

Термін виконання – протягом 2011–2015 років

6. Забезпечити оснащення бібліотек області комп'ютерною технікою та ліцензійним програмним забезпеченням, у т.ч. придбання для кожної районної бібліотеки системи автоматизації бібліотек ІРБІС для обробки документів в електронному режимі та створення регіональних бібліографічних баз даних.

Термін виконання – **протягом 2011–2015 років**

7. Забезпечити центральні районні та сільські бібліотеки доступом до мережі Інтернет за пільговим тарифом.

Термін виконання – **протягом 2011 року**

До пунктів 1–7: **Давиденко Л.В.** – контроль, **Овчаренко Н.Ю.** – узагальнення, організація виконання, **голови райдержадміністрацій, міські голови** – організація виконання, надання інформації управлінням культури і туризму облдержадміністрації щороку до 1 липня та 1 січня.

Овчаренко Н.Ю.
Шеремету С.В.

8. Під час формування проекту обласного бюджету на 2011 рік та наступні роки розглянути можливість щодо:

збільшення обсягів фінансування обласних бібліотек (обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І.Чижевського, обласної бібліотеки для юнацтва ім. О.М.Бойченка, обласної бібліотеки для дітей ім. А.П.Гайдара);

забезпечення вантажопасажирським транспортом обласної універсальної наукової бібліотеки ім.Д.І.Чижевського для здійснення на належному рівні організаційно-методичної функції;

запровадження видання щорічного науково-методичного посібника для бібліотек області.

Термін виконання – **протягом 2011–2015 років**

Серпокрилов В.М., Давиденко Л.В. – контроль, **Шеремет С.В., Овчаренко Н.Ю.** – організація виконання.

Овчаренко Н.Ю.

9. Забезпечити проведення Форуму сільських бібліотекарів області та огляду-конкурсу на крашу сільську бібліотеку у вересні один раз на два роки, починаючи з 2012 року.

Термін виконання – **2012–2014 роки**

Давиденко Л.В., – контроль, **Овчаренко Н.Ю.** – організація виконання.

Шустер Є.М.

10. Вивчити питання про удосконалення системи книговидання і книгорозповсюдження в області з першочерговим комплектуванням сільських бібліотек книгами місцевих авторів і місцевою періодикою.

Термін виконання – **ІV квартал 2010 року**

Давиденко Л.В. – контроль, **Шустер Є.М.** – організація виконання.

Від „13” жовтня 2010 року
№ 27 – 455/1

С. ЛАРІН

СЦЕНАРІЙ обласного Форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини

Дата проведення: 29 вересня 2010 року

Час проведення: 12.00 год.

Місце проведення: Кіровоградська обласна філармонія

На сцені (за трьома урочисто прибраними столами) – почесні гості Форуму: голова обласної державної адміністрації Ларін Сергій Миколайович, голова обласної ради Сухомлин Микола Олексійович, заступник голови облдержадміністрації Давиденко Людмила Вадимівна, начальник управління культури і туризму облдержадміністрації Овчаренко Наталія Юріївна, директор обласної універсальної наукової бібліотеки ім.Д.І. Чижевського Гаращенко Олена Миколаївна, директор обласної бібліотеки для юнацтва ім.О.М. Бойченка Савенко Лариса Миколаївна, директор обласної бібліотеки для дітей ім.А.П. Гайдара Манжула Таїсія Сергіївна, голова Кіровоградського обласного комітету профспілки працівників культури України Кадук Зоя Миколаївна.

*Засідання форуму проводить Овчаренко Наталія Юріївна –
начальник управління культури і туризму облдержадміністрації*

Шановні Сергію Миколайовичу, Миколо Олексійовичу, Людмилу Вадимівно,
шановні колеги, учасники та гості!

Щиро вітаю вас на першому обласному форумі сільських бібліотекарів Кіровоградщини, який проходить сьогодні, напередодні професійного свята – Всеукраїнського дня бібліотек.

На Форум запрошені:

- заступники голів райдержадміністрацій, міськвиконкомів з гуманітарних питань,
- начальники відділів культури і туризму райдержадміністрацій (міськвиконкомів),
- працівники районних, міських, сільських бібліотек області,
- голови сільських рад – бібліотек-переможців обласного конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини»,
- представники державних та громадських організацій, діяльність яких пов'язана з діяльністю бібліотек,
- представники засобів масової інформації.

У Форумі беруть участь:

- голова обласної державної адміністрації Ларін Сергій Миколайович
- голова обласної ради Сухомлин Микола Олексійович
- завідувач відділом наукового аналізу та розвитку бібліотечної справи Національної парламентської бібліотеки Цурина Інна Олексіївна

Овчаренко Н.Ю.:

Шановні учасники Форуму!

Сьогодні ми зібралися таким високоповажним і велелюдним зібранням, щоб обговорити проблеми та перспективи розвитку сільських бібліотек, підвищення іміджу бібліотечної професії, привернути увагу органів місцевого самоврядування та всієї спільноти до проблем існування бібліотек на селі, висвітлити досягнення та відзначити кращих представників бібліотечної професії Кіровоградщини.

Хочу зазначити, що сьогодні сільська бібліотека – єдиний заклад соціокультурної сфери, який забезпечує конституційне право сільської громади на вільний доступ до інформації.

Сьогодні сільська бібліотека виконує дуже багато функцій – освітню, дозвілєву, розважальну, самоосвітню, культурно-просвітницьку, меморіальну, історико-красназвчу, музейну, надає населенню соціальну допомогу, сприяє соціальному і культурному відродженню села, акумулює у собі звичаї, традиції села, його історію і культуру.

Вона є ланкою різних систем, які визначають життя сучасного села: дошкільного виховання і загальноосвітньої школи, професійної освіти і дозвілля.

Крім того, вона робить доступними для людей світові літературні багатства, дає можливість долучитися до інтелектуальних і духовних джерел інших народів і культур.

Саме сільські бібліотеки є першими помічниками в освіті, професійному становленні, організації дозвілля населення, адже більше, ніж інші заклади вони наближені до місцевої громади, є доступними та безкоштовними установами.

Сьогодні в сільських бібліотеках відбуваються серйозні зміни, пов'язані з підвищенням їхньої ролі в житті місцевих громад, розширення функцій і надання послуг.

Разом з тим бібліотека у сільській місцевості у більшій мірі, ніж у великому

населеному пункті, відчуває тягар економічних і соціальних проблем.

Тому, ми повинні об'єднати свої зусилля у виробленні стратегії, яка б допомогла запобігти руйнуванню інформаційно-культурного центру українського села – сільської бібліотек.

Форуму передував огляд-конкурс «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини», який проходив в області з 15 квітня по 15 вересня цього року (в області функціонує 474 сільські бібліотечні установи).

Мета Конкурсу була спрямована на визначення кращих інновацій сільських бібліотек області, спрямованих на організацію вільного доступу населення до інформації і знань, впровадження нових бібліотечних послуг та подальшого їх впровадження у роботу бібліотечних закладів області, підтримку і розвиток діяльності сільських бібліотек.

Конкурс проходив у два етапи:

- 1 – на районному рівні було визначено 21 бібліотеку-переможця;
- 2 – надіслані матеріали бібліотек-переможців районного конкурсу розглядало журі обласного огляду-конкурсу, переможців обласного конкурсу будемо відзначати сьогодні на цій сцені.

Овчаренко Н.Ю.:

Про те, яка потрібна бібліотека сільській громаді сьогодні – запрошую до виступу директора обласної універсальної наукової бібліотеки ім.Д.І. Чижевського Заслуженого працівника культури України **Гаращенко Олену Миколаївну**.

Тема виступу: «**Інформаційні, освітні та культурні послуги бібліотек – сільській громаді**».

(Виступ Гаращенко О.М.)

Овчаренко Н.Ю.:

У нашому Форумі бере участь людина, яка причетна до формування галузевої (бібліотечної) політики України – це завідувача відділом наукового аналізу та розвитку бібліотечної справи Національної парламентської бібліотеки **Цуріна Інна Олексіївна**, якій я із задоволенням надаю слово

Тема: «**Сільська бібліотека як центр відродження, збереження і розвитку культурної спадщини**».

(Виступ Цуріної І.О.)

Овчаренко Н.Ю.:

Розвиток Інтернет-технологій у сільських бібліотеках за Всеукраїнською програмою «Бібліоміст» – проєкт, який став резонансною подією у нашій області. І я з радістю запрошую до виступу менеджера з грантів Всеукраїнської програми «Бібліоміст» **Меган Унангст**

(Виступ Меган Унангст)

Овчаренко Н.Ю.

Питання соціальних гарантій держави завжди були важливими для працівників бібліотек. Багато зусиль щодо соціального захисту бібліотекарів докладає Кіровоградський обласний комітет профспілки працівників культури, який багато років очолює як голова – **Кадук Зоя Миколаївна**, яку я запрошую до слова.

Тема: «Соціальні гарантії держави – працівникам бібліотек».

(Виступ Кадук З.М.)

Овчаренко Н.Ю.

Одним з пріоритетних напрямків розвитку сучасної бібліотеки є інформатизація, яка дозволяє значно підвищити ефективність обслуговування користувачів. Переможцем у Всеукраїнській програмі «Бібліоміст» стала Новоукраїнська районна бібліотека для дорослих. Із задоволенням надаю слово директору бібліотеки. **Козловській Тетяні Миколаївні**.

Тема: «Розвиток сільських бібліотек в умовах інформатизації суспільства»

(Виступ Козловської Т. М.)

Овчаренко Н.Ю.

Завдяки реалізації масштабного проекту обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д.І. Чижевського і громадської організації – обласної інформаційної служби з актуальних питань жіноцтва – «Мережа громадянської освіти» всі центральні районні і міські бібліотеки області підключені до мережі Інтернет. На їх базі створені інформаційно-ресурсні центри, які надають безкоштовні послуги населенню, зокрема доступу до ресурсів Інтернет. Успішно такий центр працює в Гайворонській центральній районній бібліотеці. Запрошую до слова директора бібліотек Рейниш Вікторію Михайлівну.

Тема: «Центральна районна бібліотека – ресурсний центр для сільських бібліотек».

(Виступ Рейниш В.М.)

Овчаренко Н.Ю.

Співпраця сільської бібліотеки з органами місцевого самоврядування – один з найважливіших напрямків роботи. Бібліотека – один з найбільш доступних закладів, де місцеве населення зможе отримати необхідну інформацію про діяльність органів влади. Запрошую до виступу голови Заваллівської селищної ради Гайворонського району **Дубинського Валерія Петровича**

Тема: «Бібліотека – частина інфраструктури села».

(Виступ Дубинського В.П.)

Овчаренко Н.Ю.:

Сьогодні в сільських бібліотеках відбуваються серйозні зміни, пов'язані з підвищенням їхньої ролі в житті місцевих громад, розширення функцій і надання послуг. Сільська бібліотека, максимально наближена до населення, стає центром суспільного і культурного життя, сприяє соціальному і культурному відродженню села. Такою для місцевої громади є Смолінська селищна бібліотека №1 Маловисківського району. Запрошую до слова завідувачку бібліотекою **Прудку Людмилу Васи́лівну**.

Тема: «**Бібліотека як центр громадських зв'язків, культурних та соціальних ініціатив**».

(Виступ Прудкої Л.В.)

Овчаренко Н.Ю.:

На сьогодні питання про необхідність трансформації сільської бібліотеки є надзвичайно актуальним.

Застосування інноваційних методів у діяльність бібліотеки, завдяки яким бібліотека відповідає інформаційним потребам місцевої громади характерне для Івангородської сільської бібліотеки Олександрійського району. Запрошую до виступу бібліотекаря **Бойченко Людмилу Вікторівну**.

Тема: «**Використання інновацій в діяльності сільської бібліотеки – вимога часу**».

(Виступ Бойченко Л.В.)

Овчаренко Н.Ю.:

Підводить підсумки Форуму.

Ми вичерпали програму Форуму. Під час роботи Форуму розглянули комплекс питань, в яких були висвітлені як сучасні шляхи розвитку сільської бібліотеки, так і акцентували увагу на проблемах.

Підсумковим документом Форуму є **Звернення учасників обласного форуму, сільських бібліотекарів Кіровоградщини, до голови обласної державної адміністрації Ларіна С.М., голови обласної ради Сухомлина М.О., депутатів обласної, районних, селищних та сільських рад**

Надаю слово бібліотекарю Івангородської сільської бібліотеки **Бойченко Людмилі Вікторівні**.

13.20 – 13.50 год.

Овчаренко Н.Ю.:

Слово для привітання надається голові обласної державної адміністрації **Ларіну Сергію Миколайовичу**.

(Виступ Ларіна С.М.)

Овчаренко Н.Ю.:

Слово для привітання надається голові обласної ради **Сухомлину Миколі Олексійовичу**.

(Виступ Сухомлина М.О.)

*Процедура нагородження кращих бібліотекарів за окремим сценарієм.
Вручення нагород та цінних подарунків бібліотекам-переможцям обласного огляду-конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини».*

Слово для привітання надається:

начальнику управління культури і туризму облдержадміністрації **Овчаренко Наталії Юріївни**, директорам обласних бібліотек: універсальної наукової ім.Д.І. Чижевського **Гаращенко Олені Миколаївни**, для юнацтва ім.О.М. Бойченка **Савенко Ларисі Миколаївни**, для дітей ім.А.П. Гайдара **Манжулі Таїсії Сергіївни**.

*(Виступ Овчаренко Н.Ю., Гаращенко О.М., Савченко Л.М., Манжули Т.С.
Вручення добірок книг від Президентського фонду Леоніда Кучми «Україна»,
подарунків за кращу роботу з юнацтвом та дітьми)*

Овчаренко Н.Ю.:

Слово для привітання надається: Заступнику начальника Державного управління охорони навколишнього середовища у Кіровоградській області **Калиніву Роману Олеговичу**.

(Виступ Калиніва Р.О.)

Овчаренко Н.Ю.:

Слово для привітання надається: голові Кіровоградського обласного комітету профспілки працівників культури України **Кадук Зої Миколаївни**

(Виступ Кадук З.М.)

Овчаренко Н.Ю.:

Слово для привітання надається: начальнику структурного підрозділу мобільного оператора „Київстар Дж.Ес.Ем.” **Колісниченку Андрію Олександровичу** .

(Виступ Колісниченка А.О.)

Вручення 25 комплектів модемів для забезпечення Інтернет-зв'язку.)

14.50 год.

Закриття Форуму.

Концертна програма колективів Кіровоградської обласної філармонії.

**ПРЕЗЕНТАЦІЇ БІБЛІОТЕК –
ПЕРЕМОЖЦІВ ОБЛАСНОГО
ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ
«КРАЩА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА
КІРОВОГРАДЩИНИ»**

ІВАНГОРОДСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛОТЕКА ОЛЕКСАНДРІВСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Я, Бойченко Людмила Вікторівна, народилася 7 серпня 1978 року в селі Івангород Олександрівського району Кіровоградської області.

З 1985 до 1995 р. навчалася в Івангородській середній школі.

У 1997 році вступила до Кіровоградського сільськогосподарського технікуму, який успішно закінчила у 2000 р. і отримала спеціальність бухгалтер.

З 2001 року працюю завідуючою Івангородською сільською бібліотекою Олександрівського району Кіровоградської області.

З 2003 до 2008 року навчалась у Київському Національному університеті культури і мистецтв і отримала кваліфікацію — магістр книгознавства, бібліотекознавства, бібліографії, менеджер бібліотечно-інформаційних систем і технологій.

Івангород — село, центр сільської ради. Засноване за одними даними — в 40 роках. 19 століття, за іншими — в кінці 16 століття, на річці Бовтиш за 7 км на південь від райцентру і залізничної станції Фундукліївка. У селі є загальноосвітня школа 1-3 ступенів, будинок культури, фельдшерсько-акушерський пункт і бібліотека. Саме про бібліотеку і піде мова.

В 1911 році в селі земство побудувало школу. Саме при школі і почала існування перша бібліотека в селі. В ній були книжки про життя святих, по природознавству і дитяча художня література.

В селі було два клуби, але бібліотек при них не було. Офіційно з'являється бібліотека десь в кінці 40 років. 20 століття. Розташована вона в приміщенні старої сільської ради в центрі села (на цьому місці зараз знаходиться пам'ятник полеглим воїнам у роки війни 1941-1945).

Це була маленька кімната, у якій був і куточок для читання, і стіл для шахів. Першим бібліотекарем став Маган Федула Радіонович. За спогадами очевидців — це була дуже хороша і добра людина. В його закладі завжди було тепло, чисто і людно. Як на той час була не мала кількість книг, це — художня література, дитяча література.

У 1968-1969 рр. бібліотеку переносять у новозбудований будинок культури. Де є великий читальний зал і книгосховище. З 1970 року на місце Федули Радіоновича приходить молодий спеціаліст Плахтій Ольга Олексіївна, яка і пропрацює тут 32 роки. За роки своєї праці вона переживе тут все — і розквіт, і занепад свого закладу. Розквіт припаде на 1970-1980 роки — це шквали нових надходжень літератури, великий вибір періодичних видань і достойна матеріально-технічна база. Занепад розпочнеться з розва-

лом Радянського Союзу. Коли як і всі її колеги, вона працюватиме місяцями без заробітної плати на 0,25 ставки і сидітиме в холодному приміщенні, і роками не бачитиме нової літератури і періодики. Але весь цей час бібліотека не втрачала свого користувача. Люди йшли сюди за книгою, а іноді і за розмовою, або просто погортати старий журнал чи газету. В усі часи в бібліотеці буде свіжа полицка, яка актуальна в той час, розкритий фонд для широкого доступу і привітне обличчя бібліотекаря, який не дивлячись на ідеологічні напрями, дасть книгу до душі.

В 2001 році Ольга Олексіївна Плахтій піде на пенсію і назавжди виїде з села. А в 2006 році покине цей світ, залишивши в ньому добру згадку про себе.

З 2001 року завідувачкою сільською бібліотекою стану я — Бойченко Людмила Вікторівна.

Я була мабуть найактивнішим читачем бібліотеки. Бувала в ній дуже часто, тому що дуже люблю книги, мене манив сам запах цього приміщення. І ось уже майже 9 років працюю в ній. Прийшла працювати в холодне приміщення, на 0,25 ставки, без жодного періодичного видання і 2-5 книг нових надходжень в рік. У 2003 році за сприяння тодішнього сільського голови Мельник Ніни Миколаївни бібліотеку було перенесено в приміщення нинішньої сільської ради. Я вже почала працювати на ставку. В одній з кімнат сільської ради за бюджетні кошти було зроблено ремонт. Зараз бібліотека розміщується в цій маленькій але теплій кімнатці, і всі цим задоволені, тому що в центрі села, кожен має змогу зайти кожного дня з 8 до 17 години дня.

За рік бібліотека обслуговує 500 читачів, 100 з яких діти, видає 10000 книг і має відвідування — 4000.

Бібліотека розташована в центрі села, в приміщенні сільської ради, освітлюється, опалення пічне, у травні 2010 зроблено косметичний ремонт. Користуюсь телефоном сільської ради, сучасного технічного обладнання бібліотека не має.

Бібліотека має платні послуги — в рік — 200 гривень. Використано

Приміщення старої сільської ради (пошти)

— в 2008 - на канцелярію, 2009 - придбано 15 книг для читачів — дітей. Позабюджетних надходжень не має.

Бібліотека працює з 8.00 до 17.00, обідня перерва з 12.00. до 13.00, в зв'язку з тим, що приміщення бібліотеки дуже маленьке читальний зал налічує тільки 4 місця.

Фонд бібліотеки за 2008-2010 поповнено більше ніж на 400 книг — це подарунки та література з обмінно-резервного фонду Національної Парламентської бібліотеки України. Оновлено такі галузі, як історія, економіка, держава і право, мистецтво, сучасна українська література, географія, філософія і релігія. Періодичні

видання — 2008 рік — «Вперед», 2009 рік — «Сільське життя», «Народне слово», «Вперед», «Урядовий кур'єр», «Голос України», 2010 рік — «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Вперед», «Народне слово», «Екологічний вісник Кіровоградщини», «Шкільна бібліотека», «Позакласний час», «Дивосвіт — казки, легенди, міфи», «Барвінок», «Історії із життя», «Діалог», «Саквояж».

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки — це алфавітний та системний каталоги, систематична картотека статей, краєзнавча картотека, картотеки «Золоті ключі народні», «Юридична консультація», «Ліки із рук природи», «Ваша присадибна ділянка», фактографічний банк даних, цитати. В цих каталогах і картотеках висвітлено актуальні рубрики нашого часу, наприклад — «Ми і Європа», «Євро 2012», «65 років перемоги», «Вибори 2010», «СНІД — це страшно».

На сьогоднішній день бібліотека в селі являється центром всього його життя. Бібліотекар — депутат сільської ради, голова комісії з прав захисту споживачів, член земельної комісії та комісії з захисту прав дитини. Співпраця з владою відбувається щоденно, тому що перебуваємо в одному приміщенні. Бібліотекар є режисером і організатором всіх сільських свят та заходів. В рамках такої роботи не можливо не співпрацювати з директором будинку культури, школою, дитячим садком, сільською медициною. Всі ми зв'язані одним — розвитком нашої територіальної громади.

Бібліотека бере участь у таких районних програмах, як підтримка сімей;

реабілітація дітей з обмеженими можливостями здоров'я; заходи із пам'яті жертв голодомору 1932-33 рр. в Україні, подальшого дослідження теми голодоморів в Україні; розвитку і функціонування української мови; заходи з 70-ми роковинами початку Другої світової війни. Брала участь у міжнародному проєкті «Бібліоміст». В рамках цих програм та заходів виготовляється друкована продукція бібліотеки на відповідні теми, проводяться різні інформаційні та масові заходи, подаються матеріали на конкурси до районної бібліотеки, наприклад у конкурсі по роботі з молоддю за представлену презентацію «Я творча особистість» (робота з обдарованою молоддю) виборола перше місце серед бібліотек району.

Відповідно до запитів читачів бібліотеки, обслуговування поставлене так, щоб всім було комфортно, наприклад, в роботі з учнями, які не проживають на території села, але навчаються в нашій школі, зустрічаємось на території школи — беру замовлення на літературу, а потім несу їм до школи. У планах зробити ящик замовлень в школі, який відкриватиметься в визначені дні. Людям похилого віку, які ще читають, але ходити далеко не можуть, ношу книги додому. Залучаю до читання та до заходів в бібліотеці кризові сім'ї, дітей та важковиховуючу молодь. З дітьми, особливо в період табору проводимо екскурсії по рідному селі, збираємо трави для фіто чаю в шкільну їдальню. Кожного року проводимо разом з будинком культури цикл масових заходів до Дня захисту дітей — це і конкурс малюнку на асфальті, і різні вікторини, і виховні заходи по популяризації книги і читання, і веселі ігри та дискотеку для малечі.

Для інформування молоді про сучасні актуальні проблеми проводяться тренінги на різні теми, такі як «Торгівля людьми», «Сімейне право. Права дитини.», «Волонтерство. Громадські організації».

Бібліотека вже не один рік займається збором краєзнавчих матеріалів села. Зібрані спогади очевидців голодомору 1932-33 рр. і видано в бібліотеці буклет «Голодні очі 33-го», створено альбом «Рідні горизонти», зібрано та видано матеріали про назви вулиць села в брошурі «Історія вулиць», створено буклет «Івангород — я тобою у світі живу», «липова алея» (громадські ініціативи). Зібрано велику кількість старих фотографій, які будуть оформлені в альбом. Також зібрані спогади про події, які відбувалися в селі в різні роки, історія села з вуст різних людей, збираю місцевий фольклор. Разом зі школою створено проєкт «Мій рідний край», історична довідка «Бовтиш». В бібліотеці завжди фонд краєзнавчої літератури «Краю мій лелечий, краю лебединий» в відкритому доступі, акцентую на цьому велику увагу дітей та молоді, залучаю до збирання краєзнавчих матеріалів та до участі у святах села.

Бібліотека працює за краєзнавчо-народознавчою програмою «Бать-

ФОТОФАКТИ З ЖИТТЯ СІЛЬСЬКИХ БІБЛОТЕК

В Івангородській бібліотеці Олександрівського району

Завдяківська бібліотека Гайворонського району

В Йосипівській бібліотеці Ульяновського району

З книгою віткну

ФОТОФАКТИ З ЖИТТЯ СІЛЬСЬКИХ БІБЛЮТЕК

Мар'їєська сільська бібліотека Компаніївського району

У Камбурліївській бібліотеці Онуфріївського району

Підвисоцька бібліотека Новоархангельського району

Зустріч з видатним краєзнавцем Ф.М. Плотніром в Нововразькій центральній бібліотеці-філії Олександрійського району

ківська стріха». Діяльність центру спрямована на відродження української культури, історії нашого народу, його мови, звичаїв, пробудження цікавості до народної символіки, прикмет, до невмирущих скарбів народу. В рамках програми ведеться народознавча картотека «Золоті ключі народні», створено папку матеріалів «Дванадцять місяців українського села», збирається матеріал для створення альбому історії села «село моє — колиска родоводу», продовжується акція збору матеріалу «не просто відшукати те, що загубилось між віками», щоб на сонові них створити кімнату-музей (над цим працюємо разом із школою і будинком культури). Так в рамках програми в 2009 році проведено вперше День села «Село моє, моя колиско, моя любов, моя печаль». Свято відбулося за участі всіх організацій, які є на території. Було оформлено виставкову залу зі стендами, які показували діяльність соціальної сфери села, роботу школи, клубу, бібліотеки, сільської ради, відділення зв'язку, відбувся великий концерт, а потім всі смакували чудовою кашою, яку приготували члени клубу «Берегиня».

У 2009 році разом з вчителем зарубіжної літератури Івангородської ЗОШ Бойко Світланою Миколаївною реалізовано проект «Роль книги в житті людини».

Існує клуб за інтересами для жінок «Берегиня», членами якого є жінотство села різних вікових груп. В бібліотеці створено куточок клубу. На засіданнях клубу розглядаємо різні питання, які хвилюють сучасну жінку. Багато часу приділяємо народознавчому нахилу. В рамках клубу проводимо різні краєзнавчі розвідки, заходи. З членів клубу створено вокальний ансамбль «Берегиня», який радує співом населення села на різних масових заходах.

Бібліотекар Бойченко Людмила Вікторівна закінчила в 2008 році Київський національний університет культури і мистецтв і здобула кваліфікацію магістра книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії, менеджера бібліотечно-інформаційних систем і технологій.

Конкурс з наших заходів

«Книжкові лабіринти»

Ведучий 1:

Коли приходить у наше життя диво? І куди воно зникає? І що робити, коли цього дива так багато, що ти ним переповнений по вінця, і хочеш поділитися ним з кожним, із цілим світом? Саме диво врешті наповнюється сенсом буття і тісно переплітається із словом «бібліотека», а бібліотека — це книги, це читачі, між якими створюється новий знаний і незнаний світ...

Бібліотекар:

Так, я книгар.

Не лікар, не аптекар ...
Я більше: я книгар і бібліотекар!
Бо посудить, хіба ще є багатство
Таке неоціненне, як моє?
Ніяке товариство, жодне братство
Такого скарбу в банку не зіб'є!
Хіба щось є цінніше ще за книгу?
Хіба щось може з нею в парі йти?
Такий тягар, таку міцну веригу
Ані за які гроші не знайти.
Я ж знаю все! Всі оми й аксіоми
Всі альфи і омеги, всі плюси ...
Я — мов маяк в розбурханому морі,
Неначе компас в безмірі пустель.
Без мене в цьому людському просторі
Не вийти до наук найвищих стель.
Бо я — книгар, я — бібліотекар
Хоч не технар і не банкір,
Та все ж усім, як лікар, як аптекар,
Потрібна я — всьому наперекір.

Ведучий 2:

Розпочинаємо наші конкурси.

«Прощавай, суржик, або коректор»

Як правильно сказати?

- Закрийте двері — зачиніть двері;
- Мені повезло — мені поталанило;
- Любий учень — будь-який учень;
- Прийняти міри — вжити заходів;
- Ні в якому разі — у жодному разі;
- На честь ювілею — в честь ювілею;
- Являється студентом — є студентом;
- При допомозі словника — за допомогою словника;
- Ми пішли до магазину за хлібом і цукерками — ми пішли до крамниці по хліб і цукерки;
- Ви звернулися не по тому адресу — ви звернулися не за тією адресою.

«Бібліотечна мозаїка»

Можливо, ви розгадаєте наш рецепт, а ні, то ми ним поділимось із вами. Підказки у кожного на столі. (Одержують слова з переплутаними складами. Хто більше за 1 хв. складе слів.)

гакни; відаопоння; каказ; велано; манро; логепі; карінсто; текабіблію; сапе; налжур; та зега; таввиска; цяполи; каруч; ройге; никслов; логтака; те-какарто; кожпочик; сібпоник; кабай; тутелірара;

Пропонуємо вам коротеньку гру-суперечку

1. Роман — це:
 - чоловіче ім'я
 - найбільш поширений твір, у якому широко охоплені життєві події.
2. Байка — це:
 - це коротке, переважно віршоване, алегоричне оповідання;
 - ресторан у м. Косові.
3. Марія — це:
 - назва твору Л. Костенко;
 - жіноче ім'я;
 - назва твору У. Самчука.
4. Яблунька — це:
 - назва книги;
 - дерево;
 - дитячий журнал.
5. «Похорон богів» — це:
 - пісня;
 - роман І. Білика;
 - роман Р. Іваничука.
6. Собор — це:
 - твір В. Гюго;
 - твір О. Гончара.
 - Божий храм

«Культурологічний»

1. Урочиста пісня, що є символом державної єдності (Гімн)
2. Людина, яка знає багато мов (Поліглот)
3. У США є пам'ятник, на п'єдесталі якого два хлопчики. Хто це? (Том Соєр і Гек Фін)
4. У Франції є пам'ятник герою «Трьох мушкетерів». Кому? (Д'Артаньяну)
5. В Італії знаходиться пам'ятник старшому брату Буратіно. Хто він такий? (довгоносий Піноккіо)
6. У Данії у Копенгагенському порту дивиться на море героїня казки Г. Андерсена. Назвіть її. (Пам'ятник Русалочці)

«Бібліотечна математика»

1. Гум + оле — ле + ресмі — мі + кат — т = (гумореска)
2. Пас — ас + рис + ліс — с + вя = (прислів'я)

3. Усіх — іх +мі +шум — ум +ка = (усмішка)
4. Оп — ора — ра + вік — к + дач — ч + ння = (оповідання)
5. При-кут-ут + азал-ал +ка =(приказка)
6. Коре-ко +бай — ай +усміш — міш = (ребус)
7. Скарб — арб + орд — д +мовк +а = (скоромовка)
8. Зуб +і — убі + ага +дка = (загадка)

Ведучий 2:

Ми хочемо вам запропонувати конкурс «Ерудований читач». Я вам ставлю запитання, а ви піднімаєте руку і даєте правильну відповідь.

Тема 1. Українська Мова

1. Скільки літер розміщено в українському алфавіті? (33)
2. Який найпоширеніший розділовий знак? (Крапка)
3. Які займенники найчистіші? (Ви — ми — ти)
4. Які займенники заважають їздити по дорозі? (Я — ми)
5. Слова, протилежні за значенням? (Антоніми)

Тема 2. Література

1. Чому ім'я Катерина, часто зустрічається у творах Т. Шевченка? (Це ім'я його матері і сестри)
2. Назвіть краще оповідання В. Стефаника. («Камінний хрест»)
3. Назвіть роман Б. Олійника про Л. Українку. («Дочка Прометей»)
4. Який птах згадується у назві дитячої книги С. Пушика? («Перо золотого птаха») Тема 3.

Тема 3. Музика

1. Скільки нот існує в музиці? (7)
2. Що означає знак „форте» в музиці? (голосно)
3. Як називається співзвуччя 3-х і більше звуків? (акорд)
4. Хто керує музичним, хоровим колективом? (диригент)
5. Український народний співак, що одночасно грав на кобзі? (кобзар)

ВЕРБЛЮЗЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ №1 НОВГОРОДКІВСЬКОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Лета Валентина Григорівна розпочала свою трудову діяльність з серпня 1982 року завідуючою сільською бібліотекою-філією №1 села Верблюжка.

Валентина Григорівна без відриву від виробництва у 1985 році з відзнакою закінчила Олександрійське культурно-освітнє училище.

Старанна, уважна в роботі. Добросовісно виконує покладені на неї функціональні обов'язки. Вміє зацікавити користувачів, привернути їхню увагу до книги, книжкової виставки.

Валентина Григорівна добре орієнтується в книжковому фонді. До читачів привітна, уважна, вміє швидко і якісно обслужити читача.

Неодноразово на адресу Валентини Григорівни користувачі висловлювали слова подяки за змістовну і плідну роботу.

В роботі використовує нові форми роботи. Працює в співдружності з педагогічним колективом школи, колегою по роботі Воловик Г. М.

Творчо підходить до проведення масових заходів та до оформлення наглядної пропаганди книги. Вона організовує в бібліотеці зустрічі з видатними людьми села Верблюжка. Багато уваги бібліотекар приділяє такій важливій темі, як краєзнавство. Тому досвід роботи її бібліотеки запроваджено в практику роботи інших бібліотек району.

Валентина Григорівна постійно працює з творчо обдарованою молоддю та по реалізації національних та обласних програм.

При бібліотеці працює клуб за інтересами «Берегиня». Засідання клубу, які вона проводить завжди цікаві і змістовні.

У 2004 році за досягнуті успіхи в обслуговуванні користувачів Лета В. Г. занесена на районну дошку пошани.

Користується повагою серед бібліотечних працівників та односельців. Вона постійно приймає участь у громадському житті села. Добра, чуйна, товариська людина, справжній знавець своєї справи. Неодноразово нагороджувалась Почесними грамотами відділу культури та туризму.

Директор Новгородківської ЦБС

О. Зуділова

Бібліотека — своєрідний і незамінний центр культурного людського спілкування. Бібліотека була і залишається осередком культури і дозвілля.

Впродовж багатьох років Верблюзька сільська бібліотека №1 гостинно відкриває двері для своїх користувачів. Для багатьох поколінь жителів села

бібліотека була і залишається світлою, затишною домівкою, переступаючи поріг якої, читач потрапляє в заворожуючий світ книжкової мудрості. Доля бібліотеки, її історія, її сьогоднішній день — це частина культурного життя села.

У 1923 році при сільському клубі відкрилася перша бібліотека. Очолювала її бібліотекар Наталія Губенко. Книги для бібліотеки зносили всі жителі села. Односельці, виїжджаючи на сезонні заробітки у міста, привозили із собою книги і дарували їх бібліотеці.

В роки Великої Вітчизняної війни книжковий

фонд бібліотеки значно постраждав. Багато книг було знищено. На початку 50-х років бібліотека відновлює свою роботу. На той час її очолює Марія Климівна Говінько.

В післявоєнні роки розпочинається новий період розвитку бібліотек села. З 1957 року у Верблюжці працює чотири бібліотеки. Майже одночасно до бібліотек приходять працювати молоді енергійні фахівці бібліотечної справи, які своєю самовідданою працею виховали любов до книги не в одного покоління односельців. Очолювані ними бібліотеки стали закладами відмінної роботи, а самі бібліотекарі взірцем для наслідування.

Сільську бібліотеку №1 з 1958 року по 1976 рік очолювала відмінник бібліотечної справи, чуйна, компетентна і працелюбна людина Марія Максимівна Григір, яка закінчила Олександрійський культосвітній технікум за спеціальністю бібліотечна справа. Вона зробила великий внесок у розвиток сільської бібліотеки, приділяла велику увагу краєзнавчій роботі, яка стала сімейною справою родини Григір. Допомогала чоловікові, Григорію Васильовичу, збирати краєзнавчі матеріали, які лягли в основу створення місцевого краєзнавчого музею. Про роботу бібліотеки, яку очолювала Марія Максимівна знали далеко за межами району та області. Про її роботу розповідалося на сторінках республіканських газет. За сумлінну працю і значний внесок у розвиток бібліотечної справи Марія Максимівна була нагороджена нагрудним знаком Міністерства культури СРСР «За відмінну роботу» (1977 рік), орденом «Знак Пошани» (1971 рік), медаллю «За доблесний труд», багатьма дипломами та грамотами.

У 1992 у зв'язку із зменшенням чисельності населення та недостатнім фінансуванням галузі закривається сільська бібліотека №4, а у 1995 році — сільська бібліотека №3. Їх книжкові фонди переходять до сільських бібліотек №1 та №2. З 1995 року у Верблюжці функціонують дві бібліотеки №1 та №2.

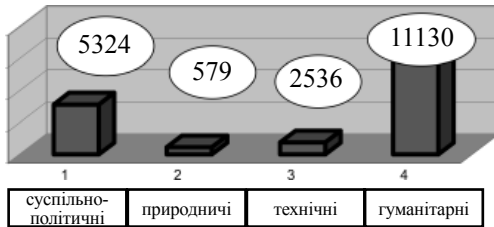
З 1982 року і по цей час в бібліотеці працює Лета Валентина Григорівна, вона по справжньому любить свою роботу, віддана їй. Маючи великий професійний досвід, Валентина Григорівна допомагає кожному читачеві задовольнити його запити

і уподобання, навчає любові до книги і спілкування з нею, допомагає користувачам в одержанні різноманітної інформації та підборі літератури.

Із змінами, що відбуваються в житті країни змінюється і роль бібліотеки. На сьогодні Верблюзька сільська бібліотека №1 - це освітній, культурний і інформаційний центр. Саме тут у книжковому «храмі», читачі знаходять місце для спілкування з цікавими людьми, місце де можна відпочити, одночасно збагатившись і відновивши сили.

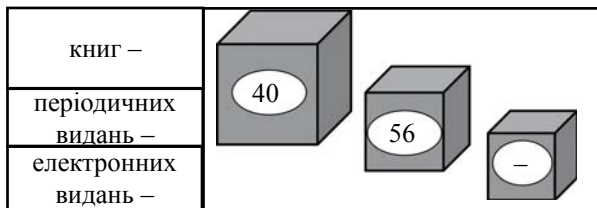
Книжковий фонд бібліотеки на 1.01.2010 року налічує 19569 примірників.

За галузями знань:

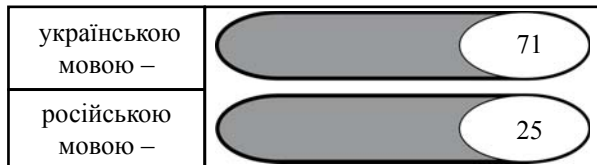

На 1.01.2008 року фонд бібліотеки становив 20398 примірників. За 2008 рік до бібліотеки надійшло 96 примірників книг на суму 908,13 грн.

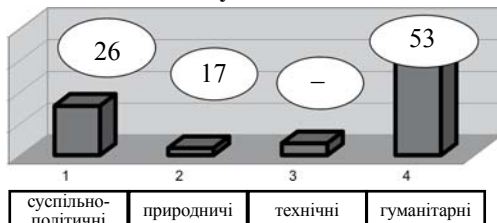
За видами:

За мовами:

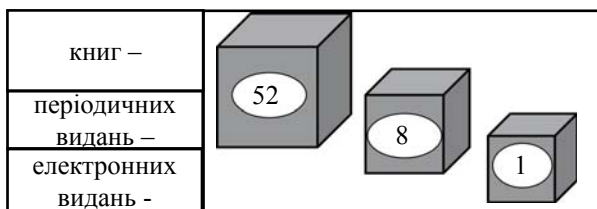
За галузями знань:

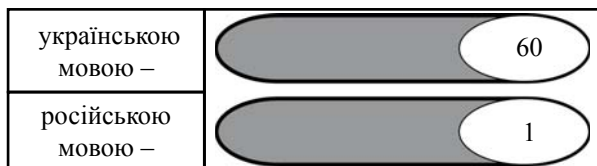
суспільно-політичні	природничі	технічні	гуманітарні
---------------------	------------	----------	-------------

На 1.01.2009 року фонд бібліотеки становив 19728 примірників. За 2009 рік до бібліотеки надійшов 61 примірник книг на суму 1821,83 грн.

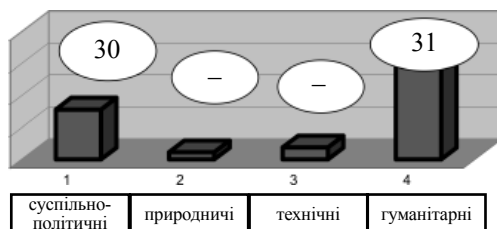
За видами:

За мовами:

За галузями знань:

	Репертуар періодичних видань (перелік назв)
2008	<ol style="list-style-type: none"> 1. Народне слово 2. Новгородківські вісті 3. Діалог 4. Яблулька 5. Дім, сад, город 6. Позакласний час 7. Малятко 8. БЄМС 9. Однокласник 10. Нова газета 11. Задавака
2009	<ol style="list-style-type: none"> 1. Новгородківські вісті 2. Народне слово 3. Нова газета 4. Позакласний час 5. OOPS
2010	<ol style="list-style-type: none"> 1. Новгородківські вісті 2. Яблулька 3. Позакласний час 4. OOPS 5. БЭМС 6. Дім, сад, город

Основні показники роботи

	Кількість користувачів	Книговидача	Відвідування	% охоплення
2008	510	11000	3900	40,7
2009	510	11000	3900	40,7

Бібліотека розміщена в окремому приміщенні, має три кімнати, пічне опалення, електричне освітлення. В бібліотеці проведено поточний ремонт. Сучасного технічного обладнання та телефонного зв'язку бібліотека не має.

Бібліотека працює на 0,5 ставки за таким графіком: години обслуговування користувачів: з 9.00 до 13.00, вихідні дні — неділя, понеділок.

Бібліотека надає населенню додаткові платні послуги. За 2008 рік вичурено коштів від платних послуг на суму 203 грн., за 2009 рік — 180 грн., за 6 місяців 2010 року — 123 грн. Напрацьовані кошти

витрачено на передплату періодики, придбання канцелярських товарів.

Валентина Григорівна багато працює над тим, щоб користувачам було в бібліотеці цікаво, затишно, комфортно, щоб до неї хотілося повертатися знову, щоб відвідування бібліотеки було корисним і водночас давало насолоду.

При вході в бібліотеку відвідувачів зустрічає «Куток інформації», на якому представлено інформацію про здобутки бібліотеки, про кращих користувачів, про роботу клубу за інтересами, про нові надходження і масові заходи. В бібліотеці запроваджено систему нетрадиційних оголошень та запрошень, які приваблюють читачів своєю оригінальністю.

Відкривають двері до книжкових багатств бібліотек оригінальні

книжкові виставки і тематичні полицки, що викликають бажання підійти і подивитися, погортати сторінки. Виставки присвячуються знаменним датам, ювілеям, окремим темам, видатним подіям вітчизняної та світової іс-

торії, науки і культури.

При бібліотеці діє Публічний центр регіональної інформації, який розпочав свою роботу в 2003 році. Вже зібрано 396 документів, які групуються у тематичні папки. Папки містять документи та розпорядження сільської ради.

Наявність таких документів дає змогу формувати фонд офіційних видань місцевої влади, опублікованих документів, статистичної інформації про стан економіки, екології, здоров'я, демографії, освіти, культури та інших напрямків. Документами влади користуються різні категорії користувачів: державні службовці, вчителі, підприємці, воїни-афганці, чорнобильці, молодь, пенсіонери.

Завдяки ПЦРІ в бібліотеці створено умови для вільного доступу населення до інформаційних ресурсів місцевого самоврядування.

В бібліотеці оформлена постійно діюча фотографічна виставка «Бібліотека. Влада. Суспільство» на якій у прес-папках зібрані всі матеріали, що надходять від місцевих органів влади: «Інформаційний портал району», «Сесії селищної ради», «Сесії селищної ради», «Пенсії за новими законами», «Пільги. Субсидії. Допомоги» та ін. Для більш повного задоволення інформаційних запитів створено банк даних «Домашній адвокат», міні-банк «Запитуєте — відповідаємо».

ДБА бібліотеки складається з алфавітного та систематичного каталогів, краєзнавчої картотеки.

При бібліотеці працює клуб за інтересами «Берегиня» (Статут, план роботи клубу, фотографії та досвід роботи додаються). Засідання клубу різноманітні: проводяться заняття краєзнавчого характеру, родинознавчі години, уроки народознавства, літературні подорожі. Бібліотекар залучає членів клубу до пошукової роботи на тему: «Талановиті люди Верблюжки». Гуртківцями зібраний матеріал про місцевого художника Володимира Захаровича Рябовола, який буде використаний при створенні буклету про життя і творчість митця.

Велика увага приділяється краєзнавчій роботі. До послуг користувачів краєзнавчий фонд, який в бібліотеці виділено на окремому стелажі. Значну частину фонду складають буклети краєзнавчого змісту, фотознімки, тематичні папки газетних та журнальних матеріалів, на теми: «Письменники — земляки», «Талановиті люди рідного краю», «Верблюжка колись і тепер», «Верблюжка в роки Великої Вітчизняної війни», «Легенди рідного краю». Оформлено краєзнавчий куточок «Краю мій, я тобою живу», біля якого завжди затримуються читачі.

Працюючи в рамках «Програми розвитку краєзнавства в Кіровоградській області на період до 2010 року», Валентина Григорівна популяризує

знання про рідний край, залучає користувачів до вивчення та збереження нашої історико-культурної спадщини. Бібліотекар збирає краєзнавчі матеріали, працює над поповненням новими матеріалами історії бібліотеки, літопису села, добірок матеріалів про місцевих поетів, майстрів, видатних людей краю.

Популяризації краєзнавчої літератури сприяють масові заходи, які проводить бібліотека спільно із сільським краєзнавчим музеєм та школою. Заслугує на увагу зустріч з народними умільцями «Народні умільці Верблюжки». Присутні мали можливість познайомитися з картинами самобутніх художників В. Рябовола та В. Лети, з предметами декоративно-прикладного мистецтва, виготовленими односельцем В. Саченком, з роботами майстринь-вишивальниць Ф. Перевізник та В. Помошевич.

Свою любов і шану Верблюжці, історії села висловили учасники народознавчого вечора «Давні звичаї та обряди мого села». На вечір запросили старожилів села, які поділилися спогадами про минуле, про звичаї, що канули в забуття, але відродження яких вкрай необхідне сьогодні. На завершення вечора відбувся конкурс з виконання обрядових пісень та пригощання гостей короваєм. Проявити свою любов до рідного села, познайомитися з його історією, з славними земляками користу-

Кращому ознайомленню з творчістю Тараса Шевченка сприяли куточок Шевченкознавства «Слово про Кобзаря» та викладка літератури «Шевченківські автопортрети»

вачам допоміг день краєзнавства «У степах, моє рідне село». проведений у Верблюзькій с/ б № 1. Присутні познайомилися з легендами та переказами про село та його мешканців, взяли участь у вікторині, читали власні вірші, в яких виражали безмежну любов до землі, на якій народилися, взяли участь у конкурсі малюнків «Обрії рідного краю».

Однією із важливих подій для жителів Верблюжки стала презентація книги місцевого вчителя — краєзнавця Григора Григорія Васильовича «Верблюжка — перлина України». Григорій Васильович все своє життя присвятив пошуку краєзнавчих матеріалів, багато часу провів в архівах області, з його ініціативи був створений музей історії села. Він автор нариску про Верблюжку для енциклопедичного видання «Історія міст і сіл Української РСР». Сенсом останніх років його життя було написання книги про Верблюжку. І тільки після його смерті донька (в пам'ять про батька) видала книгу.

Григорія Васильовича Григора не стало 14 липня 2004 року. Але атмосфера, що панувала на презентації його книги, була настільки виповнена шанобою і любов'ю до Вчителя, що здавалося Григорій Васильович поруч. Дружина Г.В. Григора, Марія Максимівна, його діти і внуки подарували, шкільній та сільським бібліотекам

а також всім, хто прийшов на презентацію, заповітну книгу. А ще сім'я Григорів передала в шкільний музей багато документів з особистого архіву Григорія Васильовича. Немає сумніву, що його справа знайде послідовників.

Цікавими для користувачів також були: конкурс-шоу «Маленька красуня Верблюжки», заочна краєзнавча подорож «Уманське чудо», фотоконкурс «Фотоміті рідного краю», та ін.

Велика робота проводиться у бібліотеці по увічненню пам'яті учасників Великої Вітчизняної війни. Оформлено куток бойової

слави «Їх подвиг житиме в віках» та створено альбом пам'яті «Не щезне з пам'яті людської», де представлені матеріали про визволителів Верблюжки, героїв Радянського Союзу — односельців, спогади ветеранів війни, остарбайтерів.

Досвід краєзнавчої роботи бібліотеки узагальнено шляхом випуску буклетів «Мій рідний край, життя мого перлина»(2006 рік), «Перлина сонця сійного намиста «Кіровоградщина моя» (робота з дітьми 2009 рік), «Мій край легендами і славою овіяний» (2010 рік) та запроваджено в практику роботи бібліотек району.

Бібліотека бере активну участь у реалізації проєктів «Мережа громадянської освіти: права освіта сільської молоді» та «Розвиток і підтримка мережі громадянської освіти в Кіровоградській області».

Із задоволенням учні місцевої школи брали участь у тренінгах «Право на працю. Безробіття», «Третій сектор. Волонтерство», «Гендерна рівність. Сімейне право». Особливий інтерес викликав

тренінг «Роль громадянського суспільства та громадських ініціатив у сільській місцевості».

На тренінгу з учасниками обговорювали тему про громадське суспільство, хто такі громадяни, що являють собою громадські ініціативи, як розуміти поняття «громадське суспільство». Під час проведення з'ясували проблеми розвитку громадянського суспільства, діяльність громадського сектору, хто допомагає реалізовувати громадські ініціативи.

Щоб матеріал сприймався з цікавістю були запропоновані ігрові форми роботи, а також бесіда, вікторина, інформаційний огляд та інформаційна година.

В ході проведення бесіди «Участь громадян у місцевому самоврядуванні» учасники знайомилися з основними принципами демократії, на яких базується демократичне суспільство та поняттями «громадська участь» та «громадська ініціатива». В інформаційній годині «Соціальні ініціативи — наша участь в них» були представлені ініціативи районів нашої області та ініціативи нашого району та участь громадян у їх вирішенні.

Присутні на тренінгу знайомилися з буклетами наданими в користування Кіровоградською обласною інформаційною службою з актуальних питань жіноцтва та інформаційно — ресурсним центром в яких доступно і цікаво був поданий матеріал про демократичний устрій у процесі ухвалення і впровадження рішень. Присутні на тренінгу висловлювали свої враження та побажання щодо проведення. Тема тренінгу їм дуже сподобалася, а невимущена і доброзичлива обстановка сприяла кращому засвоєнню матеріалу.

Бібліотека бере активну участь в реалізації районних програм, в обласних та всеукраїнських конкурсах. Зокрема, у Всеукраїнському очно-заочному конкурсі «Легенди рідного краю». На конкурс були представлені дві роботи: Шевченко Інни «Легенди рідного краю» та Терещенко Тетяни «Легенди села Верблюжки». Робота Терещенко Тетяни «Легенди села Верблюжки» зайняла II місце у районному турі конкурсу та була надіслана до обласної юнацької бібліотеки ім. О. Бойченка для участі в II обласному турі. Ці роботи поповнили тематичну папку «Легенди рідного краю» та були використані під час проведення дня краєзнавства «У степах, моє рідне село».

Відповідно до Указу Президента України «Про проведення у 2009 році в Україні Року молоді» Державною бібліотекою України для юнацтва провадився очно-заочний Всеукраїнський конкурс «Я — патріот!». Мета конкурсу: виховання патріотичних поглядів та переконань, любові до Батьківщини, відданості своєму народу, гордості за національну культуру, формування активної та свідомої позиції. У I турі конкурсу Верблюзьку с/ф № 1 представляла Лета Юлія у номінації «Збережи минуле заради май-

бутнього». Її робота про голодомор поповнила тематичну папку «Чорна сповідь моєї Вітчизни».

Учениця 7 класу Верблюзького НВК Шепель Катерина представляла бібліотеку у I турі Всеукраїнського конкурсу «Кращий читач року».

Організація обслуговування окремих груп населення

Для кращої організації обслуговування дітей та юнацтва бібліотека приділяє велику увагу індивідуальній роботі з читачами. Бібліотекар проводить рекомендаційні бесіди під час видачі літератури, бесіди про прочитану книгу, консультації біля книжкових полиць та ДБА. З метою виявлення запитів користувачів в бібліотеці проводяться анкетування та соціологічні дослідження: «Місце книги в світі захоплені дитини — користувача сільської бібліотеки» (учні 5-8 кл), «Моє хобі — читання (2009р. — діти), «Твоя майбутня професія» (2009 р. юн).

Особлива увага приділяється роботі з обдарованими дітьми а також «групі ризику». Для них складаються рекомендаційні списки літератури, плани читання, інформаційні бюлетні «Радимо прочитати».

Вивчення та аналіз читацьких формулярів спонукає бібліотекаря до більш відповідального, уважного та системного підходу до обслуговування читачів. Проводяться аналізи формулярів на теми: що і як читають учні, схильні до правопорушень; як учні читають програмову літературу; як читають періодичні видання. З метою вивчення загальної картини читання проводиться аналіз читацьких формулярів з проблеми систематичності читання.

У рамках Тижня дитячого читання бібліотека проводить захист читацьких формулярів а також конкурс на кращий читацький формуляр. Переможці нагороджуються книгами.

Отримуючи нову літературу, бібліотекар готує інформаційні бюлетні «Зустріч з новими книгами»; організовує перегляди літератури та періодики: «Зупинись на хвилинку — подивись на новинки».

Бібліотека не залишається байдужою до проблем одиноких людей, інвалідів, людей похилого віку. Створений банк даних осіб, які потребують допомоги бібліотеки. Дана категорія користувачів має пільги на бібліотечні послуги, для користувачів з обмеженими фізичними можливостями практикується книгоношення та замовлення літератури по телефону.

В бібліотеці проведено ряд заходів, які покликані звернути увагу громадськості до проблем людей, які потребують особливої уваги. Це уроки доброти, етичні бесіди, години моралі на теми: «Добро і зло у нашому житті», «Добротою себе виміряй», «Людським теплом і добротою хай зігріваються серця».

Багато приємних хвилин подарувало користувачам Верблюзької с/ф № 1

інтелектуально-розважальне шоу «З долоньки в долоньку». В його програмі були: розповідь бібліотекаря «Велика родина, щаслива дитина», представлення родин, родинне дерево (домашнє завдання), спогади про раннє дитинство, світ захоплень (таланти родини), сімейна гра «Чи знаю я тебе», музична гра «Зроби ось так», кулінарні шедеври родини, наказ дітям, соловий стіл.

Лета Валентина Григорівна бере участь у семінарах, практикумах, годинах професійного спілкування, які проводяться на базі ЦРБ. Так під час семінару — практикуму «Сучасна бібліотека — формула успіху» Валентина Григорівна поділилася досвідом своєї роботи, приймала участь у обміні досвідом «Наші здобутки» та у конкурсі на кращий сценарій, знайомила з новими методичними матеріалами.

Про досвід роботи бібліотеки з екопросвіти користувачів Валентина Григорівна розповіла колегам під час районного семінару — практикуму «Екологія турбота спільна». Матеріали, надані бібліотекою для участі

у заочній творчій майстерні «Професійні здобутки бібліотек Новгородківщини» поповнили тематичну папку «Досвід роботи бібліотек Новгородківщини».

Валентина Григорівна тісно співпрацює із Верблюзькою с/ф №2, шкільною бібліотекою, сільською радою, сільським музеєм, будинком культури.

За досягнуті успіхи в роботі у 2004 році Лета Валентина Григорівна була занесена на районну дошку пошани. У 2008 році стала переможцем конкурсу профмайстерності «Бібліотекар року».

Валентина Григорівна не зупиняється на досягнутому, адже вона розуміє, скільки б років не працювала, який би досвід не був за плечима, потрібно постійно працювати над собою, іти в ногу з часом, любити свою професію, любити читачів, і на далі керуватись принципом: Завжди шукати щось нове, цікаве, доцільне, отже тільки там, де є пошук, там є рух, а рух це життя.

ЙОСИПІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА НОВОМИРГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Завідуюча бібліотекою — Дорошенко Тетяна Віталіївна.

Народилася 23 червня 1973 року в с. Йосипівка Новомиргородського району, Кіровоградської області.

Навчання: 2002-2004 рр. — Олександрійське Вище училище культури (бібліотечна справа). З початку березня 2002р. на посаді завідуючої сільською бібліотекою, з серпня 2010р. працює на 0,5 посадового окладу.

Після закінчення училища культури віддано служити книзі, підносить рівень культури на селі.

Має глибоку теоретичну підготовку та практичні напрацювання. Постійно вдосконалює свій професійний рівень. Працює в тісному контакті зі школою, надаючи велику допомогу педагогам в підготовці і проведенні навчальних занять та виховних заходів. Систематично формує і розвиває інтерес дітей до книг, навчає правилам користування книгою. Знавець і цінитель української мови, історії і культури, звичаїв українського народу, традицій, організувала народознавчий гурток «Оберіг», щоб донести все до жителів свого села, примноживши пошуковими матеріалами. Значну увагу приділяє краєзнавчій роботі. Працює по індивідуальній цільовій програмі «Бібліотека сімейного читання».

Має добре розвинене почуття власної гідності, приємна в спілкуванні, користується великим авторитетом серед односельців, колег, чуйна і уважна в стосунках з користувачами. Відповідає загальним етичним і культурним нормам.

Приємно працювати з такими людьми, які впевнено ідуть вперед і своєю енергією, творчістю, новими ідеями, впевненістю у втілення будь-якого задуму заряджають усіх, хто крокує поруч.

За змістовну плідну роботу Дорошенко Т.В. неодноразово нагороджували грамотами відділу культури і туризму РДА, але найвища нагорода для неї — глибока повага односельців та любов дітей.

Перша бібліотека в селі Йосипівці заснована в 1930р. знаходилась в старій хатині, книжковий фонд бібліотеки становив 6247 примірників. Хто працював в цій бібліотеці, нічого не відомо (ці відомості знайдено в історії нашого села, автором якої був житель нашого села учитель Яровий Іван Васильович). В тій самій хатині, де знаходилась бібліотека з лютого 1952р., працював бібліотекарем Криштопа Борис Олександрович. Він був особисто знайомий і товаришував з відомим бібліографом, автором Шевченківського словника, лауреатом державної премії України імені Т.Г. Шев-

ченка Сараною Федором Кузьмовичем.

Криштопа Борис Олександрович народився 23 травня 1922р. в с. Йосипівка, пропрацював у бібліотеці з лютого по липень 1952р.;

— з серпня 1952р. по 1953р. в бібліотеці працювала Кирнос Антоніна Прохорівна;

— з 1953р. по 1954р. бібліотекарем працювала Притула Анастасія Семенівна;

— Пономаренко Лідія Павлівна жителька села Розлива працювала бібліотекарем в 1955р.

— Пилявська Антоніна Павлівна працювала з 1956р. по 1958р.;

— Третяк Раїса Іванівна працювала з 1959р. по 1961р.

Коли в кінці 60-х років булозбудовано в центрі села будинок культури, бібліотеку було перевезено в нове приміщення і бібліотекарем працювала з 1962р. по 1966р. Науменко Галина Арсенівна.

— з 1967р. по 1972р. працівником бібліотеки була Криворучко Марія Степанівна, жителька с. Йосипівка в даний час на заслуженому відпочинку проживає в Златополі;

— з 1973р. по 1974р. бібліотекарем була Снісаренко Людмила Костянтинівка жителька с. Йосипівка, тепер проживає в м. Кіровограді;

— в 1975р. в бібліотеці працювала Тупиця Валентина Степанівна — жителька с. Розлива, тепер проживає в с. Йосипівка, працює в Йосипівській ЗОШ вчителем-методистом та навчає дітей в початкових класах;

— з 1976р. по 1983 р. бібліотекарем працювала Поліщук Тамара Антонівна;

— з 1984р. по 1997р. в бібліотеці працювала Криштопа Клава Лазарівна, нині покійна;

— в 1998р. у Криштопи К.Л. бібліотеку прийняла Двірська Людмила Іванівна, у 1999р. Людмила Іванівна перевезла бібліотеку із приміщення будинку культури у приміщення нової школи.

З початку березня 2002р. на посаді завідуючої сільською бібліотекою працює Дорошенко Тетяна Віталіївна (23.06.1973р. н., освіта — фахова, закінчила в 2004р. Вище училище Культури, працює на повну ставку, з серпня на 0,5 ст.). Після закінчення училища культури віддано служити книзі, підносить рівень культури на селі.

Дисциплінована, творча, активна, ініціативна, енергійна, зарекомендувала себе, як фахівець своєї справи. Приємно працювати з такими людьми, які впевнено ідуть вперед і своєю енергією, творчістю, новими ідеями, впевненістю у втілення будь-якого задуму заряджають усіх, хто крокує поруч.

За змістовну плідну роботу Дорошенко Т.В. неодноразово нагороджували грамотами відділу культури і туризму РДА, але найвища нагорода

для неї — глибока повага односельців та любов дітей.

З 2 січня 2004р. бібліотеку передано на баланс Йосипівської сільської ради.

Бібліотека є взірцем в роботі по всіх напрямках, є прикладом для наслідування для всіх бібліотек району.

Основні показники роботи: кількість користувачів; книговидача; відвідування.

Йосипівська СБ обслуговує: 650 читачів,
в тому числі 60 - юнацтво,
80 - діти.

На 01.07.10 р. При плані

читачів — 645 читачів — 650

видано книг — 4,2 тис. книговидача — 9,0 тис.

відвідувань — 1,8 тис. відвідувань — 3,0 тис.

2009 р.

обслужено 700 читачів

видано книг — 9.0 тис.

відвідувань — 3.2 тис.

Бібліотека знаходиться в приміщенні Йосипівської ЗОШ, окрема будівля, приміщення — пристосоване, займає дві кімнати: всього 50 м², абонемент — 20 м², фондосховище — 30 м².

— не опалюється

— освітлюється

— вікна не заграбовані

Косметичний ремонт здійснювався в 2010 році (в одній кімнаті), за кошти сільської ради, але власними силами працівника.

— сучасне технічне обладнання — відсутнє

— телефонний зв'язок — відсутній.

Бібліотека знаходиться на утриманні сільської ради.

Позабюджетні кошти — відсутні, платні послуги бібліотека не запроваджує (за погодженням сільської ради).

Сільська бібліотека працює з 8.00-17.00;

Обід з 12.00-13.00

Вихідні дні: субота, неділя.

Бібліотека читального залу немає.

Інтер'єр бібліотеки, перш за все, залежить від творчого підходу бібліотекаря до організації свого робочого місця та створення комфортних умов для користувачів.

Тетяна Віталіївна постійно в творчому пошуку, вивчає і запроваджує ефективні, інноваційні форми роботи, різні види книжкових виставок, до-

повненням до них є композиції з керамічних виробів, макраме, бісеру, різноманітні доробки, альбоми, виготовляє буклети, пам'ятки, рекламну продукцію масових заходів.

Бібліотеку прикрашають квіти, зелень.

Бібліотечний фонд на 01.06.10 р. становить 12947 прим. Сільська рада підтримує розвиток сільської бібліотеки, надаючи кошти на поповнення бібліотечного фонду та передплату періодичних видань.

За кошти сільської ради придбано:

2008 р. — 44 примірників на суму 1000.00 грн.

2009 р. — 76 примірників на суму 2500.00 грн.

Всього надійшло:

2008 р. — 156 примірників

2009 р. — 276 примірників

2010 р. — 10 примірників

Список періодичних видань:

2008 рік

Новомиргородщина

Народне слово

Журавлик

Позакласний час

Шкільна бібліотека

Розкажіть онуку

Довідник для вступників

Куди піти навчатися

8 примірників на 417.88 грн.

2009 рік:

Міфи Давньої Греції

Звичаї нашого народу

Куди піти навчатися

Бабусині казки

Довідник для вступників

Журавлик

Шкільна бібліотека

Позакласний час

Класний керівник

Отдохни

Новомиргородщина

Факти і коментарі

Народне слово

13 примірників на 632.00 грн.

2010 рік:

Позакласний час

Розкажіть онуку

Шкільна бібліотека

Журавлик

Бабусині казки

Народне слово

Новомиргородщина

Истории из жизни

Успехи и поражения

Юная леди

Все для учителя

Газета для чоловіків

12 примірників на 1600.00 грн.

ДОВІДКОВО-БІБЛОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ БІБЛОТЕКИ

- Алфавітний каталог;
- Систематичний каталог;
- Систематична картотека статей;
- Краєзнавча картотека

Бібліотекар постійно редагує картотеки та каталоги для всіх вікових груп, вчасно вливає картки на нові надходження та вилучає на списану літературу.

Каталоги мають актуальні рубрики:

- Нове в пенсійному законодавстві;
- Діти війни;
- Пільги чорнобильцям та ін.

УЧАСТЬ БІБЛОТЕКИ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ СЕЛА ТА ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОЇ ВЛА- ДИ, ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ І ОСВІТИ, НЕДЕРЖАВНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Йосипівська сільська бібліотека бере активну участь в соціокультурному розвитку села, тісно співпрацює з закладами культури і освіти, з громадськими організаціями. Завідуюча бібліотекою — учасниця художньої самодіяльності (співає в колективі «Йосипівчанка»), театрального гуртка.

Спільно з будинком культури та ЗОШ проведено: до дня святого Валентина вечір відпочинку «Любов'ю дорожити вмійте», до дня сміху — гумо-

ристичну програму «Жартуємо разом», до Шевченківських днів — літературний портрет «В душі народу — Кобзареве слово», до 65-річчя Перемоги — мітинг «Ніхто не забутий — ніщо не забуте».

Підтримує зв'язки з сільською радою, яка постійно виділяє кошти на передплату та на придбання нової літератури, на покращення матеріально-технічної бази бібліотеки.

УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ РАЙОННИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ, В ОБЛАСНИХ І ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КОНКУРСАХ

Йосипівська сільська бібліотека брала участь:

— у Всеукраїнському очно-заочному конкурсі «Легенди рідного краю» (була представлена робота учениці Йосипівської ЗОШ кл. 9 «Моє село — моя історія жива»)

(2008 р.)

— в обласному огляді-конкурсі на кращу сільську бібліотеку, присвяченому 60-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.»

(2005р.)

— в районному конкурсі на кращу бібліотеку «Книга — безцінний скарб людства» до року Української книги

(2007 р.)

— в районному конкурсі на кращу роботу бібліотеки з історії села, бібліотеки «І оживе все минуле»

(2008 р.)

Бібліотека працює над цільовою програмою «Бібліотека сімейного читання». Програма передбачає:

залучити нові сім'ї до сімейного читання, вивчити сімейні захоплення і надати допомогу в організації сімейного дозвілля (на жаль, вона не фінансується).

Проведено такі заходи: літературний диліжанс «Подорож в країну казок», свято «Улюблені книги моєї родини» — читачі ділилися своїм досвідом сприйняття літературного твору та вислуховували своїх співрозмовників, обговорювали прочитані книги, аналізували події, описані в них, розкривали свої здібності, виявляли співчуття та розуміння до внутрішнього світу героїв.

Велике зацікавлення серед батьків і дітей викликав конкурс «Тато, мама і я — читаюча сім'я». До участі в конкурсі було запрошено три сім'ї, в яких панує культ книги. Програма складалась з 10 конкурсів, два з яких «Презентація улюбленої сімейної книги» та «Інсценізація уривку з літературного твору». Готувались учасники дома. Конкурс мав неабиякий успіх — і діти,

і батьки виявили свої знання з літератури, ерудицію, кмітливість, винахідливість.

ПРОГРАМА «БІБЛІОТЕКА СІМЕЙНОГО ЧИТАННЯ»

№ п/п	Зміст роботи	Форма	Термін	Виконавці
1	Тато, мама, я – читаюча сім'я	Родинне свято	2010 р.	Йосипівська СБ
2	Буде в мирі й злагоді родина – буде жити моя Україна	—	2008 р.	
3	Книги моїх батьків	Книжкова виставка	2010 р.	
4	Абетка здоров'я сім'ї	—	2010 р.	
5	Поради домашнім майстрам	Виставка-порада	2009 р.	
6	Перехрестя кохання	Конкурсно – розв. програма.	2008 р.	
7	Подорож до країни казок	Виставка-порада	2010 р.	
8	Життя без ліків	Година корисних порад	2008 р.	
9	Її величність книга	Свято	2010 р.	
10	Улюблені книги моєї родини	Родинне свято	2010 р.	
16	Українська народна вишивка	Урок народознавства	2009 р.	
17	Міцна хай буде наша вся родина	Книжкова виставка	2010 р.	
18	Його величність хліб	Виховна година	2009 р.	
19	Сім'я – ключ до щастя.	Родинне свято	2008 р.	
19	Батько і мати – два сонця гарячих	Виховна година	2009 р.	
11	Рідненька матінко моя, ти як небесна зірка	День сімейного читання	2009 р.	
12	Немає переводу добрим звичаям народу	Свято	2008 р.	
13	Читаємо всією родиною	Виховна година	2008 р.	
14	Я хочу! Я можу! Я зроблю	Виставка дитячих виробів	2010 р.	
15	Барвінок –квітка весілля	Обрядове свято	2009 р.	

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

(дітей, юнацтва, неповносправних громадян, людей похилого віку, багатодітних сімей).

Сільська бібліотека надає інформаційні, освітні, культурні послуги всім верствам і віковим групам населення, створює для них рівноправне інформаційно-бібліотечне середовище. Підвищена увага приділяється людям з особливими потребами через фізичні вади, людям похилого віку.

Початковим етапом є виявлення таких потенційних користувачів, які проживають на території села. Потім — створення їм комфортних умов обслуговування. Це, насамперед, книгоношення додому, підбір інформації з питання правового захисту цієї категорії читачів...

Бібліотека співпрацює з соціальним працівником. Але, всім нам відомо, що найбільш активним користувачем залишається молодь, діти. Головна мета їх звернення до бібліотеки — навчання та любов до книги, яку вони пронесуть через все життя, тому бібліотека особливу увагу приділяє цій категорії читачів.

Патріотичне, правове, естетичне, екологічне виховання, підтримка творчо обдарованої молоді, залучення юнаків та дівчат до громадської діяльності, популяризація здорового способу життя — основні напрямки просвітницької роботи бібліотек серед користувачів.

Форми роботи різноманітні: зустрічі, конкурси, тренінги, ігри, свята, уроки народознавства...

Було проведено краєзнавчу подорож «Моє село — моя історія жива», презентації фотостенду «Доля, освячена книгою» (про земляка Сарану Ф. К.), книжкової виставки «Вони прославили наш край»...

Діяльність бібліотеки спрямована на обслуговування вразливих категорій користувачів, пошук шляхів максимального задоволення їхніх запитів і створення комфортних умов перебування в бібліотеці.

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛОТЕКИ: ЗБІР ТА РОЗКРИТТЯ КРАЄЗНАВЧОГО ФОНДУ, НАЯВНІСТЬ ІЛЮСТРАТИВНИХ МАТЕРІАЛІВ, КРАЄЗНАВЧІ ЗАХОДИ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИ- ТОК ІСТОРІЇ, ТРАДИЦІЙ, КУЛЬТУРИ СЕЛА

Сьогодні, в час духовного відродження України, значно збільшився інтерес молоді до її історичного минулого, зростає роль краєзнавства, тому Йосипівська сільська бібліотека значну увагу приділяє вивченню та висвітленню історії рідного краю, відродженню його кращих традицій.

Збиранням і розповсюдженням краєзнавчої інформації займається завідувача сільською бібліотекою і в цьому їй допомагають члени народознав-

чого гуртка «Оберіг».

Бібліотека проводить велику довідково-бібліографічну та інформаційну роботу з питань краєзнавства, ведеться краєзнавча картотека, що охоплює різноманітні питання політичного, господарського та культурного життя села, міста, району. Відомості про кожне село зібрані за окремими роздільниками. Основними джерелами поповнення картотеки є місцеві видання та періодика.

У зв'язку з тим, що у бібліотеці недостатньо літератури краєзнавчого, народознавчого характеру, створено тематичні папки: «Легенди рідного краю», «Звичаї нашого народу», «Весілля в нашому краї», вони постійно поповнюються новими матеріалами.

У бібліотеці оформлена постійно-діюча книжкова виставка «У цім краю, де серця рідна пристань», на якій представлено наявну у бібліотеці краєзнавчу літературу, вона систематично знайомить користувачів з новими друкованими матеріалами з краєзнавства, про відомих людей краю, творами місцевих письменників і поетів.

Популяризації краєзнавчої літератури сприяють масові заходи. Проводяться презентації нових книг: Л. Попчук «Мелодія життя», А. Колодяжний «Златопіль», П. Малєєв «Перша ластівка», І. Омельчук «Незабутнє».

Цікавими і насиченими є дні краєзнавства, краєзнавчі подорожі «Моє село — моя історія жива» (до речі, знято відео ролик про с. Йосипівку)...

Користувачі завжди відкривають для себе маловідомі імена людей нашого краю, цікаві факти з життя і діяльності видатних людей села, історичні події населеного пункту.

Бібліотека займається великою пошуковою роботою. Адже, незнаючи минулого свого краю, не можна стати освіченою людиною, патріотом своєї Батьківщини.

Бібліотекар поставила за мету: вивчити історію свого села, краю, відкрити його невідомі сторінки, виховати у користувачів любов до рідного краю, його історії та популяризувати літературу краєзнавчої тематики.

Зібрано значний матеріал про людину, яка народилась, виросла в с. Йосипівці, — це видатний бібліограф, літературознавець, енциклопедист, автор Шевченківського словника, лауреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка — Федір Кузьмович Сарана.

Велику кількість матеріалу подарувала їй школа: фотографії, книги з дарчими написами (книг у школі зібралось чимало, тому що Федір Кузьмович кожного року приїздив у село і відвідував свою рідну школу і обов'язково в дарунок залишав книги).

Завідувача бібліотекою оформила стенд «Доля, освячена книгою», зроблено його презентацію. На ньому подано інформацію про життєвий та твор-

чий шлях бібліографа, фотознімки, викладка літератури з дарчими написами, листівки, статті про нього.

В бібліотеці зберігається рукопис Ф. Сарани з історії с. Йосипівки.

Створено папку «Наш край — історії скарбниці» — в ній знаходяться матеріали з історії села: з початку заснування, володарювання князя Любомирського, Т. Потьомкіна, М. Висоцького, графа Бобринського, Жовтнева соціалістична революція, Велика Вітчизняна війна, партизанський рух, відбудова села... Документи проілюстровані фотознімками, на першій сторінці представлено вірш «Йосипівка», написаний місцевим поетом М. Суховим в 1994 р., пісня про село — автор Шевченко Віра Никифорівна, музика місцевого музиканта С. Лисенка.

В окремі папки зібрано матеріали про підпільний рух в краї, який представлено на стенді «Про подвиг ваш і досі слава лине», папка має назву «Їх імена в літописі Великої Вітчизняної війни». Знайдено цікавий матеріал про односельчанина, отамана Чорного лісу і Холодного Яру Ларіона Загороднього. Бібліотекар придбала книгу про нього В. Шкляра «Чорний ворон», замовила ще одну — Ю. Горліс — Горський «Холодний Яр» (до речі, при в'їзді в село встановлено пам'ятний знак отаману від вдячних нащадків). Відшукано інформацію про видатних людей села: про доктора технічних наук Бондаренка П. М., Оникієнка О.І., Героя Соціалістичної праці, Ткаченка А. Ю., кавалера 3-х орденів Слави, льотчика Суржжа М. М., який був зачислений в загін космонавтів...

Віднайдено інформацію про історію бібліотеки, створено папку «Історія і сучасність Йосипівської сільської бібліотеки», виготовлено емблему бібліотеки.

Займається бібліотека і рекламно-видавничою діяльністю. Протягом останнього року було підготовлено і видано: буклет про народознавчий гурток «Оберіг», рекомендаційний бібліографічний список літератури «Творча спадщина В. Сухомлинського», брошуру «Спогади очевидців голодомору 1932-33 рр. села Йосипівка» (записала спогади односельців-старожилів, подала короткі історичні факти голодомору в Україні).

Сьогодні бібліотекар працює над створенням стенду «Видатні люди нашого села».

Здійснено велику пошукову роботу, віднайдено багато цікавих матеріалів, ними постійно користуються читачі. Але головне в краєзнавчій роботі — щоб користувачі змогли зрозуміти значення порушеної теми, змогли ознайомитися з історією рідного краю, особливостями звичаїв та традицій, збагатити свою душу нетлінними духовними цінностями і залишатися вірними їм на все своє життя.

ОПИС КРАЩОГО ЗАХОДУ (СЦЕНАРІЙ), СПРЯМОВАНОГО НА ПОПУЛЯРИЗАЦІЮ КНИГИ ТА ПІДВИЩЕННЯ ІМІДЖУ БІБЛОТЕКИ

В історії назавжди залишаються імена, які з гордістю вимовляє, пам'ятає і шанує людство. До них належить й ім'я великого українського поета Т. Шевченка. Весь свій могутній талант від присвятив служінню народові.

Історія мого життя, писав поет, становить частинку історії моєї Батьківщини.

Щороку бібліотеки проводять Шевченківські дні, щоб не просто вшанувати пам'ять геніального поета, а й відчутти його невмируще слово серцем, повірити йому, адже він своє життя віддав Україні за те, щоб ми були вільними, гордими людьми.

Бібліотекар провела з учнями 5-11 класів і всіма бажаними вікторину «Життєвий шлях Т. Шевченка».

Мета заходу: ознайомити з життям і творчістю Т. Шевченка, з епохою Кобзаря, заглибитись у духовну спадщину великого українського поета, продемонструвати багатющу силу таланту — в літературі, в живописі.

Обладнання: портрет Т. Шевченка в українському рушнику, книжкова виставка «Шанує Тараса велика родина».

Звучали мелодії пісень «Рече та стогне Дніпр широкий...», «Заповіт». Тетяна Віталіївна запропонувала учням пройтись життєвими шляхами Тараса. Вони подорожували сторінками великої біографії митця, генія України, заглиблювалися в палке, пристрасне поетичне слово великого Кобзаря.

Привели той факт, який пов'язаний з нашим краєм, про перебування Т. Шевченка на Новомиргородщині, цей випадок поет згадує в повісті «Наймичка», коли він чумакував з батьком. У цій вікторині брали участь дві команди знавців творчості Шевченка — «Гайдамаки» і «Козачата».

Команди були активні, енергійні, згадували цікаві події, пов'язані з життям та творчістю Кобзаря, намагалися давати повні відповіді на запитання вікторини, пригадали весь матеріал, який вивчали на уроках української літератури.

За підсумками журі перемогла команда «Козачата», а найактивнішим знавцем творчості Т. Шевченка відмічена учениця 10-го класу Гудзенко Ольга. Учасники декламували вірші Т. Шевченка. Бібліотекар провела огляд літератури про нього, відмітила те, що «Кобзар» — книга-ювіляр у цьому році. 170 років тому світ побачив перше видання «Кобзаря». З творчістю Шевченка пов'язане становлення нашої літературної мови; а з виходом «Кобзаря» відкрилася нова епоха в розвитку українського красного письменства. «Кобзар» — нетлінне слово, книга невичерпна, книга на віки.

Віддаючи шану пам'яті геніального сина України, ми з новою силою

усвідомлюємо велич прометеєвого духу, силу могутнього таланту і вірність революційним ідеям незабутнього Тараса.

Шевченко назавжди залишається яскравим прикладом незламності людини, життя якого окрилене благородною метою визволення від національного і соціального гніту, боротьбою за щастя всіх людей.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ, КЛУБІВ ЗА ІНТЕРЕСАМИ.

НАРОДОЗНАВЧИЙ ГУРТОК «ОБЕРІГ»

Девіз: І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь.

Емблема:

Завдання: ознайомлення із звичаями та традиціями народу, рідного краю, створення умов для членів гуртка, забезпечення їх необхідною літературою, організація змістовного і цікавого дозвілля молоді.

ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ ГУРТКА:

1. Бути патріотом України;
2. Поширювати серед читачів нашу національну історико-культурну спадщину;
3. Дбати про збереження культурної спадщини, традицій та звичаїв народної культури;
4. Поважати культуру, мову, традиції, звичаї та обряди українського народу;
5. Піклуватися про культурний розвиток молоді, залучення їх до цінностей української культури.

Члени гуртка мають право:

- виступати на засіданнях гуртка з повідомленнями, з оглядами літератури;
- користуватися в першу чергу новими надходженнями літератури до бібліотеки;
- брати активну участь у підготовці та проведенні заходів, які організовує бібліотека (згідно програми клубу)

ПРОГРАМА ГУРТКА НА 2010 РІК

1. «А на тих рушниках ...» — виховна година;
2. «Українська традиційна хустка» — творча галерея;
3. «Зелені свята» — урок народознавства;
4. «Заплітала маги косу» — обрядове свято;
5. «Купальські вогні» — обрядове свято;
6. «Лийся дзвінко, українська пісне» — літературно-музична композиція.

Гурток — це група із загальними інтересами, які об'єдналися для спільних занять певним видом діяльності.

Завдання будь — якої бібліотеки, що створює гурток — зацікавити чимось особливим своїх читачів та постійно підтримувати цей «вогник» цікавості в них, пізнавати з ними щось нове й просто цікаво проводити своє дозвілля. Тому в бібліотеці створено народознавчий гурток «Оберіг», він налічує 15 односторонців, які цікавляться звичаями і традиціями рідного краю. Бібліотекар поставила за мету — допомагати користувачам бібліотеки краще вивчати, пізнавати та відроджувати народні звичаї і традиції краю, виховувати любов і пошану до них. Для того, щоб гуртківці почувалися повноправними членами «Оберегу», спільно обговорюють і вирішують основні організаційні моменти. Вихованню патріотичних почуттів, любові до рідної землі, збагаченню духовного світу людини допомагає краєзнавча робота, у якій активну участь беруть члени народознавчого гуртка «Оберіг». Учасники займаються пошуковою роботою. Зібрано спогади очевидців про події Великої Вітчизняної війни, голодомору 1932-33 років. Розкривають нове, невідоме про свій край, відшукують цікаві відомості про історичне минуле краю, звичаї, традиції села. Вони знайомляться з народними майстрами та умільцями.

Робота гуртка проводиться у формі засідань, вони присвячуються традиціям і звичаям краю. При плануванні роботи гуртка враховуються побажання учасників, обговорюються форми засідань. Практика показує, що тільки різноманітність, несхожість масових заходів дає найкращі результати. Важко щось вигадати нове, але інколи можна взяти вже відому форму заходу, модернізувати, доповнити її і використати знову.

Так, було проведено обрядові, народознавчі свята: «Барвінок — квітка весілля», «Весілля в нашому краї», «Без верби і калини — немає України», «А на тих рушниках...», «Українська традиційна хустка», «Зелені свята»...

Крім засідань, учасники гуртка беруть охоче участь у різноманітних заходах, організованих бібліотекою. Завідуюча бібліотекою знає, як працювати з людьми і для людей, організовує їхнє дозвілля. Робота гуртка — це

величезна праця для створення цікавого, пізнавального та дуже важливого для учасників народознавчого «вогника», ім'я якому «Оберіг». Бібліотекар направила свої зусилля на патріотичне виховання молоді, на виховання творчої особистості, зацікавлення читачів, ознайомлення з традиціями та звичаями українського народу, їх відродження та зберігання.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.

Завідувача бібліотекою постійно відвідує виробничі наради, семінари, практикуми, творчі лабораторії, які організовує районна бібліотека, займається самоосвітою. Обласні курси підвищення кваліфікації не відвідувала.

ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК У ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Шевченко Н. В.

Доброго дня, Новомиргородщино!//Новомиргородщина.— 2008 рік.— 28 листопада.— с.3

Вдячність від читачів бібліотекарю Йосипівської сільської бібліотеки за сумлінну роботу.

ЛИПНЯЗЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ДОБРОВЕЛИЧКІВСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Білоус Надії Семенівни, 1954 р. н.

Білоус Надія Семенівна працює на бібліотечній ниві з 1.08.1972 року. Була бібліотекарем Мар'ївської сільської бібліотеки. З 23 січня 1973 року переведена в Липнязьку сільську бібліотеку бібліотекарем, а з 11 липня 1978 року на посаду завідуючої бібліотекою с. Липняжки. Загальний стаж — 36 років.

В 1974 році закінчила заочно Олександрійське училище культури по спеціальності „бібліотекар середньої кваліфікації” з дипломом з відзнакою.

Посадову інструкцію виконує добросовісно, має багатий практичний досвід по обслуговуванню читачів книгою. Має шану і повагу серед колег по роботі та жителів села, є депутатом сільської ради. Постійно підвищує свій фаховий рівень шляхом самоосвіти, знайомств з методичними матеріалами районних семінарів. За досягнуті успіхи в роботі неодноразово нагороджувалася грамотами районного відділу культури, районної державної адміністрації та грамотами Липнязької сільської ради.

Голова сільської ради

В. Торювик

З ІСТОРІЇ БІБЛІОТЕКИ

Перші невеликі бібліотеки з'явилися в с. Липняжка ще в 1935-1938 роках в бригадних клубах колгоспів «Заповіт Ілліча» та «Правда». В основному, це були книги, знесені жителями села. Під час Великої Вітчизняної війни книги з цих бібліотек були розібрані знову по домівках і приховані від знищення фашистами.

Після війни жителі села повернули книги до бібліотеки. Але їх стало значно менше, багато загубилось, пошкодилось цвільлю і сирістю при зберіганні в сараях, ямах, погребях під час війни.

У 1947-1949 роках в бібліотеці працював Рубан Павло Степанович, тоді з бригадних клубів книги були зібрані в стару селянську хату-читальню в центрі села. Частина книг Павло Степанович сам з учнями підклеював, ремонтував. Були збиті саморобні дерев'яні стелажі для книг. Павло Степанович любив робити саморобні вінки, квіти то на всіх стелажах висіли зроблені з кольорового паперу віночки та квіти.

Сам Павло Степанович Рубан брав активну участь у художній самодіяльності. У сільському клубі грав ролі в п'єсах, які ставили самодіяльні артисти. Він дуже любив книги, беріг фонд, строго видавав книги на декілька днів, а коли читач повертав їх — то завжди просив розповісти про прочита-

не. Якщо читач не міг розповісти, він повертав йому книгу назад і вимагав прочитати і розповісти її зміст на наступний раз.

Тільки скінчилась війна, вже в 1947-1949 роках бібліотека почала отримувати нові книги. Закуповувались книги і за кошти колгоспу. В цей час бібліотека поповнилася творами Івана Ле, Панаса Мирного, Максима Горького, Оноре де Бальзака, Тараса Шевченка, Лесі Українки. Після важкої хвороби Павло Степанович Рубан не зміг працювати в бібліотеці і її прийняла на короткий час Діна Миколаївна Сторожко (її мати, Катерина Степанівна, була вчителькою початкових класів, батько загинув на війні). Після неї бібліотеку прийняла Надія Наумівна Нечитайло. Сама вона родом з с. Маркове, там працювала у бібліотеці, а потім переїхала в с. Липняку і працювала в бібліотеці до 1970 року. В цей час бібліотека з старої хати-читальні була переведена в нове приміщення, в щойно збудований будинок культури, на другий поверх.

В 1970 році завідуючою бібліотекою була призначена Ольга Миколаївна Головка, по професії бібліотекар, яка працювала до 1978 року на цій посаді. За ці роки бібліотека стала справжнім центром культури на селі. В 1972 році було присвоєно звання «Бібліотека відмінної роботи». Були створені систематичний і алфавітний каталоги, краєзнавча картотека.

Значно зросла кількість читачів та фонд бібліотеки з 4480 примірників у 1958 році став 9600 книг в 1972 році. В 1973 році було прийняте рішення районного відділу культури і районної бібліотеки (завідуючий відділом Проскаченко Д. Д., завідуючий районною бібліотекою Дишкант Н. І.) про надання 0,5 ставки бібліотекаря в Липнязьку бібліотеку. На цю посаду була переведена з Мар'ївської сільської бібліотеки Білоус Надія Семенівна, яка проживала в с. Липняжка, заочно навчалась в Олександрійському культосвітньому училищі, та закінчила його в 1974 році з дипломом з відзнакою.

Надія Семенівна Білоус працює в цій бібліотеці і зараз. До 2005 року була завідуючою бібліотекою, а з 2005 року після децентралізації — старшим бібліотекарем.

В 1977 році з 1 жовтня Липнязька бібліотека ввійшла до складу Добровеличківської централізованої бібліотечної системи, як філіал №9. В 1987 році з фонду бібліотеки було виділено 4560 книг і організовано дитячу бібліотеку, яку прийняла Тетяна Костянтинівна Карпенко (бібліотека знаходилася в приміщенні житлового будинку для спеціалістів колгоспу «Нива» на I поверсі). У 1990 році бібліотека була переведена в будинок культури на II поверх. На посаду 0,5 ставки бібліотекаря в 1985 році була прийнята Вовненко (Заєць) Марія Миколаївна, яка працює в бібліотеці і нині на ставці бібліотекаря абонементу. Під час двох декретних відпусток її заміняли

Тетяна Миколаївна Вовченко та Тетяна Володимирівна Вовненко. Тимчасово в бібліотеці працювали Тетяна Григорівна Малик (Московка), Тетяна Петрівна Єзан (Генцар), Любов Іванівна Кліманська (Борсук). З 1979 року по 1986 рік працівники бібліотеки разом з культпрацівниками будинку культури Кулинич В. С., Гаврилюком В. П., Жуковою Н. І. проводили цикли вечорів «Від усієї душі». Неодноразово отримували нагороди обласного управління та районного відділу культури — у тому числі грамоти, кольоровий телевізор, радіолу «Вега». Бібліотека зросла до фонду 27000 примірників (разом з дитячим відділом). Були отримані нові книжкові стелажі, столи для читального залу. З 1 січня 2005 року Добровеличківська районна бібліотечна система децентралізувалась і Липнязька бібліотека перейшла на баланс сільської ради.

В 2005 році бібліотека ввійшла до складу будинку культури (директор Ляшенко В. С., а потім Присяжнюк С. В.). За кошти сільської ради було придбано електрообігрівачі, нові штори на вікна. В 2007 році після закриття профспілкової бібліотеки цукрового заводу було перевезено її фонд до будинку культури і поповнено сільську бібліотеку найбільш необхідними книгами.

В дитячій бібліотеці після Карпенко Т. К. працювала Карпенко Ніна Сергіївна, а після неї — Вовненко Тетяна Миколаївна, яка працює і зараз. У зв'язку зі зменшенням кількості населення, дітей на території села дитяча бібліотека знову стала дитячим відділом Липнязької сільської бібліотеки.

В останні роки працівники бібліотеки і будинку культури проводили цікаві заходи — до 70 річчя ансамблю «Червона калина», 20 річчя чорнобильської трагедії, 75 річчя голодомору.

У 2006 році був зібраний за багато років краєзнавчий матеріал та оформлений в папку газетних статей «Історія села». Спогади очевидців голодомору зібрані в папці «Це неможна забути».

Бібліотека в 2008 році мала 1250 читачів, 24000 книговидачі. На кошти сільської ради зроблено передплату газет і журналів на суму 500 грн.

При бібліотеці діє літературний гурток «Материнка» для юних поетів — початківців. В дитячому відділі є гурток «Лялька і книга». Всю свою роботу бібліотека планує і проводить разом з культпрацівниками будинку культури, сільським краєзнавчим музеєм, загальноосвітньою школою I — III ступенів № 1, шкільною бібліотекою.

У червні 2009 року бібліотека визначена базовою для виїзного районного семінару — практикуму бібліотечних працівників Добровеличківського району на тему «Краєзнавство — пріоритетний напрямок сільської бібліотеки»

В роботі семінару взяли участь Міщенко М. І. — головний бібліотекар

відділу краєзнавства, Коваленко І. А. — завідувача відділом документів з питань економіки, виробництва та природничих наук ОУНБ імені Д. Чижевського.

У 2009 році (липень) був проведений тренінг для молоді «Торгівля людьми — небезпека для людства».

У травні 2010 року бібліотека провела для місцевого населення великі заходи — День матері, «65 річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні». Активістами в проведенні масових заходів є наші читачі — Віра Кікта, Тетяна Кондратенко (Шевченко), Ольга Голоцван, Валентина Врадій, Галина Лісова, Валентина Манько, Анатолій Доній. Разом з ними та багатьма іншими читачами продовжується історія нашої бібліотеки — духовного центру с. Липняжка.

Більшість заходів, проведених бібліотекою, записані і зберігаються на компакт-дисках, як частина історії бібліотеки.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ЛИПНЯЗЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

Користувачі — 1250
Відвідування — 7500
Книговидача — 25000

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

Бібліотека розміщена на 2-гому поверсі сільського будинку культури і займає дві кімнати, площею — 98 кв. м.

Опалення в бібліотеці відсутнє, лише каміни.

Освітлення в бібліотеці є.

У 2009 році було проведено косметичний ремонт приміщень на кошти спонсорів та ремонт коридорів на кошти Липнязької сільської ради.

Сучасне технічне обладнання в бібліотеці відсутнє, хоча на великі заходи бібліотекарі приносять телевізор. Для зйомки заходу бібліотека запрошує спеціалістів.

У бібліотеці зібрана одна з кращих в районі відіотек, де можна познайомитися з туристичними маршрутами Добровеличківщини, цікавими заходами, які проводить бібліотека, музей та будинок культури. А ще бібліотека співпрацює з місцевими освітніми закладами та з Добровеличківською школою — інтернатом, що також відображено на дисках які є як в сільській бібліотеці так і в районній.

В бібліотеці є стаціонарний телефон.

Для косметичного ремонту бібліотеки та на передплату періодики, на оформлення бібліотеки протягом 2008-2009 років в бібліотеці вико-

ристано 1000 гривень спонсорських коштів.

Платні послуги за цей період становлять 462 гр.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕКИ

Книжковий фонд на 1.01.2008-27221

Надійшло за 2008,2009 роки — 277

Вибуло за 2008, 2009 роки — 1614

Є на 1.06.2010р. — 25884

ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ 2008-2010 рр.

Бібліотека щороку отримує до 19-20 примірників періодики на суму 500-600 гривень.

Видача періодичних видань за 2009 р складає 4389 прим.

Обертаність періодики — 24

Газети:

Кіровоградська правда

Дзеркало тижня

Комсомольська правда в Україні

Урядовий кур'єр

Голос України

Сільське життя

Журавлик

Життєві історії

Комуніст

Киевские ведомости

Земля 2000

Журнали:

Жінка

Пенсія

Позакласний час

Розкажіть онуку

Чумацький шлях

Дім, сад, город

Бібліотечна планета

Яблунька

НАДАЮТЬСЯ У ТИМЧАСОВЕ КОРИСТУВАННЯ ЧИТАЧІВ:

«Діалог», «Доктор Нострадамус», «Лиза», «Україна — центр», «Отдохни», «Единственная»

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ

В бібліотеці працюють три спеціалісти, 2 бібліотекарі — на повні ставки і один — на 0,5 ставки.

Бібліотека працює з вівторка по суботу, вихідні — неділя і понеділок.

В бібліотеці все зроблено для кращого обслуговування користувачів, зібрано дуже багато матеріалів краєзнавчого характеру, бібліотекарі підтримують зв'язок з усіма відомими людьми, вихідцями з с. Липняжка. Ці люди, відвідуючи свою маленьку Батьківщину, завжди заходять і до бібліотеки, розповідають про себе, про свої досягнення, привозять свої фотографії, а бібліотекарі, по крупинці збираючи всю інформацію, заносять до папки.

В бібліотеці немає справжнього читального залу, але є чотири столи, за якими користувачі можуть погортати газети і журнали, вибрати собі цікаві книги, познайомитися з матеріалами і документами, які виставлені на книжкових виставках та поспілкуватися з бібліотекарями.

ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ БІБЛІОТЕКИ

Алфавітний каталог

Систематичний каталог

Картотека газетно-журнальних статей

Краєзнавча картотека

Картотека «Божий дар»

Зведена картотека періодики організацій та установ села

ОСИЧКІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІА ВІЛЬШАНСЬКОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Бібліотекар: Криворучко Галина Сергіївна

Народилася 8.12.1965 року в с. Осички, Вільшанського району, Кіровоградської області; проживає в с. Осички

Освіта: Закінчила Олександрійське педагогічне училище ім В. Сухомлинського в 1987 році, за спеціальністю — виховання в дошкільних установах

Попередній досвід роботи: Працювала в Осичківській загальноосвітній школі

Додаткова інформація: має великий досвід роботи у всіх напрямках бібліотечної справи — робота з книжковим фондом, організація наочних форм роботи, підготовка та проведення масових заходів, робота з ДБА та ін., володіє українською та російською мовами, володіє комп'ютером й має властиві грамотність, відповідальність, компетентність; любить і вміє спілкуватись із людьми.

ПРО БІБЛІОТЕКУ

Сільська бібліотека була і залишається острівцем збереження національної культури, народних традицій і звичаїв, історії свого села. Вона є територією духовності, знань, помічником в освіті, професійному становленні, організації дозвілля. Сільська бібліотека не може похвалитися сьогодні великим набором послуг для своїх користувачів. Але багато що вона може зробити. Все залежить від особистості фахівця, його бажання працювати творчо, змінити роботу бібліотеки на краще; долучити до цього процесу владу, спонсорів, читачів бібліотеки та мешканців села.

Різними шляхами приходять люди до професії. Деякі з дитинства обирають справу до душі й не зраджують їй до кінця життя, інші в пошуках покликання неодноразово змінюють професію, доки не знаходять ту, єдину.

Бібліотека для Галини Сергіївни Криворучко — це її доля. Своє покликання вона відчула ще в дитинстві, коли вперше познайомилася з книгою. І ось уже протягом багатьох років бібліотека с. Осички Вільшанського району — це не лише її робота, а й розрада, сенс життя. У стосунках із читачами панує атмосфера взаємної довіри і поваги. Завжди сучасна, трохи іронічна, вона випромінює енергію, оптимізм, товариськість. Односельці відзначають також справжній сільський патріотизм Галини Сергіївни, спрямований на те, щоб життя в селі виживало, було духовно багатим і цікавим.

Тому й не дивно, що в невеличкому селі бібліотека налічує 380 користу-

вачів, кількість відвідувань за рік — 3806, книговидача — 8023.

Розташована в приміщенні сільського Будинку культури, займає дві кімнати загальною площею — 36 кв. м. Матеріально-технічний стан бібліотеки практично залишився на рівні 80-х років. Приміщення потребує поточного ремонту та бібліотечного устаткування — столів, стільців, стелажів. Бібліотека освітлюється. Опалення, телефонний зв'язок, сучасне технічне обладнання відсутні.

У книгозбірні, за домовленістю з ЦРБ, впроваджено платний абонемент. Звітти періодично надходять у тимчасове користування невеликі партії книг, що мають підвищений попит серед мешканців. Сума коштів отриманих за рахунок платних послуг складає: 2008-220 грн., 2009-310 грн. Одержані кошти йдуть на передплату періодичних видань, покращення матеріально-технічної бази закладу.

В останні роки відбулися зміни у зовнішньому вигляді та інтер'єрі бібліотеки, яка наочно дає відвідувачеві уявлення про різноманітні функції бібліотеки, можливості одержати інформацію, поспілкуватися з друзями й цікавими користувачами. Все це — наслідок творчого підходу бібліотекаря до організації свого робочого місця та створення комфортних умов для користувачів.

Залученню користувачів до бібліотеки сприяє гарно й естетично оформлена вивіска, що викликає бажання відчинити двері в цю будівлю. Вона допомагає відвідувачу вибрати зручний для нього час для відвідування.

В бібліотеці багато зелені та квітів, що надзвичайно подобається відвідувачам. Деякі з них приходять до бібліотеки не лише отримати необхідну інформацію, поспілкуватися, а й помилуватися квітами та набратися позитиву, гарного настрою, який вони випромінюють.

Майже до кожного свята оформляються майстерно виконані книжкові виставки. Додаткового емоційного компонента надають засоби оформлення: кольорова гамма, шрифти написів, що виконані талановитою рукою художника.

В практиці роботи бібліотекар користується рекламними зверненнями. Наприклад, оголошення про майбутній санітарний день або афішу найближчого заходу вивішує у найбільш видних місцях.

На робочому столі є табличка з даними про бібліотекаря.

Все більш вагомо заявляє про себе Публічний центр регіональної інформації, що дає змогу доступу всім верствам населення отримати безкоштовно кваліфіковану юридичну консультацію та повно і широко задовольняти потреби населення в офіційних державних документах.

Читальний зал бібліотеки налічує — 4 робочих місця. До послуг користувачів універсальний фонд друкованих видань: словники, довідники,

енциклопедії, література з економіки, права, історії, філософії, літературознавства та ін.

Для юнацтва та молоді організовано комфортне інформаційне середовище, налагоджено оперативну інформацію про нові надходження.

Особлива увага приділяється питанням формування правової культури молоді, виховання громадського світогляду та популяризації здорового способу життя.

Соціальні, економічні та демографічні зміни, що відбуваються у державі, вплинули на стан сільських бібліотек взагалі, в тому числі і на Осичківську сільську бібліотеку. На її утримання спрямовано кошти лише на виплату заробітної плати бібліотекаря.

Фонд бібліотеки нараховує 3352 тис. документів і щороку передплачує 3-4 назви періодичних видань. За останні два роки бібліотека отримала 126 примірників. Вибуття складає 98 примірників. Фонд морально та фізично зношений приблизно на 50%. Оновлення знаходиться на дуже низькому рівні. Списання йде повільно, бо немає чим заповнювати полиці. Це підтверджує і показник книгозабезпеченості — 8,8, що свідчить про переважність фонду, який має низьку обертаність — 0,4. Отже, бібліотечний фонд фактично не поповнюється, відсутня сучасна преса.

Важливою складовою роботи бібліотеки є довідково-бібліографічна та інформаційна робота, що спрямована на організацію бібліографічного забезпечення пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку, на задоволення інформаційних потреб суспільства, на популяризацію бібліографічних та довідкових знань.

З метою забезпечення інформаційних потреб користувачів в бібліотечі проводилися Дні інформації, Дні нової книги, бібліотечні уроки, години цікавих повідомлень, бібліоінформини, інформаційний калейдоскоп, прес-інформації. Наприклад: «Історія виникнення книги. Розвиток книгодрукування в Україні»; «Заглянь в природу рідного села»; «Довідковий апарат книги»; «Загальне поняття та історія розвитку бібліотеки»; «Ера комп'ютерів та Інтернет?»; «Газету читаю, тому все знаю»; «Населенню про місцеве самоврядування».

В бібліотечі є алфавітний та систематичний каталоги, систематична картотека статей, картотеки: обліку періодичних видань, краєзнавча, з народознавства, картотека тек-накопичувачів інформаційних матеріалів, виконаних довідок, «Літературна Кіровоградщина», «Мій край — моя історія жива», «Все для вчителя». Систематична картотека статей поповнювалася новими розділами та описами творів друку: «Світовий тероризм», «Голодомор 1932-1933 рр.», «Сучасна мовна ситуація в Україні», «Увага: небезпечне харчування!».

В бібліотеці організовано та оформлено папки-дос'є з актуальних тем: «Державні символи України», «Постаті в українській політиці», «Українські письменники», «Екологія», «Права людини» та ін.

Користувачам бібліотеки надається групова та індивідуальна інформація. Також складаються інформаційні списки. Наприклад: «Екологія природи — екологія душі»; «Мова — скарбниця народу»; «У світі професій»; «Письменники Кіровоградщини»;

Крім того проводилися бібліотечно-бібліографічні заняття на теми: «Твої друзі — словники»; «Як вибрати потрібну книгу?»; «Бібліографічну культуру — кожному читачеві»; «Робота з довідково-енциклопедичною літературою».

Бібліотекар добре усвідомлює роль і місію свого закладу як інформаційного партнера місцевої влади та посередника між нею та громадою. Бібліотека забезпечує прозорість дій, рішень сесій селищної ради, знайомить з різними матеріалами щодо соціального забезпечення населення, розкладом прийому громадян і т. ін. Практикується проведення зустрічей читачів із депутатами селищної ради.

У с. Осички є об'єкти підприємницької діяльності. З'явилася нова соціальна категорія населення, а, отже, і користувачів — підприємці. Для них у бібліотеці збирається відповідна законодавчо-нормативна БД, є можливість індивідуального обслуговування. Підприємці беруть участь у бібліотечних заходах. На зустрічах із старшокласниками вони розповідають про свій бізнес, дають корисні поради, як своєю працею досягти успіху.

Бібліотека активно співпрацює з селищною радою. Традиційним для бібліотеки є зв'язок із загальноосвітньою школою, дитячим садком, шкільною книгозбірнею, спільна діяльність яких здійснюється за узгодженими планами. Налагоджено співробітництво з Будинком культури, де відбуваються великі масові заходи.

Ця спільна робота допомагає при організації зустрічей з письменниками, поетами, митцями краю, проведенні презентацій книг, літературно-музичних вечорів, родинних свят тощо. Регулярно проводяться літературні години, присвячені творчості поетів, письменників, громадських діячів — Т. Шевченка, І. Франка, П. Чубинського. Звичайно, на заходи запрошуються всі бажаючі, але робиться акцент і на певні читацькі категорії, враховуючи їхні уподобання, захоплення, смаки. Наприклад, для шанувальників поетичного слова, переважно сільської інтелігенції, було організовано зустріч з місцевою поетесою О. Гергель, творчості якої присвячувалася також виставка — портрет «Де б не була — душа летить в Осички».

Особлива увага приділяється юнацтву, молоді, неповносправним громадянам, людям похилого віку.

Для юнацтва проводяться цікаві масові заходи. Мета театралізованого свята «Пасхальне свято в віршах і піснях» — популяризація літератури про народні звичаї та обряди серед юнацтва. Свято було підготовлено разом з вихователями та вихованцями школи для учнів 9 класу. Оформлено книжкову виставку «Великдень — зелене причастя», проведено багато цікавих конкурсів: «Живий вогонь», «Прибираємо хату», «Ігри з крашанками».

Цікавим був майстер-клас з виготовлення виробів з природних матеріалів, який провела вчитель Ананійчук Л. І. Мета заходу — допомогти молоді у розвитку здібностей, навчити з користю проводити свій вільний час. Результат заходу — виставка «Осінні фантазії».

Захоплення у юних користувачів викликала зустріч з народною майстринею Наконечною О. М. «Джерело її душі». Зал бібліотеки, де проводився захід, був оформлений вишитими рушниками і картинами, виробами майстрині. Гостя розповіла про своє захоплення, давала поради початківцям цієї справи.

Бібліотекар налагодила зв'язок з районним центром соціального захисту. Щорічно, напередодні Дня людей похилого віку, Міжнародного дня інвалідів у книгозбірні проводяться вечори відпочинку, вечори милосердя, години доброти: «Краплини з келиху мудрості», «Зігриємо вас своїм теплом», «Коли серце не байдуже», «У милосердя — прекрасне обличчя».

В селі проживають діти з обмеженими фізичними можливостями. Бібліотекар намагається у своїй роботі зробити так, аби вони відчули, що їх чекають у бібліотеці. Свою роль бібліотекар вбачає у залученні таких дітей до бібліотеки, засобами бібліотерапії (індивідуальне спілкування з бібліотекарем та ровесниками, присутність на масових заходах, перегляд і читання періодичних видань і книг), у допомозі батькам укріплювати психічне здоров'я їхніх дітей. А головне прагне дати можливість дітям позбавитися комплексу неповноцінності, щоб вони відчули себе повноправними членами громади. Широкого розвитку набуло бібліотечне краєзнавство, що пояснюється зростанням інтересу людей до власного коріння, до своєї культури і культури інших народів, які проживають на Україні.

Спілкуючись з жителями, слухаючи розповіді старшого покоління про події, що відбувалися в селі наприкінці 19-го, на початку 20-го століть, виникла ідея створення краєзнавчої кімнати при бібліотеці, щоб минуле не пішло у безвість, щоб молоде покоління знало свій край. Серед експонатів можна побачити документи про історію поселення, предмети побуту, скульптури сільського умільця В. Сокурєнка, вишиті рушники. Зберігаються і матеріали про видатних краян, національних героїв, старійшин села, ветеранів війни і праці, односельчан, які відбудовували з руїн свою маленьку Батьківщину і тих, хто зараз робить вклад у її збагачення та розвиток.

Представлені тут фотознімки майже кожної родини, а рідкісні фото, з якими господарі не побажали розлучатись, скопійовані. Після проведення систематизації світлин, оформлені папки: «Дитинство села», «Шкільні роки», «Велика Вітчизняна війна. Ветерани Великої Вітчизняної війни», «Цікаві події. Цікаві люди», «Жіноцтво села», «Родини» тощо. Інші фотоматеріали послужили основою для оформлення стендів: «Історія села жива», «Колгоспне життя», «Розбудова села». Заслуговує на увагу створена Галиною Сергіївною папка, яка є своєрідною літературно-краєзнавчою подорожжю «Екологічною стежиною до пізнання». У папку ввійшли фотографії місцевих краєвидів з віршованим супроводом, розміщеним поряд з фотознімком.

Звичайно ж, ентузіазму бібліотекаря для здійснення роботи та втілення всіх задумів у життя замало. І тому не обійшлося без помічників — членів клубу «Краєзнавець», що діє при бібліотеці. На основі зібраних ними матеріалів, які містять розповіді односельців про певну подію в їхньому житті чи села, оформлено папку «Спогади моїх земляків». Спогади — це безцінний матеріал, що постійно використовується. Так, спогад О. Буртак називається «Малі Осички у 30-ті роки 20 століття». Вона робила перепис жителів села у ті роки, схематично зобразила частину вулиці, яка існувала до 1933 року. Жителька Г. Настачук розповіла про родину Галіцьких, чому одна із вулиць села названа на честь братів Галіцьких. Це допомогло учням у написанні твору «Вулиця, на якій ти живеш».

Краєзнавчий фонд бібліотеки розкривається на книжкових виставках: «Край на межі лісостепу і степу», «Береже пам'ять село», «Там земля мила, де мати народила». Оформлена постійно діюча виставка народних умільців «У звичаях, традиціях народу, ти душу України впізнаєш». Варто розповісти про книжкову виставку «Краса врятує світ, якщо світ врятує красу». В її оформленні використаний краєзнавчий матеріал з папки «Світ захоплень», зокрема, малюнок О. Буртак і В. Буртак, які люблять малювати квіти. Колориту додали вишиті рушники, серветки майстринь села, оздоблені різними квітами. Сюрпризом для присутніх стала виставка композицій з квітів «Все можна сказати мовою квітів», які бібліотекарка виростила сама, і які супроводила оригінальними написами. Присутні мали змогу взяти участь у вікторині «Чи знаєш ти квіти?».

Більшість масових заходів, які відбуваються у книгозбірні, присвячені краєзнавству чи містять інформацію про край. Щорічно проводиться Свято рідної мови «Не дай догоріти, підтримай вогонь рідної мови», під час якого відбуваються конкурси на кращого виконавця української поезії, зустрічі з поетами-початківцями. На презентацію книги землячки Галини Вуйченко «Земле рідна моя» зійшло майже все село. Тому і на полиці книга не затримується.

Родзинками засідань клубу «Краєзнавець» стали «посиденьки» та вечориці, різдвяні свята. На засіданнях дівчата та хлопці розписують писанки, вишивають, діляться секретами української та болгарської кухні. Цікавою є така форма роботи, як посиденьки зі старожилами села, фольклорні вечорниці з демонстрацією народних обрядів та виконанням пісень.

Вже стало традицією проведення циклу заходів «Степова перлина України». Мета їх — ознайомлення користувачів бібліотеки з символікою, історією, географією Кіровоградської області, та її видатними людьми. Форми роботи заходів, що входять до циклу, різноманітні: лекції, бесіди, огляди літератури, екскурсії, літературні вікторини тощо. Галина Сергіївна є одним із організаторів проведення Свята села та його незмінною ведучою. До Свята у бібліотеці оформлюється книжкова виставка «Перегортаючи сторінки історії села» з новими цікавими матеріалами.

Займається бібліотекар разом з молоддю і пошуковою роботою. Збирає матеріали, які відображають трагічний період історії села. Часто зустрічається з людьми, які були свідками голодомору, пройшли дорогами війни. Записує їх спогади.

З метою вшанування цих людей проводяться вечори-зустрічі «Велич подвугу народного», «Вони не склали зброї». Організовує вахти та дні пам'яті, літературні та музичні вечори, уроки мужності.

Всі заходи, що проводяться з краєзнавства, спрямовані на формування національної свідомості, любові до рідної землі, передачі молодому поколінню надбань нашого народу. Досвід роботи бібліотеки свідчить, що в нас непростий час бібліотекар готовий до змін, нововведень задля користувача. Від творчого підходу до своєї праці, вміння спілкуватися з людьми, від бажання допомогти кожному, хто прийшов до книгозбірні, залежить і кінцевий результат її роботи, і авторитет серед населення.

Завідувачка бібліотеки Г. Криворучко — людина енергійна, ерудована, справжній фахівець своєї справи — вважає, що можна успішно працювати з людьми будь-якого віку. Вона переконана, що бібліотекар сьогодні повинен постійно працювати над собою, збагачуватись інтелектуально, бути готовим до спілкування з читачами різних вікових категорій і соціального статусу. Про результативність цієї роботи свідчить висока оцінка діяльності Галини Сергіївни. Неодноразово вона нагороджувалась грамотами та подяками відділу культури і туризму, районної державної адміністрації, а очолювана нею книгозбірня виборола перше місце у районному конкурсі «Краща сільська бібліотека».

ПОМІЧНЯНСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛОТЕКА НОВОУКРАЇНСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Бібліотекар: Омельченко Діна Леонідівна

Дата і місце народження: 22 червня 1953 року с. Помічна, Новоукраїнського району, Кіровоградської області.

Навчання: 1987-1989 рр. Олександрійське вище училище культури, отримана кваліфікація бібліотекар-бібліограф. Підвищує свій професійний рівень на обласних курсах та районних семінарах-практикумах, постійно знайомиться з професійними виданнями, вивчає досвід інших бібліотек. Проходила підвищення кваліфікації два рази в місті Кіровограді в ОУНБ ім. Д. І. Чижевського, ОЮБ ім. О. М. Бойченка та ОДБ ім. А. Гайдара.

Досвід роботи: На даній посаді з 1975 року. Професіоналізм, сумлінне виконання кваліфікаційних вимог. Творчий диференційний підхід до кожного відвідувача книгозбірні дають вагомі результати в бібліотечному обслуговуванні жителів мікрорайону. Очолювана нею бібліотека — неодноразовий переможець обласних та районних оглядів-конкурсів, учасник конкурсу «Бібліоміст», впроваджує в практику роботи новітні технології «Передовий досвід бібліотек України». Дисциплінована, відповідальна, старанна в роботі, користується повагою та авторитетом серед працівників. За досягнуті успіхи в бібліотечному обслуговуванні жителів за 2009 рік занесена на районну Дошку Пошани. Посіла перше місце в районному турі огляду-конкурсу «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини».

ІСТОРІЯ ПОМІЧНЯНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛОТЕКИ

В 1949 році за кошти колгоспу ім. Горького була організована бібліотека. Фонд її на той час становив 1557 примірників. В 1958 році бібліотека розміщувалася в невеличкій хатині на дві половини. В одній половині була розташована бібліотека, а в другій — пошта. Бібліотекарем працювала Набока Олександра Петрівна.

З 1963 року бібліотеку очолила Омельченко Ніна Кирилівна. На цей час бібліотека була підпорядкована районному відділу культури. З часом бібліотеку перевели в приміщення, де нині знаходиться школа. В цьому ж приміщенні знаходилась сільська рада та пошта. Бібліотека розміщувалась в одній невеличкій кімнаті. Значна увага приділялася освіті бібліотекаря, вмінно організувати роботу з фондом, з читачами.

В 1967 році закінчили будувати Будинок культури. В цьому ж році перевели бібліотеку до Будинку культури, де вона знаходиться й до цього часу. Побудовані Будинок культури і бібліотека на кошти колгоспу «Мир». Голо-

вою колгоспу був Белінський Юхим Юхимович. Розуміючи важливу роль розвитку культури на селі, виділялися значні кошти на покращення матеріально — технічної бази. Бібліотекар був незамінним помічником і культармійцем села, партактиву, і сільської інтелігенції. Розпочалася тісна співпраця з працівниками Будинку культури, яка продовжується до цього часу.

З 1973 року в бібліотеці працювали два працівники — Коломієць Алла та Скрипник Галина Григорівна. Бібліотека стала отримувати все більше і художньої та галузевої літератури.

З 1975 року завідуючою бібліотеки працює Скринник Галина Григорівна, а бібліотекарем Омельменко Діна Леонідівна, яка нині очолює бібліотеку.

В 1996 році відбулася часткова децентралізація Новоукраїнської ЦБС і сільська бібліотека почала вчитися самостійності та виживанню в складних економічних умовах. З 1994 року в штаті бібліотеки залишився один працівник.

В 2003 році відбулася повна децентралізація бібліотек Новоукраїнського району і Помічнлянська сільська бібліотека стала самостійною юридичною особою, підпорядкованою сільській раді.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ЗА 2008-2010 РОКИ

Роки	Користувачі			Книговидача			Відвідування		
	всього	діти	юнацтво	всього	діти	юнацтво	всього	діти	юнацтво
2008	501	102	77	11110	3003	1409	4504	1602	607
2009	507	106	82	11009	3005	1146	4534	1602	453
2010 6 міс.	463	77	74	6175	1352	606	2469	556	341

ДОВІДКОВО-БІБЛОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ БІБЛІОТЕКИ

Каталоги:

- алфавітний
- систематичний
- топографічний
- систематичний каталог для учнів 5-9 класів
- систематичний каталог для учнів 3-4 класу.
- тематично — ілюстрований каталог для учнів 3-4 класів

Картотеки:

- краєзнавча
- систематична картотека газетно-журнальних статей.
- тематична картотека книжкового фонду «Історія України»
- картотека періодичних видань
- тематична картотека на допомогу вчителю-предметнику
- тематична картотека на допомогу вихователю
- картотека масових заходів

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

(площа приміщення, обладнання, інтер'єр, комфортність умов обслуговування користувачів, кількість місць в читальному залі)

Загальна площа приміщення бібліотеки — 164 м²

Відокремлених приміщень — 5

- читальна зала
- дитяча зала
- абонемент
- кімната для зберігання фондів
- інформаційний центр

Кількість місць у читальній залі — 28, у тому числі в дитячій

кімнаті — 8. Бібліотека має підключений телефон, послуги якого оплачує з коштів бюджету сільська рада.

Ведеться робота над створенням естетичного дизайну, затишку та комфорту бібліотеки. В бібліотеці завжди затишно, чисто, витає аура розуму, інтелекту. Користувачів зустрічаю з радістю, добротою, щирою усмішкою, стараюся повністю задовольнити запити користувачів, ні в чому їм не відмовляти. Докладаю максимум зусиль, роблю все можливе, щоб бібліотека на селі була інформаційним, духовним, естетичним центром.

Всі книжкові та тематичні полицки, стенди естетично оформлені, інтер'єр бібліотеки доповнюють різноманітні предмети, квіти, вишиванки, вироби та малюнки дітей.

Кожен день і кожну хвилину свого часу приділяю тому, щоб навчати користувачів бути ввічливими, добрими, розумними, мати бажання завітати до бібліотеки. Вітаю будь-який прихід користувачів до бібліотеки, знаходжу чим їх зацікавити, можливо не тільки книгою, а й книжковою виставкою, невимушеною бесідою біля неї, новою інформацією з газет чи журналів, просто розмовою.

ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ, ПЛАТНІ ПОСЛУГИ. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕКИ

У 2008 році до бібліотеки надійшло 86 книг на суму 1406 грн.

В тому числі дитяча література — 4 прим. на суму 62 грн.

2009 рік

Надійшло 90 книг на суму 2143 грн.

В тому числі дитяча література — 22 прим. на суму 291 грн.

2010 рік

Надійшло 10 книг на суму 167 грн.

В тому числі дитяча література — 2 прим. на суму 36 грн.

Платні послуги за 2008 рік:

Всього надійшло коштів за комерційний фонд — 220 грн.

Придбано 14 прим. на суму 266 грн.

Придбано літератури на кошти сільської ради 71 прим. на суму 997 грн.

Платні послуги за 2009 рік:

Всього надійшло коштів за комерційний фонд — 384 грн.

Придбано 23 прим. на суму 392 грн.

Платні послуги за I півріччя 2010 року: 200 грн.

Періодика за 2008 рік:

Передплачено 10 назв на суму 534 грн.

Барвінок	Жінка
Малятко	Дім. Сад. Город
Шкільна бібліотека	Народне слово
Позакласний час	Новоукраїнські новини
Розкажіть онуку	Сільське життя +

Періодика за 2009 рік:

Передплачено 10 назв на суму 750 грн.

Барвінок	Жінка
Малятко	Дім. Сад. Город
Шкільна бібліотека	Народне слово
Позакласний час	Новоукраїнські новини
Розкажіть онуку	Сільське життя +

Періодика за 2010 рік:

Передплачено 11 назв на суму 1034 грн.

В бібліотеці функціонує публічний центр регіональної інформації (ПЦРІ), з метою акумуляції всієї інформації про регіон та збору бібліотекою нормативно-правових актів, прийнятих місцевою владою та органами самоврядування і надання їх у користування населенню.

У фонді ПЦРІ зберігаються всі матеріали, прийняті місцевою владою та органами місцевого самоврядування, які не є державною таємницею. Послуги ПЦРІ є доступними і безкоштовними.

Діяльність ПЦРІ регламентується положенням та правилами користування бібліотекою

**УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ
РОЗВИТКУ СЕЛА ТА ВЗАЄМОДІЯ ІЗ ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ**

Бібліотека має всі регламентуючі документи. Разом з активом бібліотеки, до якого входять вчителі місцевої школи, працівники СБК, представники громадських організацій села, координує та планує свою роботу на рік та протягом року працює за затвердженим планом роботи. Активними помічниками в роботі є вчителі, актив сільської ради, безпосередньо сільський голова Сержантов В. А., працівники будинку культури, аматори художньої самодіяльності, з якими мене пов'язує тісна творча співпраця. Постійна творча співпраця склалася з працівниками Помічнянського СБК (керівник Запорожець В. О, худ. керівник Нероба І. М.), разом з якими проводимо різноманітні свята, в рамках народознавчого клубу «Чисте джерело».

Кожного року до Дня пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій бібліотека бере участь у щорічній Всеукраїнській акції «Колосок пам'яті», Загальноукраїнській акції «Засвіти свічку», Міжнародній акції «Незгасима свічка». В бібліотеці разом з працівниками СБК вшанували пам'ять односельчан, які померли під час Голодомору. Провели літературно-музичну композицію в пам'ять про Голодомор «Ми не маємо права забувати».

УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ У РЕАЛІЗАЦІЇ РАЙОННИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ, ОБЛАСНИХ ТА РАЙОННИХ КОНКУРСАХ

(інформація про програми і конкретну участь бібліотеки в їх реалізації)

У 2009 році бібліотека взяла участь у конкурсі «Організація нових бібліотечних послуг з використання вільного доступу до Інтернету, вийшла в II тур конкурсу та стала його переможцем. Вже найближчим часом очікуємо одержати 2 комп'ютери, принтер та мережеве обладнання до них. Звичайно тут не лише моя заслуга, а й заслуга нашого сільського голови, який зацікавлений, щоб наша бібліотека була найкраща, і це не лише слова. Кожен рік у бюджеті сільської ради закладаються кошти на придбання книг і періодичних видань. У бюджеті сільської ради на 2010 рік закладе-

*Вечорниці
«Ой Андрію, даруй нам надію»*

*Театралізоване свято
«Ой на Івана та на Купайла»*

*Свято села
«У степах моє рідне село»*

но кошти на оплату Інтернет-зв'язку. Зроблено ремонт бібліотеки, кімнати, в якій будуть розміщуватись комп'ютери, достатньо закуповується вугілля для опалювального періоду.

В 2005 році бібліотека взяла участь в обласному огляді-конкурсі на кращу сільську бібліотеку, присвячений 60-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні та зайняла II місце серед сільських бібліотек області.

Кожного року беру участь у районних конкурсах «Кращий читач року» З 1 жовтня 2009 по вересень 2010 року центральна районна бібліотека розпочала працювати над реалізацією проекту «Розвиток і підтримка мережі громадської освіти в Кіровоградській області», створеного Обласною інформаційною службою з актуальних питань жіноцтва за фінансової підтримки Національного Фонду демократії США.

В рамках реалізації проекту працівниками центральної районної бібліотеки було проведено цикл тренінгів по 4 темах:

- «Гендерна рівність. Сімейне право»
- «Право на працю. Безробіття»
- «Третій сектор. Волонтерство»
- «Толерантність»

Брала участь у їх роботі, а потім сама у своїй бібліотеці для користувачів проводила аналогічні тренінгові заняття.

ТРЕНІНГ «ПРАВО НА ПРАЦЮ. БЕЗРОБІТТЯ»

В тренінгу взяли участь користувачі бібліотеки, представники різних професій та безробітні. Робота тренінгу проходила згідно плану. На початку тренінгу відбулося знайомство учасників тренінгу, яке пройшло у дуже цікавій формі і ми багато чого нового дізналися один про одного. Свої очікування учасники закріпили у вигляді листочків на символічне дерево Надії та визначили правила, за якими будуть працювати. Прослухали інформаційний блок тренера «Право на працю. Безробіття». Працювали в групах (обмін думками з приводу, які закони нас захищають?). Учасники активно працювали в групах, уміло захищали свої завдання, відстоювали власну думку, приємно спілкувалися. Практикувались правильно складати резюме з метою пошуку роботи. В кінці тренінгу провели анкетування та підбили підсумки тренінгу.

Тренінги «Третій сектор. Волонтерство» та «Толерантність» проведено із старшокласниками Помічнрянської загальноосвітньої школи. Залучила до співпраці педагогів. Провела їх згідно отриманих у ЦРБ рекомендацій, внесла свої елементи до вправ, руханок, творчих завдань.

Популяризуючи книгу, читання серед користувачів організувала акцію «Час читати класику». В рамках акції у своїй бібліотеці провела голосні читання кращих класичних творів письменників «Класика на півгодини»

та літературне свято «Золоті сторінки улюблених книг».

До Дня Європи в Україні оформила книжкову виставку «Європейський шлях: крок за кроком» та провела захід «Європа — наш спільний дім», на якому познайомила учнів та молодь з історією виникнення офіційного свята Дня Європи. Роз-

ширюю знання користувачів про європейські країни, допомагаю зрозуміти важливість Європейського Союзу.

БІБЛІОТЕЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВІДДАЛЕНИХ ПУНКТИВ.

Жителі села Червоний Розділ обслуговуються книгоношами.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

(людей похилого віку, з особливими потребами, сімей чорнобильців, багатодітних сімей та ін.)

Всі ці категорії бібліотека постійно обслуговує книгою, надає інформації на теми, які найбільше їх цікавлять, а саме: про підвищення пенсій, про перерахунки, оформлення субсидій, пільги та ін. Ці групи читачів мають пільги — безкоштовно користуються фондом підвищеного попиту.

Бібліотека постійно обслуговує книгою, надає потрібну інформацію ветеранам війни та праці (таких людей у місцевій первинній ветеранській організації — 48 осіб). Голова ветеранської організації Запорожець В. О. завжди активно співпрацює з бібліотекарем.

Масові заходи, що направлені на популяризацію книги та підвищення іміджу бібліотеки.

Постійно працюю над урізноманітненням форми роботи з користувачами. Формами масових заходів є літературні години, літературні свята, вечори, «літературні посиденьки», зустрічі, презентації книг, диспути, народознавчі свята. Проводжу систематичну популяризацію книги серед користувачів шляхом організації книжкових виставок, організації літературних ранків, голосних читань, обговорення книг, брейн-рингів: «І право в нашому житті», «Тарас Шевченко жити буде, поки на землі житимуть люди», «Моя країна — Україна», «А в нас ліси небувалої краси». Практикую проведення фольклорних та родинних свят — «Загадки бабусі зими», «Зелене

вір'я», «Благослови, мати, весну закликати», «Фольклорний ярмарок», «Від роду до роду», «Гостини родини». Практикую виставки-рекомендації, виставки-застереження, виставки-вшанування.

Протягом останніх років впроваджую в практику роботи такі форми популяризації книги, які емоційно впливають на користувачів, змушують їх глибше вивчити та пізнати хвилюючу тему. Це уроки мужності, уроки пам'яті «Шляхами Кіровоградської визвольної операції», «Ми вижили в цій буремній війні», «Кіровоградщина в роки Великої Вітчизняної війни», «Уклін вам, ветерани», зустрічі з учасниками та ветеранами Великої Вітчизняної війни, обговорення книг Е. Долматовського «Зелена брама», презентація книжкової виставки «Війні немає забуття». Додатком до проведеної роботи є зібрані і систематизовані користувачами бібліотеки матеріали в альбомі ветеранської слави «Ми пам'ятаємо Вас, ветерани».

Відвідувачі бібліотеки вивчають історію рідного села, Кіровоградщини, знайомляться з видатними земляками. Бібліотека формує особистість на ґрунті історії, культури, традицій народу, сприяє поверненню історичної пам'яті, поваги до історичного минулого України. Зараз, в час духовного відродження України, значно збільшився інтерес юнацтва та молоді до її історичного минулого, до славетних історичних постатей, проблем та досягнень українського народу.

Своїм головним завданням як бібліотекаря вважаю виховання в користувачів основ інформаційної культури, формування національної свідомості, розвиненої духовності, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, фізичної, екологічної культури, розвитку індивідуальних здібностей і талантів, а також надання необхідної інформації користувачам сільської бібліотеки. У бібліотеці створено всі умови для виконання цих завдань.

Починаємо знайомство з бібліотекою, скарбницею світової культури з першого класу. Обов'язково проводжу декілька уроків з першокласниками.

Під час екскурсії до бібліотеки відбувається знайомство юних користувачів з бібліотекою, бібліотечними термінами. Попередньо оформляю книжкову виставку «Твої перші книги». Протягом навчального року молодші школярі поступово знайомляться з видами та жанрами книг, які є у бібліотеці.

Під час популяризації бібліотечно-бібліографічних знань використовую бібліотечні уроки, бесіди, усні журнали, практичні завдання, ігри, уроки — подорожі.

ЛЮБИТЕЛЬСЬКІ ОБ'ЄДНАННЯ, КЛУБИ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

(статут, організація роботи, плани, сценарії, фото)

В бібліотеці діють гуртки «Друзі книги» та «Книжкова лікарня», які відвідують учні 5-6 класів та учні 1-4 класів. Програма занять у гуртках розрахована для учнів на 18 год. Заняття проводяться 2 рази на місяць, тривалістю 1 година.

Учні набувають навиків по збереженню книг, ліквідації незначних пошкоджень книг, виготовлення закладок та нових обкладинок для них.

Гурток «Друзі книги» відвідують 13 учнів 5-6 класів місцевої школи. Програма занять у гуртку розрахована на 18 годин. Заняття проводяться 2 рази на місяць, тривалістю 1 година.

ТЕМИ ЗАНЯТЬ ГУРТКІВЦІВ:

Правила користування книгою.

Виготовлення закладок для книг із різних матеріалів.

Правила безпеки при роботі з ножицями.

Книга. Її складові частини.

Зберігання і розміщення книг у бібліотеці. Гігієна книги

Інструменти і пристосування для ручних палітурних робіт

Також при бібліотеці діє гурток «Книжкова лікарня». Книга в житті кожного школяра — найперший друг і помічник. Приходячи до першого класу діти отримують підручники для навчання. Саме з цього моменту класні керівники разом з бібліотекарем починають працювати над вихованням культури читання та бережливого ставлення до них, навчають дітей бути відповідальними, дбайливими, акуратними.

У молодших класах бібліотекар та вчитель проводять бесіди «Ознайомлення з книгою», «Книжчині іменини», «Коли книга скаржитья», «Бережіть книги», екскурсії до бібліотеки на заняттях гуртка «Книжкова

лікарня». Разом з вчителями початкових класів плануємо роботу таким чином, що діти 1-4 класів займаються дрібним ремонтом книг. Проводимо конкурс на гумористичне оповідання, вірш, малюнок про дітей, які дбають про книжки, і тих, хто не вміє їх берегти.

При Помічнлянській сільській бібліотеці діє народознавчий клуб «Чисте джерело».

Мета клубу: збір українських традицій, ознайомлення з ними, поглиблення знань про звичаї та обряди українського народу, популяризація серед користувачів бібліотеки.

Девіз клубу: «Живи, коріння роду і народу!»

Члени клубу: молодь, старше покоління села

На рік планується 8 засідань

Популяризуючи українські звичаї та традиції, в рамках народознавчого клубу разом з працівниками СБК проводимо різноманітні свята — вечорниці «Ой, Андрію, даруй нам надію», театралізоване свято «Ой на Івана та на Купайла», свято села «У степах моє рідне село», свято «Принцеса Дюймовочка», свято вулиці Зеленої, свято вареників свято «За чашкою чаю» та багато іншого.

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТОК ТРАДИЦІЙ НАРОДНОЇ КУЛЬТУРИ

(збір та розкриття краєзнавчого фонду: картотека,
ілюстративні матеріали, книжкові виставки, масові заходи, тощо)

— Краєзнавча картотека

— Ілюстративні матеріали

— Книжкові виставки: «Українська світлиця», «Повертаючи людям родовід», де зібрано літературу з історії культури побуту українського народу, українські звичаї, традиції, народної культури

На цих виставках зібрано літературу з історії культури побуту українського народу, українські звичаї, традиції, обряди, народні думи, пісні, ле-

генди. Обидві книжкові виставки користуються великою популярністю, як у вчителів, так і учнів та студентів. Біля цих виставок оформила куточок народознавства. Фонд бібліотеки постійно поповнюється виданнями з історії України та нашого краю, культури та побуту нашого народу. Щоб ознайомити учнів з новою літературою в бібліотеці постійно організуються тематичні виставки, щоб задовольнити користувачів з окремих тем, в бібліотеці оформлені тематичні папки:

- «З історії рідного краю»
- «Історичне минуле Кіровоградщини»
- «З історії запорізького козацтва»
- «Кіровоградщина в роки Великої вітчизняної війни»
- «Талановиті люди нашого краю»(культура, театр, музика)
- «Мистецтво нашого краю»
- «Музеї та заповідні місця Кіровоградщини»
- «Літературна Кіровоградщина»
- «Кіровоградщина: село і люди нашого краю»

Всі вони постійно поповнюються матеріалами з періодичних видань, рекомендаційними списками, сценаріями заходів. Разом з директором СБК вели пошукову роботу по Голодомору. У бібліотеці оформлена книжкова полиця «Голоси з далекої темені». До вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років провели літературно-музичну композицію «Ми не маємо права забувати», «Прости нас, пам'яте, прости».

До ювілейних дат завжди оформляю книжкові виставки, інформаційні викладки матеріалів, тематичні полиці «Шляхами Кіровоградської визвольної операції», «Літературна Кіровоградщина», «Кіровоградщина — перлина степу».

Так з нагоди 170-річчя від дня народження М. Л. Кропивницького в бібліотеці оформила книжкову виставку «Прекрасний талант Кіровоградщини» та провела літературний вечір «Гордість степового краю». До 95-річчя прославленого хлібороба, двічі Героя Соціалістичної праці Олександра Васильовича Гіталова оформила книжкову виставку «Його життя — легенда». Разом із вчителем української мови та літератури Дядурою Т. М. з нагоди дня народження І. Карпенка-Карого провели літературно-тематичну екскурсію «Хутір Надія — столиця української драматургії». До заходу було оформлено книжкову виставку «Гордість української драматургії і театру». Старшокласники прийняли участь у вікторині «Що ти знаєш про свій край».

СМОЛІНСЬКА СЕЛИЩНА БІБЛІОТЕКА №1 МАЛОВІСКІВСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Бібліотекар: Прудка Людмила Василівна — завідувача Смолінською бібліотекою №1.

Дата народження: 03.12.1959

Освіта: 1979-1981 рік навчання в Олександрійському культурно-освітньому училищі по спеціальності «Бібліотечна справа».

1996 підвищення кваліфікації в Кіровоградському центрі вдосконалення кваліфікації бібліотечних працівників.

Досвід роботи: з 1977 року і по даний час — завідувача Смолінською бібліотекою №1.

Професійні навички: досконале володіння українською та вільне володіння російською мовами, загальний рівень володіння комп'ютером та Інтернетом.

Особисті якості: відповідальна, професійно-досвідчена, активна, товариська.

ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕКИ

Історія Смолінської бібліотеки №1 сягає далекого 1949 року, коли країна відбудовувалась після воєнної розрухи, в селі Березівка Хмельівського району в старенькій хаті в центрі села був клуб. Там і була створена приклубна бібліотека, яка налічувала кілька сотень примірників книг. Поповнення фонду відбувалось за рахунок коштів місцевого колгоспу ім. Ватутіна.

З часом приклубна бібліотека здобула статус сільської бібліотеки, як окремих культурний заклад. На той час в селі жило і працювало багато молоді, яким необхідно було здобувати знання та розширювати свій кругозір.

В 1962 році вперше бібліотеку очолила фахівець бібліотечної справи Мельник Ніна Кіндратівна, яка була направлена на роботу після закінчення бібліотечного технікуму. Вона багато сил приклала для збільшення бібліотечного фонду, пропаганди книги на селі.

В 1966 році, коли країна завершила складний етап відбудови, колгосп збудував клуб, який став окрасою села Березівки, частину споруди займала сільська бібліотека. Світле просторе приміщення прийняло перших читачів. В цьому приміщенні бібліотека діяла аж до 1998 року.

В 1968 році бібліотекарем стала молода енергійна жінка Лоїк Вікторія Іванівна, яка згуртувала біля себе молодь та працювала над тим, щоб фонд бібліотеки задовольняв інтереси та смаки читачів.

Зміна бібліотекаря в 1973 році сталася через те, що Лоїк В. І. пішла працювати в школу. На її місце стала Теліга Тетяна Іванівна, яка працювала короткий термін, всього 1,5 року, але за цей період поповнення фонду було найбільшим за всі попередні роки.

1974 бібліотеку очолював Мельник Василь Іванович, а з 1975 по 1977

рік — Чубач Лариса Василівна.

З 1977 року бібліотеки району зазнали значних змін, було створено Маловисківську централізовану бібліотечну систему і Березівська бібліотека стала її філіалом. В цей час приступила до роботи Прудка Людмила Василівна.

В 1978 році частина села Березівки була перейменована на селище міського типу Смоліне та створено новий орган місцевого самоврядування — Смолінську селищну раду, тому Березівська бібліотека стала Смолінською. У зв'язку з централізацією, книжкові фонди поповнювались з районного відділу комплектування і на 1.01.1984 року книжковий фонд бібліотеки становив 11874 примірників книг. Кількість жителів селища зростало і в 1983 році виникла необхідність розширити штат бібліотеки, тому на роботу було прийнято Малашенко Наталію Миколаївну.

Стрімке поповнення бібліотечних фондів припало на 1983-1987 роки, коли видавництва почали видавати класику, сучасні твори, та літературу на різну тематику, і на 1.01.1991 року бібліотечний фонд бібліотеки становив 21812 примірників книг.

В 1998 році Смолінська бібліотека перейшла в інше приміщення — при Смолінській селищній раді. Тоді почалась нова епоха нашої бібліотеки. Влада звернула увагу на проблеми бібліотеки — надала приміщення в користування без орендної плати, допомогла з ремонтом приміщення. Наша бібліотека хоч і працює в пристосованому приміщенні (колишній дитячий садок), але має всі необхідні умови для роботи: опалення, водопостачання, освітлення, санвузол. На базі бібліотеки проводились міжрайонні семінари, комплексні перевірки роботи бібліотеки.

Бібліотекарі неодноразово нагороджувались похвальними грамотами та відзнаками. На 1.01.2010 року бібліотечний фонд бібліотеки становить 22253 книг. Поповнення фонду відбувається за рахунок платних послуг, які введені в 2004 році, та з Маловисківської районної бібліотеки. Кількість читачів становить 1500, книговидача за рік 27000. Бібліотека тісно співпрацює з школами селища, будинком культури, Смолінським ДЮОЦ, та ЦСССДМ.

Нині Смолінська бібліотека № 1 розташована в приміщенні Смолінської селищної ради. Приміщення пристосоване/колишній дитячий садок/, загальна площа якого становить 139 м². Бібліотека має читальний зал на 10 місць, книгосховище площею 50 м², абонемент та допоміжні приміщення. В бібліотеці зроблено ремонт, зашино, інтер'єр бібліотеки відповідає сучасному стилю, для відвідувачів зручний режим роботи з 9 до 18 годин, перерва на обід з 13 до 14 години, вихідні дні: субота, неділя.

Естетично оформлена наочність, для читачів створені комфортні умови для роботи в читальному залі, при виборі книг на полицях, обслуговуванні на абонементі. Взимку бібліотека опалюється, дотримується температурний режим, є телефонний зв'язок, освітлення, бібліотека укомплектована в достатній кількості необхідним бібліотечним інвентарем: стелажі, столи, стільці, каталожні шафи, за рахунок селищної ради придбаний комп'ютер,

в найближчий час планується підключення до Інтернету.

В бібліотеці працюють кваліфіковані працівники: Прудка Людмила Василівна — завідувача бібліотекою, освіта базова вища, стаж роботи з 1977 року та Малащенко Наталія Миколаївна — бібліотекар, освіта базова вища, стаж роботи з 1983 року. Бібліотекарі працюють на повну ставку, мають 12 та 9 тарифні розряди. Бібліотека знаходиться на балансі Смолінської селищної ради, фінансується з бюджету селищної ради.

Потенціал для роботи бібліотеки великий. Кількість населення селища Смоліне складає 9400 чоловік, з них дітей до 14 років — 1500, молодь — 1600 осіб. На території селища розташована Смолінська шахта, яка відраховує в бюджет селищної ради 25 відсотків прибуткового податку з доходу фізичних осіб в сумі 2 млн. 603 тис. грн. на рік. Кількість працюючих на шахті 2000 чоловік, в основному молодь до 35 років. В селищі достатньо потужно представлена шкільна та позашкільна освіта — це три загальноосвітні школи, в яких навчаються 900 чоловік, дитячі садки «Ромашка» та «Теремок», в яких виховується 320 дітей. Гармонійно вписується в перелік шкіл — школа естетичного виховання, де навчаються музичній грамоті 98 обдарованих дітей. До закладів позашкільної освіти відноситься Смолінський ДЮОЦ в якому проводять своє дозвілля та відвідують різноманітні гуртки близько 350 дітей. В приміщенні ДЮОЦу розташований концертний зал на 450 місць, а в просторих кабінетах працюють гуртки: м'яка іграшка, чарівне тісто, вироби з природного матеріалу, бісероплетіння, в'язання, вишиванка, крій та шиття, народознавчий та ін.

Ось вже протязі десятиліття в селищі створено та успішно проводить роботу краєзнавчий музей. Тут зібрано експонати старовини рідного краю, матеріали та фотознімки будівництва нашого селища та Смолінської шахти. Широко представлені матеріали про тих людей, які своєю працею здобули славу та відзначені найвищими державними нагородами.

Бібліотека тісно співпрацює з вище переліченими закладами, отримує підтримку від селищної влади, яка з розумінням ставиться до проблем бібліотеки. Завдяки цій співпраці в бібліотеці розміщено матеріали сесій та виконкомів. Для якісного проведення масових заходів бібліотека залучає Смолінський будинок культури, який в кожний масовий захід вносить чарівний промінчик музичного та пісенного мистецтва, Смолінський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, громадські організації.

У вирішенні спонсорської допомоги для проведення заходів бібліотеці допомагають приватні підприємці: Хлистов В. А., Тучков В. В., Скаскевич М. М., Шелюженко О. І., Сабадаш М. П., Левенцов В. І., Чигир В. М., Маслова Г. М., Березнюк Н. Н. та інші.

Основними показниками роботи бібліотеки є кількість користувачів, книговидача та відвідування. За 2009 рік бібліотека залучила до бібліотеки 1500 читачів з них 500 читачів — дітей та 400 юнацтва. Книговидача становила 27000 примірників книг, середня читаність — 18, в т.ч. дитячої 13000, середня читаність — 26. Відвідування становило 20300, середнє відвіду-

вання — 13,3, у т. ч. дитячого — 10009, середнє відвідування — 20.

Бібліотечний фонд на 01.01.2010 року становить 22253 примірників книг. Поповнення та оновлення книжкового фонду відбувається за рахунок платних послуг, які введені з 2004 року, подарунків від читачів та з обмінного фонду районної бібліотеки. За 2008-2009 рік бібліотека за рахунок платних послуг придбала 317 книг. Всі кошти в сумі 2370 грн. були використані на придбання книг, які користуються підвищеним попитом у читачів: енциклопедії, довідники, науково-популярні книги, які допомагають школярам якісно підготуватись до уроку, пізнавальна література, детективи, література любовного жанру. З початку 2010 року бібліотекою зароблено 767 грн., за які придбано 62 книги, 51 книгу бібліотеці подарували читачі. Передплата періодичних видань для бібліотеки відбувається за рахунок коштів, які передбачені в кошторисі бюджету селищної ради на утримання бібліотеки, та громадських організацій. За 2008-2009 репертуар періодичних видань не змінювався і має такий перелік: газети — «Народне слово», «Маловисківські вісті», «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Журавлик», «Дзеркало тижня»; журнали — «Позакласний час», «Розкажіть онуку», «Тиждень», «Кореспондент».

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки представлений каталогами: алфавітним та систематичним, картотеками: систематична картотека статей, (де виділено актуальні рубрики: «65 років Великої Перемоги», «Роль Маловисківщини в енергетичній незалежності України», «Край в якому ми живемо», «Гордість нашого селища»), краєзнавча картотека, картотека народознавства.

Бібліотека бере активну участь у соціокультурному житті селища. На протязі 2009-2010 року завдяки проведеним масовим заходам зросла значимість бібліотеки для суспільства, як головного центру інформації та дозвілля для різних категорій населення. Використовували нові форми роботи, які пропагували та розкривали через книгу сутність загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини, ідеї національного державотворення.

Найбільш цікавими та вдалим заходами 2009 року були вечір вшанування воїнів афганців: «Відлуння афганських гір», літературний ранок: «Співаємо гімн величі великого майстра» — до 200 річчя з дня народження М. Гоголя, пізнавальна гра: «Цікавий світ професій», Дискусія: «Егоїзм — добро чи зло», благодійна акція до дня Інваліда: «Нехай людина добро приносить, бо світ навколо любові просить».

В 2010 році проведено ряд масових заходів, які також направлені на імідж та популяризацію бібліотеки: літературно музична композиція: «Свіча запалена від серця» (Т. Шевченко), вечір вшанування ліквідаторів Чорнобильської катастрофи: «Хто квітець так підступно зрадив», зустріч з ветераном Великої вітчизняної війни: «Пам'ять про вас в нашій серці живе», день матері: «Уклін вам, наші любі неньки», дитячий ранок: «Діти — надія України» та інші.

В бібліотеці оформлено книжкові виставки, тематичні полицьки, експрес — інформації на теми: «Історичні постаті України», «Хліб — святиня людства», «Не губи свою юність», «Кіровоградщина — перлина степового краю», «Спасибі вам, батьки й діди, за переможний цвіт весни», «Казки, які захоплюють дитячу увагу», «Моя Батьківщина — Україна», «Тарасова спадщина», «Невтомні руки не знають скуки» (виставка виробів вихованців Смолінського ДЮОЦ), «Де життя, там і поезія», «Куточок підприємця», «Молоді про право», «Скорботні сторінки пам'яті народної», «На хвилину зупинись, нову книгу подивись», «По країнах та континентах». «Вибір професії — запорука успіху твого життя», «Торгівля людьми: про що варто знати».

Велику увагу в роботі бібліотеки приділяється окремим групам користувачів, таких як діти, юнацтво, інваліди, люди похилого віку. Ці категорії отримують різноманітні послуги. Для дітей оформлено ряд книжкових виставок та тематичних полиць, ведеться індивідуальна, масова та інформаційна робота. В тісній співпраці із школами та дитячими садками селища, часто проводяться спільні масові заходи, екскурсії по бібліотеці, конкурси, вікторини. Юнацтво представлено двома групами: юнацтво, що навчається та юнацтво, що працює. Для них проводиться робота по пропаганді здорового способу життя, популяризації правових знань, вибору життєвої дороги. Для інвалідів та людей похилого віку оформлено полицьку: «Правовий компас», де вони можуть ознайомитись із Законами України, постановами, положеннями, які юридично захищають їх статус. Для тих, хто не може самостійно пересуватись, діє послуга — абонемент на дому. В цьому нам допомагають соціальні працівники територіального центру з обслуговування самотніх громадян похилого віку.

Кразнавча діяльність бібліотеки представлена кількома тематичними полицями та книжковими виставками: «Кіровоградщина — перлина степового краю», «Поети, народжені на Висі». Зібрано матеріал з фотографіями про будівництво Смолінської шахти, біографію видатного геолога М. Смоліна, який відкрив родовище уранових руд в селищі і чийм іменем назване селище, оформлено тематичний стенд «Смоліне — моє рідне селище» (минуле, сьогодні та майбутнє в фактах). Зібрано та розкрито матеріал історичної довідки про село Березівку, на території якої і було побудовано Смолінську шахту, а згодом частина села відокремилось в окремий населений пункт селище Смоліне.

Бібліотекарі постійно підвищують свій професійний рівень, відвідуючи наради та семінари в районній бібліотеці, знайомляться з досвідом роботи інших бібліотек, переймаючи нові форми роботи з користувачем та книгою. Неодноразово робота бібліотеки висвітлювалась в районній газеті «Маловисківські вісті». Жителі дуже люблять своє селище, тому з-під пера багатьох з них вийшли чудові вірші та пісні, в яких прославляється праця шахтаря та краса рідного краю. Можливо здається дивним, що селище має свій гімн, а під пісню «Смолінський вальс» танцюють романтичний танець.

ФЕДІЇВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА БОБРИНЕЦЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Колодєєва Раїса Андріївна, народилася 29 травня 1958 року в с. Федіївка Бобринецького району, Кіровоградської області, де нині проживаю. Українка. Після закінчення школи вступила на фізико-математичний факультет Кіровоградського педагогічного інституту, але через сімейні обставини продовжувати навчання не змогла.

В 1980 році вступила до Олександрійського педагогічного училища ім. В.О. Сухомлинського і в 1982 році закінчила повний курс названого училища по спеціальності дошкільне виховання з присвоєнням кваліфікації вихователя дитячого садка.

Крім основної роботи вихователем в дитячому садку працювала секретарем комсомольської організації колгоспу ім. Будьонного, була обрядовим старостою при сільській раді та членом жіночої ради. Обиралася депутатом сільської ради. Брала активну участь в художній самодіяльності. Була членом редколегії молодіжної газети колгоспу.

В 2001 році прийнята на посаду бібліотекаря Федіївської сільської бібліотеки.

В 1998 році нагороджена Почесною грамотою Управління освіти Кіровоградської обласної державної адміністрації.

Любить читати, малювати, цікавиться історією українського народу, зокрема його обрядовістю.

Ділові якості: відповідальна, ентузіаст, винахідлива,

Нагороджена «Почесною грамотою» Управління освіти Кіровоградської обласної державної адміністрації (наказ № 247 від 09.06.1989 р.), за сумлінну працю та професіоналізм.

Отримала «Подяку» відділу культури і туризму Бобринецької районної державної адміністрації (22.03.2007р.).

ПРО БІБЛІОТЕКУ

Село Федіївка — це мальовничий куточок у Бобринецькому районі на Кіровоградщині, який славиться не лише красою, а й працьовитими людьми. Усім відома його сільська бібліотека — осередок затишного відпочинку, творчості й гостинності. Працівник бібліотеки Раїса Андріївна Колодєєва створює для своїх читачів справжню, по-домашньому доброзичливу атмосферу. Бібліотека обслуговує 400 користувачів, з них 73 - дитячого віку та 60 юнаків. Книговидача становить 8000 примірників на рік, у тому числі дітям — 2000, юнакам — 1200 примірників. Показник відвідування становить 3200.

Користувачі в книгозбірні відчують себе затишно і комфортно, мають змогу поспілкуватися, вибрати улюблену книжку, відпочити.

Знаходиться Федіївська сільська бібліотека в адміністративному будинку сільської ради. Має три світлі кімнати, зроблено ремонт, опалюється газовим конвектором.

Федіївка — сонячна і дощова, вранішня і огорнута бузковим надвечір'ям, сьогоднішня і 85 років потому — завжди неповторна.

В 1966 році голова колгоспу ім. Котовського Коваль В. Д., секретар партійної організації Воронік В. Р., голова виконкому сільської ради Трав'янюк Л. Й. на сільській нараді вирішили виділити приміщення і спільними зусиллями закупити книги для бібліотеки.

Було придбано сільськогосподарські енциклопедії, українські радянські енциклопедії, художню літературу, літературу для дітей. Деякі перші книги й понині знаходяться у бібліотеці.

Найактивнішими читачами на той час була, звичайно, молодь та люди старшого покоління, хто вмів читати — читали. Не знайти було в селі хати, де б довгими зимовими ночами не горіло світло і ніхто не читав.

Першим бібліотекарем стала працювати активна комсомолка Трав'янюк Любов, відповідної освіти вона не мала. Час ставив вимоги до професійної освіти бібліотекаря. Тому через деякий час за направленням приїхала працювати в село дівчина Покладова Валентина Кузьмівна.

Бібліотекар усвідомлювала, що бібліотека повинна працювати тільки на благо читача. Для цього в тісному контакті співпрацювала з усіма категоріями жителів села і постійно турбувалася про те, щоб задовольнити всі запити користувачів.

У 1983- 2001 роках в Федіївській сільській бібліотеці працювали Олена Прокоф'єва, Наталя Любченко, Світлана Гнатенко, Галина Олексієнко, Тетяна Прокоф'єва, Наталя Славінська, Людмила Безсоненко, Любов Волкова.

Вони внесли свій посильний вклад в розвиток бібліотеки, зміцнення матеріальної бази, оновлення та поповнення фонду.

З 2001 року бібліотекарем Федіївської сільської бібліотеки працює Колодеева Раїса Андріївна. Накопичений досвід допомагає бібліотеці стати справжнім осередком культури і духовності, використовувати як звичні, так і нетрадиційні методи обслуговування.

З 2003 року бібліотека надає платні послуги за користування літературою з комерційного фонду. Завдяки платним послугам бібліотека має можливість значно більше задовольняти та стимулювати інтелектуальні, культурні, дозвілєві та освітні потреби користувачів.

За отримані кошти від платних послуг (від 80 до 100 грн.) придбано

літературу. Федіївська бібліотека працює над залученням позабюджетних коштів, які надають спонсори — читачі бібліотеки. Ці кошти йдуть на проведення заходів у книгозбірні (музичне і художнє оформлення заходів, придбання призів, солодоші).

Комфорт у Федіївській сільській бібліотеці — це комплекс заходів, направлених на створення оптимальних умов, які забезпечують раціональну організацію праці читачів і бібліотекаря з найбільшою віддачею, тобто створення ідеальної атмосфери для нормальної роботи в бібліотеці і за її межами як для читачів, так і для працівника бібліотеки.

Зелені насадження, які бувають у бібліотеці є необхідним функціональним і декоративним елементом інтер'єра бібліотеки. У великих кількостях вони впливають на мікроклімат приміщення — очищають приміщення від пилу і насичують його киснем; благотійно діють на психіку людини, використовуються як сонцезахисний засіб. Рослини в інтер'єрі бібліотеки не тільки прикрашають його, але і сприяють в підтриманні у бібліотечних приміщеннях сталого своєрідного клімату.

Бібліотека представляє собою не тільки книгозбірню, але і культурний, науковий, інформаційний, освітній центр, де людина відпочиває, розвивається як особистість, вдосконалює свої здібності.

Розміщення стелажів передбачає зручний перегляд читачами видань і матеріалів.

Книжковий фонд бібліотеки налічує 5459 примірників. Протягом 2008 року до книгозбірні надійшло 74 примірники. В 2009 році фонд оновлено на 58 екземплярів, а з початку 2010 року надійшло 11 книг.

За кошти сільської ради бібліотеці передплачено в 2008 році «Честь хлібороба», «Народне слово».

У 2009 році переплачено за спонсорські кошти «Честь хлібороба», «Кіровоградську правду», «Народне слово». «Розкази онуку», «Малютко», «Психолог», «Жінка».

В 2010 році за спонсорські кошти передплачено «Честь хлібороба», «Україна козацька», «Світ молоді», «Друг читача», «Україночка».

Центральну ланку ДБА Федіївської бібліотеки становить система каталогів і картотек — алфавітний та систематичний каталоги, систематична картотека статей з актуальними рубриками: законодавчими, історичними, політичними тощо. Краєзнавча картотека статей включає статті з місцевих журналів та газет.

Сільська бібліотека — перший помічник органу місцевого самоврядування. Бібліотекар інформує з таких питань «Держава і соціальний захист населення», «Ринок праці — послуги та надії», «Що може сільська рада на селі?», про надходження нової літератури, особливо галузевої, яка,

на погляд бібліотекаря, стане доречною в роботі сільської ради. Тісний зв'язок книгозбірня має з опікунською радою та комісією у справах неповнолітніх при сільській раді. Спільно були проведені диспут «Права людини очима дітей», годину спілкування «Закон і ми», батьківський день «Права та обов'язки батьків», годину права «Дитині про її права — засобами художнього слова». Постійне вивчення інтересів цієї громади дає змогу значно зменшити негативні прояви у суспільстві.

Культурно — просвітницька робота бібліотеки вирізняється найрізноманітнішими формами спілкування та інформування на актуальні теми, що стосується минулого, сучасного і майбутнього села. Таким інформуванням стали соціальні ініціативи «Прилучаюся до краси» та «В ім'я майбутнього» (впорядкування парку та насадження фруктових садів), що спрямовані на благоустрій села, вулиць, будинків. Соціальні ініціативи бібліотекар представляла на конкурсі в рамках проекту «Мережа громадянської освіти».

Федіївська сільська бібліотека організовує для читачів книжкові виставки з практичними парадми, як зробити затишок у домі та дворі на тему «Наш дім — окраса села», конкурси — огляди «Затишна оселя», «Чисті джерела», для господинь — тематичні полицки про кімнатні квіти, майстрам на всі руки «Як зробити меблі», «Як побудувати баню», юним дизайнерам література про ікебану, квілінг, оригамі.

Книгозбірня проводить із школою спільні заходи щодо виховання дітей та молоді — це інтелектуальні ігри «Чи знаєш ти свій край», «Я — людина, і цим все сказано», бесіди «Розмаїття спадщини», «Правова держава — яка вона?», вечір пам'яті «Весна 1986 року», літературну гру «Невмируща рідна мова», усний журнал «Вічна весна Перемоги».

Проведено зустріч «Чуття землі — небесне» для випускників школи 2010 року з керівниками сільськогосподарських підприємств. Завданням зустрічі було заохочення молоді залишитися у рідному селі і дбати про його розвиток. Організовано огляд літератури біля книжкової полицки «Голос степу», на якій була представлена література про село, степ, рідну землю.

Бібліотека тісно співпрацює з сільським Будинком культури, який допомагає бібліотеці в музичному оформленні заходів. Працює Раїса Андріївна з умільцями, організовує виставки робіт, показує односельцям, що в селі проживають талановиті люди, проводить з ними цікаве спілкування. Цей заклад — збирач і хранитель історії села. Якщо немає літератури, то є люди, які творили історію цього села, є фотодокументи. Інтерес читачів до історії села зростає. Немає колгоспів, але є історія, яку не можна забувати. У Федіївці живуть люди, чий імена увійшли в історію району, їх треба знати, поважати і пам'ятати.

Все це має величезне значення для майбутніх поколінь, адже хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього. Умови нашого сьогодення призвели до такого соціального явища, як безпритульність і бездоглядність дітей. Завдання бібліотеки сприяти запобіганню цих негативних проявів, створювати умови для всебічного розвитку та виховання дітей. З цією метою, насамперед, заплановано ряд заходів з правового інформування громадськості: бесіди, виховні години, диспути «Твої права і відповідальність», «Романтична закоханість і шлюбний контракт», тренінги «Гендерна рівність. Сімейне право», «Право на працю. Безробіття», «Третій сектор. Волонтерство», «Толерантність».

Особливого змісту в реалізації районної програми «Про заходи щодо виконання обласної програми подолання дитячої безпритульності і бездоглядності на 2007-2010 роки», бібліотека надає здоровому способу життя. Книгозбірнею були проведені відверті розмови «Розвіємо дим отрути», «Дебати про пивце», диспут «Хвороба віку — СНІД», оформлено куточок «50 уроків краси і здоров'я», година спілкування «Вороги юності та краси», огляд літератури «За здоров'ям? — до бібліотеки!».

Спільно з сільською радою та відповідними комісіями проводили рейд «Діти вулиці» та перевірки роботи розважальних закладів села. Бібліотека забезпечує позитивне інформаційне поле та виховне середовище проведенням заходів з історії та культури рідного краю, впроваджує в життя традиції українського народу, щоб запобігти впливу на свідомість дітей інформації негативного спрямування з елементами жахів, насильства, жорстокості.

Сільська бібліотека і в часи повального розвитку електронних засобів інформації залишається незамінним джерелом пізнання світу та центром культурного дозвілля. В с. Федіївці цей заклад ніколи не залишається поза увагою людей, які, попри всі фінансові негаразди, бажають залишатися поінформованими про новини з життя району, області, України в цілому.

У навчальному процесі Раїса Андріївна допоможе і школяру, і студенту. У вирі сьогодення батьки мало уваги приділяють вихованню своїх дітей, хоч народна мудрість завжди підказує: умів народити дитину — умій і навчити. Отой дефіцит у спілкуванні родини з власними дітьми доводиться частково компенсувати працівнику бібліотеки.

Згуртувати малих і дорослих, виховати у дітей любов і шанобливе ставлення до своїх близьких, уміння бачити і цінувати їхні кращі риси допомагають сімейні свята і розваги, художні сімейні читання, виставки «Золоті руки», «Казки мого дитинства», «Дні іменинника», «Дні матері». Зокрема проведено тиждень родини «У вінку родинної любові», що включив у себе і Міжнародний день захисту дітей — 1 червня.

Йдуть до книгозбірні дітлахи із задоволенням, адже в бібліотеці їх ла-

гідно зустрінуть, вислухають і допоможуть. Тут проводяться цікаві масові заходи, приурочені до державних свят, визначних дат, краєзнавчій тематиці тощо.

У підготовці до свята Перемоги проведено краєзнавчу годину «На стелі обеліску ім'я мого діда», де діти готували розповіді про своїх рідних.

Відмічені були активні, хто зібрав матеріал про добрі справи своєї рідні до самого далекого кореня. Це дало змогу створити дух поваги до предків та стійкий сімейний мікроклімат. А, отже, спонукає до вивчення історії та читання книг.

Вшановується в бібліотеці й народні свята, які вчать і трудитися щедро, і веселитися щиро — «Наша масляна», «Івана Купала», «Великдень». У книгозбірні є постійно діючий куточок «Для мам і тат, що виховують малят» — де можна почитати книги з виховання дітей, дізнатися як привчити малку до читання.

Робота бібліотеки з багатодітними сім'ями потребує знань про кожну сім'ю. Тому Раїса Андріївна організовує індивідуальні бесіди, тісно співпрацює з батьківським комітетом у школі, з комісією у справах неповнолітніх та опікунською радою.

Часті гості бібліотеки й пенсіонери, які приходять сюди навіть просто поспілкуватися, обговорити наболілі проблеми сьогодення та дізнатися про новини. Цікавить їх і оформлений куточок «Влада інформує».

Краєзнавство є одним з провідних напрямків діяльності бібліотеки, і це — характерна риса нашого часу, коли українське суспільство приділяє значну увагу вихованню патріотизму, знанню вітчизняної історії та культури.

Упродовж останніх років бібліотекою особлива увага приділяється відродженню народних звичаїв, обрядів, родинних традицій, зміцненню зв'язків між поколіннями.

В приміщені Федіївської книгозбірні знаходиться народознавча кімната «стежками минувшини», де широко використано елементи музейної експозиції. Музей — кімната обладнана в стилі традиційного українського житла та селянського подвір'я: тин з соняшником, мальви біля вікна, гніздо лелеки. Тут зібрано старовинні предмети побуту — прядка, веретено, рушники, гребні, серп, кочерга. Більшу частину, як і годиться, займає піч з лежанкою. В музеї можна дізнатися про призначення старовинних речей ужитку, ознайомитися з символами українського народу: калиною, вербою, криницею, вишитими рушниками, сорочкою, віночком; дізнатися, в які ігри грали бабусі та дідусі, як вони працювали відпочивали на свята: Великдень, Масляну, Івана Купала, Різдво. Можна вивчити українські пісні, вірші, веснянки, закличні гаївки.

Книгозбірнею зібрані і надаються для використання всі матеріали про іс-

торію села, школи, бібліотеки, про долі шанованих людей села, пов'язані з історією міст і сіл Кіровоградської області, з минулим Кіровоградщини.

В краєзнавчій роботі бібліотекар Раїса Андріївна спирається на бібліографічні, довідкові, архівні джерела краєзнавства, активно використовує їх в роботі з читачами. Фонд літератури краєзнавчої тематики, власні видання бібліотеки (реферати, папки-дос'є тощо), складають основу інформаційних краєзнавчих ресурсів бібліотеки. Їх доповнює краєзнавча картотека.

В книгозбірні оформлено стенд «Знай свій рідний край», що містить загальну характеристику історико-економічного потенціалу, культури, спорту, освіти Кіровоградщини.

Знайомству з історією рідного краю, його культурою допомагають історичний екскурс «Що пам'ятають степи?», літературно — музична композиція «Мій рідний край — колиска слова і зерна», краєзнавча година «Пам'ятаймо нашу історію», історична подорож «Мій край, мій народ, його минуле», інформаційна година «Джерела знань про рідний край», вечір — вшанування «Вернісаж особистостей», година спілкування «Розмова навколо постаті Троцького».

Особливе місце в роботі бібліотеки з патріотичного виховання відводиться героїчним сторінкам нашого краю. Зберегти вдячну пам'ять про тих, хто захистив край від фашистського поневолення — в Федіївській бібліотеці проведено вечори вшанування «Вірний син України», «Привітаймо визволителів нашого краю», уроки мужності «Вічна весна Перемоги», години безсмертя «Акорди мужності», «Їм вклоняється земля бобринецька»

Одним із методів ознайомлення читачів з рідним краєм є проведення книгозбірно народних свят «Великодні забави», «дівич — вечір «Ой доле моя доленько», літературно — історичне свято «Щоб вам жито родило», пізнавальні години «Українська обрядовість у віночку християнських свят», «Стежками минувшини», літературні читання «Зима в художньому слові», великодні забави «Вербна неділя», ранок «У надвечір'я святого Миколая».

Узагальнюючи сказане, слід підкреслити, що формування світогляду молоді неможливе без любові до своєї «малої батьківщини» — до домівки, в якій народився, де пройшло дитинство.

Одним із завдань бібліотеки є популяризація книги та підвищення іміджу своєї установи, яка є провідником у світ нового і непізаного. Серед усього розмаїття популяризації книг (виставки, презентації, книжкові свята) Раїса Андріївна вважає найдоречнішими та найефективнішими — засідання круглих столів з невеликими групами читачів. Тут легше здійснити виховання інтересу до читання, розвинути інформаційну культуру, навчити робити аналіз прочитаного та ефективно працювати з книгою.

Одним з таких заходів є засідання круглого столу «Сюжети з олівцем»

для учнів 6-7 класів. Школярі отримали відповіді на запитання: Як правильно читати? Як легше запам'ятовувати прочитане? Як економити час при читанні? Були проведені ігри на уважність. Бібліотекар ознайомила з символом зупинки уваги — примітка при читанні. В практичних завданнях (10 хвилин читання уривку з книги за вибором учня) була закріплена пам'ятка «Як потрібно читати?».

Вчителі-мовники школи свідчать, що такі заходи дають позитивні та ефективні результати.

Одним із дієвих напрямів роботи Федіївської бібліотеки є організація змістовного дозвілля юних мешканців селища, створення умов для розвитку творчих здібностей дітей, популяризація кращих надбань вітчизняної та світової дитячої літератури. Бо, як звісно, все починається з дитинства... Саме тоді зароджуються особливості характеру, здібності та інтереси. Дитина, як стверджує бібліотекар сільської книгозбірні, це зернинка, для якої потрібен сприятливий ґрунт, щоб вона проросла золотим колосом. Кожна дитина має талант та закладені природою здібності, і, щоб розвинути цей людський потенціал, необхідно віднайти його та створити сприятливі умови для прояву і зростання. Саме для цього у бібліотеці для розумних, допитливих, кмітливих і мрійливих дітей було створено клуб за читацькими інтересами, театр книги «Золота скарбниця». Засідання клубу сприяють підвищенню інтересу до золотого слова мудрості поколінь, допомагають дітям, підліткам пізнати глибину думки, засвоїти розмаїття навколишнього світу. Театр — це справжня школа морального виховання. Першою виставою була «Кицькин дім» С. Маршака. Потім «Снігова королева», «Колобок», «Рукавичка», «Мороз і вітер», «Книголюб». Фольклорні матеріали пропагуються клубом через вечори-розваги, конкурси на кращу ілюстрацію до улюбленого твору, складання авторських казок. Засідання клубу проводяться щомісяця. Працює клуб в кімнаті з народознавства, яка знаходиться при бібліотеці.

Організаційно — методична діяльність районної бібліотеки для дорослих спрямована на підвищення кваліфікації бібліотечних працівників району, підтримка професійного рівня, що є необхідним для забезпечення ефективної діяльності бібліотек.

Працівники районної бібліотеки для дорослих, як методичний центр пропагують нетрадиційні форми і методи обслуговування користувачів, допомагають творчому процесу в бібліотеках району. Заходи направлені на підтримку ініціатив, пошук новацій, творчих здібностей, особистих та професійних якостей бібліотекарів.

Значну роль відіграють семінари — практикуми «Робота бібліотек з питань екологічного виховання», «Довідково — бібліографічне забезпе-

чення користувачів бібліотеки», «Організація бібліотечних фондів: нові підходи», «Організація роботи бібліотек в підтримку читання дітей», «Бібліотека для дітей центр духовної культури та громадсько — патріотичного виховання», «Публічна бібліотека як центр сімейного читання», «Сучасна молодь: культурні потреби і духовний світ». Бібліотекар Федіївської сільської бібліотеки є активним учасником тренінгів, тестувань, рольових ігр які проводяться під час семінарів — практикумів. Раїса Андріївна ділиться своїм досвідом з колегами, розповідає про масові заходи, які вона проводить для своїх читачів.

Йдучи назустріч 70-річчю утворення Кіровоградської області в Бобринецькому районі з 1 жовтня по 3 листопада 2008 року було оголошено конкурс серед міських і сільських бібліотек району на кращий сценарій масового заходу, присвячений цій даті під назвою «Мій край — колиска слова і зерна». Федіївська сільська бібліотека зайняла перше місце в конкурсі. В сценарії відчувається любов до свого краю, гордість за його історію, оптимізм і надія на краще майбутнє.

З метою підвищення іміджу бібліотеки в засобах масової інформації активно висвітлювалася робота бібліотеки, сфера бібліотечних послуг, що сприяло зміцненню статусу закладу. «Свято Івана Купала» — під такою назвою висвітлювалася міською газетою «Честь хлібороба» за 11 липня 2006 року, свято яке пройшло на березі федіївського ставка і зібрало людей різних поколінь. Організаторами якого були бібліотекар Раїса Колодєєва і директор Федіївського сільського Будинку культури Анжела Лафета.

Біля вогнища водилися ліричні хороводи, супроводжувалися народними піснями, і пусканням віночків по воді, і жарти, і стрибання через ватру. На свято завітали й Мавка з Лісовиком, Водяник з русалками, богиня води Дана з богом світла Лелем, дід Чаклун, який відганяв злих духів.

В газеті «Честь хлібороба» 24 лютого 2007 року була надрукована стаття «І зиму проводжали, і з тещами жартували» про захід, що привернув увагу та потішив сільчан. Жінки від 20 до літнього віку зібралися на «дівич-вечір» «Вперед на завоювання чоловіків!» який організувала бібліотекар Федіївської бібліотеки. За чашкою чаю згадали виникнення історії дня закоханих. Учасники вечора охоче взяли участь у конкурсах «Гімн тонкій талії», «Коса — дівоча краса», «Ти — моя половинка».

Обласна газета «Кіровоградська правда» 21 жовтня 2008 року надрукувала статтю «Сила тяжіння Федіївської бібліотеки».

27 січня 2007 року в газеті «Честь хлібороба» висвітлювалася стаття «Тетянин день» про бібліотекаря Раїсу Колодєєву і директора Федіївського сільського Будинку культури Анзелу Лафету, людей з творчим неспокійним характером, бо намагаються, аби будь — яке свято заходило в кожен дім од-

носельців, запалювало іскорку прагнення до всього прекрасного, світлого, чистого з піснями, літературним текстом, з добрим словом.

Святкування Дня працівника сільського господарства відбулося невимушено весело з гумором, у теплій і майже сімейній атмосфері. Аграріїв частували хлібом, співали пісень, влаштували їм вікторини та конкурси. Змістовний відпочинок допомогли їм організувати бібліотека Р. Колодєєва, завідувача сільським Будинком культури А. Лафета. Про цей захід написала місцева газета «Честь хлібороба» 21 листопада 2009 року.

ПОЛОЖЕННЯ

про театр книги «Золота скарбниця»

I. Основні завдання клубу.

1. Театр книги «Золота скарбниця» організовано Федіївською сільською бібліотекою з метою пропаганди книги, сприяння розвитку свободи творчості, розширенню кругозору читачів.

2. Театр книги «Золота скарбниця» проводить інформаційно — просвітницьку роботу.

3. Популяризує знання і досягнення в галузі культури, літератури, історії та ін.

4. Прищеплює почуття гордості за свою мову, любов до книги, інтерес до минулого, любов до своєї землі.

II. Організація і зміст роботи клубу

1. Діяльність театру книги «Золота скарбниця» спрямована на самореалізацію особистості школяра в позаурочний час.

2. Засідання клубу проводиться протягом навчального року 1 раз на місяць.

3. Основні форми роботи — бесіди, дискусії, організація вистав, конкурси, обговорення.

4. Члени клубу — діти 7-11 років.

5. Засідання клубу проводяться в приміщенні Федіївської сільської бібліотеки в кімнаті з народознавства.

III Керівництво

1. Загальне керівництво діяльністю клубу здійснює бібліотекар Федіївської сільської бібліотеки, яка створює необхідні умови для організації і проведення засідань.

2. Органом колективного управління є загальне зібрання учасників клубу.

АДЖАМСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА №2 КІРОВОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Монастирська Любов Василівна, народилася 15 січня 1959 року в с. Аджамка Кіровоградського району Кіровоградської області в сім'ї колгоспників.

Аджамську середню школу закінчила в 1976 році.

З 1977 по 1978 роки навчалась в ПТУ №4 по спеціальності швея-мотористка.

З 1978 по 1985 роки працювала на виробничому об'єднанні «Зорянка».

В 1985 році зарахована на заочне відділення Олександрійського училища культури на бібліотечний відділ. В цьому ж році призначена на посаду завідувачої Аджамської сільської бібліотеки №2, де працює до цього часу.

За час трудової діяльності підвищувала свою професійну кваліфікацію на районних, обласних та міжнародних семінарах.

В складі обласної делегації брала участь у міжнародному семінарі в Латвії.

Моє рідне село

Село моє — ти є моя колиска.
Сади вишневі, прозора неба синь,
Ти калинове диво, солов'їна пісня,
Любистку й м'яти аромат п'янкий.
Село моє — левад зелений килим,
Отава свіжа, річки голубинь,
Це золото налиті пшениці,
Ланів безкрайня широчинь.
Село моє — казка мого дитинства,
Де босі ноги купалися в росі,
Де мамин голос рідний, найдорожчий
Звучав, як пісня, під тихий дзвін коси.

*Рябокін Л. Г.,
жителька села Аджамка*

Село Аджамка — центр сільської ради. Розташоване на річці Аджамка, лівій притоці Інгулу, за 21 км від Кіровограда. На території теперішньої Аджамки люди жили з давніх-давен. На початку XVIII ст. тут були розташовані козацькі зимівники. В першій половині 50-х років засновано одне з новослобідських поселень.

У січні 1769 року село захопила орда татар під проводом хана Керим-Гірея. Під час визволення поселення в жорстокому бою загинув

Георгій Аджим, на честь якого село і річка були названі Аджамкою.

Аджамська сільська бібліотека №2 розпочала свою роботу з хати-читальні на початку ХХ століття. Хоч за архівними даними, які надала місцева церква, бібліотеки в селі працювали ще на початку ХІХ століття.

Виписка з архіву.

«Отчет о состоянии прихода Покровской церкви м. Аджамка за 1815 год».

«...В приходе имеются библиотеки при всех школах. Для взрослых прихожан имеется земская библиотека. Там имеются книги по всем отраслям сельского хозяйства, по истории, по географии, естествознанию, книги бытового содержания...»

А вже в 1935 році була відкрита бібліотека. Згодом, коли був організований Аджамський район Кіровоградської області, бібліотека стала районною. Працівники бібліотеки надавали методичну і практичну допомогу сільським бібліотекам району. Тут працювали: Пушкарь Віра Никифорівна, Дедік Лідія Тимофіївна, Богуненко Олександра Олександрівна, Куроп'ятник Євгенія Прокопівна, Кухта Дарія Іванівна.

В 1952 році в селі було відкрито дитячу бібліотеку на базі районної для дорослих. Тут працювали Тіщенко Галина, Горобець Зоя, Аленіна Надія.

Після ліквідації району в 1959 році бібліотека стала центральною сільською бібліотекою.

В 1977 році бібліотека отримала приміщення на першому поверсі колишнього райвиконкому. В цьому приміщенні бібліотека знаходиться і досі.

З 1980 року бібліотека була філіалом Кіровоградської РЦБС.

В даний час це сільська бібліотека №2. Тут працюють відділи для дорослих та дітей, де читачів обслуговують два бібліотекарі:

завідуюча бібліотекою Монастирська Любов Василівна та завідувача дитячим відділом Ярошенко Лідія Григорівна.

Сьогодні бібліотека є найважливішим культурним та інформаційним центром, який виконує важливу роль у формуванні національної свідомості.

мості, любові до свого народу, до своєї землі.

Вся робота Аджамської сільської бібліотеки №2 ведеться згідно з річним планом, затвердженим сільським головою, виходячи з основних документів про бібліотеку та нормативно-правових документів, якими визначається діяльність бібліотеки.

Основними напрямками роботи бібліотеки є:

- виховання всебічно розвиненої особистості;
- прищеплення любові до книги;
- виховання культури читання;
- формування у молодого покоління гуманістичних, морально-етичних цінностей;
- виховання патріотизму, любові до рідної мови, до народних традицій.

Бібліотека обслуговує 1200 користувачів, в т.ч. юнацтва — 300.

Відвідування — 12000.

Книговидача — 24000.

В тому числі основні показники роботи дитячого відділу:

Користувачів — 600

Відвідування — 7000

Книговидача — 12000

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

Аджамська сільська бібліотека №2 є бюджетною установою Аджамської сільської ради. Бібліотека не має самостійного приміщення. Знаходиться на першому поверсі приміщення сільської ради.

Бібліотека освітлюється і опалюється. Опалення центральне, твердим паливом.

В 2005 році зроблено капітальний ремонт приміщення бібліотеки. Ремонт зроблено за рахунок спонсорських коштів. Використано 1200 гривень.

Спонсорську допомогу надали:

1. Квас В. Я. — фермер.
2. Чумаченко В. В. — фермер.
3. Рибінський В. Й. — керівник ФГ «Маяк — Р».
4. Дапринда М. І. — керівник тов. «Промінь»
5. Ткачов С. В. — фермер.
6. Чумаченко Л. Б. — підприємець.

Ремонт зроблено власними силами. В 2009 році зроблено поточний ремонт приміщення.

ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 05.06.1997р. №534 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами культури і мистецтв», рішенням сесії Аджамської сільської ради від 25.01.2005 року в бібліотеці надаються платні послуги користувачам згідно з затвердженою калькуляцією.

2009 рік

План — 450 грн. Виконано — 450 грн

В т. ч. дитячий відділ

План — 200 грн. Виконано — 200 грн.

Використано платні послуги на придбання нової літератури в кількості 39 примірників на суму 442грн 66 коп. В тому числі дитячий відділ — 21 примірник на суму 239 грн 48 коп.

ПОЗАБЮДЖЕТНІ (спонсорські кошти)

2008 рік

Надійшло — 802 грн. Кошти надіслані почесним громадянином с. Аджамка, почесним громадянином м. Новгорода Героєм Радянського Союзу Аристарховим Дмитром Аврамовичем.

Кошти використані на придбання нової літератури в кількості 108 примірників на суму 717 грн 20 коп. та на передплату періодичних видань на I півріччя 2009 року на суму 84 грн 80 коп.

2009 рік

Надійшло — 678 грн. Кошти надані жителями с. Аджамка:

1. Андріяшевський Л. В. — фермер.
2. Квас В. Я. — фермер.
3. Ткачов С. В. — фермер.
4. Меркотан В. А. — підприємець.
5. Блок Литвина.

Використані на придбання нової літератури (72 прим) на суму 257 грн і на передплату періодичних видань на I півріччя 2010 року 421 грн.

2010 рік

Надійшло 1327 грн. Кошти надані почесним громадянином с. Аджамка, почесним громадянином м. Новгорода Героєм Радянського Союзу Аристарховим Дмитром Аврамовичем.

Використані на придбання літератури на суму 941 грн. і на передплату періодичних видань на суму 386 грн.

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЧИТАЧІВ

Бібліотека працює з 9.00 до 16.00. Вихідний день — неділя. Бібліотекарі з грудня 2009 року працюють в режимі неповної зайнятості (0,75% посадового окладу).

Ми маємо прекрасні умови для роботи — гарне і просторе приміщення. В бібліотеці є дорослий і дитячий абонементи. В читальному залі дорослого відділу — 18, а в дитячому — 12 читацьких місць. Є кімнати для основного фонду. Вони обладнані двосторонніми та односторонніми стелажими. В бібліотеці відкритий доступ до фонду.

Озеленення, розміщення столів і стелажів, вільний доступ до фонду і до передплатних видань, оформлення книжкових виставок — все це створює затишок і зручність. Всі книжкові виставки естетично оформлені. Працівники бібліотеки привітно зустрічають своїх читачів, уважно вислуховують і охоче допомагають знайти потрібну інформацію.

Широкою популярністю у читачів користуються книжкові виставки. Біля книжкових виставок і тематичних полиць постійно проводяться огляди, бесіди. При організації книжкових виставок враховуються вікові особливості читачів.

Оформлена викладка літератури «Подаровані книги». Тут виставлені книги, придбані за кошти, надіслані Героєм Радянського Союзу Аристарховим Д. А.

Також оформлені виставки дитячих малюнків:

1. «Повертайтеся, дорослі, у країну дитинства казкову. Тільки тут ви згірєте душу свою».
2. «Чарівний олівець» — роботи вихованців ДНЗ «Білочка».

В бібліотеці оформлено народознавчий куток, де зібрані предмети народного вжитку: піч, глечики, колиска, веретено, вишиті рушники та інші.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕКИ

Сьогодні бібліотека має статус інформаційного центру. Бібліотекарі навчають читачів користуватися джерелами інформації. Головне джерело інформації — книга. Тому ми велику увагу приділяємо збереженню бібліотечного фонду.

Своєчасно проводимо перевірку фонду, вилучаємо зношену і застарілу літературу. Дублетну дитячу літературу передаємо в дошкільні навчальні заклади.

Всього фонду в бібліотеці 18700 примірників.

Книжковий фонд поповнюється з обмінного фонду, за рахунок платних послуг, за спонсорські кошти, а також за рахунок акцій «Подаруй бібліотеці книгу», організованих в бібліотеці.

ПОПОВНЕННЯ ФОНДУ

2008 рік — всього 526 примірників на суму 4809 грн.
2009 рік — надійшло всього 388 примірників на суму 2919,81 грн
2010 рік (9 міс.) — надійшло всього 322 на суму 2447 грн 20 коп
Обмінний фонд — 37, сума 777,48 грн
Подаровані — 285, сума 1669,72 грн
За спонсорські кошти — 110 примірників

ДИТЯЧИЙ ВІДДІЛ

Всього фонду — 5700
2008 рік — надійшло 253 прим. на суму 2081,46 грн
2009 рік — надійшло всього 184 примірники на суму 1118,63 грн
2010 рік (9 міс.) — надійшло всього 146 на суму 912,83 грн
3 обмінного фонду 8, сума 136,26 грн
Подаровані та за спонсорські кошти — 68, сума 776,57 грн
Періодичні видання — 70

Значне поповнення бібліотечного фонду відбувається за рахунок періодичних видань. Періодичні видання є одним із джерел пошуку інформації та задоволення читацьких запитів. Періодичні видання поточного року знаходяться у вільному доступі.

Фонд періодичних видань в бібліотеці формується за бюджетні та спонсорські кошти.

ПЕРЕДПЛАТА ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

2008 рік

Всього — 14, сума — 724,86 грн, Бюджетні кошти — 724,86 грн

2009 рік

I півріччя — всього назв 14, сума — 541,16 грн. Бюджетні кошти — 456,36 грн. Спонсорські кошти — 84,80 грн. Газет — 5, журналів — 9.

В т. ч. дитячий відділ

Всього назв — 7 на суму — 246,50 грн. Бюджетні кошти — 161,70 грн.

Спонсорські кошти — 84,80 грн

II півріччя — всього назв — 14, сума — 581,06 грн.

Бюджетні кошти — 496,56 грн. Спонсорські кошти — 84,50 грн.

Газет — 6, журналів — 8.

В т. ч. дитячий відділ

Назв — 7 на суму — 284,30 грн. Бюджетні кошти — 199,30 грн.

Спонсорські кошти — 84,50 грн. Газет — 2, журналів — 5.

2010 рік, I півріччя

Всього назв — 19, сума — 949,90 грн.

Бюджетні кошти — 528, 90 грн. Спонсорські кошти — 421 грн.

Газет — 7 («Зоря», «Народне слово», «Сільське життя плюс», «Урядовий кур'єр», «Журавлик», «Світ молоді», «Казковий вечір»).

Журналів — 12 («Шкільна бібліотека», «Позакласний час», «Дім. Сад. Город», «Жінка» «Барвінок», «Малятко», «Однокласник», «Пізнайко», «Люблю готувить», «Отдохни», «Сериал» «Паросток»)

В т. ч. дитяча передплата:

Всього назв — 9. Сума — 454,55 грн

Бюджетні кошти — 268, 98 грн. Спонсорські кошти — 185,57 грн

Газет — 2 («Журавлик», «Казковий вечір»), журналів 7 («Пізнайко», «Однокласник», «Малятко», «Барвінок», «Позакласний час», «Паросток», «Шкільна бібліотека»).

II півріччя

Всього назв 23, сума — 952 грн

Бюджетні кошти — 566 грн. Спонсорські кошти — 386грн.

Газет — 7 («Зоря», «Народне слово», «Сільське життя плюс», «Урядовий кур'єр», «Журавлик», «Світ молоді», «Домашній адвокат»).

Журналів — 16 («Шкільна бібліотека», «Позакласний час», «Дім. Сад. Город», «Жінка» «Барвінок», «Малятко», «Однокласник», «Колосок», «Люблю готувить», «Отдохни», «Сериал», «Шкільний журнал», «Чумацький шлях», «Юний натураліст», «Світ дитини», «Отрок ИА»)

В т. ч. дитячий відділ

Всього назв — 11, сума — 450,84 грн.

Бюджетні кошти — 276,23 грн. Спонсорські кошти — 174,61 грн

Газета — 1 («Журавлик»), журналів — 10 («Позакласний час», «Барвінок», «Малятко», «Однокласник», «Паросток», «Колосок», «Світ дитини», «Юний натураліст», «Шкільний журнал», «Шкільна бібліотека»).

Ефективність інформаційно-довідкової роботи значною мірою визнається станом довідково-пошукового апарату бібліотеки.

У нашій бібліотеці він складається з систематичного та алфавітного каталогів. Ведуться картотека газетно-журнальних статей і краєзнавча картотеки, які відображають актуальні проблеми сьогодення.

Ведеться картотека «Населення і влада», де розміщені матеріали про Адміністрацію Президента України, Верховну Раду, Кабінет Міністрів України. Апарат державної районної адміністрації і територіальні органи влади.

УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ СЕЛА

Соціально-культурні аспекти інформаційного середовища пов'язані з його роллю в розповсюдженні знань.

Найважливіше завдання бібліотека вбачає у забезпеченні вільного і необ-

меженого доступу до інформації всім громадянам села. Саме тому в нашій бібліотеці оформлена книжкова виставка «Бібліотека, Влада. Суспільство», де розміщені матеріали рішень сесій і виконкомів сільської ради. Матеріали надаються згідно угоди з питань інформування населення між сільською радою і бібліотекою. Бібліотекарі виконують всі доручення сільської ради. Постійно звітують про проведену роботу на виконкомках сільської ради та перед населенням.

Підтримуємо тісний зв'язок з сільським будинком культури і музичною школою. Допомагаємо складати сценарії, проводимо спільні масові заходи до знаменних і пам'ятних дат.

Регулярно бібліотекарі виступають на педагогічних радах ЗШ I — III ступенів, на батьківських зборах, інформуючи педагогів та батьків із різних питань.

Підтримуємо тісний зв'язок зі шкільною бібліотекою та вчителями школи. Проводимо разом бібліотечні уроки і різні масові заходи. Бібліотека завжди надає допомогу вчителям у підготовці та проведенні масових заходів з учнями, зокрема, такі як: посвята в читачі, родинні свята, усні журнали, години спілкування, конкурси, вікторини та інші.

Бібліотека співпрацює з ветеранською організацією села. Бібліотекарі є волонтерами організації. Разом з головою організації проводимо зустрічі в бібліотеці з ветеранами, дітьми війни, остарбайтерами.

Також тісна співпраця з ДНЗ «Білочка» Проводяться екскурсії до бібліотеки, масові заходи в дитячому садочку. Вихованці беруть участь у заходах, що проводить бібліотека.

УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ В КОНКУРСАХ

Бібліотека брала участь в таких конкурсах:

У 2005 році бібліотека брала участь в обласному конкурсі до 60-річчя Перемоги. Зайняла I місце.

У 2006 році у Всеукраїнському конкурсі «Моя мала Батьківщина». Наша книжка — саморобка «Я — мала частинка України», зайняла III місце.

У 2008 році у Всеукраїнському конкурсі «Легенди рідного краю». Легенди Щербини Андрія «Минуле з нами тихо гомонить», зайняли II місце.

У 2010 році брали участь у Всеукраїнському конкурсі «У вінок Кобзаря ми вплітаємо майбутнє».

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

В бібліотечній роботі потрібно враховувати наявність окремих груп читачів.

Для дітей різних вікових категорій складаємо індивідуальні рекомендаційні списки літератури, проводяться бібліографічні огляди, аналізуються читацькі формуляри, проводиться захист читацького формуляру, анкетування.

Масова робота є продовженням і доповненням індивідуального керівництва читанням. Працівники бібліотеки використовують різні форми масової роботи.

Для дітей проводимо:

— огляди літератури, бесіди, уроки пам'яті, години пам'яті, уроки права, діалог за круглим столом. «Твій правовий статус. Як захистити свої права»(9клас), усні журнали, вікторини, конкурси, бесіди по утвердженню здорового способу життя, літературні години, хвилинки — цікавинки та інші — для молодших школярів. Кожного року беремо участь у тижні дитячого читання.

Для юнацтва:

— Години спілкування, уроки мужності, зустрічі з ветеранами війни, уроки пам'яті, діалоги, диспути з правового виховання, правові тренінги, уроки спілкування по утвердженню здорового способу життя, інформіни, вікторини, літературні години та інші.

У тісній співпраці з вчителями беремо активну участь у системі роботи з обдарованими дітьми. Таких дітей залучаємо до різних конкурсів (Кращий читач року, кращий декламатор та інші), проводимо масові заходи з їхньою участю, робимо виставки їхніх робіт.

В бібліотеці ведеться зошит індивідуальної роботи, де є списки обдарованих дітей, дітей з багатодітних сімей, дітей-сиріт, дітей «групи ризику». З такими дітьми проводимо індивідуальні бесіди, намагаємось залучити їх до читання. Тісно співпрацюємо з практичним психологом школи Яценко В. І.

Проводиться робота з людьми похилого віку і неповносправними громадянами. Разом із соціальними працівниками відвідуємо їх вдома, вітаємо зі святами. Обслуговуємо за допомогою книгонош.

Для людей похилого віку в бібліотеці разом з працівниками будинку культури була проведена літературно-музична композиція «Зорепадом летять роки».

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Краєзнавча робота — один із провідних напрямів у діяльності бібліотеки. В бібліотеці склалася певна робота з краєзнавством з метою пошуку,

збереження і надання користувачам інформацію про рідний край.

Основа пропаганди знань про рідний край — це краєзнавчий фонд бібліотеки.

В бібліотеці оформлені книжкові виставки «Кіровоградщино прекрасна, тобі б калиною цвісти», «Аджамка — Вітчизни моєї початок», «Мій рідний край. В тобі моя любов». На цих виставках виділено фонд краєзнавчої літератури. Це перш за все, література про Кіровоградщину, а також статті з видань місцевої преси. Статті групуються в тематичні папки такі як «Село моє рідне», «Земля і люди».

З метою поповнення краєзнавчого фонду ведеться пошукова робота. Разом з членами гуртка «Пошук» місцевої школи були проведені краєзнавчі експедиції, в яких учні опитували старожилів, очевидців тих чи інших подій, що відбувалися на території нашого краю. Оформлені папки «Скорботний 33-й», «Спогади дітей — війни».

У нашій бібліотеці зібраний багатий матеріал про Велику Вітчизняну війну, про Героїв Радянського Союзу — наших земляків — Марийського І. А., Аристархова Д. А., про жителів села, які воювали на фронтах війни, про односельців-підпільників. Є спогади очевидців тих подій.

Тісно співпрацюємо з вчителем географії Мельник А. М. За її допомогою були зібрані матеріали по географії та екології рідного краю. Всі ці матеріали також розміщені у тематичні папки такі як: «Населення Аджамки», «Ґрунти села», «Червона книга Аджамки» та інші. Наші читачі використовують накопичену інформацію при підготовці до повідомлень, рефератів.

У 2007 році на базі бібліотеки був проведений обласний семінар голів районних методичних об'єднань, вчителів географії. На семінарі був проведений усний журнал «Моє село — ти зірка в небі синім».

З метою популяризації краєзнавчої літератури в бібліотеці проводяться різні масові заходи.

Біля народознавчого куточка проводяться уроки народознавства, уроки краєзнавства. «Обереги моєї оселі», «Ой хустинка, хустиночка», «Різні часи, різні звичаї» та інші.

Постійно поводяться виставки робіт місцевих майстрів. Проводимо бесіди, огляди про рідний край, вікторини, мандрівки вулицями села, зустрічі з цікавими людьми.

Майже кожного року бібліотеку відвідує Герой Радянського Союзу Аристархов Д. А. Проводимо зустрічі з ним жителів села, насамперед молоді.

Всі заходи проводимо разом з вчителями української мови і літератури Коваль Л. О., Морозовою В. А., вчителями початкових класів, класними керівниками.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ, КЛУБІВ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

В бібліотеці створено літературну вітальню «Роксолана», в роботі якої використовуємо інноваційні форми роботи з книгою: літературні години, години поезії, «літературні посиденьки» для наймолодших, зустрічі з обдарованими людьми села.

Одним з напрямків роботи вітальні є виявлення та творча праця з поетично обдарованими дітьми. У процесі цієї роботи допомагають вчителі мови та літератури, вихователі.

У бібліотеці зібрані вірші, написані учнями школи у збірки поезій:

- «Дитинства береги»
- «Я — мала частинка України»
- «Моє рідне село, ти зоря світанкова»

Ми створили збірки поезій наших членів вітальні Лідії Григорівни Рябоконтя «Люблю життя», завідуючої ДНЗ «Веселка» Світлани Володимирівни Кравченко «Я тут живу, на добрій цій землі».

Членом літературної вітальні «Роксолана» може бути кожен, хто щиро любить і шанує книгу, хто прагне до спілкування.

Тут ви зможете обговорити літературні новинки прози і поезії, ближче познайомитися з творами як українських, так і зарубіжних авторів, одержати відповіді на питання, які вас хвилюють, і просто відпочити.

Для дівчаток створено гурток «Господицька». Мета його — розвивати бажання сучасних дівчаток стати справжніми господинями, оволодівати гарними манерами, мати різнобічні інтереси і привабливу зовнішність. Учасників — 15.

Гурток «Книжкова лікарня» налічує 12 учасників. Мета гуртка — навчити дітей робити дрібний та середній ремонт дитячої книги, виховувати бережливе ставлення до книги.

Багато років поспіль бібліотека була базовою для проведення районних, міжрайонних та обласних семінарів. Ось перелік найрезонансніших:

у квітні 1998 року на базі Аджамської сільської бібліотеки №2 за ініціативою регіональної бібліотечної асоціації була організована зустріч з бібліотечними працівниками Національної Парламентської бібліотеки Латвії — директором Андрісом Вілласом та провідним методистом бібліотеки Дзідрою Шмітою. Під час зустрічі відбувся обмін досвідом «Бібліотека і духовний світ людини».

В цьому ж році в кінці квітня на базі бібліотеки був проведений районний семінар «Духовний світ: культура і релігія».

У травні 1999 року бібліотеку відвідали учасники латвійсько-українського семінару в рамках проектів «10+10», «Консолідація-ініціатива-твор-

чість», ініційованих обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Д. І. Чижевського.

29 квітня 2003 року на базі Аджамської сільської бібліотеки №2 був проведений семінар-практикум завідуючих сільськими бібліотеками «Роль бібліотеки у формуванні нового покоління незалежної держави».

25 червня 2003 року в бібліотеці відбулося засідання виїзної творчої лабораторії «Бібліотека-музей» (популяризація народознавства). На семінарі була розкрита тема «Роль бібліотеки в популяризації народознавства та культурної спадщини»

28 квітня 2006 року на базі Аджамської сільської бібліотеки №2 відбувся обласний семінар методистів районних бібліотек. На семінарі був проведений масовий захід — засідання літературної вітальні, присвячене Дню Матері.

6 вересня 2007 року відбувся обласний семінар районних методичних об'єднань вчителів географії.

25 червня 2009 року в бібліотеці відбулося засідання обласної творчої лабораторії «Сільська бібліотека: сучасний погляд на нові можливості розвитку»

З метою підвищення кваліфікації беремо участь в семінарах, які проводить районна бібліотека.

В 1991 році були на обласних курсах підвищення кваліфікації працівників культури з питання удосконалення роботи з юнацтвом.

В 1998 році Монастирська Л. В. брала участь в латвійсько-українському семінарі працівників бібліотек «Консолідація — ініціатива — творчість».

ВОДЯНСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ПЕТРІВСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Світлана Василівна Цупренко народилася 17 червня 1952 року, с. Водяне Петрівського району Кіровоградської області.

Освіта: Олександрійське культосвітнє училище (1972 року)

Досвід роботи: 3 1972 року, дотепер — завідуюча Водянською сільською бібліотекою

Додаткові відомості: Загальний бібліотечний стаж — 38 років. Учасниця художньої самодіяльності, драматичного колективу, громадський інспектор у справах неповнолітніх, обрядовий староста, голова громадської організації «Водянський водограй» проекту «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду»

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ПРО БІБЛІОТЕКУ

Згідно з рішенням виконкому сільської Ради в 1951 р. було відкрито сільську бібліотеку в одному приміщенні із сільською Радою. Фонд був створений з подарованих жителями села книг. Поповнила бібліотеку Олександродарська семирічна школа та восьмирічна місцева школа. Так, за даними інвентарних книг тих років фонд налічував 1020 примірників.

Першим бібліотекарем була Калиновська Поліна Михайлівна. Пропрацювала вона лише рік і на зміну їй в 1952 році прийшла Скрипник Ліна Самійлівна.

В січні 1953 р. завідуючою бібліотекою стала Пушка Галина Степанівна. З жовтня 1955р. працювали завідуюча Пушка Галина Степанівна та бібліотекар Таранець Надія Петрівна. Пушка Галина Степанівна вивела Водянську сільську бібліотеку в передові, завдяки їй бібліотека отримала звання «Бібліотека відмінної роботи».

В 1963 р. було побудовано новий будинок культури, де виділили приміщення і для бібліотеки. З серпня 1971 р. завідуючою сільською бібліотекою стала Цупренко Світлана Василівна.

Працювали пересувки на МТФ № 1 та МТФ № 2, тракторній бригаді, де проводилися огляди літератури, усні журнали, інші заходи. Велика увага приділялася військово-патріотичному вихованню молоді.

На той час комплектування відбувалося через бібколектор, бібліотека отримувала замовлені книги через поштове відділення.

В 1978 р. бібліотека стала філією Петрівської ЦБС під номером 16. Фонд становив 8000 примірників. Спад поповнення фонду відбувся після децентралізації.

В даний час поповнення бібліотеки книгами та періодикою здійс-

нуються за кошти спонсорів: ПСП «Водянське», СФГ «Роксолана», кошти, виділені сільською Радою та завдяки проведенню щороку акції «Подаруй бібліотеці книгу».

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ

	Кількість користувачів	Кількість книговидач	Кількість відвідувань
2008	375	7510	2811
2009	375	7520	1846
2010	(За півріччя) 375	(За півріччя) 4063	(За півріччя) 836

КНИЖКОВИЙ ФОНД

2008		2009		2010	
Надходження	Всього фонд	Надходження	Всього фонд	Надходження	Всього фонд
22	7187	18	7205	11	7216

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

Бібліотека розміщена в приміщенні будинку культури, має одну кімнату площею 21м². Освітлюється. Опалюється двома масляними колориферами. Кожного року проводяться поточні ремонти. Бібліотека має таке технічне обладнання: телевізор, магнітофон.

ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Сільська рада в 2008 році виділила 300 грн на придбання книг та 300 гривень — допомога спонсорів. За 2008-2010 роки на масові заходи виділено 328 гривень.

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Режим роботи бібліотеки:

З 9.00 до 18.00

Перерва 13.00 до 15.00

Субота з 10.00 до 12.00

Вихідний день — неділя

Бібліотека має читальний зал на 10 місць.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛОТЕКИ

Книжковий фонд періодично оновлюється. За 2008-2010 р. отримано 54 книги. За рахунок сільської ради передплачено періодичні видання.

РЕПЕРТУАР ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

2009

1. Трудова слава
2. Позакласний час
3. Жінка
4. Домашнє ательє

5. Ням-ням

2010

1. Кіровоградська правда
2. Трудова слава
3. Сільське життя
4. Позакласний час
5. Жінка
6. Домашнє ательє
7. Ням-ням
8. Веселка
9. Стежинка
10. Земля 2000 (спонсорська)

ДОВІДКОВО-БІБЛОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ

Бібліотека має систематичний та алфавітний каталоги. Краєзнавчу картотеку та систематичну картотеку періодичних видань, що містить такі актуальні рубрики:

65 - річчя Великої Перемоги
Про людей хороших
Робота громадських організацій
Чорнобиль — наш біль
Смачного Вам
Домашня ферма
Добрий господар
Сама собі косметолог
Наркоманія — ворог здоров'я
Ваше здоров'я — у ваших руках
Фермерські господарства нашого краю
Храм здоров'я — ФАП
Козацькому роду нема переводу
Робота з багатодітними сім'ями
Обдаровані діти
Ким бути
Ради за роботою
Депутат — слуга народу
Скоїв злочин — відповідай
Юридичні консультації
Робота з молоддю
Уроки народознавства
Це потрібно знати всім

**УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ
В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ СЕЛА
ТА ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ,
ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ, ОСВІТИ,
НЕДЕРЖАВНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ**

Бібліотека живе життям села, дбає про кожного свого користувача. Має тісний зв'язок із сільською радою, яка допомагає у проведенні масових заходів. Всі масові заходи відзначаються спонсорською допомогою ПСП «Водянське», СВГ «Роксолана». Бібліотека разом з вчителями планують спільну роботу: шевченківські дні «Шана великому Кобзарю», «Вчителько моя», вахта пам'яті «І подвигам не буде забуття, допоки світ живе під небесами», літературні рамки, свято Букваря конкурси на знання творів української літератури, перед батьківськими зборами організовується викладка літератури на тему «Батьки і діти».

БІБЛІОТЕКА БЕРЕ УЧАСТЬ

В районних семінарах, районних та обласних конкурсах «Кращий читач року», який проводився щороку. Визначених кращих читачів нагороджували призами та цінними подарунками. Юні читачі брали участь в районному конкурсі, де читачка бібліотеки Болотова Катя зайняла II місце. Бібліотека брала участь у районному конкурсі на кращий твір з патріотичного виховання, в якому читачка бібліотеки Мазур Т. зайняла перше місце та стала учасником обласного конкурсу.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ
ОКРЕМИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ**

З читачів, які потребують особливої уваги, бібліотека обслуговує такі категорії читачів: пенсіонерів та інвалідів (четвер з 13.30 до 17.00), ветеранів війни, які обслуговуються по місцю проживання (раз у дві тижні — середу з 10.00 до 13.00). Проводиться робота у напрямку виховання дітей у багатодітних сім'ях.

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

У бібліотеці оформлений краєзнавчий куточок, де зібрані краєзнавчі матеріали, оформлені у папки та альбоми: «Це потрібно не мертвим, це потрібно живим», «Вахта пам'яті» — до Дня Перемоги, «Природа рідного краю», щороку матеріали щорічного свята села «Село моє, для мене ти єдине», «Джерела знань про рідний край» накопичений матеріал з історії села з метою розвитку та підтримки кращих місцевих традицій, виховання у жителів села любові до своєї малої батьківщини.

При оформленні книжкових виставок бібліотекар намагається один з розділів присвятити краєзнавству. Наприклад, при оформленні книжкової виставки «Пам'ять вічна, пам'ять жива» використано матеріал про тих, хто

визволив Водяне, про тих, хто загинув і похований у братській могилі. Проведено урок краєзнавства «Рідний край у вирі подій», вечір-зустріч з дітьми війни «Дитинство моє босоноге», які ділилися своїми спогадами про ті буремні роки. На годину пам'яті «Не заживають Афганські рани» був запрошений Ласкавий В., який служив в Афганістані. А в годині пам'яті «Україна в жаху заніміла, почувши правду про голодомор» взяла участь жителька села Хомчук Р. В., яка поділилася спогадами про жахливі сторінки в житті її родини та односельчан у 1932-33 роках.

У 2009 році з ініціативи бібліотекаря Світлани Цупренко відродили свято вулиці села Водяне. Дві частини вулиці змагалися між собою на знання історії своєї вулиці, її мешканців. З одного боку жителі зробили імпровізовану корчму, а з іншого боку — тинок, піч, все, як було колись в українському селі. Читали вірші, співали частівки про кожную сім'ю, ставили уривок з вистави «Кайдашева сім'я».

90 річницю з дня народження В. О. Сухомлинського вшанували літературною годиною «Вчитель краси і добра», під час якої діти прослухали розповідь про славетного земляка, згадали улюблені казки, а деякі з них — інсценізували.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ, КЛУБІВ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

Село Водяне славиться гостинністю. Саме це спонукало директора Водянського СБК Молотковську Світлану Анатоліївну та завідуючу сільською бібліотекою Цупренко Світлану Василівну (керівника клубу за інтересами) до створення у 1990 році жіночого клубу, який спочатку мав назву «Господарочка». За багато років тут змінилося ціле покоління учасників (старші мають понад 70 років, а молодші — 17), з'явилася потреба змінити назву на «Погостини», але мета його залишилася та ж: навчатися правилам етикету в товаристві, зі смаком одягатися, переймати мистецтво рукоділля. зберігати давні звичаї, родинні традиції.

Засідання клубу відвідує 16 учасниць, їх девіз: «Традиції вивчати, гостинно зустрічати та смачно готувати». Цей клуб значно урізноманітнив роботу сільської бібліотеки. Довготривале життя клубу пояснюється потребою спілкування поза сім'єю, домашнім господарством. Але, разом з тим, мета учасників — зберігати любов і красу сімейного загишку. Об'єднання відвідують люди різного віку, різних професій і уподобань, але всіх їх єднає родинна гостинність і любов до рідної домівки. Тому на заняттях вони вчаться одна в одній гостинності та обмінюються новими рецептами приготування страв.

Так, з року в рік, старше покоління ділиться своїм досвідом з молоддю. Крім кулінарної справи, члени колективу займаються рукоділлям, квітни-

карством, тощо. Народна мудрість говорить: «Вміла готувати та не вміла подавати». Тому в клубі «Погостини» навчають гостинності, а саме старше покоління умільців майстринь, яких в селі так багато, передає свій досвід молодим господарям. Звичайно хочеться згадати постійних учасниць цього клубу, які уже на заслуженому відпочинку, але й до цього часу з великим бажанням відвідують його — це Свищ А. О., яка сама пише гарні вірші та Печена В. Г., — майстриня, яка вишиває ікони: Божої Матері, Миколи Угодника, Ісуса Христа та багато інших робіт. Дуже приємно, що у клубі є учасниці, що мають великий життєвий досвід (60-70 років) це «золотий фонд» села Водяне, без їхньої участі не проходить жодне весілля чи свято в селі. А якже бути односельцям без їхнього борщу, який готується за рецептами ще їхніх бабусь та тушкованої в печі картоплі. Саме вони передають свій досвід молодим учасницям, це вже їхня традиція.

Оксана Гончаренко молода господиня, але вона багато чому навчилася у клубі. Найулюбленіша її страва — це вареники. Господа її завжди потопає в квітах. Оксана гарна і гостинна господиня, вміє гарно співати, за це її і поважають в селі. Вона солістка Водянського сільського будинку культури.

А Валентина Павлюк не тільки гарна господиня, а й любляча бабуся. Вона за професією повар-кондитер, тому випікає чудові кондитерські вироби, а саме тістечка, які полюбляють її онуки. Вона учасниця художньої самодіяльності СБК, а, підходячи до оселі Валентини, ніби потопаєш у морі зелені та квітів і бачиш творіння самої природи та жіночих рук.

А який гарний та запашний хліб випікає Лариса Омелян, він завжди прикрашений колосками. Своє вміння випікати хліб вона передала своїм донькам Валентині та Оленці. А наймолодша учасниця клубу «Погостини» — Катерина Димакова, яка виховує двох маленьких дітей. Вона хоч і молода господиня, яка недавно почала відвідувати клуб, а вже зарекомендувала себе серед жінок старшого покоління, бо вміє прислухатися до їхніх порад і бере з них приклад.

За 19-річний період роботи клубу було проведено безліч засідань на різну тематику: «Хата моя, біла хата», «Рушники у мами, вишиті шовками», «Чом я не хазяйка, чом не господиня», «Уклін низький Вам, жінко — єдина матінко моя», «Бабусиними руками пахне гарбузова каша», «Хліб, як сонце сяє на столі», «Гостинність українського роду» та багато інших. Найбільше запам'ятався вечір вшанування багатодітних родин, присвячений Міжнародному жіночому Дню 8 Березня на тему: «Зірка родини — матуся моя». На вечір були запрошені багатодітні родини Ласкавого А. В., які виховують п'ятеро дітей, Болотова В. М., що мають шестеро дітей, Залізник Є. Є. — троє дітей та інші. Учні місцевої школи привітали матусь зі святом святковим концертом, іграми та конкурсами, з участю батьків, а жіноцтво

клубу за інтересами, частували своїми стравами.

Спонсором свята була Кобилянська З. С., яка теж багатодітна мама. Вона привітала кожну родину з Міжнародним жіночим Днем 8 Березня, подарувавши всім присутнім жінкам квіти, а всіх присутніх пригостила ласощами.

На базі клубу «Погостини» проводився семінар директорів та завідуючих сільськими закладами культури району, де було показано одне з засідань клубу на тему: «Чи я й не хазяйка, чи не господиня» та семінар бібліотечних працівників за участю представників з області де було показано засідання на тему: «Українські вечорниці», після чого нагороджено клуб «Погостини» грамотою обласного управління культури і туризму облдержадміністрації.

Незмінний керівник клубу, завідуюча сільською бібліотекою Світлана Василівна Цупренко, яка через роки пронесла велику любов до своєї справи і передавала цю любов своїм односельцям. Вона завжди прагнула покрасити і прикрасити життя сільської жінки.

Незважаючи на те, що в клубі самі дівчата та жінки, свої заходи проводять для всіх жителів села Водяного. Жодне свято в селі не проходить без участі жінок клубу. Вони організують виставки своїх робіт, демонструють нові моделі одягу, беруть участь у конкурсах, концертах, ювілеях, святах села та вулиці.

Велику допомогу в організації роботи клубу надає сільський голова Кудіна Тамара Петрівна та директор сільського Будинку культури Молотковська Світлана Анатоліївна, яка понад 23 роки працює в клубній установі. Фотостенди про діяльність клубу розміщені у фойє Водяньського СБК. а, щоб дізнатися більше про цей клуб звичайно необхідно завітати до них на гостину, де вас пригостять чашкою чаю завареного чебрецем та мелісою і ви переконаєтеся, які чудові господині живуть у мальовничому селі Водяне, що на Петрівщині.

СТАТУТ КЛУБУ «ПОГОСТИНИ»

Клуб засновує свою роботу з метою вивчення та продовження традицій та обрядів предків та носить виховний характер: збагачує всебічний розвиток громадян села, виховує у них культуру поведінки, естетичні смаки, прививає любов до краси.

I. Загальні положення

1. Клуб виховує культуру поведінки, естетичні смаки, доброту та гостинність, властиві для українців.
2. Активом Клубу є старше покоління, яке передає свій досвід молоді.
3. Метою діяльності клубу є робота з патріотичного виховання місцевих громадян через популяризацію літератури народознавчого та краєзнавчого спрямування.

4. Свою діяльність клуб здійснює в межах режиму роботи сільської бібліотеки та будинку культури.

II. Основні завдання

1. Вивчення українських традицій, звичаїв та обрядів.
2. Моральне виховання: популяризація норм поведінки, спілкування, гостинності та доброзичливості.

III. Членство клубу: права та обов'язки

1. Членами клубу можуть бути всі, хто прагне до спілкування, вивчення традицій і обрядів, затишку і культурного відпочинку.
2. Члени клубу мають право вносити пропозиції щодо діяльності клубу, періодичності засідань, удосконалення форм, методів його роботи, вільного висловлення своїх думок, захисту своїх пропозицій.
3. Члени клубу зобов'язані регулярно відвідувати засідання, бути активними у проведенні масових заходів.

IV. Керівництво клубу

1. Керівництво клубу здійснює рада клубу. Всю організацію очолює бібліотекар.

2. Термін повноважень ради — один рік.
3. Обирається рада загальними зборами членів клубу

Для учнів молодших класів при бібліотеці діє ляльковий театр. Казкові герої виготовлені руками бібліотекаря та учасниками лялькового театру.

НОВОПРАЗЬКА ЦЕНТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ ОЛЕКСАНДРІЙСЬКОЇ РАЙОНОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Бутко Любов Василівна, завідувача бібліотекою

Дата і місце народження: 11.03.1957р. селище Нова Прага.

Освіта:

У 1974 році закінчила Новопазьку середню школу.

З 1974 по 1976 роки навчалася в Олександрійському культосвітньому училищі. З 1978 по 1984 рік навчалася в Київському державному інституті культури ім. О.Корнійчука

Трудова діяльність:

З 1976 по 1979 рік працювала завідувачою Куколівською сільською бібліотекою.

В березні 1979р. переведена на посаду бібліотекаря в Олександрійську районну дитячу бібліотеку.

У вересні 1979р. переведена бібліотекарем в Новопазьку бібліотеку-філіал для дорослих.

З 1985 по 1991р. виконувала обов'язки старшого бібліотекаря Новопазької бібліотеки-філіалу для дорослих.

З 1991р. по теперішній час завідувача Новопазької центральної бібліотеки-філії.

Особисті якості:

Характер спокійний, урівноважений, але свої погляди відстоюю активно та аргументовано, доброзичлива, комунікабельна, вмю аналізувати та логічно мислити.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Історичне коріння Новопазької центральної бібліотеки-філії сягає в глибину, ще до хат-читальень, які діяли в селищі з 1924 року. В довоєнний період в новозбудованому центральному будинку культури на другому поверсі розташувалась доросла бібліотека, дитяча – на першому. В роки війни тут знаходився пункт збору молоді для відправки до Німеччини на примусові роботи. В післявоєнний час районну бібліотеку очолює Ткачова О.З. Тут працюють методистами Гонтарь К.А., згодом Любченко Н.П.

Після об'єднання Новопазького і Олександрійського районів бібліотека стала зональною, а потім – для дорослих. До 1985 року працювала бібліотекарем, а потім старшим бібліотекарем Дем'яненко Г.І., яка внесла великий вклад у розвиток бібліотечної справи, популярність серед населення. Її справу продовжує Бутко Л.В., спочатку на посаді старшого бібліотекаря,

а після об'єднання бібліотек для дорослих та для дітей в 1997 році - завідуючою. Бібліотекарем відділення по обслуговуванню дорослих і юнацтва – Бутенко Г.Ф., бібліотекарем по обслуговуванню дітей – Підлубна Т.М.

У зв'язку з припиненням державного комплектування, виникає необхідність нових джерел надходження. Спочатку це був читацький клуб. Вступом до нього вважалось принесена нова книга. Через деякий час запроваджуються платні послуги (1998 рік) – «Комерційний фонд». За рік придбано 104 книги на суму 358 грн. 50 коп. В бібліотеці вводиться платна реєстрація та перереєстрація читачів. У 2003 році всіх трьох працівників переведено на повну ставку. Після консервації ЦБК бібліотеку переводять в приміщення дитячої музичної школи. На кошти від платних послуг придбано ксерокопіювальний апарат. Розширено коло платних послуг. Працюють клуби за інтересами «Чомучки», «Діалог», «КВІСЕНС».

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ

За рік Новопразька центральна бібліотека-філія обслуговує 2100 читачів з відвідуванням 20165 та книговидачею 46933 примірників.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

Розташований фонд бібліотеки в 7 кімнатах першого поверху ДМШ: абонемент для обслуговування дорослих та юнацтва, окремо абонемент для обслуговування дітей, читальний зал, який використовується для проведення заходів обох відділень (18 місць). Бібліотека повністю забезпечена стелажими, вітринами, каталожними шкафами, стільцями, столами. Має централізоване опалення та освітлення, існує телефонний зв'язок. Кожного року проводиться косметичний ремонт. Цього року відремонтовано абонемент з обслуговуванню дорослих та юнацтва.

ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Залучення позабюджетних коштів – в центрі уваги роботи бібліотеки. За отримані кошти від платних послуг: 2008рік – 4929грн, 2009 рік – 5038грн, 2010рік (станом на 01.07.) – 2915грн. бібліотека збагатилася на 450 примірників книг та розширився репертуар газет і журналів. Ці кошти використовувалися на придбання ксерокопіювального апарату «Canon», завдяки якому з'явилась можливість одержання додаткових коштів.

Щорічна акція «Подаруй бібліотеці книгу» – ще одне джерело поповнення книжкового фонду бібліотеки.

За рахунок спонсорської допомоги придбано гардини, здійснюється передплата газет, журналів та проводиться косметичний ремонт приміщення.

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Незважаючи на те, що бібліотека розташована в пристосованому приміщенні, працівники створили максимум комфорту для відвідувачів: це зелені зони на стелажах, відповідний температурний режим, години роботи, зручні для місцевого населення (з 900 год. до 1800 вечора), це можливість попрацювати в читальному залі – 18 місць, та зробити необхідні копії з видань. На подвір'ї розбито квітник, як результат участі у проєкті «Квіти мого дитинства».

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕКИ

Фонд, що пропонує бібліотека до послуг користувачів, становить 41127 примірників. Переважна кількість у фонді книг та брошур (39923 примірника), газет і журналів – 1152, аудіовізуальних документів – 48, електронні – 1, інших – 3. Комплектування відбувається за державний кошт, платні послуги. За два останні роки надійшло 941 примірник, серед них і книги, придбані за рахунок платних послуг та подаровані читачами. Оновлення книжкового фонду становить 1,0. Репертуар періодичних видань оновлюється з врахуванням інтересів читачів: у цьому році одержуємо 19 газет та 15 журналів. В цьому нам допомагають спонсори (селищна рада, рада ветеранів, фермер Сологуб В.М., окремі читачі).

Репертуар періодичних видань.

2008

Бюджет	Спонсорські	Платні послуги
	2009	
<p>Газети</p> <p>Журавлик Позакласний час Сільський вісник Умка</p> <p>Журнали</p> <p>Жінка</p>	<p>Газети</p> <p>Бабушка Делаем сами Делаем для себя Доктор Нострадамус Журавлик Задавка Затерянные миры Кировоградська правда Клякса Місце зустрічі Личная драма «мини» Невероятный мир Спид – Инфо Царь – кулинар Своїми руками LQ</p> <p>Журнали</p> <p>Истории из жизни Успехи и поражения Моя судьба, Нагали Шкільна бібліотека Женский журнал «Здоровье»</p>	<p>Газети</p> <p>АиФ в Україні Бульвар Літературна Україна</p> <p>Журнали</p> <p>Бурда «Дім. Сад. Город» Геосфера Караван историй Украина Юная леди GIRL</p>

	Київ Історії з «життя» От дохни Маленькая Диана Пізнайко Пригоди	
	2010	
<p>Газети Голос України (Вівторок, четвер, п'ятниця) Журавлик Здоровый образ жизни в Украине Народне слово (четвер) Сільське життя Сільський вісник Позакласний час</p> <p>Журнали Жінка</p>	<p>Газети АиФ в Украине Бабушка Делаем сами Задавка Затерянные миры Женский каприз Кіровоградська правда Личная драма «Женское счастье» Любимые цветы Народне слово Невероятно, но факт Порадник Новая волна Планета цветов Разом проти СНІДу Світ молоді Сельский дом Совершенно секретно 1000 секретов Факты и комментарии Царь - кулинар</p> <p>Журнали Барвінок Маленькая Диана Наука и жизнь Страна полезных советов Шкільна бібліотека Умка Котя Паросток Місце зустрічі Чумацький шлях Пригоди Яблунька Отрок. UA 10 историй Очарование Моя история Истории из жизни с криміналом Женские истории Да! Клякса</p>	<p>Газети Бульвар Доктор Нострадамус Літературна Україна Спид – Інфо</p> <p>Журнали «Дім. Сад. Город» Геосфера Женский журнал + Женский журнал Здоровье Истории из жизни Успехи и поражения Моя судьба Караван историй Украина Нагали Юная леди GIRL</p>

ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ

У виборі і пошуку матеріалів користувачам допомагає довідково-бібліографічний апарат бібліотеки з постійно оновленими рубриками:

- абетковий читацький каталог;
- систематичний читацький каталог;
- систематична картотека статей;
- краєзнавча картотека статей;
- картотека «письменники – лауреати премій».

У 2010 році додані:

- 2010 рік – рік ветерана;
- 2010 рік – рік Ф. Шопена;
- 65 років Перемоги ВВв;
- 200 років від народження Т.Г. Шевченка;
- 50 років заснування Національної премії України ім. Т. Шевченка;
- 90 років з дня народження М. Руденка;
- 10-ліття миру і ненасилля в інтересах дітей планети;
- Десятиліття грамотності ООН: освіта для всіх.

УЧАСТЬ БІБЛОТЕКИ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ СЕЛА ТА ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ, ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ І ОСВІТИ, НЕДЕРЖАВНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Бібліотека включається в щорічні Весняні місячники з благоустрою селища, в цьому напрямку організовані разом з НВК акції «Первоцвіт» (висадження біля організацій пролісків, підсніжників). Сумісна акція «Тюльпан» пройшла разом з учнями навчальних закладів (на братських могилах висадили тюльпани). «Чорнобривці біля кожної домівки» – цю акцію допомогли провести квітникарки селища. Протягом декади будь – який відвідувач бібліотеки отримував пакетик з насінням квітів, щоб посадити біля свого будинку або передати частину насіння ще й своєму сусідові.

До щорічної акції «Запали свічку» на вшанування жертв Голодомору 1932–1933 років заздалегідь проходить підготовка (організуються виставки – реквієми, проходять зустрічі), де нагадуємо односельчанам про цей скорботний день та про ритуал запалення свічки на своєму вікні.

Кожен захід проходить за ініціативою селищної ради або за її підтримки.

Сьогоднішній день вимагає від бібліотеки співпраці з органами місцевої влади, з громадськими організаціями і установами селища. Тому обговорення актуальних тем нашого життя відбувається і в селищній раді, і в дитячому садку, і в поштовому відділенні зв'язку. А в бібліотеці оформлено та збирається інформація в ПЦРІ «Запитуйте – відповідаємо». В файлових папках зібрано рішення селищної ради та виконкому, нові матеріали з історії, соціального захисту населення, медицини, освіти, культури... Цими

матеріалами цікавляться вчителі, керівники гуртка БДЮТу, медики, пенсіонери, соціально незахищені версти населення. Про пільги для себе може знайти відповідь чорнобилець чи ветеран війни та праці, багатодітні родини, самотні матері. Формувати та підбирати матеріали до картотеки «Банк фактографічних даних» допомагає складена «Соціально-побутова картотека» та «Картотека професійного складу читачів».

УЧАСТЬ БІБЛОТЕКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ РАЙОННИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ, В ОБЛАСНИХ ТА ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КОНКУРСАХ

Створювати імідж бібліотеки допомагає участь у загальнодержавних заходах, районних конкурсах, святах, акціях. Уже кілька років бібліотека бере участь у районному конкурсі, періодично і в обласному – «Кращий читач року». В рамках програми районного фестивалю «Обдарована молодь Олександрійського району» – «Відкриваємо нові таланти» в бібліотеці організовуються виставки виробів, малюнків дітей та молоді. Традиційно беремо участь у Всеукраїнському тижні музики та книги для дітей та юнацтва. Під час нього відбувається знайомство з новинками через вікторини, диспути, свята, фестивалі книги, читацькі марафони, лото-ерудити, виставки-діалоги, виставки-запитання «І музика, і слово, і пісня», «Бестселери українського читача», «Грайся, читай і світ пізнавай», «Лишайтеся з нами, казки», «Для вас, ерудити». Одним із переможців Всеукраїнського конкурсу-вікторини «Україна – європейська держава» на обласному рівні став Гейко Володимир. Готуючись до участі у районній акції «16 днів проти насильства» бібліотека створила прес-папку «У зоні насильства».

Роботи, що надсилались на участь у Всеукраїнській акції «Легенди рідного краю» об'єднані під однією обкладинкою та слугують при виконанні запитів користувачів.

У Всеукраїнському конкурсі творчих робіт «Я – патріот» взяли участь кілька чоловік. Надтонка Максим зайняв призове місце на районному рівні за роботу «Мова – душа народу». Його відзначили грамотою і подарунком.

Цього року взяли участь наші читачі у Всеукраїнському конкурсі «Кобзар у моєму житті та у житті моєї родини». А Калашник Т. створила незвичайного казкового Миколая із колосків, часнику, мішковини, зернятків, склала віршований твір про нього та надіслала на Всеукраїнський конкурс «Святий Миколаю, розкажи нам казку».

Беручи участь у реалізації Національної та обласної програм з патріотичного виховання населення, бібліотека запропонувала користувачам взяти участь у годині історії «Соборність України: від ідеї до сьогодення», історичних хвилинок «Україна соборна», історичних відкриттях, уроках пам'яті, діалогах з історією, на яких знайомили їх з різними етапами історії

України та її героями.

До 65-ої річниці визволення від німецько-фашистських загарбників кожного тижня відбувався захід: історична година, огляд однієї книги, конкурс віршів тощо. Оформлялися тематичні, фотоілюстративні виставки «Пам'яті подвигу», «В боях за рідну землю», «Війні немає забуття», «Пісні воєнні – долі людські», «Календар Перемоги», «Спогади, що не можна забути», «Пам'ять серця, пам'ять сивини. Пам'ять тих, хто не прийшов з війни». До них залучено різні групи населення: від дітей – до людей похилого віку.

Щорічна акція до Дня вшанування жертв голодомору і політичних репресій включає виставку-реквієм «Важкий шлях правди», прем'єру книги «Реабілітовані історією», літературну прем'єру «Свято солодкої свободи».

Робота бібліотеки в рамках програми «Природа в нас, і ми в природі» знайомить із зеленим народознавчим календарем свят «Купала», «Великдень», «Спас». День чорного настрою, поетичний реквієм, екологічні репортажі, екологічно-поетичні стежини зв'язані завжди з місцевим матеріалом.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Бібліотечні працівники намагаються бути уважними до кожного відвідувача і залучити до читання якомога більше жителів селища. В шкільних закладах на виховних годинах на батьківських зборах аналізується стан читання кожного класу, зокрема даються консультації, бібліотечні уроки про правила користування бібліотекою, книгою та її збереження. Виховні години проходять у формі бесід, диспутів, діалогу відвертих думок, обговорень «Добре слово добром відгукнеться», «Вчителі – учні. Секрети ідеальних стосунків», «Чому Ви засуджуєте брехню?», «Освіта: що варто знати про зовнішнє незалежне тестування».

Пенсіонерів, самотніх жителів селища в бібліотеці чекає інформація: як оформити субсидію, які передбачені пільги для учасників Великої Вітчизняної війни. При потребі бібліотекар принесе книги додому (Левандовський Н.С. Паламарчук Г.Д., Бойченко О.М., Бутенко Н.В., Промітній Т.Ф., Талишевій В.Ф.).

Для безробітних оформлено інформаційний куток, який формується з матеріалів, що надходять від районної служби зайнятості та газетних статей. Часто книга в одній сім'ї має не одного читача, це трапляється в багатодітних родинах Солошенків, Дрогалевиц, Маціканичів. Серед цих родин є і проблемні сім'ї, які ще не записані до бібліотеки, проте бібліотекарі запрошують їх та їхніх дітей, знайомлять з інформаційними можливостями бібліотеки, новинками.

Серед дітей також є неповносправні, до яких працівники бібліотеки знаходять особливий підхід. При обслуговуванні порадять книгу, при проведенні заходів з руховими іграми обов'язково залучають і цих учасників, на екскурсіях, подорожах вони є помічниками бібліотекаря.

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Краєзнавство – чи може це слово залишити байдужим до себе будь-кого? А особливо новопрацівців, які мають таку багату історію, минуле, людей, що жили і працювали, залишаючи слід по собі.

Недаремно в нашій бібліотеці організовано краєзнавчий центр. При ньому працює координаційна рада, яка об'єднує людей різних професій, різного віку, що хочуть не лише дізнатися щось нове про рідне селище, а й залишити для інших досліджені матеріали.

Результатом роботи слідопитів стали невеликі за розміром, але цінні за змістом роботи «В боях за визволення Нової Праги», «А хліб же був...».

Лауреати Плотнірівської премії досліджували теми «Загадковий масток І.Я. Некори», «Сторіччя школи» та інше, що також додало цеглинок до будівлі історії селища.

З'явилися також нові конволюти, присвячені Великій Вітчизняній війні, портрети учасників та захисників селища «Пам'ять 1941–1945»; «Фронтові дороги односельчан»; «Ріка пам'яті». Остання збирає до себе біографію вдови, трудівниці тилу Бугайової Л.В. та її вірші-пісні, присвячені военній порі.

Але справжнім скарбом Нової Праги є її корінний житель, краєзнавець, бібліофіл, оstarбайтер, лауреат премії ім. Ястребова, якого називають «Плутархом із Нової Праги» (давньогрецький історик) – Федір Миколайович Плотнір. Він невтомний дослідник української старовини, літописець історії Нової Праги. Його перу належать три повні збірки знахідок, видані на оstarбайтерські кошти, численні публікації в газетах і журналах. Енергія цієї людини заряджає односельців прагненням не тільки прочитати вже відкрите, а й самому долучитися до пошукової роботи. Співробітництво з краєзнавцем виливається в зустрічі в його вітальні та в бібліотеці. Радо він відкриває свої таємниці як активу бібліотеки, так і наймолодшим мешканцям селища. Його книги-подарунки займають поважне місце на полицях бібліотеки. Останній його дарунок – книга Дениско Л.М. «Бібліотека та архів Олексія Захаровича Попільницького» (К., 2009. – 476 с.), що з дарчим написом прийняли працівники філії від книголюба, де розповідається про його кумира, збирача книг, односельця, який залишив після себе унікальну бібліотеку.

Власна бібліотека Федора Миколайовича налічує не одну сотню примір-

ників. Нею користуються, при потребі, бібліотекарі та інші бажаючі.

При краєзнавчому центрі працює консультативний пункт. Збираючи матеріали про майстринь, ми запрошуємо їх з виставками власних робіт, а також пропонуємо в певні години надавати уроки-консультації для бажаючих опанувати певний вид рукоділля. Часто організуємо виставки виробів із соломки, килимків, вишиванок, виробів із природного матеріалу (майстрині Піскова С.Г., Моздолевська Т.М., Татусько О.М., Політаєва П.О.).

Окремим словом хочеться повідомити про зібрання серії конволют «Літературні паростки Нової Праги». Юнь пише вірші, оповідання, роздуми і їхні твори потрапляють до нашої книгозбірні. Старше покоління також залишає по собі слід. Співпрацюючи з шкільним науковим товариством «Сузір'я», випущено збірки В.Чорногора «Вишнево-яблунева заметіль», В.Гончар (Ульянич) «Криниця душі», С.Сафронової «Зажурилась калинонька», готуються до самвидаву твори інших поетів.

Кожен захід (мовна криниця, літературні бенефіси, День українського словника, зустрічі, гра-доміно, бібліотечні мозаїка чи дайджест) завжди має елементи краєзнавства і спрямований на те, щоб присутні не залишились байдужими до запропонованої теми і знову щоб стежка привела їх до бібліотеки, до книги, до пізнання, до доброго світла: з екскурсією до місцевої річки Бешки, до парку, до рідкісних рослин. Інформація про знахідки заноситься до «Червоної книги Нової Праги». Стендова презентація фотосвітлини А. Домаранського висвітлює різні куточки Нової Праги. Доповнює її фотоматеріали Півняк І.Г.

ОПИС КРАЩОГО ЗАХОДУ

Підвищення іміджу бібліотеки здійснюється шляхом популяризації книги різноманітними формами масової роботи для різних категорій користувачів. Для залучення до читання наймолодших жителів нашого селища, першокласників, НВК організовано свято першої книги «Посвята в читачі». В святково прикрашеній залі яскравими повітряними кульками, квітами, м'якими іграшками, панорамою книжкових виставок дітвору зустріли казкові герої, Королева Книги, Баба Яга, Буратіно, які відкрили загадковий, чарівний, привабливий світ книги. Театралізовані постановки змінювались вікторинами, іграми, загадками, порадами, піснями, які виконували вихованці місцевої дитячої музичної школи. Настрій підтримувала виставка виробів творчо обдарованих дітей з центру дитячо-юнацької творчості. Кожен учасник отримав особисте запрошення до читання в дитячому відділенні Новопраської центральної бібліотеки-філії. Захід отримав позитивний резонанс, бібліотечна сім'я поповнилась новими читачами.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

В наш час існує проблема спілкування, тому виникла потреба в організації юнацького клубу «Діалог», засідання якого проходять у формі вікторин, дискусій, обговорень, прем'єр книг, під час яких учасники клубу мають можливість висловити свою думку, посперечатись, поспілкуватись, зустрітись із своїми однолітками, людьми різних професій, інтересів, уподобань.

Для збереження пам'яті про свій родовід, заради цікавості про минуле свого селища при бібліотеці працює юнацький клуб за інтересами, де юнаки і дівчата ведуть пошукову роботу з вивчення історичного минулого та сьогодення. Його назва «КВІСЕНС». Це аббревіатура початкових букв:

- клуб;
- вивчення;
- історичної;
- спадщини;
- нашого;
- селища.

Девізом його стали рядки Івана Драча «Рідна земля, якої ніколи не вивчиш». На відміну від інших клубів, у яких засідання — це різноманітні форми масової роботи, «КВІСЕНС» проводить пошукову, дослідницьку роботу, результатом якої є запис спогадів односельчан про події часів Голодомору 1932-1933 років, Великої Вітчизняної війни, про творчість письменників, майстрів рідного краю. Поки що клуб небагато численний, бо сюди приходять лише ті, кому цікаво поринути в глибини історії рідної землі: дізнатися з якого колодязя пили смачну воду наші предки, якими шляхами возили чумаки сіль, хто був першим бібліографом селища, почути розповіді про минуле і сучасне.

Організація обслуговування дітей є пріоритетним напрямком в роботі бібліотеки. Саме з цієї метою учнів молодшого шкільного віку запрошують на засідання клубу «Чомучки». Адже в цьому віці виникає безліч запитань, які і є темами засідань «Чому вода мокра?», «Чому блищать зірки?», «Чому грім гримить?», «Яка найменша пташка в світі?», «В якого звіра найбільше зубів?».

Зустрічі учасників клубів за інтересами носять не лише пізнавальний та виховний характер, а й спонукають до частішого відвідування бібліотеки та читання книг.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Щоб підтримувати авторитет своєї установи працівники бібліотеки підвищують свій рівень і самостійно (з газет, журналів), і відвідуючи семінари-практикуми, майстер-класи, практикуми, що проходять на базі Олександрійської ЦРБ. Самі ми також стали методичним центром з краєзнав-

чої роботи. На базі нашої бібліотеки відбулося стажування з краєзнавства «Краєзнавчий аспект роботи бібліотеки» для молодих бібліотекарів.

ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Про набуте в роботі, про свої успіхи подаємо матеріали до місцевої преси. Це ще раз служить рекламою бібліотеки, бібліотечних заходів і нагадує про те, що їх чекають в бібліотеці «причаститися» до книги. Про них повідомляють книжкові виставки «Нові надходження», «Душа у слово перелита», «Читачі подарували», картотеки «Нові надходження», «Зведених газетних і журнальних видань», інформаційні списки та інша інформація, що розміщена в «Інформаційному куточку читача».

Наша бібліотека працює за девізом «Читати – модно і престижно», адже бібліотеки – це не лише місце складання інформації. Головна функція бібліотеки – зробити її доступною. Наша місія – взяти участь у створенні єдиного інформаційного простору Олександрійської ЦБС, з метою повного задоволення потреб користувачів.

ПІДВИСОЦЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ НОВОАРХАНГЕЛЬСЬКОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Гончар Оксана Миколаївна

Народилася 18 лютого 1967 року в селі Підвисокому Новоархангельського району Кіровоградської області.

Навчання: 1985-1988 Олександрійське педагогічне училище (вихователь в дошкільних закладах)

Досвід роботи: вересень 1984 р. — вересень 1985 року — вчитель праці в Мартинівській восьмирічній школі; червень 1986-1991 р. вихователь Підвисоцького дитячого садка; 1991 р. — червень 2007 рік різноробоча в СК «Дружба».

З травня 2007 року і дотепер завідувачка Підвисоцькою сільською бібліотекою.

Додаткові дані: за короткий період роботи в бібліотеці повністю оволоділа професією бібліотекаря, прекрасний організатор і керівник. Вимоглива до себе. Вміє працювати з дітьми і знаходить мову з дорослими користувачами. Сама розробляє сценарії і втілює задумане в життя.

ІСТОРІЯ ПІДВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ-ФІЛІЇ

Перші відомості про бібліотеку датуються 1938 роком. На той час це була невелика бібліотека при клубі. Книги видавали завклубом та місцеві активісти, зокрема, перша комсомолка села Євдокія Секретарюк.

Про існування бібліотеки в повоєнні роки ніяких відомостей не збереглося, лише відомо, що в 1944 році, під час визволення с. Підвисоке від німецько-фашистських загарбників офіційно була заснована бібліотека, як районна, в селі на той час був районний центр, книг у читальні було дуже мало, тому літературу збирали по дворах, цим займалися піонери, комсомольці та активісти. Першою завідуючою Підвисоцької бібліотеки була Тем'янська Євдокія Прокопівна. Це була молода, енергійна дівчина, без спеціальної освіти. Бібліотека знаходилася в маленькому приміщенні в центрі села.

В 1950-1952 роках у бібліотеці працювала Калініченко Марфа Кіндратівна — спеціаліст з вищою освітою. Бібліотека на той час мала окреме приміщення з читальним залом, книгосховищем, і кімнатою для дитячої літератури, працювали два працівники, книжковий фонд становив близько 15-17 тисяч примірників.

В 1960 році для бібліотеки виділили інше приміщення, де завідуючою була Сорока Галина Іванівна — спеціаліст, вищу освіту здобувала навчаю-

чись заочно у Харківському інституті культури.

Після смерті Калініченко очолила бібліотеку знову Тем'янська Євдокія Прокопівна, а в читальному залі стала працювати Сухоярська Раїса Василівна. У жовтні 1970 року бібліотека перебралась у нове приміщення Будинку культури, де знаходиться і до цього часу. Дана будівля була збудована за кошти тодішнього колгоспу-мільйонера «Дружба», також для бібліотеки були закуплені деякі меблі, штори, картини, встановлено телефонний зв'язок, працювала опалювальна система.

Штат бібліотеки складався з 4 чоловік. У 1973 році Тем'янська Є. П., пішла на заслужений відпочинок, а очолила колектив Сорока Галина Іванівна, у дитячому відділенні — Шевчук Валентина Семенівна.

У 1978 році згідно наказу № 585, — відділ культури Новоархангельського району видав наказ № 12-а від 12 січня 1979 року про створення Новоархангельської централізованої бібліотечної системи, і Підвисоцька сільська бібліотека стала філіалом ЦБС.

У 1979 році завідуючою книгозбірні стала Сухоярська Раїса Василівна, яка пропрацювала близько 30 років. Р. Сухоярська започаткувала вечори вшанування вдів, на які з'їжджалися родичі загиблих з усього Радянського Союзу. 1980-1991 роки — розквіт бібліотечної справи, у бібліотеці працювало 4 працівники із спеціальною освітою — Сухоярська Р. В., Шевчук В. С., Горячківська В. Г., Деменева Л. С.

Фонд нараховував 37000 примірників книг та журналів. До бібліотеки надходили до 20 назв періодики. Обслуговувалося 2000 читачів, книговидача становила близько 32000 примірників.

Дитячим відділенням обслуговувалися учні 1-8 класів, а це близько 540 читачів.

Організовували вогники, обговорення книг, вечори вшанування передовиків сільського господарства, вшанування вдів, проводились засідання клубу за інтересами «Зелена Брама».

За часи свого існування Підвисоцька сільська бібліотека була неодноразово нагороджена грамотами, подяками, отримувала почесне звання «Бібліотеки відмінної роботи» тощо, на базі бібліотеки проводились як районні, так і обласні семінари.

За останні роки Підвисоцька сільська бібліотека-філія пережила не легкі часи, приміщення Будинку культури і бібліотеки потребує капітального ремонту, наявні меблі давно не відповідають вимогам часу, давно не працює опалювальна система. До недавнього часу у бібліотеці працювали Горячківська Валентина Григорівна та бібліотекар дитячого відділення Деменева Людмила Степанівна, ентузіасти своєї справи, які віддали цій справі понад 30 років життя.

У 2007 вони пішли на заслужений відпочинок, а на їхнє місце прийшли нові працівники — Оксана Миколаївна Гончар та Олена Євгенівна Сатанівська.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПІДВИСОЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ

	Кількість користувачів	В т.ч. молодь	В т.ч. діти	Кількість книговидач	Кількість відвідувань
2008	982	80	181	18108	7562
2009	1026	222	181	22502	7219

МАТЕРІАЛЬНО — ТЕХНІЧНА БАЗА

Бібліотека розміщена в сільському будинку культури. Займає 3 кімнати на другому поверсі будівлі загальною площею 181 м². Кімнати освітлюються. Косметичний ремонт проводився у 2008 році силами працівників бібліотеки та з залученням коштів від спонсорів та Підвисоцької сільської ради. В кімнаті, де розміщене дитяче відділення бібліотеки, замінені вікна на сучасні за кошти спонсорів. В бібліотеці відсутня сучасна комп'ютерна техніка та телефонний зв'язок.

Бібліотека надає платні послуги — нічний абонемент та комерційний фонд. Надходження від платних послуг за 2008 рік — 173 грн., за 2009-398 грн. Кошти були використані на придбання літератури для бібліотеки.

Режим роботи бібліотеки: з 9.00 до 17.00, без перерви. Вихідний — неділя.

КНИЖКОВИЙ ФОНД БІБЛІОТЕКИ

налічує всього — 21282 примірники

За 2008 рік до бібліотеки надійшло 86 примірників книг, брошур, в 2009 році — 149 примірників.

Періодичні видання, що надходили в 2008 році — «Колос», «Добрыя советы», «Барвінок» — за бюджетні кошти, за спонсорські кошти — «Нова газета», «Журавлик»

В 2009 - «Колос», «Добрыя советы», «Барвінок» — за бюджетні кошти, «Журавлик», «Настенька», «Селянська правда», «Нова газета»

В 2010 р. «Барвінок». «Колос» — за бюджетні кошти, «Позакласний час» — за спонсорські кошти.

ДОВІДКОВО — БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ БІБЛІОТЕКИ

включає — алфавітний та систематичний каталоги, алфавітний каталог на дитячу літературу, краєзнавчу картотеку та систематичну картотеку статей, довідкову літературу

Бібліотека займає чільне місце в соціокультурному житті села. Тісно

співпрацює з Підвисоцькою сільською радою,

Жодний мистецько — культурний захід в селі не проходить без участі працівників бібліотеки.

Літературні вечори, конкурси, історичні уроки, години пам'яті, хвилинки — цікавинки для маленьких, свято книги і свято квітів, виставки квітів, організація виставок робіт талановитих людей краю, фото вернісажі — це не повний перелік заходів, які проводить бібліотека в селі

Дякуючи ініціативі та наполегливості Гончар Оксани Миколаївни — завідувачки бібліотекою, в бібліотеці було проведено косметичний ремонт, вона знайшла спонсорів, які виділили кошти на придбання нових склопластикових вікон. Знаходить спонсорів для розширення репертуару періодичних видань.

УЧАСТЬ В КОНКУРСАХ

Бібліотека бере активну участь в районних, обласних та всеукраїнських конкурсах. В березні 2009 року бібліотека подала на всеукраїнський конкурс «Я — патріот» роботу Надії Пінчук, яка зайняла в області 2 місце в номінації «Від родини до Батьківщини»

В бібліотеці окремо виділено абонемент і читальний зал для дорослих користувачів та окрема кімната для дитячого відділення.

Працює в бібліотеці два працівники. Два рази на місяць відві-

Интер'єр бібліотеки.

Дитяча кімната оформлена з видумкою, тут ніби потрапляєш у казку

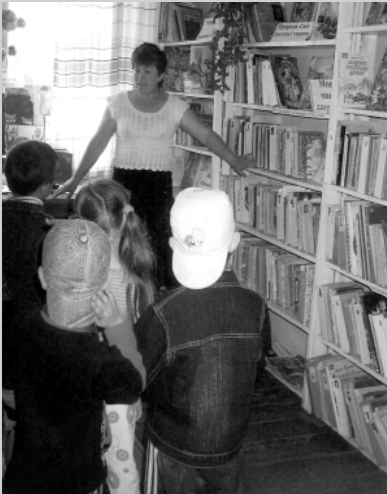
«Бібліотечний, казковий пеньбок» — який живе по всіх законах природи і казки

Їх вабить все і цікавить все...

*Цікаві змістовні заходи
проводяться разом з СБК
в читальному залі бібліотеки.*

Дітям тут затишно і цікаво

дують с. Володимирівку, що знаходиться в трьох кілометрах від Підвисокого, тут працює пункт видачі.

Організовано обслуговування користувачів на дому — це люди похилого віку та неповносправні громадяни. Велика увага приділяється в бібліотеці краєзнавству та краєзнавчій роботі.

Перше, що використовують працівники — це «скарби» місцевих майстринь, тож їхні роботи збираються і почерзі експонуються в бібліотеці

Для молоді села цікаво була проведена краєзнавча година «Моя вишивана Україна», під час якої слухачів познайомлено із знаками та символами на вишиванках.

Збирають і час від часу виставляють в бібліотеці творіння маленьких рученят — дитячих

В читальному залі оформлено краєзнавчий куток «Краю мій — гордість моя» та «Зелена Брама — часточка історії рідного краю». Події, які відбувалися в урочищі Зелена брама в 1941 році, відомі не тільки в Україні, а і за її межами. Поряд з бібліотекою знаходиться музей «Зелена брама», працівники бібліотеки і музею проводять спільно роботу з патріотичного виховання дітей та молоді. Проводяться різноманітні заходи.

Відбулися цікаві і змістовні зустрічі з пошуковцями групи «Зелена брама». Під час зустрічей молодь та діти дізнались багато ці-

кавого про грізні та трагічні дні серпня 1941 року.

В серпні 2009 року в приміщенні бібліотеки відбулася зустріч пошуковців з України і Росії, організована уродженцем Підвисокого Анатолієм Івановичем Фартушним. Його загін займається пошуком останків воїнів, які загинули в Зеленій брамі. Їх похованням. Досі знаходять зброю та інші предмети.

На зустрічі були обговорені проблеми, які виникають у пошуковців в Підвисокому та інших селах, намічені плани щодо поховання останків загиблих, які досі не поховані і знаходяться в лісі, проблем пошуків рідних, при знаходженні документів і багато іншого. На зустрічі були присутні заступник голови райдержадміністрації Гаврилюк С. П., сільський голова Хавюк В. І.

Під час зустрічі.

ДІЯЛЬНІСТЬ КЛУБУ «ЗЕЛЕНА БРАМА»

При Бібліотеці вже багато років діє клуб «Зелена Брама»

СТАТУТ КЛУБУ «ЗЕЛЕНА БРАМА»

Девіз:

«З криниці пам'яті черпаємо любов до рідного краю»

І. Загальні положення

1. Клуб створюється на базі учнів 9-11 класів.
2. Мета діяльності клубу: вивчення літератури про рідний край, вивчення історії села, краю, вивчення екологічного стану краю, соціально-економічного розвитку краю, виховання в учнів патріотизму та любові до рідного краю.
3. Свою діяльність клуб здійснюватиме в межах режиму діяльності бібліотеки.
- 4 Членами клубу можуть бути учні та молодь, яка навчається та працює, при умові погодження з усіма положеннями даного документа.

II. Основні завдання

1. Широка популяризація книг краєзнавчого та історичного характеру, ознайомлення з творчістю письменників та поетів — земляків.

По місцях трагічних подій.

2. Розширення світогляду молоді, поглиблення їх знань у різних сферах науки і культури, прививання любові до рідного краю.

3. Популяризація нових форм роботи, основних форм культури поведінки та спілкування.

4. Всю роботу клубу проводити в тісному зв'язку зі школою, БДЮТ, сільською радою, будинком культури.

III. Членство в клубі. Права і обов'язки

1. Членами клубу можуть бути учні 9-11 класів, а також молодь села.
2. Члени клубу мають право вносити пропозиції щодо діяльності клубу, періодичності засідань, вдосконалення форм і методів його роботи.
3. Члени клубу зобов'язані регулярно відвідувати засідання клубу, бути активними у проведенні масових заходів.

IV. Керівництво клубу

1. Керівництво клубу здійснюється Радою клубу.
2. Термін поновлення Ради — один рік.
3. Обирається Рада загальними зборами членів клубу.
4. Рада клубу:
Складає і вносить на розгляд клубу програму. Розробляє плани засідань клубу.

Члени клубу приймають активну участь в роботі бібліотеки. На засіданнях клубу проводяться різноманітні заходи, такі як зустрічі з земляками — афганцями, конкурси і вікторини, краєзнавчі читання та багато іншого.

ПУШКІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ГОЛОВАНІВСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Король Ірини Анатоліївни

Дата і місце народження: 27 липня 1977 року, смт Побузьке Голованівського району

Освіта:

У 1994 році закінчила Побузьку середню школу.

У 1998 році вступила на навчання до Олександрійського училища культури на заочне відділення за спеціальністю «бібліотекар», яке закінчила у 2000 році.

Трудова діяльність: З 1995 року по даний час працює бібліотекарем Пушківської сільської бібліотеки на 0,5 ставки посадового окладу.

Громадська діяльність:

Бере активну участь у громадському житті села. Співпрацює із сільською радою, дитячим садочком, місцевою школою. Є організатором жіночого клубу «Чарівниця» та дитячого лялькового театру, які функціонують при бібліотеці.

Особисті якості:

Характер спокійний, урівноважений, але свої погляди відстоює активно та аргументовано, доброзичлива, комунікабельна, вміє аналізувати та логічно мислити.

Має різноманітні хобі: малює, виготовляє ляльки, пише вірші та пісні, займається фотографією та комп'ютерною графікою.

Додаткові відомості:

Має практичний досвід роботи з комп'ютером. Неодноразово брала участь у проведенні районних семінарів, практикумів та навчань. Виступала на них із популяризацією власного досвіду роботи. Брала участь у різноманітних конкурсах професійної майстерності, які проводила районна бібліотека та перемагала в них. Займається збором документальних фактів з історії рідного села та її жителів. Започаткувала книгу Пам'яті села. Неодноразово їй виголошували подяки, у 2010 році була нагороджена грамотою відділу культури і туризму райдержадміністрації.

20 жовтня 2010 року

Директор Голованівської
районної бібліотеки

Н.Коваленко

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ 2009 рік

КОРИСТУВАЧІ:

Всього користувачів 342

В т. ч. діти 59

В т. ч. юнацтво 35

(15-17р.) 15

(18-21р.) 20

ВІДВІДУВАННЯ:

Відвідування всього 3125

В т. ч. діти 930

В т. ч. юнацтво 280

КНИГОВИДАЧА:

Книговидача всього 5545

В т. ч. 1-9 класи 2055

В т. ч. юнацтво 500

Пушківська сільська бібліотека була створена в 1961 році. У той час, коли в селі побудували клуб, саме в ньому розмістилась сільська бібліотека з фондом близько 7 тисяч книг. Вона займала дві маленькі кімнати. Одна з них виконувала функцію читальної зали, інша — книгосховища.

У 2003 році будівлю клубу було визнано аварійним. Тріщини в стінах ставали все більші, стеля і підлога сунулися на очах...

Влітку 2009 року завдяки турботі голови сільської ради Коваля О. С. і директора агропромислової корпорації Голімбівської Т. П., бібліотеку було переведено у простору, щойно відремонтовану кімнату, яка знаходиться в приміщенні управління агропромислової корпорації.

В цьому приміщенні зручно розмістився весь книжковий фонд бібліотеки, який на 1 січня 2010 року налічує 5822 примірники книг. Оформлено книжкові виставки на актуальні теми, проводяться цікаві масові заходи, працюють дитячий гурток і жіночий клуб за інтересами.

Єдиним недоліком нашого нового приміщення є відсутність опалення. Але в планах сільської ради є обов'язковим в найближчий час вирішити питання опалення сільської бібліотеки в осінньо — зимовий період.

Телефонний зв'язок здійснюється через мобільний телефон, або через телефонний апарат в сільській раді.

За останні два десятиліття різко зменшилась кількість надходжень документів до бібліотеки. Тому, щоб поповнити та поновити книжковий фонд, і тим самим максимально задовольнити потреби читачів, було здійснено пошук додаткових джерел надходжень коштів.

Одним з видів таких надходжень є надання бібліотекою додаткових бібліотечних платних послуг, які за останні 2 роки нараховують по 50 грн. щороку.

У 2010 році Пушківською сільською радою на потреби бібліотеки виділено 100 грн., які були використані на передплату періодичних видань.

Крім того, найактивніші читачі бібліотеки беруть участь у щорічній акції «Подаруй бібліотеці книгу», яку проводить бібліотека з 2003 року. Тим самим вони вносять вклад у поповнення сільської книгозбірні новими книгами.

Так, у 2004 році до нашої бібліотеки від читача Оляницького О. Д. надійшло в дарунок 140 примірників книг, серед яких твори найвідоміших класиків світової літератури та сучасності. А нещодавно читачка Малованець І. Д. подарувала бібліотеці серію книг «100 Великих», яка складається з 11 книг, а також 25 цікавих видань різної тематики.

Значна частина книжкового фонду, за винятком відділу краєзнавства, є застарілою. Дуже мало літератури для учнів 1-4 класів, а література для учнів 5-9 класів налічує переважно книги класиків української літератури. Оновлення фонду відбувається дуже повільно.

Тому в цій ситуації дуже велику роль в інформаційному потенціалі бібліотеки відіграють періодичні видання, їх кількість та репертуар.

Так, за останні 2 роки кількість періодичних видань, які передплачує наша бібліотека значно збільшилася. Розширилося і коло читачів, які користуються періодичними виданнями: від наймолодших читачів і дітей шкільного віку, до любителів домашнього господарювання і рукоділля; від вчителів, яким необхідна цікава інформація для проведення уроків — до пенсіонерів, що цікавляться своїм здоров'ям і захистом своїх соціальних прав.

Так за останні 3 роки було передплачено такі видання:

Рік	Назва видання	Джерела фінансування	Категорія читачів
2008	Журнал: «Единственная» Газети: «Журавлик» «Умка»	бюджетне спонсорське спонсорське	для молодих жінок для учнів 1-9 класів для учнів 1-4 класи
2009	Газети: «Домашня смакота» «Сільське життя +» «Умка» «Журавлик»	бюджетне бюджетне бюджетне спонсорське	для широкого кола для широкого кола для дітей які цікавляться кросвордами, загадками для учнів 1-9 класів

Рік	Назва видання	Джерела фінансування	Категорія читачів
2010	<p>Газети: «Журавлик» «Смакота» «Вісник Голованівщини» «Народне слово» «Порадник на всі смаки» «Внучка» «Забава» «Бабушка» «Разом проти СНІДу» «Друг пенсіонера»</p> <p>Журнал: «12 +»</p>	<p>бюджетне спонсорське спонсорське спонсорське спонсорське спонсорське спонсорське спонсорське спонсорське</p> <p>спонсорське</p>	<p>для учнів 1-9 класів для широкого кола для широкого кола для широкого кола для широкого кола для широкого кола для широкого кола для дітей 1-9 класів для людей пенсійного віку для учнів 5-9 класів та юнацтва</p>

Пушківська сільська бібліотека, як і будь-яка інша бібліотека, має свій довідково — бібліографічний апарат. Це алфавітний і систематичний каталоги. А також краєзнавча картотека.

З читачами регулярно проводиться, як індивідуальна, так і масова робота щодо ознайомлення їх з правилами користування каталогами і картотеками. Особлива увага в цьому питанні приділяється дітям шкільного віку, більшість із яких, в майбутньому будуть користуватись великими міськими бібліотеками.

Так, традиційною є екскурсія до бібліотеки учнів початкової школи, яка проходить щороку на початку вересня. «У мене є безліч відповідей на безліч твоїх запитань!». При проведенні таких масових заходів, зазвичай, окрім загального ознайомлення з бібліотекою, відбувається і ознайомлення з довідково-бібліографічним апаратом бібліотеки, його призначенням та правилами користування.

Також, на цю тему, проводяться дні бібліографії та практичні заняття, які зазвичай проходять в період роботи літнього оздоровчого пришкільного майданчика.

Бібліотека працює з 8.00. до 12.00. години з понеділка по п'ятницю. Вихідні дні — субота та неділя.

Після того, як фонд бібліотеки було переведено у нове приміщення, вона отримала нове життя. З'явилася можливість втілити в життя давні мрії щодо оформлення інтер'єру бібліотеки. Стало можливим зручно і красиво розмістити книжковий фонд бібліотеки, відокремити від загального, і гарно оформити дитячий книжковий фонд, а також книжкові викладки різної тематики та дитячий ляльковий театр.

Знайшлося місце для розміщення «Куточка читача», де кожен може знайти корисну для себе інформацію: план проведення масових заходів

на місяць та звіт про них, інформаційні листи та рекомендаційні списки літератури, фотографії кращих читачів бібліотеки, творчий куточок «Світ очима дитини» — де розміщено малюнки дітей та плакат-звернення до маленьких читачів про бережливе ставлення до книги.

Бібліотека знаходиться в орендованому приміщенні, загальна площа якого складає 65 кв. м., у т. ч. для зберігання фондів — 35 кв. м., для обслуговування користувачів — 30 кв. м. Раніше це приміщення виконувало функцію зали для проведення громадських зборів. Тому тут знаходяться секції стільців на 30 місць.

Для більш зручного користування, літературу для дітей 6-9 років розкладено по тематичних «скриньках»: «Казки», «Вірші українською мовою», «Вірші російською мовою», «Оповідання українською мовою», «Оповідання російською мовою».

Частину найбільш популярної художньої літератури для дорослого читача розміщено на тематичних полицях і виділено за розділами: «Любовні романи», «Детективи», «Історико-пригодницькі романи», «Історія в художній літературі», «Воєнна тематика», «Фантастика».

Краєзнавчий фонд виділено і розміщено в «Краєзнавчому куточку» на виставках-поличках під назвами «Мій рідний край, моя земля», «Сучасні поети і письменники України», «Голодомор 1932-33 років», «Чорнобиль-заборонена зона».

Для більш широкого розкриття фонду бібліотеки діють постійні книжкові виставки: «Батьківська педагогіка» — для молодих батьків та вчителів; «Світ наших захоплень» — для читачів, які цікавляться такими темами як: домоводство, рукоділля, рибалка, будівництво, сучасний ремонт, тощо; «Дивосвіт рідної природи» — для учнів 1-9 класів, яких цікавить тема тваринного та рослинного світу нашої планети; «Знайти, щоб не помилитись» — для учнів 1-9 класів, які користуються довідковою літературою; «Новинки у світі дитячої літератури» — розміщено дитячу літературу, яку було отримано за останні роки...

Пушківська сільська бібліотека, як вже вказувалося вище, обслуговує два села: Пушкове і Одаю. На території сільської ради проживає 470 жителів, з яких 380 є жителями Пушкове. Окрім дитячого садка, школи, сільської ради і бібліотеки інших, у тому числі громадських організацій немає. Тому коло партнерства в підтримку читання обмежується співпрацею із школою, дитячим садком, сільською радою і сільським клубом. Але саме тому, що Пушкове — маленьке село, а кількість організацій обмежена, співпраці між цими організаціями просто не може не існувати. Таким чином, як наслідок — цей чинник сприяє активній участі бібліотеки в соціокультурному житті села.

В цих закладах працюють талановиті, відповідальні і не байдужі педагоги. У дитячому садку, наприклад, старший вихователь так переймається вихованням своїх підопічних, що дуже часто сама є ініціатором нових ідей щодо розвитку у дітей культури читання. В теплу пору року вихованці дитячого садка, а їх — 21, є частими відвідувачами бібліотеки. Саме від вихователя, надійшла пропозиція щодо створення лялькового театру. Також дитячий садок часто звертається по допомогу при підготовці до масового заходу: це і підбір літератури для створення сценарію, і пропозиція про участь.

Те ж можна сказати і про школу. Тут працюють хороші педагоги. Керівництво школи завжди робило і робить великий акцент на позакласну масову роботу. Вони проводять дуже багато різноманітних масових заходів: до відзначення пам'ятних дат, дат народжень письменників і поетів і багато інших. Тому, я гадаю, поле у нас для співпраці велике. Є і такі заходи, які ми намагаємося проводити спільно. Так уже не перший рік проходить відзначення Дня Перемоги.

Стосовно органів місцевої влади, слід відмітити, що, незважаючи на великий об'єм роботи, сільській голові, будучи людиною близькою і небайдужою до проблем села, а також до збереження культури на селі, всіляко сприяє роботі закладів культури, проведенню і підготовці наймасовіших заходів. Копії документів про діяльність місцевої влади, які згідно договору, сільська рада надає бібліотеці, надходять регулярно.

З метою більш відкритого доступу користувачів бібліотеки до фонду краєзнавчої літератури, вдалось розмістити її «Краєзнавчому куточку». Тут відтворено атмосферу справжньої української сільської хати XIX–XX століття: з піччю, іконою, самотканою пілкою, вишитими рушниками... Є тут і хата, і плетений перелаз з глиняними горщиками на ньому — все, що символізує наш український сільський край.

Є в «Краєзнавчому куточку» місце і для предметів побуту, які були у вжитку наших селян у минулому столітті. Їх приносять небайдужі до народознавства читачі, чим започаткували створення невеличкого краєзнавчого музею. На одній з полиць розмістилися вироби дітей: глиняні фігурки, паперові вироби, малюнок на склі та пластилінові звірята.

З 2007 року ішов збір документів, спогадів, фотоматеріалів для створення тематичної папки «Історія села Пушкове. Факти. Спогади. Імена». За цей час було проведено велику роботу — зібрано чимало свідчень про Голодомор 1932–33 років, спогадів про важкі 1941–45 рр., зібрано фотографії ветеранів Великої Вітчизняної війни та фотографії наших односельчан датовані 1941–45 рр., листи з фронту — документи, які, на жаль, до цього часу ніхто не збирав і не зберігав для прийдешніх поколінь.

І лише цієї зими вдалося зібрані документи обробити і перенести всю інформацію на папір під назвою «Історія села Пушкове...» Тепер цей документ налічує поки що близько 30 сторінок друкованого тексту та фотодокументів. Завдяки читачам «Історія села Пушкове...» щонеділі поповнюється новими фактами, документами. Тому роботу по її створенню ще не закінчено. Так, нещодавно наш сільський голова передав у бібліотеку документ, який є унікальним — він датований 1970 р. і містить факти з історії нашого села, яких немає в жодних красназавчих виданнях та енциклопедіях.

Презентацію цього зібрання документів було приурочено до 65-річниці з Дня Перемоги. По закінченні заходу, один із місцевих жителів, якому не байдужа наша історія, пообіцяв допомогти фінансово з виданням книги «Історія села Пушкове...». Це стало ще більшим поштовхом для подальшої роботи по даній темі.

Із зібраних фотодокументів створено стенд «Вони виборювали нашу свободу», який було приурочено також до відзначення 65-річчя з Дня Перемоги. Серед фотодокументів цього стенду є копія в натуральну величину газети «Правда» за 10 травня 1945 року. Її передав бібліотеці сільський голова Коваль О. С. Вона стала справжнім діамантом та доповнила цей стенд.

Робота будь-якої бібліотеки буде повноцінною і ефективною, якщо вона буде здійснюватись для всіх категорій читачів.

Сьогодні бібліотека, а особливо сільська бібліотека, як заклад прямого свого призначення — а саме, як центр надання інформації, помітно втрачає своє значення. За останнє десятиліття, таких два великих чинники як — недостатній рівень поповнення бібліотек новими документами та підвищення ролі телебачення та Інтернету в нашому сучасному житті, не могли не вплинути на стан обслуговування читачів. Попит на інформацію не зменшується, а потрібної сучасної літератури у фондах бракує, от і шукає наш потенційний читач інші джерела інформації. Дитина, все частіше, надає перевагу телевізору; юний читач у пошуках додаткової інформації, у більшості випадків, користується Інтернетом — адже так швидше; а дорослий читач через брак нової літератури надає перевагу книжковим клубам і тому ж таки телевізору.

Особливе занепокоєння викликають діти, які завжди були найактивнішими відвідувачами бібліотеки. Зараз вони читають, на жаль, значно менше. Тому, щоб одних відволікти від звичних для них занять і залучити до бібліотеки, а інших остаточно не втратити, необхідно активно шукати нові методи роботи. Аби, фактично заново, завоювати читача — було вирішено розпочати цей процес із дитячого садка і початкової школи. І, як один з методів роботи, було обрано — створити ляльковий театр.

Іграшка, яка оживає і рухається на очах у дитини, викликає у неї живий

інтерес. Малюки стежать за рухами героїв і охоче відповідають на їх запитання. Цей метод можна легко використовувати у проведенні різноманітних масових заходів для дітей 6-9 років. Разом із вихователем дитячого садка ми не тільки розігруємо казкові твори, а і розробляємо сценки на основі казок на різні теми. Так, наприклад у цьому році до Міжнародного дня захисту дітей, ми розробили сценарій вистави про безпеку поведінки і 7 квітня 2010 р. провели захід «Як від лиха вберегтися!», на основі «Казки про Трьох Поросят».

Багато уваги приділяється і учням 1-9 класів. Для них проводяться екскурсії до бібліотеки, вікторини, конкурси, огляди літератури, а також, що для них найцікавіше, — творчі уроки. На них діти малюють на склі, ліплять із глини, займаються у ляльковому театрі тощо.

Для дітей з багатодітних сімей проводилися такі заходи як: конкурс малюнків «Я і моя родина», акція до Дня землі «Посади дерево дружби».

Також для наймолодших читачів — дошкільнят 19 травня 2010 року було проведено годину творчості — «Книжка власними руками». Діти за допомогою методу аплікації створили саморобну «Абетку». Під час такої роботи діти вчать берегти книгу, адже бачать і розуміють, який складний та багатогранний процес її виготовлення.

При бібліотеці створено і діє клуб за інтересами «Чарівниця» — для жінок, чий інтерес пов'язані з доведенням, рукоділлям та ін.. На засіданнях клубу проходили такі заходи як: бесіда «Світ захоплень сучасної жінки», година цікавої інформації «Цікаві новини від господині», огляд літератури «Поради по догляду за квітами і рослинами», година корисної інформації «Природа. Косметика. Жінка», тощо.

Також працює гурток «Дошкільнятко» для дошкільнят. Діяльність гуртка спрямована на те, щоб за допомогою різних за формами заходів привити дитині інтерес до бібліотеки, до читання.

По можливості бібліотекар намагається приймати участь в реалізації районних соціальних програм.

Районні семінари і практикуми, спрямовані на підвищення рівня кваліфікації бібліотекаря, багато допомагають в роботі.

Використовую досвід інших колег, з радістю ділюсь своїм. В бібліотеці проводиться чимало заходів, та, на жаль, місцева газета не завжди про них публікує.

ЙОСИПІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛОТЕКА-ФІЛІЯ УЛЬЯНОВСЬКОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

ЛОБАСТОВА ІРИНА ІВАНІВНА — завідувача сільською бібліотекою-філіалом

Місце народження: с. Йосипівка, Ульяновського району, Кіровоградської області.

Освіта: неповна вища (у 1988 р. закінчила Олександрійське культосвітнє училище за спеціальністю «Бібліотекар середньої кваліфікації»)

Стаж роботи у бібліотеці: 26 років: 1984-1993 рр. — бібліотекар, з 1993 р. — завідувача сільською бібліотекою № 8.

*Книжки і лагідні, й журливі,
розумні, сміливі, замріяні й ніжні,
серйозні, могутні, дотепні і грізні.
Ой книжечки — книжки, які ви всі різні!
На стелажах стоїте преспокоїно,
когось виглядаєте, ждете постійно,
і чемно, і скромно чекаєте мовчки,
коли вас читатиме дівчинка й хлопчик.
Я не боюся іти в ваші хаці,
бо, як на мене, усі ви — найкращі!
Ви ж мої діти, я — ваша матуся —
Бібліотекарем гордо зовуся.
Тому й говоритиму не про ацтеків,*

ПРО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ СІЛЬСЬКОЇ БІБЛОТЕКИ

Перед книгою віками схиляло в шанобі голову людство, вважаючи її святинєю. Книга — справжній маг. Читаючи їх, ми уявляємо себе чарівниками, здатними розуміти незвичайне у звичайному. Скільки дивовижних тасмниць відкривається завдяки книгам, скільки безцінних скарбів на шляху до читачів! Скільки незабутніх зустрічей з літературними героями вже відбулося, а ще скільки відбудеться.

В неповторний світ книги, насамперед, запрошують люди, які пишуть книги, ті, що їх видають. І бібліотекарі — люди, які трепетно зберігають та пропонують своїм відвідувачам найкращі надбання людства.

Бібліотека є тим соціальним інститутом, який надає можливість населенню користуватись інформацією і має забезпечувати доступ до знань через книгу. XXI століття, визначивши одним зі своїх головних пріоритетів інформатизацію суспільства, об'єктивно поставило перед бібліотекарями завдання — сприяти зростанню доступу до різноманітності знань, що використовуються в суспільстві, здатності до самоосвіти особи, її творчої ін-

дивідуальності, що фактично надає бібліотекам нової місії. Бібліотека є органічною ланкою економічного, соціокультурного життя, важливим центром інформації, осередком культурного дозвілля і духовності, що максимально забезпечує права читачів та споживачів інформації на якісне і своєчасне інформаційно — бібліографічне обслуговування. В полі зору бібліотеки знаходяться питання екології, профорієнтаційного, правового, економічного, естетичного виховання користувачів, створення умов для розвитку їхніх здібностей, допомога в оволодінні навчальними програмами. Важливою складовою діяльності сучасної книгозбірні залишається краєзнавча, народознавча, пошукова робота, адже кожний край багатий своєрідними традиціями та історією. І наш обов'язок — довести ці наші скарби минувшини до сучасника та зберегти для майбутніх поколінь.

Значна увага приділяється узагальненню напрацьованого досвіду, зміцненню зв'язків з населенням, владою, громадськими організаціями, навчальними закладами.

Особливість користувача, його запити, інтереси є визначними в організації системи інформаційно — бібліографічного обслуговування.

Головне у роботі бібліотеки — це індивідуальний підхід до кожного користувача, до кожного відвідувача.

ЕКСКУРС У МИНУЛЕ

Село Йосипівка. З вікон другого поверху сільського будинку культури, де розташовується теперішня сільська книгозбірня, відкривається чудовий краєвид на зелений каштановий парк. Особливо хороше тут навесні та влітку.

Діє Йосипівська сільська бібліотека вже сьомий десяток літ, хоча люди на селі почали читати набагато раніше. У 1925-му році було організовано першу хату — читальню.

Завжди, одним з основних завдань, які ставили собі за мету працівники бібліотеки, було не дати загинути історії свого села, своїх людей, своєї культури. По крупинці з архівів, зі спогадів односельців збиралася історія маленької столиці нашого родоводу — нашого села Йосипівка. Нині відвідувачі нашої бібліотеки мають змогу знайомитися з її сторінками. Відтворилася у ній і сторінка, присвячена історії створення і розвитку бібліотеки.

А розпочиналася діяльність книгозбірні так...

1946-й рік. Перший рік по війні. У селі діють два колгоспи, на лівому та правому березі річки Синиця, яка протікаючи, ділить село навпіл. Вирощуються хліб і овочі, розвивається тваринництво і птахівництво. Родючі чорноземи дають віддачу дбайливим рукам своїх господарів. Село відроджується...

Колись, наш земляк, уродженець с. Синьки М. О. Некрасов мріяв: «Чи прийде та часинка, коли мужик Белінського і Гоголя з базару понесе». Дійсно, про це тоді ще можна було лише помріяти, адже до революції більшість жителів була неграмотною. На той час у Йосипівці вже працювала школа — семирічка. Багато хто мав спеціальну освіту, були на селі вже агрономи, зоотехніки, вчителі. Та головне в тому, що почала підійматися загальна культура селян — виробнича, технічна, господарська. Люди потяглися до книги.

Майже на тому ж місці, де стоїть теперішній будинок культури, тоді стояла старенька сільська хатина — школа, яка мала дві кімнати. Ця хатина і стала першим вогнищем культури на селі.

Перший бібліотекар села — НІНА ІВАНІВНА ЯКОВЕНКО. У 1946-му році працювала секретарем сільської ради. Тоді ж перейшла працювати бібліотекарем. Основою бібліотечного фонду стала невеличка купка книг, зібраних самими жителями села. Книжки не відзначалися свіжістю, деякі з них були достатньо зношені. Тоді сільські активісти з числа комсомольців та комуністів організували додатковий збір літератури. Вдалося зібрати близько трьохсот книг різної тематики. Виявилось, що в селі було багато охочих до читання, і те, що зібрали, вже швидко було читано — перечитано. За порадою райвідділу культури, Ніна Іванівна стала користуватися міжбібліотечним абонементом, отримуючи книги з районної та обласної бібліотек. Кожна нова партія літератури, привезена з району, була для селян справжнім святом. Згодом бібліотеку перевели на державний бюджет, але і колгосп і сільрада всіляко сприяли поліпшенню роботи бібліотеки. Через три роки Ніна Іванівна змушена була залишити роботу.

На зміну Ніні Іванівні Яковенко у 1949-му році працювати до бібліотеки прийшла МАРІЯ МИКОЛАЇВНА РУСАВСЬКА, яка була родом із сусіднього села Шамраївка. Дівчина вже мала на той час бібліотечну освіту, закінчивши Одеське культосвітнє училище. На час прийняття книжковий фонд колгоспної (на той час) бібліотеки складав уже 700 примірників (500 книг і 200 брошур). Користувалося тоді послугами книгозбірні 100 відвідувачів. Як спеціаліст, Марія Миколаївна прагнула якомога більше селян залучити до читання книг, впроваджуючи нові форми і методи роботи: робила подвірні обходи, проводила з людьми бесіди, знайомила з книгою на виробничих місцях. У бібліотеці організовувала книжкові виставки, проводила огляди та перегляди книг, готувала читацькі конференції, тематичні вечори. Важкувато доводилося Марії Миколаївні: і взимку добряче мерзла, і книги з району доводилося носити на плечах, і повертатися додому пізніми вечорами було лячно. У 1956-му році сільська бібліотека знову втратила свою господиню.

З 1956-го по 1958-й роки в бібліотеці змінилося три працівники. Не надовго затримувалися вони на цій посаді: чи потрапили випадково, чи професія не припала до душі.

Через плинність кадрів поліпшення роботи бібліотеки, звичайно ж, не передбачалось. Керівництво шукало людину, для якої бібліотека стала б справжнім покликанням.

І таки знайшлася та, котра перетворила звичайну книгозбірню на справжнє книжкове царство.

Галина Дем'янівна народилася у 1936-му році у селі Йосипівка. Зростала у родині сільського вчителя, тож не дивно, що любов до книги вона виплекала з раннього дитинства. Маючи гарний голос, дівчина ще зі школи була активною учасницею художньої самодіяльності. Лунали пісні у її виконанні не лише із сільської сцени. Виступала вона на районних концертах, не раз їздила і в область. Запримітило дівчину районне керівництво відділу культури. Коли постало питання підбору працівника у сільську бібліотеку, пропозиція поступила саме Галині. Без вагань вона погодилася...

Прийшла молода дівчина до бібліотеки у жовтні 1958-го, прийнявши у спадок 2800 примірників книг та 320 читачів. Бібліотекою на той час називалася невеличка кімнатка, де містився один стелаж, декілька настінних полиць, стіл та кілька стільців. Завдяки своїй наполегливості, Галина швидко перетворила маленьку кімнатку у затишний куточок для любителів книги. Коли ж до неї вперше завітало районне керівництво, враження залишилися найкращими. Потяглися день за днем, рік за роком трудові будні Галини Дем'янівни Поперечної. За 35 літ, відданих бібліотеці, бувало всякого: сум і захоплення, радість і розчарування, і навіть щасливі сльози.

Свою першу нагороду сільська бібліотека отримала вже у 1961-му році. Книгозбірні було присвоєно звання «Заклад відмінної роботи», а сільську бібліотекарку премійовано іменним годинником. З року в рік бібліотека підтверджувала це звання. У 1965-му році про свою роботу Галина Дем'янівна доповідала на колегії Міністерства культури УРСР. Має бібліотека у своєму архіві багато подяк і нагород. Серед них: грамоти за підписом Міністра культури СРСР Фурцевої, Міністра культури УРСР Буланого, Миколи Бажана, обласного управління культури, районного відділу культури, ЦБС... Ці заслуги своєю сумлінною працею заслужила саме Галина Дем'янівна. Бібліотекарка залучала до себе і добровільних помічників. Допомогав їй великий загін книгонош, працювали громадські бібліотекарі. Для декого з них добровільна допомога невдовзі перетворилася на професійну діяльність. А масові заходи, які організовувала і проводила Галина Дем'янівна Поперечна, односельчани пам'ятають дотепер.

У 70-х роках через велику кількість відвідувачів та широкий спектр біб-

ліотечної роботи до штатного розпису додатково було введено ще 0,5 штатного працівника. 10 років пропрацювала з Галиною Дем'янівною Галина Іванівна Соловей.

У червні 1984-го після закінчення школи прийшла під материну опіку я, донька Галини Дем'янівни, Ірина. Наступного року вступила на заочне відділення Олександрійського культосвітнього училища. 9 років пропрацювала з матір'ю «сімейним дуєтом», переймаючи від неї всі таємниці бібліотекарського ремесла. 17 літ вже самостійно господарюю у своєму книжковому храмі, який вважаю другою домівкою. І завжди згадую настанови свого наставника — своєї матері, яка до останніх днів життя переймалася проблемами бібліотеки, завжди була поруч зі своїми порадами.

Як підсумок, з впевненістю і відповідальністю варто сказати одне: для працівників Йосипівської сільської бібліотеки-філіалу професія бібліотекаря стала СПРАВЖНІМ ПОКЛИКАННЯМ!

СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА СЬОГОДНІ

Адреса бібліотеки: Кіровоградська область

Ульяновський район

село Йосипівка

вул. Центральна 19

Сільська бібліотека-філіал №8 нині займає другий поверх будинку культури. Загальна площа — 224 кв. м.

Має три відокремлені приміщення:

кімната для користувачів — дітей (площа 48 кв. м),

читальний зал (площа 96 кв. м)

кількість читальних місць — 20

книгосховище (площа 56 кв. м)

Режим роботи: 9.00 год. — 18.00 год.

обідня перерва — з 13.00 год. до 14.00 год.

вихідні дні — субота, неділя

останній день місяця — санітарний

МАТЕРІАЛЬНО — ТЕХНІЧНА БАЗА БІБЛІОТЕКИ

Стелажі односторонні — 23

Стелажі двосторонні — 20

Полиці для книг — 230

Кафедра — 1

Каталожна шафа — 1

Столи — 19

Стільці — 10

Технічні засоби: телевізор, програвач (в неробочому стані):
Освітлення бібліотеки відповідає санітарно — гігієнічним нормам
Опалення відсутнє
Стационарний телефонний зв'язок відсутній

КОРИСТУВАЧІ БІБЛІОТЕКИ

Діти дошкільного віку
Користувачі — діти до 15-ти років
Учнівська молодь, учні ПТУ, студенти навчальних закладів
Працююча молодь
Працівники місцевих агроформувань, приватних підприємств
Працівники соціальної сфери села
Представники владних структур села
Пенсіонери

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ БІБЛІОТЕКИ 2008-2009 р. р.

	2008 р.	2009 р.
Обслужено користувачів	600	601
в т.ч. дітей до 15-ти років	132	123
юнацької молоді 15–21 років	40	35
Видано документів користувачам	12494	12091
Кількість відвідувань бібліотеки	4258	4278
Всього звернень до бібліотеки	1204	1576

УВАЗІ КОРИСТУВАЧІВ БІБЛІОТЕКА ПРОПОНУЄ:

- Фонд художньої та галузевої літератури
- Фонд періодичних видань
- Довідково — пошуковий фонд (енциклопедії, словники, довідники)
- Довідково — пошуковий апарат (каталоги та картотеки)
- Куточок дитячого читання
- Центр регіональної інформації «Влада інформує»
- Проведення дозвілля у центрах спілкування користувачів «Дивограй», «Майдан», «Берегиня»

НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ

- Організація бібліотечного обслуговування користувачів. Популяризація бібліотеки.

- Координація роботи бібліотеки з іншими установами, організаціями, закладами
- Вивчення, формування, задоволення читацьких інтересів і потреб
- Соціокультурна діяльність. Популяризація літератури
- Інформаційне, довідково — бібліографічне обслуговування
- Формування, вивчення, збереження фондів бібліотеки

ПЛАТНІ ПОСЛУГИ БІБЛІОТЕКИ

Згідно наказу по Ульяновській ЦБС № 34 від 01.06.2000 року сільська бібліотека надає своїм відвідувачам деякі послуги на платній основі.

Це: перереєстрація та запис до бібліотеки,

Продовження терміну користування літературою

Послуги нічного абонементу

Видача книг підвищеного попиту

Інформаційно — бібліографічне обслуговування установ та організацій

Консультації з питань краєзнавства та бібліотечно — бібліографічних знань

Оформлення та видача обхідних листів

Підготовка та видача сценаріїв на замовлення

Надання приміщення для окремого заходу

За кошти, виручені за дані послуги, бібліотека здійснює придбання нової літератури для поповнення бібліотечного фонду.

Надано платних послуг всього:

у 2008-му році — 145 гр.60 к.

у 2009-му році — 222 гр.00 к.

План на 2010-й рік — 300 гр.

ПОЗАБЮДЖЕТНІ КОШТИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

У 2008-му році власними силами, за матеріальної допомоги сільської ради (придбання ремонтних матеріалів) було зроблено косметичний ремонт приміщення бібліотеки. На кошти с/ради було закуплено занавіски до читального залу.

ДОКУМЕНТНІ ФОНДИ БІБЛІОТЕКИ

Загальна кількість документів (прим) — 8479

В т. ч. літератури для дітей (прим.) — 2124

За змістом:

суспільного характеру — 246

природничого — 874

виробничого — 339

гуманітарного — 7020
За мовами:
українською — 4821
російською — 3658
Фонд періодичних видань (прим) — 193
(в т.ч. для дітей) — 68

ПОПОВНЕННЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ФОНДІВ

Надходження нової літератури до бібліотек відбувається завдяки прийнятим Державній, обласній та районній програмам поповнення бібліотечних фондів на 2008-2011 рр.

Джерела поповнення фондів:
Обласний обмінно — резервний фонд
Платні послуги (комерційний фонд)
Дарунок від читачів
Спонсорські кошти
Надійшло документів до бібліотеки:

2008р. 2009р.
Всього 124131
(в т.ч. для дітей) 3633
придбаних за рахунок платних
послуг 2415
(в т.ч. для дітей) 65
подарованих користувачами 1225
(в т.ч. для дітей) — 4
Періодичні видання бібліотеки
Передплату періодичних видань бібліотека здійснює за рахунок бюджетних та спонсорських коштів.

У 2008-му році передплачено 11 назв (отримано 64 прим.)
(в т.ч. для дітей) 5 назв (отримано 22 прим)

Газети: Журнали:
«Слово і час» «Единственная»
«Народне слово» «Истории из жизни»
«Сільське життя» «Пригоди»
«Діло хазайське» «5 балів»
«Казковий вечір» «Джміль»
«Журавлик»

У 2009-му році передплачено 10 назв (отримано 54 прим.)
(в т.ч. для дітей) 3 назви (отримано 14 прим)

Газети: Журнали:

«Слово і час» «Единственная»
«Народне слово» «Моя судьба»
«Сучасне життя» «Дім. Сад. Город»
«Домашній доктор» «Пригоди»
«Казковий вечір»
«Журавлик»

За рахунок спонсорських коштів сільської ради здійснено річну передплату газет «Позакласний час» та «Розкажіть онуку» на суму — 246 гр.34 к.)

На I півріччя 2010-го року передплачено:

всього — 9 назв газет та журналів (в т. ч для дітей — 3)

Газети Журнали

«Слово і час» «Успехи и поражения»

«Народне слово» «Страна полезных советов»

«Сучасне життя» «Единственная»

«Журавлик» «Пригоди»

«Казковий вечір»

За рахунок спонсорських коштів (сільська рада) здійснено річну передплату газети «Позакласний час» та дитячих журналів «Паросток», «Пчілка», «Дивосвіт» (комплект) на суму — 325 гр.75 к.)

ДОВІДКОВИЙ ФОНД ТА ДБА БІБЛІОТЕКИ

Довідковий фонд:

— Енциклопедії універсальні (УРЕ, дитяча енциклопедія, «Что такое, кто такой»), дитяча енциклопедія України)

— Енциклопедії галузеві (Юридична енциклопедія, енциклопедія українознавства, медична енциклопедія, с/г енциклопедія)

— Довідники (Довідники школяра «Українська мова», «Історія України» довідник «Країни світу»)

— Видання серії «Я пізнаю світ», «Світ навколо нас» «Чудеса світу»

— Словники (український енциклопедичний словник)

— Словники мовні (орфографічний, тлумачний, іншомовних слів, перекладні)

Довідково-бібліографічний апарат:

— Каталоги (абетковий, систематичний)

Картотеки:

— систематична,

— краєзнавча «Кіровоградщина — степова перлина України»

рубрики картотек з актуальних питань сьогодення: Наодинці з природою, Чорнобиль не має минулого часу, екологічна стежка, азбука корисних порад, будьте здорові, інформує «101», Кіровоградщині — 70, Дзвони 33-го,

Не згасне пам'ять у віках (до 65-річчя визволення України та 65-річчя Перемоги у війні 1941-45рр.), скарби нашого народу (народознавство), політичне життя держави та регіону, Україна — держава європейська, «Влада інформує», право і законність (юридичний всеобуч), гендерна політика, видатні постаті краю, «Великому учителю» (до 90-річчя В. Сухомлинського), Рідна мова — диво калинове, Літературна слава степового краю

— Картотека виданих довідок

«НАША БІБЛІОТЕКА СЬОГОДНІ — ЦЕ...»

(популяризація бібліотеки, підвищення іміджу бібліотеки)

Сучасні потреби інформаційно — бібліотечної практики вимагають професійної компетентності бібліотекаря. Важливе місце в забезпеченні якості обслуговування займає застосування інноваційних форм і методів роботи. Для їх здійснення необхідна автоматизація та комп'ютеризація закладу. Про це сільські бібліотеки поки що лише мріють. На даний час обмежуємося тим, що бібліотекар має ПК та доступ до мережі Інтернет. Таким чином, хоча б частково, здійснюється впровадження новітніх методів розповсюдження інформації, можливість при пошуку джерел інформації отримувати повні їх тексти (реферати, тощо). Забезпечуючи інформаційну, просвітницьку діяльність, бібліотека дбає і про зростання своєї соціальної ролі у житті територіальної громади. Для досягнення визначеної мети проводяться заходи рекламного характеру «Розповімо усім про себе». Бібліотека інформує про проведену роботу дирекцію ЦБС, місцеві органи влади, здійснює виступи на виробничих нарадах, семінарах, сесіях та виконкомках сільської ради, проводить презентаційні «Дні бібліотеки» у школі, рекламує інформацію про надходження нової літератури та заходи за допомогою дайджестів «Увага! У бібліотеці нова книга!», «Бібліотека запрошує» та виготовленням буклетів «Наш анонс». З метою залучення відвідувачів проводяться Дні відкритих дверей у рамках проведення акцій «До бібліотеки всією родиною», «Подаруй бібліотеці книгу», екскурсії «Знайомство з бібліотекою» (для дітей), «Якщо ви завітали до бібліотеки вперше» (для нових відвідувачів). Розповідає бібліотека «про себе», публікуючи свої виступи на сторінках місцевої преси.

Одним з пріоритетних напрямків є співпраця бібліотеки з органами місцевої влади і самоврядування. Жителі села отримують вичерпну інформацію про діяльність виконавчої влади і місцевого самоврядування (надаються копії протоколів сесій та виконкомів), функціонування різних сфер (освіти, медицини, соціального захисту, центру зайнятості). Організовано виставку «Влада інформує», ведеться тематична папка. Для надання соціально — побутової інформації мешканцям села сформовано фактографіч-

ну базу даних «Банк інформації».

Координує свою роботу бібліотека з територіальним центром соцзахисту населення (соціальний інспектор Русавська А. М). Визначилися позитивні тенденції у співпраці бібліотеки з педагогічним колективом з/о школи (директор Жигалов М. В), дошкільним закладом «Україночка» (завідуюча Гаврилюк Л. М), ветеранською організацією села (голова Чалапчій М. М), сільським медичним закладом (завідуючий Бурушин Ю. О). Тісно співпрацює бібліотека з сільським будинком культури (директор Гаврилюк Г. М.)

ВИВЧЕННЯ ЗАПИТІВ ТА ІНТЕРЕСІВ КОРИСТУВАЧІВ БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека організовує заходи для вивчення інформаційних запитів і потреб на книгу різновікових груп користувачів та їх задоволення. А саме:

— Анкетування користувачів — дітей «Книга і бібліотека очима сучасної дитини»; молоді «Сільська молодь- ідеали, прагнення, можливості», «Молодь. Інформація. Бібліотека», «Книга та Інтернет — спільники чи суперники».

— Анкетування читацьких родин «Що читає ваша родина»

— Експрес — опитування та інтерв'ювання користувачів «Краща книга року» (літературний хіт — парад), «Ваші враження про книжкові виставки» тощо...

— Складаються рекомендаційні списки літератури та буклети «Книги про книги», «Що читати про...», «Письменники Кіровоградщини — дітям», «Як читати книгу», «Як вести щоденник читання», «Цікаве про книгу», «Цікаве про комп'ютер»

— Проводяться аналізи сімейного читання «Читають батьки — читають діти», аналізи читання користувачів — дітей «Світ ваших захоплень і уподобань», молоді «Що і як читає сьогодні сучасна молодь».

— Постійно ведеться аналіз «Втрачений читач».

— Постійно контролюється у бібліотеці аналіз відмовлень на літературу.

— Систематично ведеться робота по ліквідації заборгованості серед користувачів шляхом усних та письмових нагадувань, оформлень списків боржників «SOS! На Вас чекають у бібліотеці!», проведення у бібліотеці «Днів прощеного боржника».

— З числа активних користувачів створено у бібліотеці мобільну групу «Книга 03» по обслуговуванню книгою читачів з обмеженими фізичними можливостями та людей похилого віку.

СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

*Читання — це вікно через, яке читачі
бачать і пізнають світ та самих себе.*

*А бібліотека — шлях до храму, який
кожний буде в душі своїй, створюючи
себе — розумного, справедливого,
культурного.*

Йосипівська сільська бібліотека — філіал №8 здійснює свою діяльність згідно Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу», та Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо розвитку бібліотек в Україні».

Головна мета — становлення громадянина-патріота України, готового самовіддано розбудовувати її як суверенну, незалежну, демократичну, правову, соціальну державу, забезпечувати її національну безпеку, знати свої права і обов'язки, цивілізовано відстоювати їх, сприяти єднанню українського народу, громадянському миру і злагоді в суспільстві.

Організація візуального простору бібліотеки вимагає дуже виваженого підходу і вивчення потреб відвідувачів. Як показує практика, найпоширеніша форма роботи у публічній бібліотеці — це книжкові виставки, які є засобом популяризації бібліотечних зібрань, інформування про нові надходження, висвітлення актуальних питань сьогодення. Це — основний складник роботи з користувачами і своєрідна реклама бібліотеки. Наша книгозбірня практикує різноманітні види виставок, різноманітних як за змістом, так і за оформленням. Це виставки інформаційного характеру — «На хвилинку зупинись, нові книги подивись», виставка — ретроспектива «В країні непрочитаних книг»(забуті, але живі), виставка — рейтинг «Кращі книги — нашим дітям», стенд — презентація «Сторінками дитячих журналів», виставка — пізнання «Всім про все». Тематичні виставки, які присвячуються актуальним проблемам історії і сучасності: виставка — діалог «Відлуння чорного грому»(до дня Чорнобильської трагедії), виставки — хроніки «Реквієм жертвам голодомору», «Війні немає забуття», виставка — репортаж «Одна. Єдина. Неподільна» (до державних свят), виставка — застереження «Обираємо життя»(здоровий спосіб життя), виставка — всеобуч «Є право — є суспільство»; виставки — поради «Земля — годувальниця», «Українська родина, як зірка єдина»; виставки народознавчого характеру: виставка — панорама «З народних джерел», виставка — заклик «Плакатимеш мову — цвістимуть сади!», виставка — перегляд «Промовляє сива давнина»...

Серед найпопулярніших активних форм роботи для відвідувачів бібліотека практикує: години цікавих повідомлень «Найцікавіше про неньку — Україну», «Знайомі незнайомці» (цікавинки про овочі), «Чудеса природи»;

конкурси, турніри, інтелектуальні ігри «Маленькі Чомучки та Питайлики», гра — подорож «В гостях у братів — місяців», ситуаційні ігри «Дитина та право», «З героями казок по статтях Конвенції»; вікторини «Зоологія з основами екології», «Мовні перлини для кожної дитини», «Про державу, час і нас» (до Дня Незалежності України); екологічне лото «У царстві Флори й Фауни», актуальні розмови, диспути, дискусії, дуелі «Погляд у майбутнє» (мій професійний вибір), «Здолати мусимо й повинні» (обираємо здоровий спосіб життя), «Конституцію вивчаємо, пам'ятаємо, поважаємо» (до Дня Конституції України); круглі столи «Україна крокує в Європу» (до Дня Європи), «Людина і природа — гармонія чи трагедія?» (екологія); уроки пам'яті, уроки мужності «Партизанськими стежками української землі» (до 65-ї річниці визволення України), «У граніті, у бронзі, в серцях» (до Дня Перемоги); інформаційні тренінг — години «Право на працю: це має знати кожний», «Волонтерство врятує світ», «Поговоримо про толерантність»; брейн — ринги «Права і обов'язки: знати, розуміти, виконувати»; уроки народознавства «Чому хліб називають святим?» «Народні промисли та ремесла України» «Квіти — це історія мого народу», «Свята, обряди, звичаї українців»; екологічний ярмарок «Фрукти й овочі для нас — вірні друзі повсякчас»; усні журнали «Порадник доброму господарю», «Барвистий дивограй України» (народні символи та обереги); дні сімейного відпочинку «До бібліотеки всією родиною», сімейні вихідні «День відкритих в нас дверей, для батьків і для дітей»; презентації нових книг, поетичні години, літературні журнали, присвячені письменникам — ювілярам, письменникам — лауреатам літературних премій, літературні бібліоінформіни та ігри.

КРАЄЗНАВЧА РОБОТА БІБЛІОТЕКИ

Здобута Україною незалежність і побудова суверенної держави обумовили реорганізацію бібліотечної діяльності, в тому числі і краєзнавчої. Виникли об'єктивні умови для відродження кращих традицій українського бібліотечного краєзнавства, значно підвищилась роль бібліотек у відновленні історичної пам'яті народу, становленні його національної свідомості, вихованні гідності і справжнього патріотизму. Краєзнавча робота стала не декларованим, а насправді пріоритетним напрямком діяльності бібліотек. Показово, що одним з перших нормативних документів у бібліотечній справі незалежної України стало «Положення про краєзнавчу роботу бібліотек системи Міністерства культури і мистецтв України», в якому знайшла реальне відображення сучасна концепція бібліотечного краєзнавства та Указ Президента України (2001р.) «Про заходи щодо підтримки краєзнавчого руху в Україні на період до 2010 р. Краєзнавча бібліотечна діяльність — одна з унікальних сфер діяльності, яка відрізняє кожну бібліотеку, надає їй місцевого колориту, регіональної специфіки. Саме в бібліотеці були за-

початковані кращі традиції формування, збереження і надання у громадське користування краєзнавчих і місцевих видань. Нині бібліотека є центром краєзнавчої роботи, яка є тим необхідним фундаментом, який приверне до бібліотек більше користувачів і згуртує навколо себе громадськість.

Краєзнавча діяльність нашої бібліотеки досить різноманітна. Це — активна популяризація документів з вивчення історії краю, історії створення своєї книгозбірні, розкриття екологічного та літературно — мистецького життя краю. Зміст краєзнавчої роботи бібліотеки визначається такими основними складовими, як: формування краєзнавчого фонду, створення довідкового апарату, широка популяризація краєзнавчих видань та наявність краєзнавчої специфіки в оформленні бібліотеки.

Основу краєзнавчої діяльності складає фонд краєзнавчої літератури. Фонд складають не лише книги письменників — земляків, брошури. Бібліотека зберігає й періодичні видання, («Поріг», «Вежа», «Степ»), альбоми, тематичні папки, тощо. Формою організації і популяризації краєзнавчого фонду став краєзнавчий куточок під назвою «Перлина сонцеосяйного намиста — Кіровоградщина моя». Його призначення — зосередити потрібний читачеві матеріал в єдиному місці, що дозволить самостійно ним користуватись. Виставка — вікторина «Кіровоградщина історична» знайомить з історичним минулим краю, його заселенням, легендами і переказами про заснування краю, видатними людьми та тими, чиї шляхи перетиналися з нашим краєм. Запитання вікторини стимулюють користувача глибше ознайомитися з документами, зміст яких і дає вичерпні відповіді на поставлені запитання. Книжково-ілюстративна виставка-екскурсія «Мандруючи рідними просторами» запрошує користувачів в подорож визначними місцями, музеями, заповідниками Кіровоградщини. Є матеріали, присвячені історії сіл району. Чільне місце займають альбоми «Йосипівка — столиця нашого роду воду», «Розповідають учасники Великої вітчизняної війни», «Тільки в праці життя і краса», «Сільська бібліотека: вчора і сьогодні»... Третя виставка-антологія «Кіровоградщина літературна» — це своєрідний екскурс у літературне розмаїття краю. Популяризуються кращі твори відомих авторів, поетів-початківців, тих, хто своїми творчими доробками уславив Ульяновщину. Окремі полиці знайомить з лауреатами літературних премій та письменниками-ювілярами. Рекомендаційні посібники «Літературна слава степового краю, «Письменники Кіровоградщини — дітям», створені бібліотекою, доповнюють зібрану інформацію.

Досвід показує, що успіх краєзнавчої роботи залежить не лише від укомплектованого краєзнавчого фонду, а й від добре організованого довідково-бібліографічного апарату. Бібліотека постійно удосконалює краєзнавчу картотеку, доповнюючи рубриками з актуальних питань сьогодення, виконує

довідки краєзнавчого характеру.

Активно пропагуючи творчість письменників, поетів — земляків, бібліотека використовує такі форми роботи: краєзнавчі уроки, поетичні години, літературні мандрівки краєзнавчими маршрутами, літературні ігри, тиждень краєзнавчої книги, презентації краєзнавчих новинок. Наша книгозбірня підтримує тісний зв'язок — з бувшим учителем школи, знаним істориком — краєзнавцем, великим патріотом незалежної України М. С. Ковальчуком, який нині проживає на Первомайщині в с. Кримка. Микола Силович має чималий творчий доробок: документальні твори краєзнавчого характеру, публіцистика (більш як 200 різноманітних публікацій у газетах та окремих виданнях), великі історичні дослідження «Хто він, отаман Лихо?» (про долю українського народу за незалежність у буремні роки громадянської війни) та дослідження про долю двох армій, оточених на початку війни у лісовому урочищі Зелена Брама. У арсеналі автора чимало художніх творів, в яких оспівує простих людей, вболіває за долю українського села. Він співпрацює з літературно — громадським часописом «Ятрань». У свої 92 роки автор ще повен творчих планів і задумів. Декілька своїх кращих творів Микола Силович подарував нашій книгозбірні. Тісний тандем склався у бібліотеки з завідуючою сільським краєзнавчим музеєм, учителем історії А. М. Чалапчій.

ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ КОРИСТУВАЧІВ. РОБОТА З ЛЮДЬМИ ПОХИЛОГО ВІКУ

У своїй діяльності сільська бібліотека — філіал велику увагу приділяє обслуговуванню користувачів, які потребують особливої уваги. Це — пенсіонери, самотні літні люди, інваліди, учасники бойових дій, діти — сироти. Розробляються спільні заходи з територіальним центром соціального захисту населення, органами місцевої влади, школою та медичним закладом. Проводиться опитування щодо бажання таких користувачів обслуговуватись книгою за місцем проживання, індивідуальні інформування, книгоношення. Вивчаючи і враховуючи потреби даної категорії, у бібліотеці формуються тематичні полиці різнопланового характеру: «Юридична полиця для пенсіонера», «Природа, що лікує», «У саду, на городі, на пасіці», «Для вас, господарі й господині», «Книга, прочитана екраном», за якими проходять обговорення ретропереглядів художніх фільмів, тощо.

Робота з обдарованими дітьми та молоддю.

Кажуть, кожна людина народжується із зерням у руці. Тільки треба знайти поле, де це зерно найкраще проросте. Як правило, перші його сходи густо з'являються саме у дитинстві, Одним з важливих напрямів діяльності сільської бібліотеки є робота по виявленню обдарованих дітей та підтрим-

ка і розвиток їхніх талантів. У бібліотеці створений інформаційний банк даних «Цінуймо вміння дитячих рук», який містить відомості про обдарованих дітей та про керівників, які працюють з ними. Бібліотека разом зі школою застосовує творчий підхід до роботи з обдарованими дітьми. Слід зазначити, що справа не лише у тому, щоб знайти таких дітей і підлітків та запрошувати їх в клуби і об'єднання, а й важливо реалізувати їхній творчий потенціал. Цінним у цій роботі є те, що діти самі прагнуть створювати поетичні збірки, ставлять інсценівки, займаються різними видами народної творчості — ліпленням, вишиванням, різьбою по дереву. Виставки творчих робіт, зроблених руками обдарованих дітей завжди мають успіх. На них представлено вишивки, аплікації, макраме, різьблені, в'язані та швейні вироби, ліплення, малюнки, вироби з бісеру. У роботі з обдарованими дітьми бібліотека також широко застосовує конкурсні, і інші змагально — пізнавальні форми роботи. З кожною дитиною проводиться велика індивідуальна робота і в школі, і у бібліотеці Серед обдарованих дітей-користувачів бібліотеки є майбутні художники, співаки і вишивальниці, математики і комп'ютерні «генії». І для кожного з них у нас завжди знайдеться мудра книга та добре слово бібліотекаря.

ЦЕНТРИ СПІЛКУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Клуби за інтересами та читацькі об'єднання

Виконуючи дозвільну функцію, бібліотека покликана створювати умови для самореалізації користувачів, їхнього спілкування, повноцінного проведення дозвілля. Читацькі клуби, як правило, об'єднують певні вікові і соціальні категорії відвідувачів або групи людей із сталими інтересами. З урахуванням цих особливостей у сільській бібліотеці створено два вікові клуби: «Дивограй» (клуб для маленьких чомусиків), «Майдан» (клуб спілкування підлітків та молоді), жіночий клуб «Берегиня». Тематика заходів досить різноманітна, складається на основі опитування членів клубу з урахуванням всіх пропозицій та побажань

Клуб чарівних українок «Берегиня» утворився при сільській бібліотеці близько 10-ти років тому. Згуртувалися тут жінки різні — за віком, професією, освітнім і культурним рівнем, оптимально поєднуючи особисті і суспільні інтереси. Завжди знаходилися спільні теми для дискусій, обміну думками та життєвим досвідом. Тоді ж, при сільському будинку культури створився аналогічний клуб по відродженню українських звичаїв, обрядів та традицій. Оскільки наші заклади тісно співпрацюють між собою, було вирішено об'єднати активних жінок села в один клуб. Кожна зустріч «Берегині» складається з двох частин: перша — це бібліотечно — інформаційне забезпечення різнопланового характеру. Теми, що виносяться на обгово-

рення, здебільшого стосуються сім'ї, виховання дітей, материнства, стану жінки у суспільстві. Клуб надає психологічну підтримку, допомагає краще зрозуміти себе та своїх близьких, тут можна отримати поради на кожний день. Одним словом — уявлення про те, чим живе сучасна жінка. Форми роботи клубу: години цікавих зустрічей, конкурси, бесіди за чашкою кави, народні свята, години здоров'я, практикуми, години корисних порад... Якщо йдеться про хобі, то вік, стать, соціальний стан, політичні уподобання виступають як вторинні чинники. Адже пристрасть до якоїсь справи захоплює людину повністю. Жінок покликала до «Берегині» ще й пісня. Згуртувався прекрасний жіночий вокальний колектив «Йосипівчанка». Друга ж частина кожної зустрічі — це відпочинок з піснюю.

Клуб спілкування «Майдан» згуртував підлітків та молодь віком від 14-ти до 21-го року, зацікавлених книгою, читанням, небайдужих до всього оточуючого. Тих, котрі, окрім навчання, виявили бажання підвищувати свій культурний рівень, розкривати потенціал своїх творчих здібностей. На засідання клубу виносяться різні моральні, політичні, правові, естетичні і психологічні проблеми, що виникають у молоді в сучасних умовах, які висвітлюються в художніх творах, створюючи духовну енергетику, насичену неповторним мікрокліматом молодіжного світу. Форми роботи клубу завжди намагаємось урізноманітнити. Найбільш до душі молоді — актуальні розмови, диспути, дискусії, дебати, розважальні програми, психологічні практикуми, тренінги, конкурси, турніри. Велику допомогу у підготовці заходів надають педагог — психолог Л. О. Сова та соціальний педагог з/о школи В. В. Кацан.

Молодші школярики — найактивніші відвідувачі сільської бібліотеки. Щодня, після закінчення уроків, вони поспішають сюди майже всім класом, адже знаходять для себе багато цікавого. Дітлахи навіть самі ініціювали проведення змагання «Найактивніший клас». Звичайно, якістю книжкового фонду для дітей бібліотека похвалитися не може, бо дитячих книжкових новинок надходить зовсім не багато. Є у бібліотеці дитяча періодика, яку діти полюбують найбільше: «Казковий вечір», «Пригоди», «Планета знань», «5 балів», «Журавлик», «Пізнайко», «Вулик». Активно використовуються навіть газети та журнали минулих років: «Однокласник», «Барвінок», «Велика дитяча газета», «Новачок», «12+», «Веселі уроки». Приносять вони і свої власні комплекти. Для маленьких відвідувачів бібліотека зібрала чималий асортимент настільних ігор, за допомогою комп'ютера, виготовила казкові пазли. Любов до книги, радість спілкування з бібліотекарем, прагнення до отримання нової інформації, бажання приємно і корисно провести свій вільний час — далеко не повний перелік чинників, що спонукали до створення у бібліотеці дитячого клубу кмітливих і допитливих «Дивограй».

Діти охоче беруть участь у заходах, активно до них готуються. Робота дитячого клубу носить пізнавально — розважальний характер, розвиваючи ерудицію, почуття гумору, забезпечуючи всебічний розвиток дитини, виховуючи єдність, культ читання. Форми заходів у «Дивограї» різнобічні: інформаційні калейдоскопи, ерудит — конкурси, книжкові свята, ігри — подорожі, конкурсно — розважальні програми, вікторини для кмітливих, веселі книжкові плутанини, знайомства з народними обрядовими святами, створення дерева роду.

ЮНЕСКО розглядає публічну бібліотеку як заклад, головним завданням якого є надання ресурсів і послуг у вигляді різних засобів та матеріалів для задоволення потреб громадян та груп у галузі, освіти, інформації і розвитку особистості, включаючи дозвілля та відпочинок.

Йосипівська сільська бібліотека веде цілеспрямовану роботу з формування сприятливого соціально — комунікативного клімату навколо своєї діяльності, і це обов'язково дає значні результати:

— бібліотека на виду, про нас знають не лише користувачі, але й жителі села;

— розширюється коло наших друзів і партнерів;

— міцніють відносини з владою і громадськими структурами;

— засоби масової інформації вміщують позитивні відгуки про нашу роботу;

— нам довіряють різні групи користувачів: батьки, діти, молодь, люди похилого віку.

**Бібліотека існує для користувачів, а не навпаки.
І з цього впливає вся філософія нашої діяльності.**

АНТОНІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА ДОЛИНСЬКОГО РАЙОНУ

РЕЗЮМЕ

Ставнича Жанна Василівна

Працює: Завідуюча Антонівською сільською бібліотекою Долинського району

Громадянство: громадянин України

Дата народження: 1.02.1978 р.

Місце народження: Україна, Кіровоградська область, Долинський район, с. Антонівка

Освіта: вища базова, Олександрійське училище культури, 1996 рік,

Загальний стаж роботи: 14 років

Депутат ради: Депутат Березівської сільської ради

Трудова діяльність: 1.08.1996 по т. ч — завідуюча Антонівською сільською бібліотекою.

Директор Долинської районної
бібліотеки для дорослих

Н. Гладка

Переступивши поріг Антонівської сільської бібліотеки Долинського району, опиняєшся в чарівному світі книг. Невеликий, але затишний читальний зал, прикрашає панорама українського інтер'єру минулого століття: українська хата, вишиті рушники, речі домашнього вжитку — створює особливу атмосферу.

Антонівська сільська бібліотека вийшла переможцем I туру районного огляду-конкурсу «Краща сільська бібліотека Долинщини».

Завідує бібліотекою Ставнича Жанна Василівна, освіта базова вища, стаж роботи — 14 років, працює на повний посадовий оклад.

Бібліотекар обслуговує два населених пункти: с. Антонівку та с. Березівку. В селі Березівка працює бібліотечний пункт. Відстань між селами — 3 км.

Бібліотека обслуговує 200 користувачів, у т. ч. юнацтва — 15, дітей — 37. Книговидача становить 4600 прим. документів, у т. ч. юнацтва — 168, дітей — 610, відвідування — 1600, у т. ч. юнацтва — 95, дітей — 280. Нестационарним обслуговуванням охоплено 60 користувачів.

Сільська бібліотека працює за графіками роботи, затвердженими Березівським сільським головою і погодженими з відділом культури і туризму РДА. Бібліотека працює у вихідні дні, що сприяє їх доступності для користувачів. Антонівська бібліотека працює з 8.00 до 17.00 (вівторок, середа, четвер), вихідні дні: неділя, понеділок; Березівський пункт видачі працює з 8.00

до 17.00 (п'ятниця, субота)

Бібліотека налагодила ділові і творчі стосунки з сільською радою, депутатським корпусом, громадськими організаціями. Березівський сільський голова Заїка Василь Григорович з розумінням ставиться до потреб бібліотеки і постійно допомагає у вирішенні господарських питань. За кошти сільської ради в 2010 році в бібліотеці проведено поточний ремонт на суму 250 грн., встановлені сучасні двері (1500 грн.), відремонтовано поріг біля входних дверей, зроблено пандус. В бібліотеку придбано та встановлено електрообладнання на суму 3000 грн.

Фонд бібліотеки складає 6010 одиниць,

протягом 2008 року надійшло 173 прим.

протягом 2009 року надійшло 48 прим. Це навчальна, довідково-інформаційна література, книги з економіки, права, українознавства, художня література.

В бібліотеці проходить акція «Подаруй бібліотеці книгу». В ході акції бібліотека одержала 13 примірників книг на суму 115 грн.

За кошти сільської ради передплачено 2 періодичні видання (на рік): «Долинські новини», «Народне слово» та 2 періодичні видання для Березівського пункту видачі.

Ведуться алфавітний, систематичний каталоги, систематична картотека статей, краєзнавча картотека, вони відредаговані і естетично оформлені, доповнені рубриками «Період голодомору в Україні», «65-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні», «Чорнобильська трагедія» та інші. Поповнюються теки з актуальних питань: «Нове в законодавстві України», «Куди піти вчитися», «Захворювання сільськогосподарської птиці».

Антонівська сільська бібліотека відіграє значну роль в соціально-економічному та культурному житті Березівської сільської ради.

Співпраця з Радою ветеранів, козаками Січеславського козацтва, будинком культури — надає нового імпульсу в роботі, спонукає до нових пошуків. Особливий контингент читачів — це ветерани війни і праці. Разом з членами сільського осередку районної організації ветеранів війни та праці бібліотекар проводить вечори-зустрічі з ветеранами, відвідують їх вдома. Великий інтерес у жителів і щирю подяку ветеранів викликав оформлений альбом «Говорять ветерани». Тут зібрані фотографії, спогади ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Жителям сіл, які за станом здоров'я вже не можуть відвідувати бібліотеку, бібліотекар особисто приносить книги додому.

Велика увага приділяється краєзнавству. Вагомою частиною краєзнавчого фонду є матеріали про роботу органів самоврядування, сільської ради, які представлені в центрі регіональної інформації. Створення бібліографічної бази дає змогу бібліотеці вести змістовну популяризацію краєзнавчої літератури, брати участь у всіх заходах села, району, вести пошук найбільш ефек-

тивних і цікавих форм роботи.

Бібліотека налагодила тісні стосунки з козаками Криворізької паланки Дніпропетровської обласної організації на чолі з генералом — осавулом Олександром Івановим. Бібліотекою проведено презентації книг Олександра Іванова «Велика перерва», «Грозманівський хугір». Учасники презентацій познайомились з історією створення населеного пункту Березівка, Антонівка, на сторінках книги опубліковані імена земляків, які загинули в голодні 30 - ті роки. Участь в презентації приймали літератори Криворіжжя та свідки подій, які з'їхались з різних куточків України. Одна із дієвих форм залучення читачів до бібліотеки — робота клубу за інтересами «Природолюб». Тут досягається поєднання цікавого відпочинку і веселої розваги з суспільно-корисною діяльністю у неформальному колективі одноподумців. Діє клуб з 2008 року. Члени клубу — учні старших класів. Їх об'єднує любов до рідного краю.

Основна мета клубу — вивчити історію рідного краю, традиції, звичаї та обряди села і донести ці знання до юних жителів. В рамках клубу проведено родинне свято «Хай квітне земля від роду до роду». На захід були запрошені сім'ї — читачі бібліотеки. Бібліотекар розповіла цікаві факти з історії кожної родини, надала слово батькам, старійшинам роду. Багато теплих слів говорилося на адресу мам, тат, бабусь, дідусів. Музичні вітання звучали у виконанні членів клубу та їх юних помічників.

Запорукою ефективності цього заходу, як і всіх інших, які відбулися в рамках клубу, є творча атмосфера, яка панує в колективі.

Змістовні, цікаві і захоплюючі народні свята проводяться з дітьми та молоддю. Тут і Андрія відзначають, і колядують на Різдво, й весну тістечками-жайворонками зустрічають на стрітення, і розмальовують писанки на Великдень, плетуть віночки на Купала.

Вже стало традицією проводити вечори-зустрічі з талановитими майстрами народної творчості. Одна з таких зустрічей з майстринею-вишивальницею Олександрою Майстренко відбулася в бібліотеці. Оформлено книгу — ширму «Обереги пам'яті і душі».

Заслугує на увагу робота кімнати юного читача, яку веде Жанна Василівна. Це — оригінально оформлені книжкові виставки, тематичні полиці. Завідуюча бібліотекою постійно підвищує кваліфікацію, вона бере участь у проведенні районних семінарів, творчих лабораторій, професійних презентацій бібліотек, виступає з обміном досвідом. Допомогає молодим колегам в удосконаленні професійної майстерності.

Жанна Василівна веде активну громадську роботу, член виконкому сільської ради.

ДИМИТРІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА -ФІЛІЯ УСТИНІВСЬКОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Постригань Ірина Миколаївна

Працює: Завідуюча філіалом Димитрівської бібліотеки-філії, з 2003 року

Громадянство: громадянка Україна

Дата народження: 05.04.1980 р.

Місце народження: Україна, Кіровоградська обл., м. Кіровоград

Освіта: Середня — спеціальна, Олександрійське училище культури, 2006р.

Володіння мовами: Українська, російська

Нагороди, почесні звання: Нагороджена почесними грамотами відділу культури і туризму та грамотами райдержадміністрації.

Загальний стаж: 7 років

Трудова діяльність: з 7 липня 2003 року — прийнята на посаду завідуючої філіалом Димитрівської бібліотеки-філії. Дуже старанна в своїй роботі, дисциплінована, ввічлива, наполеглива, користується повагою серед своїх колег. В своїй роботі намагається використовувати нові форми і методи роботи, тісний зв'язок бібліотекар підтримує із школою та сільською радою, постійно працює над підвищенням свого фахового рівня, відвідує районні семінари та наради.

*В центральній Україні
Димитрово лежить,
А поруч по долині
Аж дві ріки біжить.
Тут аж до небокраю
Гаї, степи, поля.
Навіть дитина знає —
Це Батьківська земля.*

Димитрівська сільська бібліотека знаходиться на території Димитрівської сільської ради. Чудове село Димитрове простяглося серед широких степів Устинівщини. Село сягає корінням своєї історії в далекий 1825 рік. Пращурам-димитрівчанам довелося витерпіти тернистий шлях розвитку свого села.

Час плинув, минули і часи революції (1905-1907). В 1910 році засновується село Чабанка і Ново-Ігорівський хутір (сучасне село Димитрове). В 1937 році було засновано радгосп імені Димитрова на честь комуніста-інтернаціоналіста Георгія Димитрова.

Розвивалось господарство, розширювались поля, міцніла економіка,

збагачувалось технікою, велось широке будівництво, було засновано бібліотеку. Спочатку бібліотека існувала на громадських засадах і мала дуже незначний фонд.

Невдовзі чорні хмари нависли над нашою землею, розпочалась Велика Вітчизняна війна. Вона поламала мирні плани трудівників, принесла горе кожній родині. Фашистська окупація продовжувалась до 13 березня 1944 року. Відразу після війни розпочалась розбудова центрального села зернорадогоспу ім. Димитрова. Воно дістало однойменну назву — село Димитрове.

Знесилені фізично і духовно війною селяни швидкими темпами надолужували втрачене. Вони розуміли, потрібно повернути життя в мирне русло, відновити освіту, культуру на селі.

Через століття з невеличкого села виросте таке чудове село зі своїми багатими традиціями.

Вивчення історії рідного краю, популяризація його традицій, культурних цінностей, надбаних протягом століть, є одним з головних завдань, що стоять перед бібліотекою.

Бібліотека намагається відшукувати такі відомості про малу батьківщину і популяризувати їх таким чином, щоб це пробуджувало у користувачів інтерес до краєзнавчої літератури, сучасного життя села Димитрове. Зібрані відомості про історію рідного краю, викладені в невеличкій брошурі «Моя мала Батьківщина». Ця брошура доповнила літературу, яка розмістилась на краєзнавчому стелажі «Люби і знай свій рідний край». З метою популяризації вивчення історії рідного краю проведено урок історії «Моя земля — земля моїх батьків». На знімку Бондар Надія з доповіддю під час уроку.

Вивчаючи історію рідного краю, не можна забути про страшні сторінки в житті села — це голод-геноцид 1932-33рр. та роки Великої Вітчизняної війни.

В рамках Всеукраїнської акції «33 хвилини», присвяченій 75 річниці голодомору на Україні, бібліотека разом з Димитрівською ЗОШ та Димитрівською сільською радою взяла участь в лінійці пам'яті «Україна пам'ятає. Світ визнає». Учні школи та жителі села зібралися біля пам'ятника жертвам голодомору 1932-1933рр., щоб вшанувати світлу пам'ять односельчан.

В бібліотеці до цієї дати оформлено книжкову виставку «Той крик я чую все життя».

Бібліотека разом із старшокласниками збирали свідчення очевидців голодомору, які проживають на території села. На основі зібраного матеріалу складено невеличку брошуру «Свідчення очевидців голодомору 1932-1933 років».

Все далі відходять грізні роки Великої Вітчизняної війни, але не згасє

пам'ять про тих, хто віддав своє життя і захистив рідну землю від ворогів.

До Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні оформлено книжкову виставку «Ніхто не забутий, ніщо не забуте» та проведено разом з школою, СБК та сільською радою лінійку слави «Велич ратного подвигу».

До 65 річниці визволення Устинівського району від німецько-фашистських загарбників в Дмитрівській школі спільно з сільською бібліотекою відбулося засідання історичного клубу «Еллада». До свята запрошені ветерани війни, та ветерани праці, у тому числі педагогічної.

Засідання пройшло на тему «Святе, як хліб, моє рідне село».

До річниці виводу військ з Афганістану організовано та проведено вечір зустрічі жителів села з колишніми воїнами афганцями «Афганістан болить в моїй душі».

В контексті популяризації народних традицій читачі знайомляться з народними святами та звичаями. Так, бібліотекою спільно з СБК за підтримки депутата сільської ради організовано та проведено свято Івана Купайла «Вінок вити — життя любити». Захід проведено на рівні загальносільського свята. Увагу присутніх було звернуто на багатство українських традицій — прикрашання дівочої коси різноманітними вінками, квітами, а також кольоровими стрічками. Ведучі розповіли про повір'я, яке існувало щодо віночка, а також, які квіти вплітали у вінки та що вони символізують.

Звучали українські пісні у виконанні хорової ланки. Захід закінчено побажаннями присутнім любити і знати традиції свого народу, не нехтувати звичаями наших дідів і прадідів.

В бібліотеці оформлено книжкову виставку «Шануй традиції». Її тематика постійно змінюється залежно від календаря народних свят, які широко відзначаються українським народом.

Бібліотека намагається всебічно сприяти розвитку творчих особистостей населення. В бібліотеці постійно організовуються персональні та колективні виставки робіт. Відомості про майстринь та майстрів зібрано в теці «Таланти моєї землі». Найчастіше роботи Медведєвої О. М. та родини Трофімових виставляються на День села.

Олена Михайлівна має золоті руки та є керівником шкільного гуртка по рукоділлю. Наталія Трофімова домогосподарка та має більше 100 робіт вишивки та в'язання. Її чоловік Олександр майстер робіт з дерева.

Підтримуються читачами також літературні читання місцевих авторів. Є підлітки, які мають власні твори і хочуть почитати їх іншим. Одним із вдалих був літературний вечір «Поетична душа». На цей захід свої твори представила місцева авторка Кудіна Анна.

Чимало заходів присвячується сімейним святкам та традиціям. Серед них, родинне свято «Берегиня роду людського», присвячене Дню Матері.

Також дедалі стають популярнішими в селі вечори відпочинку. Димитрівська сільська бібліотека спільно з Будинком культури організували та провели для жителів села тематичний вечір відпочинку «Веселі посиденьки». Тема заходу була обрана не випадково, адже нічого немає в світі найдорожчого для людини, ніж її сім'я. Тому цей вечір був присвячений родинним відносинам. В кожного з нас є своя родина. Це найдорожчі для нас люди, які найбільше нас люблять і бережуть. І ми без них не уявляємо свого життя. Протягом вечора запрошеним сімейним парам нагадувались прості і необхідні істини подружнього життя.

В організації вечора було заплановано поєднати тематичну лекцію разом з цікавими вікторинами та конкурсами за чашкою чаю. Підтримуючи, погодьтесь, актуальну тему, до уваги запрошених організована тематична книжкова полицка «Тільки родина, як зірка єдина — мій порятунок, надійний причал».

Не залишаються поза увагою бібліотеки жителі села різних професій. Бібліотекою разом з СБК проводяться літературно-музичні вечори до професійних свят. До Дня медичного працівника проведено вечір відпочинку «Лікар: професія і доля».

До Дня залізничника організовано та проведено літературно-музичну композицію «Святковий експрес» для працівників залізничної колії, які проживають на території Димитрівської сільської ради. До цього заходу оформлено книжкову виставку «Гумор жити допомагає».

До Дня місцевого самоврядування проведено літературно-музичний вечір для працівників Димитрівської сільської ради, депутатів сільської ради та представників виконавчого комітету. Для проведення вечора була оформлена книжкова виставка «Місцева влада — добробут села».

На вечорах звучать вірші, легенди, літературні огляди, проводяться конкурси та ігри, гості пригощаються чаєм.

Однією з важливих ланок у краєзнавчій роботі бібліотеки є популяризація знань з охорони навколишнього середовища. Проводяться акції з благоустрою села «Квітуй, моє рідне село». В ході акції проводяться бесіди, оформлюються книжкові виставки, такі, наприклад, як «Цілющі скарби мого села».

В рамках акції організовується весняна толока, у перших рядах якої — сільська бібліотека.

**ЗАВАЛЛІВСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ
ГАЙВОРОНСЬКОЇ ЦБС**

РЕЗЮМЕ

Пахович Наталії Андріївни

Досвід роботи:

З липня 1981 року працювала на посаді бібліотекаря бібліотеки-філії № 10 смт Завалля;

За час роботи бібліотекарем оволоділа навичками кваліфікованого спеціаліста.

З березня 2007 року працюю завідуючою бібліотеки-філії № 10 смт. Завалля.

В 2010 році завдяки набутим навичкам в бібліотечній роботі сприяла перемозі Заваллівської бібліотеки-філії № 10 в конкурсі «Краща бібліотека Гайворонського району».

Маю досвід роботи на комп'ютері.

Маю публікації в місцевій газеті.

Освіта: у 1986 році закінчила Олександрійське училище культури.

Кваліфікація: бібліотекар середньої кваліфікації.

Контактний телефон: 75-4-93.

**ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ЗАВАЛЛІВСЬКОЇ Б/Ф № 10
МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА БІБЛІОТЕКИ**

	2008 рік	2009 рік	За I півріччя 2010р.
Кількість користувачів	665	561	555
Книговидача	11972	10296	6485
Відвідування	6447	4269	2181

Бібліотека знаходиться в приміщенні дитячого садка. Займає чотири кімнати загальною площею 133,4 м².

Приміщення бібліотеки світле, гарне, відповідає сучасним вимогам з опаленням та освітленням. В бібліотеці є DVD, кольоровий телевізор, телефон знаходиться в приміщенні. В книгозбірні завжди чисто та затишно. В 2006 році тут зроблено ремонт, в цьому році планується здійснити ремонт однієї з кімнат та облаштувати її ґратами на вікна та двері.

Залучення позабюджетних коштів (платні послуги).

Від надання платних послуг користувачам бібліотеки протягом 2008 та 2009 років одержано 872 гривні, на які бібліотека придбала дитячу та художню літературу.

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

У філії створені прекрасні умови для користувачів. Ось уже п'ятий рік як бібліотеку було переведено в інше просторе приміщення. Тут уже під бібліотеку виділено 4 кімнати: книгосховище, абонемент та читальна зала на 20 місць. Всі кімнати обладнані відповідними меблями, в них дуже багато кімнатних квітів. Графік роботи зручний для всіх користувачів. Бібліотека працює з 9.00 до 18.00. Перерва на обід з 13.00 до 14.00. Вихідні дні — неділя, понеділок. Останній день місяця — санітарний. Інтер'єр бібліотеки красивий та привабливий (фотографії додаються).

Відкритий доступ на абонементі дозволяє краще роздивитися тематичні полічки, погортати книги, що знаходяться на стелажах.

Інформаційний потенціал бібліотеки

Комплектування книжкових фондів здійснюється централізовано через обмінний фонд, за кошти від платних послуг, кошти спонсорів та від акції «Подаруй бібліотеці книгу».

Бібліотека отримує велику кількість газет та журналів, що значно допомагає в роботі з вчителями, учнями та батьками.

Через недостатнє державне фінансування бібліотечної галузі бібліотекар змушена звертатися за допомогою до спонсорів, активно працювати над впровадженням платних послуг та проводити акцію «Подаруй бібліотеці книгу». Вагомим поповненням бібліотечних фондів становлять періодичні видання. За останні два роки (2008-2009) завдяки селищному голові селища міського типу Завалля Дубінському В. П. було зроблено передплату більш як на 50 періодичних видань. На передплату періодичних видань на 2010 рік Валерієм Петровичем виділено 2700 гривень. Сьогодні книгозбірня має такі періодичні видання: «Факты и комментарии», «Украина-центр», «Аргументы и факты в Украине», «Жизнь как она есть», «Журавлик», «Популярный еженедельник «Я»», «Лиза», «Отдохни», «Люблю готовить», «Маленькая фея», «Маленький разумник», «Веселі пригоди», «Барвінок», «Ваша судьба — плюс», «Джміль», «Добрые советы», «Единственная», «Огородник», «Одноклассник», «Ухтышка», «Юная леди», «Апельсин», «Жінка», «Колосок», «Малютко», «Шкільний журнал», «Шкільна бібліотека», «12 +», «Позакласний час», «Розкажіть онуку», «Добрий господар», «Гайворонські вісті», «Церковна перша соціальна», «Задавака», «Казковий вечір», «2000 Земля», «Советчица», «Жар слова», «Західний регіон», «Дивосвіт, казки, легенди», «Лиза CИRL», «С тобой», «Натали», «Полина», «Жіночі журнали», «Пенсія», «Кіровоградська правда» та «Народне слово».

Це є прекрасним розумінням розвитку культури селища та підтримки громади.

ДОВІДКОВО-БІБЛОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ БІБЛОТЕКИ

Прищеплювати навички бібліотечно-бібліографічної грамотності у користувачів — одне з першочергових завдань бібліотекаря. З основами користування бібліотечних фондів тут знайомлять читачів як в процесі повсякденної роботи, так і під час бібліотечно-бібліографічних уроків. Використовуються різноманітні форми і методи роботи: бесіди, лекції, бібліотечні уроки, повідомлення, дні бібліографії.

В філії функціонує алфавітний та систематичний каталоги та краєзнавча і систематична картотека. Також ведуться картотека газетно-журнальних статей, картотека «Бібліотека і влада», «Банк фактографічних даних».

УЧАСТЬ БІБЛОТЕКИ У СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ СЕЛА ТА ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ, ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ І ОСВИТИ, НЕДЕРЖАВНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Тісна співпраця з партнерами сприяє утвердженню бібліотеки, як справнього інформаційного, культурного, освітнього та дозвілевого центру. Бібліотека — органічна частина інформаційного середовища селища Завалля. Філія знаходиться в центрі подій, завжди приймає активну участь у загальноселищних масових заходах.

Партнерами книгозбірні є громадський музей історії селища, загальноосвітня школа, школа-інтернат, школа естетичного виховання, селищний будинок культури, дитячі садки «Берізка» і «Сонечко». Спонсором всіх масових заходів являється виконавчий комітет селищної ради.

УЧАСТЬ БІБЛОТЕКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ РАЙОННИХ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ (ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМИ І КОНКРЕТНУ УЧАСТЬ БІБЛОТЕКИ В ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ), ОБЛАСНИХ ТА ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КОНКУРСАХ

Цільова програма роботи з обдарованою молоддю 2006-2010 роки — виставка-персоналія Юрія Грубаня//художні картини/;
Програма розвитку та функціонування української мови — тематична виставка «Мова — душа народу»;
— свято писемності та української мови «Кожен народ відбувся тоді, коли усвідомив себе в слові»;
— година спілкування «Мова моєї України»;
— година поезії «Кришталь моєї мови дорогої».
Програма протидії торгівлі людьми — година спілкування «Тенета небезпеки»;
— бесіди-застереження:
«Торгівля людьми: про що варто знати?»;
«Добровільна подорож в тенета злочинців».

ДЕРЖАВНА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА ІНФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОСТІ З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

- бесіда «Що ми знаємо про ЄС?»;
- огляд періодичних видань «Україна в ЄС: міраж чи дійсність?»;
- куточок Європейської інтеграції «Знайомтесь: країни ЄС».

Правова освіта населення

- правовий тренінг «Третій сектор»;
- година спілкування «Основний закон мого життя»;
- ситуативний тренінг «Не помились у виборі шляху»/у формі гри «Правовий лабіринт»/;
- діалог-дискусія «Знання й повага прав людини — шлях до взаєморозуміння».

Програма підтримки сімей в області

- літературно-музична композиція «Ніщо не вічне, тільки слово мати»;

- виховна година «Любов'ю дорожити вмійте»;

Програма з утвердження гендерної рівності

- диспут «Чоловік + жінка = Як ви гадаєте?»

Програма розвитку краєзнавства

- година пам'яті «Пам'ять про вас у нашій серці жива»;

- краєзнавчі години:

«Моє рідне селище — доброти і любові криниця»;

«З ювілеєм, дорога Кіровоградщино»;

- відеомандрівка «Селище, в якому я живу»;

- книжкова виставка «Краю мій, красою незрівнянний»;

- година-реквієм «За рідний дім, за святу землю»;

- оформлено папки:

«Знай свій рідний край»;

«Історія селища Завалля»;

- виготовлено альбом «Наймиліший куточок землі».

Організація обслуговування окремих груп населення

Співпраця з соціальною службою селища, допомагає виявити користувачів з обмеженими фізичними можливостями.

Також бібліотека займається волонтерською допомогою.

Тут створено і постійно поповнюється «Банк фактографічних даних», в якому можна знайти прізвища та адреси людей з обмеженими фізичними можливостями, дітей сиріт, ветеранів Великої Вітчизняної війни, афганців, чорнобильців та творчо обдаровану молодь селища.

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

Збір та розкриття книжкового фонду, наявність ілюстративних матеріалів, краєзнавчі заходи, збереження та розвиток історії, традицій, культури села.

Краєзнавча робота посідає важливе місце в діяльності книгозбірні. Адже з самого дитинства потрібно прищеплювати почуття любові до рідної землі, її мови, пісенно-поетичної спадщини, традицій, звичаїв, обрядів. Кожна людина повинна завжди пам'ятати, звідки вона родом, де її коріння, знати історію свого народу, бо хто не знає свого минулого, той не вартий майбутнього. Чистим і невичерпним джерелом духовності, моральності та культури сучасної людини є почуття любові до отчого краю, глибокої поваги до вікових народних традицій. Адже для того, щоб по-справжньому любити рідний край його треба добре знати. Це знання не лише підносить і звеличує людину, розширює її світогляд воно є своєрідним місточком, що єднає покоління минулі з поколінням прийдешнім. Тому краєзнавча діяльність бібліотеки направлена на зібрання, збереження та надання користувачам документальних джерел та інформації з історії сучасного життя краю.

В читальному залі окремо виділено краєзнавчий фонд. Тут також експонується книжково-ілюстративна виставка «Прекрасний край чудової краси» за розділами:

«Кіровоградщина — перлина степу», на якій зібрано матеріали про Кіровоградщину. Тут і книги про наш край, папки, плакати, карта області, прапор та герб області.

«Біля рідних джерел» — зібрано матеріали про рідне селище.

«Слава і гордість нашого краю» — матеріали про найцінніший скарб нашого краю — працюючих, простих, добрих і роботящих людей, які прославили наше селище, серед них заслужений працівник промисловості Федір Іванович Лещенко директор Заваллівського графіткомбінату, заслужена вчителька Галина Володимирівна Волошина, народний аматорський хор, гордість нашого селища — чемпіон світу з окремих вправ Віталій Вікторович Місютинський.

«Поетична пристань». Тут зібрані надбання творів письменників, поетів-земляків. Славиться наш край і поетичним словом. Це поети: Галина Березка. Катерина Барановська, Марина Джус. К. Лесь-Лесьєв, Олександр Білятинський. Євгенія Собко, Світлана та Володимир Наконечні. Бібліотекар презентує книжкову виставку читачам.

Тут також оформлені гарні тематичні полицки «Моя мала Батьківщина», «Слава і гордість нашого краю».

Виготовлено тематичні папки, альбоми:

«Пам'ятаємо. Славимо. Вшановуємо...»;

«Духовна скарбниця селища Завалля»,

«Наймиліший куточок землі»;
«Легенди рідного краю»;
«Люби і знай свій рідний край».

Бібліотека бере участь у роботі селищного музею з вивчення історії рідного краю.

Складено краєзнавчу картотеку, виготовлено тематичні папки:
«Весна визволення»;

«Селище Завалля від найдавніших часів до сьогодні»/Робота учасника всеукраїнської історично-краєзнавчої експедиції «Історія міст і сіл» учня 8-Б класу ЗОШ I-III ступенів Чорноволока Сергія Сергійовича/;

Допишуючи «Національну Книгу Пам'яті»/Робота учениці 4-А класу ЗОШ Горбанюк Анни Олексіївни/.

Багата Кіровоградська земля, прекрасна її природа. Різноманітний матеріал з цієї теми має бібліотека. Увазі читачів запропоновані книжкові виставки «Природа — людині, людина — природі» та «Наш дім — наша земля» за розділами:

Чисте довкілля — здорова нація
Барви рідного краю
Світ — дивосвіт України
Збережемо світ природи
Художнє слово про природу.

Матеріали виставки користуються великим попитом серед читачів: учителів, студентів, учнів.

Зміст виставки виховує любов до рідного краю. де народився, виріс, навчався і змужнів.

Матеріали використовуються читачами для написання рефератів, а також для цікавих повідомлень.

До 65- річчя визволення Кіровоградщини від німецько-фашистських загарбників було проведено ряд заходів.

У читальному залі бібліотеки діють книжково-ілюстративні виставки «Безсмертя великої Перемоги», «Земний уклін тобі. Солдате!».

Напередодні відбулася цікава зустріч з учасниками Великої Вітчизняної війни «Про все пам'ятаю». Присутні уважно слухали ветерана, ставили багато питань, а потім дякували за цікаву розповідь.

Проведено також годину спілкування «Згадаємо величні ті роки...», на якій діти відповідали на питання:

— Коли ми святкуємо День Перемоги, і чому люди несуть квіти на могилу Невідомого Солдата?

— Чому Велику Вітчизняну війну так називають?

— Яке значення мала Перемога у Великій Вітчизняній війні для людей?

— Чи тільки в День Перемоги треба пам'ятати про ветеранів та вдів.

Також разом з партнерами проведено літературно-музичну композицію, що мала назву «Вклонися мій травню високим могилам».

Учні середньої школи завжди допомагають ветеранам війни. Дуже часто читачі відвідують музей бойової і трудової слави, де знайомляться з експонатами, фотографіями, документами.

У своїй роботі бібліотека використовує матеріали зібрані місцевим краєзнавцем, науковим керівником учителем історії та директором середньої школи Пересунчаком Олександром Сергійовичем.

Також бібліотека збирає краєзнавчі матеріали та вивчає історію рідного краю, для того щоб ці знання і відомості були доступні читачам бібліотеки.

Спільно зі школою проведено «Відеоподорож по рідному селищу», конкурс «Легенди рідного краю», літературну зустріч «В краю, де верби кучеряві». Ці заходи проводилися з метою виховання любові до рідного краю, народних традицій.

Опис кращого заходу, спрямованого на популяризацію книги та підвищення іміджу бібліотеки.

Урок моралі „Що значить бути вихованою людиною?“

Доброго дня, дорогі наші гості!

Ми вітаємо Вас в бібліотеці і сподіваємось, що наша зустріч буде плідною і цікавою, адже тема сьогоднішнього заходу дуже близька всім нам — говорити ми будемо про нас з вами, про друзів, про чужих людей, про те, як навчитись створювати і зберігати добрі стосунки вдома, в школі, з товаришами на вулиці.

Майже постійно ми знаходимося серед людей. Вступаємо з ними в якісь стосунки, контакти, часом негативні. І від цього залежить і наш настрій і наше самопочуття. Дуже часто ми розчаровуємося, що до нас поставилися несправедливо і від цього дуже страждаємо. А всі хотіли б відчувати любов, повагу, прихильне ставлення людей до себе. Правда? Але як цього досягти? Чи існує і в ньому втілена мудрість позитивного ставлення до людей: ось послухайте.

„Умій відчувати поряд з собою людину, умій розуміти її душу, бачити в її очах складний світ — радість, горе, біду, нещастя. Своєю поведінкою, своїми вчинками не завдавай людині болю, образи, хвилювання. Умій підтримати людину, допомогти їй, коли у неї горе. Умій виховати себе так, щоб ти не «сипав сіль» на чужі, болючі рани, щоб гучно не ступав брудними чобітьми там, де треба затамувати подих, щоб не ломитися в двері, коли треба тихенько, на пальчиках, зайти в неї, щоб не сміятися тоді, коли всім сумно!»

Знаєте, кому належать ці слова? Славетному педагогу В. О. Сухомлин-

ському. Стати такою людиною він бажав кожній людині. Я бажаю вам стати ввічливими, вихованими і культурними людьми. Бо тільки таку людину поважають оточуючі. А що ж таке ввічливість? Філософ Емерсон сказав „ввічливість — це сума маленьких жертв, які ми приносимо оточуючим нас людям». А іспанський письменник М. Сервантес наголошував „ніщо не коштує так дешево і не ціниться так дорого як ввічливість» Правильність цих висловів безсумнівна, і протягом всього життя ви будете кожен раз переконуватись у цьому. Подумайте, у яких вчинках проявляється ввічливість людини? Важливим показником ввічливості є її вміння вітатися. У світі існує багато різних привітань. Так жителі Тибету, наприклад, вітаючись знімають свій головний убір правою рукою. Ліву руку вони закладають за вухо і висовують язика. Європейці обмежуються як правило, тим що піднімають капелюх і роблять легкий уклін. У японців для привітань застосовуються три види поклонів найнижчий, середній уклін під кутом 30 ° і легкий уклін.

Давайте перевіримо, чи знаєте ви основне правило таких привітань.

- Хто вітається першим — чоловік чи жінка?
- молодший чи старший?
- керівник чи підлеглий?
- Учень чи вчитель?

Ще одне правило: не слід чекати, доки з вами привітається людина. Пам'ятайте: першим вітається вихованіший, то ж давайте постійно доводити собі та оточуючим, що ви — вихована людина.

Але є деякі виключення з цих правил: хто заходить у кімнату першим вітається з присутніми, а той, хто виходить, — перший прощається з людьми, які залишилися у приміщенні.

Перша зупинка «Зупинка ввічливості».

Завдання на картці:

1. Як ви вважаєте, що таке ввічливість?
2. Як ви відноситеся до ввічливих людей?
3. Чи подобаються вони вам?
4. Чи є серед ваших друзів ввічливі, скромні люди?
5. Як ви розумієте прислів'я «Скромність прикрашає людину»?

Буваючи на екскурсіях, різних святах, виховних годинах, вечорах і КВК, які проводяться у бібліотеці, ви постійно мали змогу спостерігати за вчинками інших, аналізувати і порівнювати із своїми, і звичайно, мали час навчитися культури поведінки і хорошими манерам.

Зараз ми у цьому переконаємося.

Отже спочатку тест

«Чи ввічливий ти»

1. Кожен із нас знає, що від того як людина поводить себе іншими людь-

ми, залежить:

- а) ставлення до неї оточуючих людей;
 - б) тривалість життя людини;
2. Візитна картка людини при знайомстві, розмові

- а) одяг
 - б) культура поведінки
 - в) розповідь про свої здобутки, досягнення
3. Чи можна сміятися із широко відкритим ротом?

- а) можна
 - б) такий сміх недоречний
 - в) можна, але не бажано
4. Як потрібно сидіти на стільці?

- а) похитуючись злегка
- б) сидіти на краю стільця
- в) вільно, не горблячись і не спираючись.

5. Ви прийшли на виставу, сіли на своє місце, вистава розпочалась, але вона нецікава. Ваші дії:

- а) встану і піду додому посеред вистави
- б) продовжуватиму сидіти на місці і розмовляти з сусідом
- в) продовжуватиму сидіти на місці мовчки, чекаючи закінчення вистави.

6. Ви збираєтесь до школи, буде дощ, потрібно брати парасольку. Але вже після уроків дощ закінчився, як ви будете нести парасольку, повертаючись додому:

- а) вертикально
- б) горизонтально

7. У якому одязі ви повинні ходити до школи:

- а) у модному
- б) у зручному

8. Що прикрашає людину?

- а) рішучість
- б) скромність
- в) сила волі

9. В кімнаті знаходились батьки, дідусь, бабуся і онук. До них в гості прийшов сусід. Хто першим повинен привітатись?

- а) онук
- б) сусід
- в) бабуся і онук

10. Хто має право підписувати книгу:

- а) дарувальник
- б) автор

в) продавець

11. В залі кінотеатру мають зняти головний убір

а) чоловіки

б) жінки

в) чоловіки і жінки

12. Потискати руку слід

а) в рукавиці

б) без рукавички

в) обома руками

13. На столі під час обіду мають лежати

а) кисті рук

б) голова

в) ноги

14. Кому можна замість „здрасуйте» говорити „привіт»?

а) директору

б) бабусі і дідусю

в) друзям

15. На дискотеці ви вирішили запросити дівчину на танець, але вона стоїть з подругою. Ваші дії:

а) запросите її на танець

б) разом з товаришем запросите обох

в) не підете зовсім

16. Відповідь на запитання: „Як пройти до бібліотеки» слід давати:

а) словами

б) руками

в) головою

17. З давніх часів і дотепер під час вітання люди обмінювалися рухами. Як у нас в Україні віталися:

а) підносили руку до лоба

б) падали навколішки і билися об землю лобом

в) клали руку на груди і вклонялися

Я думаю, що слово «етикет» Вам знайоме, запозичене воно з французької мови і означає ярлик, етика, напис. І під етикетом ми розуміємо: поведінку, вітання, манери, одяг.

Етикет існував з давніх часів і історія етикету знає багато потішних випадків. Так при дворі іспанського монарха Пилипа II стався такий випадок королева захотіла показати придворному панству, що вона відмінна наїзниця, і сіла на андалузького скакуна, який виявився дуже непокірним. Відчувши вершницю, кінь став на диби, королева впала, на біду, її нога застрягла в стремені. Кінь помчав, волочачи королеву за собою. Це трапилось під стінами палацу, площа перед ним була заповнена, але ніхто не відважився

допомогти нещасливій вершниці, тому що доторкнутися до її величності не можна було нікому. Врешті, двоє придворних все таки відважились. Їх мужність для оточуючих полягала не в тому, що вони хотіли зупинити шаленого коня, а в намірі порушити правила етикету. Витягнувши з-під коня напівмертву королеву, вони раптово скочили на своїх коней і поскакали, щоб сховатися від королівського гніву. Ось такий курйоз з етикетом, якщо сліпо наслідувати ці норми.

Протягом століть етикет вдосконалювався. І якщо ми слідуємо нормам етикету, то про нас говорять, що ми культурна людина.

І тому давайте проведемо невеличку вікторину. Я думаю, що всі люблять ходити в гості: А чи вмієте ви поводитись в гостях? І чи вмієте ви правильно дарувати подарунки?

1. Чому повинен відповідати подарунок, тобто чим Ви керуєтесь, коли вибираєте подарунок? (уподобанням та смаком того, кому призначений)

2. Який подарунок найцінніший? (Виготовлений своїми руками)

3. Як повинен бути оформлений подарунок? (гарно)

4. Як вручають подарунок? (з привітною посмішкою)

5. А що ти робиш, коли одержуєш подарунок?(не відкладай його набік, не ховай, як річ, тобі не потрібну, треба розгорнути упаковку і розглянути подароване, чемно подякувати)

6. А якщо ти маєш такий подарунок? (Про це не можна говорити і не замсучувати того, хто подарував подарунок)

7. Чи можна дарувати подароване тобі? (Ні)

8. Ви подарували подарунок і супроводжуєте це:

а) серйозним поглядом

б) широкою посмішкою

в) іронічним сміхом.

І ось сіли за святковий стіл. Перевіримо, чи ви вмієте поводити себе за столом?

1. Чим їдять птицю і дичину? (ножем і виделкою)

2. Що робити з юшкою, що залишилася на тарілці? (залишити юшку недоїденою)

3. Чи можна дути на юшку? (ні)

4. Що робити, якщо під стіл упали ніж або виделка? (попросити замінити їх).

А чи знаєте ви, що у нашій країні виделки і серветки з'явилися тільки в кінці XVII ст.. Але подавали їх не всім, а тільки поважним, почесним гостям. Виделки були не схожі на ті, якими користуємося ми з вами. У них були два зубці і короткий держачок з шишечкою на кінці. Вони нагадували камертон. Якось один багатий англієць привіз таку виделку з Італії. Вирішив похвалитись перед своїми друзями, він запросив їх до себе на обід.

Коли всі сіли за стіл, вийняв з кишені виделку і став за її допомогою їсти м'ясо. Всім захотілося роздивитися такий незвичайний інструмент. Виделка переходила з рук до рук. Нарешті всі прийшли до висновку, що їсти нею незручно. А дехто здивовано запитував: „Невже вам мало десяти пальців, даних природою, і ми повинні додавати до них ще два штучних?“ А сьогодні ми навіть не уявляємо, як би обходилися без виделки за столом.

Рекламна пауза. «Книга — міст у світ знань».

Метою нашої рекламної паузи є формування в читачів зацікавленості до книги, бібліотеки, читання, отримання різнобічних знань та реклама книги. Тому зараз ви будете відповідати на запитання, а ми побачимо про що Ви читаєте?

1. Де починається життя книги? (в лісі)
2. Переписана від руки книга (рукопис)
3. У школі ти школяр, школярка, а хто в бібліотеці? (читач, користувач)
4. Забудькуватий читач (боржник)
5. У кожній бібліотеці є «золотий ключик» до книжок, який відкриває читачеві книжкові багатства. (каталог)
6. Хто автор казки «Фарбований лис»? (І. Франко)
7. Що означає слово «бібліотека»?
8. Хто автор слів гімну України? (Чубинський)
9. Назвіть прізвище автора, який писав і вірші, і поеми, і казки, і оповідання, і романи (О. С. Пушкін)
10. Назвіть автора повісті «Діти підземелля»(В. Г. Короленко)
11. Автор вірша «Любіть Україну»
12. Автор тлумачного словника (О. Даль)
13. Давня назва Греції (Еллада)
14. Хто з відомих російських письменників народився і виріс на Україні (Гоголь)
15. Хто прожив 47 років, 24 з них був у кріпацтві? (Т. Шевченко)
16. Псевдонім Лариси Петрівни Косач (Леся Українка)
17. Коли дурень розумний? (коли мовчить).
18. Скільки подвигів здійснив Геракл? (12)
19. Яке слово склав Кай із шматочків льоду в царстві Снігової Королеви? (вічність)
20. Що в перекладі з грецької означає слово «Біблія»?

Ну а зараз ми поговоримо про те, як навчитись поважати людей, ще в сиву давнину розуміли цінність добра, бо добро — це також категорія етики. У Вавилоні був такий звичай: недужих виносили на майдан чи на дорогу. Кожен перехожий підходив до нещасного, розпитував, що сталося, коли знав чим допомогти то радив. Ніхто байдуже не проминав хворого. Про це розповідав Геродот, давногрецький історик V століття до н. е. Такий звичай

побутував і в асирійців, в єгиптян. Звичай творити добро безкорисливо.

Якось Тарас Шевченко їхав з приятелем до Ніжина на ярмарок. Дорого побачив пожежу. Горіла халупа якогось ремісника іновірця. Для всіх це був «чужий» тому натовп лише спостерігав як палахкотіло вогнище, і не поспішав допомагати. Шевченко ж кинувся рятувати пожитки погорільця. А коли все скінчилося звернувся до натовпу з такими словами: «Якої б віри, якого б народу не була людина, коли вона в біді, то стає нашим найріднішим братом». Супутник Шевченка, пригадуючи цей випадок, додає що цього морального принципу Шевченко дотримувався все життя.

Допопомгти потерпілому в біді — цей принцип, либонь, значно прадавніший, ніж рід людський. І це маємо спостерігати серед братів наших менших — тварин.

Так мавпи годують своїх хворих, старих, коли ті такі слабкі, що не можуть самотужки добувати харч. І годують не тільки родичі, але і інші мавпи. Коли якась мавпа поранена, налякана чимось, інші намагаються її заспокоїти, голублять, обнімають. В одній газеті описувався спогад, який спостерігали пасажери. Ворона, побачивши, як чайки ловлять рибу, спробувала їх наслідувати, але не розрахувала маневр і хвиля накрила її. Птаха опинилася у воді. І тут одразу злетілися чайки їй на допомогу. Пірнали під нею, виштовхуючи її з води, поки, нарешті, вона полетіла.

Всі ви чули про таких чудових тварин — дельфінів. Довгий час вважали, що розповіді про те, що дельфіни рятують людей — це просто легенди. Але кілька випадків довели, що це правда.

Одного разу в Австралії хлопчика змила морська хвиля. До нього одразу ж підплив дельфін і весь час чатував поряд відганяючи акул, поки хлопчика не підбрали рятувальники. А одного чоловіка, який плавав на надувному матраці, хвилі занесли у відкрите море. Він уже, було, втратив надію на порятунок та десь узялися дельфіни і почали підштовхувати матрац до берега. Штовхали майже добу, підмінюючи один одного, і врятували людину.

Задумайтесь, діти над цим. Бо дуже часто люди поступають гірше тварин. Не додає доброти і телевізор, що всі любите дивитись? Бойовики де багато бійок, крові, а мультфільми, які якісь жорстокі, потворні: намагайтесь читати побільше хороших книжок, відкрийте своє сердечко для добра. Може хтось знає вірш про добро, або розповідь якусь ситуацію, коли ви виручили когось із біді, надали допомогу?

А чи помітили Ви, які очі у доброї людини, адже очі дзеркало людської душі, очі та всі риси обличчя — лагідні, м'які, ніби випромінюють тепло.

Ось послухайте легенду. (Легенда про Христофера)

Я думала, що ви зрозуміли, що ніколи не можна відповідати злом на зло.

А тепер давайте порозгадуємо загадки.

- Що старіше від розуму? (Увага)
- Що у великій кількості мало важить? (радість)
- Що їсть без зубів? (совість)
- Що сушить без вогню? (журба)
- Що, а не ніж, ріже, аж до серця доходить, а кров не йде. (образ, прикрість)
- Сліпий бачив зайця, а безногий впіймав його. Що це? (брехня)
- У вогні не горить, у воді не тоне. (правда)
- Хто найдаліше бачить? (розум)
- Без рук, без ніг, а світ за хвилину оббігає. (Думка)

Діти, давайте трохи поговоримо ще про ім'я, своє і чуже.

Люди — завжди берегли ім'я і намагалися його промовити, щоб воно жило найдовше. Одні робили великі справи і залишилися жити у віках, другі — висікали на скелях, треті писали на свинцевих пластинках і кидали в море. Був такий імператор Нерон, який спалив Рим, щоб увіковічити себе в поемі: це вже ганебний вчинок і один древній грек спалив прекрасний храм. Ці люди покрили ганьбою свої імена та увійшли в історію.

Діти, знайте, що ніколи не можна сміятися над чужим іменем, це може робити тільки не дуже розумна людина.

Зупинка II. Твоє ім'я.

1 Твоє ім'я.

2. Назвіть народні прислів'я пов'язані з іменами/Розповіді про імена присутніх, їхнє значення, характеристика./

Ще два слова про зовнішній вигляд людини. Але перед тим невеличка вікторина.

1. Що треба зробити, перш ніж вийти на вулицю? (Подивитися у дзеркало чи все порядку у твоєму вбранні)
2. Яким повинен бути ваш одяг перш за все. (чистим)
3. Що ти повинен зробити перед тим як одягнути костюм чи сукню? (перевірити, у якому вони стані, чи не відірвані гудзики, петлі).
4. Що ви повинні мати завжди в кишені? (чистий носовичок).
5. Що треба зробити, заходячи в школу, в театр, в гості? (зняти головний убір, поправити костюм, пригладити волосся).
6. Чи можна прикрашати шкільний одяг? (привабливою роблять людину на дорогі речі та прикраси, а чистота й охайність)
7. Який повинен бути вираз вашого обличчя?(привітним)
8. А як ви думаєте, що треба робити, щоб виробити гарну поставу? (треба шодня робити фіззарядку)
9. Що треба робити з волоссям? (Постійно доглядати, своєчасно мити, стригти).

І я думаю, якщо Ви застосуєте все це на практиці, всім оточуючим

Вас людям буде приємно, бо ж ви напевно звертали увагу на те, що навіть не сказавши ще слово зовсім незнайома вам людина вже справляє на вас враження або хороше, або негативне. І залежить все це від зовнішнього вигляду: ну ось такий приклад:

Уявіть собі, що на вулиці вас переймає чоловік з довгим, нечесаним волоссям, з розкуйовдженою бородою, в брудному одязі і з грубими жєстами. Він хоче щось запитати, але не встиг він і рота розкрити, а вам вже неприємно.

Зауважте це діти, якщо хочете мати добрі стосунки з людьми.

А давайте згадаймо з вами ще чарівні слова, які так допомагають в житті. «Добрий день, до побачення, будь ласка, вибачте, прошу вас».

З нашої розмови можна зробити такі висновки:

- Поводьтєся з іншими так, як ви хочете, щоб вами поводитились.
- Навчїтєся слухати інших, бо дуже важливо вмїти не тїльки гарно говорити, але і слухати.

Зупинка III.. Зупинка «Привїтності».

Для того, щоб краще було наше мовлення присутні підготували таку інформацію:

Гречний
Вихований
Тактовний
Обхїдливий
Коректний
Ввїчливий Делїкатний
Чемний
Уважний
Привїтливий
Люб'язний
Лицарський

З нашої розмови можна зробити такі висновки:

- Поводьтєся з іншими так, як ви хочете, щоб з вами поводитилися;
- Навчїтєся слухати інших, бо дуже важливо вмїти не тїльки гарно говорити, але і слухати.

Зупинка 4. «Намисто гарних слів».

Перед вами лежать намистинки. Ви повинні взяти намистинки і написати гарну рису вашого товариша. Коли закінчимо роботу надягаємо один одному намисто. Подивїтєся скїльки гарних рис ви побачили один в одного.

Вихованїсть Справедливїсть
Інтелїгентнїсть Принциповїсть
Ввїчливїсть Мужнїсть
Вїдвертїсть Щедрїсть

Уважність Доброта
Привітність Працьовитість
Чуйність Вірність
Терплячий Ласкавий
Довіра Ніжність
Активність Охайність.

А зараз продовжіть по колу бажати собі та один одному добра. Фраза «Я бажаю собі і всім вам ...»

Якось до Сократа привели нового учня, який хотів опанувати красномовність. І Сократ зажадав подвійну оплату. І коли учень запитував чому подвійну. Філософ відповів, що доведеться вчитися двом наукам, не лише говорити, а мовчати.

- Будьте милі і товариські.
- Виявляйте інтерес до інших людей, до їхніх справ.
- Не будьте злостиві.
- У стосунках з людьми навчіться давати, а не лише брати.
- Вчіться добре говорити, щоб змогли підтримувати розмову.

А скажіть, що для цього потрібно зробити? (багато читати, добре вчитися)

І скажу словами Ліни Костенко:

І в житті, як на полі мінному,

Я просила в цьому сторіччі.

Хоч би той магазинний мінімум:

— Люди, будьте взаємно ввічливі!

І якби на те моя воля

Написала б я скрізь курсивами:

— Так багато на світі горя,

Люди, будьте взаємно красивими.

Я від щирого серця бажаю цього Вам.

Тож пізнавайте себе, читайте і будьте різнобічно розвиненими людьми.

На цьому наш захід закінчено. Дякую за увагу. До нових зустрічей.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ, КЛУБІВ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

15 лютого 2007 року при бібліотеці було створено клуб за інтересами «Ромашка». За час його існування проведено наступні засідання:

— етнографічна вітальня «Люблю я свій народ, ціную його звичай»;

— тренінг «Народження істини, а не загострення стосунків»;

— свято матері «Найкращі дні для наших матерів, це ті, коли щасливі їхні діти»;

— диспут «Портрет сучасної культурної жінки. Який він?»;

— година спілкування «Любов — найкращий засіб виховання»;

- дискусійна година «Мудрість здорового способу життя. Що це?»;
- психологічний практикум «Між нами жінками»;
- година корисних порад «Тропіки на підвіконні» та інші.

Положення про клуб «Ромашка»

1. Клуб «Ромашка» — це колектив створений на основі творчого інтересу його учасників, діяльність якого сприяє покращенню змістовного дозвілля.

2. Клуб «Ромашка» створений при Заваллівській бібліотеці-філії № 10 при наявності відповідного приміщення та обладнання.

Завдання та зміст роботи клубу

1. Принцип вибору тематики клубу — все, що викликає інтерес в учасників.

2. Мета клубу — культурно-просвітницька інформація, організація інтелектуального спілкування учасників, створення можливостей висловлення своєї думки і позиції.

3. Девіз клубу «Шукайте прості приводи для щастя».

4. Завдання клубу «Знаходити цікавих людей, цікаві проблеми, цікаву літературу та корисні поради». Клуб відкритий для всіх бажаючих, однак пріоритет надається жінкам.

5. Клуб проводить навчальні заняття, тренінги, психологічні практикуми, диспути, години спілкування, дискусійні години та свята. Його учасники беруть участь у створенні експозицій місцевого музею.

Керівництво та фінансування клубу

1. Загальне керівництво роботою клубу здійснює директор ЦБС.

2. Органом колективного керівництва клубу є загальне засідання учасників, яке обирає Раду клубу: керівника та заступника.

3. Науково-методичне керівництво діяльністю клубу здійснює методист ЦБС.

4. Бібліотека, при якій організовано клуб «Ромашка» організовує його роботу на принципах самокупності, проводить в установленому порядку платні заходи згідно чинного законодавства України.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

В 1992 році проходила курси підвищення кваліфікації в місті Києві, регулярно відвідує всі районні семінари, тренінги. З 2004 по 2009 рік брала участь у заняттях клубу бібліотекарів ЦБС «Професіонал». Постійно використовує методичні матеріали обласного та районного методичних центрів, займається самоосвітою, активно вивчає та впроваджує в роботу кращий досвід бібліотек України.

МАР'ІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ КОМПАНІЇВСЬКОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Живіцька Надія Дмитрівна

Працює завідуючою Мар'ївською сільською бібліотекою-філією,
з 1993 року

Громадянство: громадянка України

Дата народження: 22.08.1961 р.

Місце народження: Україна, Кіровоградська область, Вільшанський район, село Станкувате.

Освіта: середня спеціальна, Олександрійське училище культури, 1988 р.

Науковий ступінь, вчене звання: не має

Володіння мовами: українською, російською — вільно,

Нагороди, почесні звання: не має

Прийняття Присяги державного службовця (дата прийняття)

Загальний стаж роботи: 18 років 6 місяців

Трудова діяльність: 1985-1987 - Бібліотекар відділу обслуговування ЦРБ
Добровеличківської ЦБС

1988-1993 — Бібліотекар Мар'ївської ЗОШ I-III ступенів

1993 по т. ч. — Завідуюча Мар'ївською сільською бібліотекою —
філією

Директор ЦБС

Т. В. Полудень

ІСТОРІЯ БІБЛІОТЕКИ

Незмінним джерелом знань і невичерпним джерелом духовного багатства кожної людини є книга.

Бібліотека навчає читачів орієнтуватися у світі інформації, користуватися джерелами інформації, знати, де і як можна підібрати необхідну літературу з певної теми.

Бібліотека — це інформаційний центр, складова частина виховної, культурної, освітньої діяльності

Бібліотека є справжнім центром пропаганди книги, надійним помічником для кожного користувача у світі літератури.

Дата заснування бібліотеки: кінець сорокових років XX століття.

Приміщення: кімната-2.

Загальна площа: 162 м. кв.

Читальний зал: 36 м. кв.

Кількість місць у читальному залі: 14.

Бібліотека знаходиться в приміщенні будинку культури на другому поверсі. Опалюється одна кімната розміром 30 м. кв. — електроопалення

(конвектор). Проводяться поточні ремонти бібліотеки за рахунок спонсорів: завідувачка бібліотеки.

Бібліотечне обладнання:

- стелажі — 39;
- кафедра-1;
- столи — 7;
- стілці — 15.

Бібліотека надає платні послуги:

- «нічний абонемент»;
- періодичні видання;
- література підвищеного попиту;
- видача довідок;
- складання сценаріїв.

Платні послуги були започатковані в 2004 р.

Платні послуги за 2008 р. — 150 грн., за 2009 р — 150 грн.

За 6 місяців 2010 р. платні послуги виконано на 316 грн.

За платні послуги закуповується література підвищеного попиту та бібліотечна техніка (формуляри, щоденники роботи, сумарні книги).

На 1.07.2010 р. фонд бібліотеки становить 11 696 примірників, це зумовлено тим, що за два попередні роки — 2008-2009 рр, — надходила література з обмінних фондів обласних бібліотек, подарованих користувачами, взамін загублених та придбаних за кошти від платних послуг:

- 2008р. — 162 примірника;
- 2009р. — 82 примірника.

За 2008-2010 рр. за акцією «Подаруй книгу бібліотеці» фонд поповнився літературою на 144 примірники.

За період 2008-2010 рр. бібліотека одержувала і одержує передплату з районної ЦБС, а саме:

- «Народне слово»;
- «Степовий край»;
- «Журавлик»;
- «Селянська газета».

За кошти спонсорів — завідувачки бібліотекою, — бібліотечні фонди поповнюються такими періодичними виданнями:

2008р. — «Сільське життя плюс», «Газета для жінок», «Шкільна бібліотека», «Задавака», «Интересная газета», «Веселі уроки».

2009р. — «Новачок», «Шкільна бібліотека», «Задавака», «В домашньому кругу», «Екологічний вісник Кіровоградщини», «Сільське життя плюс».

2010р. — «Жінка», «Зелена планета», «Позакласний час», «Задавака», «Газета по-українськи», «Барвінок», «Уют».

ОСНОВНІ ПЛАНОВІ ПОКАЗНИКИ:

читачі — 500;

юнацтво — 60;

діти — 123;

книговидача- 10000;

юнацтво — 1500;

діти — 3800; відвідування — 3000;

діти — 1200; платні послуги — 500 грн.

В роботі бібліотеки поєднуються традиційні та інноваційні форми роботи, бібліотекар постійно працює над тим, щоб заохотити користувачів до читання та зацікавлення книгою.

В інформаційній роботі бібліотека використовує масові, групові та індивідуальні інформування:

— при надходженні нової літератури бібліотекар своєчасно інформує вчителів-предметників, працівників сільської ради, сільського господарства про спеціалізовану літературу;

— бібліотекар надає бібліографічні довідки користувачам з різних галузей знань;

— бібліотекар складає інформаційні списки літератури нових надходжень та з різної тематики:

* «Нові надходження», «Історія. Факти. Події», «Там, де Ятрань круто в'ється», та інші;

— презентації книг;

— дні інформації «Навколо світу», «Сторінками періодичних видань»;

— дні періодики «Що не сторінка, то новинка»;

— день нової книги «День нової Книги».

Бібліотека виготовляє рекламно — інформаційну продукцію:

— «Вас запрошує бібліотека»;

— «Цінуємо книгу, як найбільшу святість»; «Наша бібліотека може...» та ін.

Ефективною формою інформаційно — бібліографічного обслуговування є експрес — інформація (книги за читацьким призначенням).

В інформуванні користувачів допомагають книжкові і тематичні виставки — перегляди, де поряд із книжками виставлено періодичні видання, дитячі малюнки, плакати, буклети.

Інформаційна робота здійснюється, також, у формі бібліографічних оглядів літератури, як художньої, так і науково — популярної та публіцистичної. У бібліотеці оформлено інформаційні куточки:

— «Куток читача»;

— «Бібліотека інформує»;

— «Вас запрошує бібліотека», де зібрані інформаційні документи бібліотеки, плани роботи, звернення до читачів, рекомендаційні матеріали

для користувачів та інформація про успіхи бібліотеки.

В індивідуальній роботі з користувачами в процесі проведення масової роботи пропагується довідково — бібліографічна література та здійснюються довідково — бібліографічне навчання, для самостійної роботи користувачів з літературою та пошуку необхідної інформації. Бібліотека бере участь у соціокультурному розвитку села і тісно взаємодіє з органами місцевої влади.

Бібліотека інформує користувачів про роботу сільської ради через рішення сесій та виконкомів; в бібліотеці оформлений куток «Бібліотека і влада», де зібрані матеріали (8 папок):

- «РДА»;
- «Районна рада»;
- «Мар'ївська сільська рада»;
- «Культура. Освіта»;
- «Охорона здоров'я»;
- «Пенсійний фонд»;
- «Служба зайнятості інформує»;
- «Соціально — економічний розвиток району», — які висвітлюють

роботу сільської та районної рад.

Бібліотекар постійно відвідує сесії сільської ради, адже являється депутатом та головою комісії «В справах неповнолітніх».

Бібліотека тісно працює з сільським будинком культури. Разом проводить різні масові заходи:

— година — реквієм «Зі сплаву геройства і мертвих, і живих писалось ім'я Перемоги», літературно-музична композиція «Берегиня роду нашого»; свято Івана Купала «Чари рідного краю»;

Завідувачка сільською бібліотекою — філією Живіцька Н. Д. поєднує свою роботу з культмасовою роботою народного вокального фольклорного колективу української пісні «Мар'ївчанка».

Разом з Мар'ївською ЗОШ І-ІІІ ступенів проводяться масові заходи, бібліотекар відвідує школу, проводить інформаційну та індивідуальну роботу з учнями та вчителями школи. Проведено такі масові заходи:

— усний журнал «Посади біля хати калину — будеш мати долю щасливу»;

— урок пам'яті «Чорна сповідь твоя, Україно» (до дня пам'яті жертв голодоморів 1932-1933рр. на Україні) та ін.

Проводяться тематичні огляди літератури та нових надходжень. Бібліотека надає допомогу в підбірці матеріалів та проведенні предметних тижнів.

В бібліотеці проводиться поглиблена індивідуальна робота з метою вивчення читацьких інтересів, а саме — індивідуальні бесіди — рекомендаційні, інформаційні, пізнавальні. про прочитану книгу; — анкетування «Ваша

думка читачу», «Бібліотека в оцінці читача», «Періодика в вашому житті».

Бібліотека веде картотеки і тематичні папки, що є доповненням до каталогів, розкриваючи фонд у тих аспектах, які в каталогах не розкриті:

— систематична картотека журнальних і газетних статей; картотека періодичних видань;

— тематичні картотеки.

Вагоме значення й значну допомогу, як для бібліотекаря, так і для користувачів мають тематичні папки. Вони доукомплектовують фонд бібліотеки і допомагають у підготовці уроків, написанні рефератів, доповідей, повідомлень та для самоосвіти.

Тематика матеріалів підібрана з урахуванням актуальності проблем, що цікавить користувачів. Матеріали постійно поновлюються. Тематика:

«Мова рідна, слово рідне»; «Чорнобиль — наш біль»; «Голодомор 1932-1933рр. на Україні»; «Україна — Європейська держава»; «Мій край — колиска слова і зерна»; «Т.Г. Шевченко — великий Кобзар»; «Ваше здоров'я»; «Народознавство»; «Вони прославили наш край»; «Письменники України»; «Я пізнаю світ»; «Матеріали для естетичних діалогів»; «Містерія знаменних і пам'ятних дат»; «Юні художники»; «Екологія», «Спогади ветеранів Великої Вітчизняної війни» та ін.

Широкою популяризацією у читачів користуються книжкові виставки. Біля книжкових виставок і тематичних полиць постійно проводяться книжкові огляди, перегляди літератури та бесіди.

При організації книжкових виставок враховуються вікові особливості читачів. Для дітей молодшого шкільного віку, дошкільнят готуються яскраві художньо оформлені, з коротким простим та цікавим текстом, а також з дитячими іграшками то поробками (героями книг та мультфільмів):

— «Відчиняє двері казка»;

— «Герої мультфільмів на сторінках дитячої книжечки»;

— «Україна казку мудру хоче розказати тобі».

Стелажі з основними книгами розміщені так, щоб був вільний доступ користувачів.

Для розкриття бібліотечного фонду бібліотекар практикує оформлення тематичних полиць у відділах фонду:

— «Історії розірване намисто»;

— «Якщо вам сумно»;

— «Поезія — то музика життя» та ін.

До уваги читачів представлено постійно діючі виставки літератури (виставка-роздум, виставка-пропозиція, виставка-рекомендація, виставка — прем'єра): «Традиційні уроки історії України», «Бібліотека і влада», «Відкрий о рідна моя мово, свої скарбниці золоті», «Зберегти тепло рідної природи», «Моя земля — моя краса і гордість», «Літературний зореліт», «Твої супутники по дорозі в країну знань», «Україна — держава Європейська». На

сучасному етапі в Мар'ївській бібліотеці-філії приділяється відновленню звичаїв та традиції українського народу. Щоб виховати у користувачів бібліотеки бережливого ставлення до надбань українського народу, проведено: урок народознавства — «Колодій віщує весну», година народознавства — «Христос Воскрес! Радіє світ, земля та небеса». Проводяться зустрічі з народним фольклорним колективом «Мар'ївчанка», яка на багатьох масових заходах знайомить всіх з українською народною піснею та прививає любов до її виконання.

У бібліотеці є постійні діючі книжкові виставки по темі народознавства: «Козацькому роду немає переводу»; «Народ скаже як зав'яже», «Люблю коли народ співає мій, душа стає і світла, і натхненна». У бібліотеці створено куток народознавства «Українська світлиця», де зібрані стародавні вишиті рушники, серветки, речі домашнього вжитку (гличики, казанки, макітри, рубель та ін), макет печі з рогачами

Заходи з народознавства проводяться у куточку народознавства. Матеріали з народознавства (газети й журнали) збираються у папках «Народознавство».

Проведено фольклорно-етнографічне свято «Священні дерева — символи українського народу».

Спільно з будинком культури та колективом «Мар'ївчанка» — проведено зустріч «Доля на полотні» з майстринями вишивки — Білан Надією, Штундер Надією, Домич Світлоною. Їхні роботи є в бібліотеці.

На протязі 2008-2010 р. р. бібліотека працює за районними програмами: Районна програма правової освіти населення на 2007-2010 р. р.

Проведено в бібліотеці правовий екскурс «Порушники караються законом», для дітей середнього, старшого шкільного віку, правова година «Молодь: злочин і кара», для юнацтва, тижні правознавства, гра «Правовий мікрофон».

Районна програма «Здоров'я нації» на 2008-2010 рр.

Цю програму виконує бібліотека з допомогою працівників ФАПу. Проводяться круглі столи, урок здоров'я «Його ім'я — підступний СНІД», подорож до салону здоров'я, година спілкування «Здоров'я дітей — здоров'я нації».

Районна програма «Родина. Сім 'я»

Ця програма направлена на обслуговування читачів, які відвідують бібліотеку сім'ями, багатодітні сім'ї. Проводиться бенефіс сім'ї «Тато, мама, я — читаюча сім'я», дні матері «Як Україна й сонечко над нами, отак і мама на землі одна», діалог «Секрети щасливого дому» та інше.

Районна програма «Обдаровані діти, молодь Компаніївщини»

Щоб забезпечити виконання цієї програми залучаються діти і молодь, які обдаровані талантом: співу, малювання, юні поети та інші. В бібліотеці проводяться конкурси знавців літератури, мистецтва, пісні, поетичні читан-

ня. Постійно діє виставка малюнків «Світ очима дітей», а також є папка «Юні художники», проводяться виставки творчих робіт дітей та юнацтва. Проведено виставку робіт юної художниці — Уткіної Ольги. Також, роботи цієї юної художниці, неодноразово були представлені на районні конкурси.

Районна програма «Молодь Компаніївщини».

В бібліотеці проведено тиждень профорієнтації, за наступним планом роботи:

Бесіда «Вибір професії: серцем чи розумом?»

Подорож в країну професій «Твій майбутній вибір — крок в нове життя»
Огляд літератури «Перший крок до вибору професій» Диспут «Які професії потрібні селу?» Проведено поетичну годину, ділову гру «Молодість — найкраща пора».

Районна програма розвитку та функціонування української мови на 2004-2010рр

Реалізація цієї програми проводиться спільно з шкільною бібліотекою. Разом проводяться турніри знавців мови «Грамотій», гра «Мова кожного народу-неповторна і своя...», вікторини, подорож «В країну слова».

На допомогу шкільній програмі

В цьому напрямку, бібліотека працює спільно зі школою: вчителями-предметниками. Проводяться предметні тижні, на яких використовуються різні форми масові роботи.

Так, до тижня математики проведено:

- конкурс «Математичний ярмарок»;
- експрес-подорож «Про математику і математиків».

До тижня географії:

- географічний диліжанс «По країнах світу»;
- конкурс кросвордів «Цікава географія».

Для висвітлення визначних дат в творчості письменників використовуються такі форми роботи: літературне лото, години поезії, міні — вікторини, літературні подорожі, інформіни, літературні портрети:

- 185 років з дня народження Т.Г. Шевченка — літературно-музична композиція «Наш любий Кобзар»;
- аукціон знань «Поетова слава над світом».

Бібліотека бере участь у загальнодержавній програмі «Формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 р. р.»

За допомогою книги бібліотека виховує у користувачів шанобливе ставлення до навколишнього світу — природи та планети Земля.

Проведено:

- екологічний репортаж «Душа природи чуйна і ласкава»;
- екологічна година «Збережемо землю для життя»;
- заочні екскурсії в природу «Світ природи».

Бібліотека обслуговує користувачів дітей. Для цієї категорії проводяться

всеукраїнські тижні дитячого читання, в рамках якого було проведено:

— міні-гра доміно «Книга — мудрий, старий друг, книга — знає все навкруг»;

— конкурс знавців казки «Острів казкариків»; літературні читання «Письменники дітям».

Традиційно проводяться всеукраїнські тижні «Театр дітям та юнацтву», «Музика дітям та юнацтву». На протязі цих тижнів проведено:

— літературно-заочні екскурсії «Хутір Надія — столиця української драматургії»;

— вікторина «Я і Кропивницький»

— історичне досє «Історія українського театру»;

— свято пісні «Пісня — душа народу»;

— п'ять хвилин з музикою «Сучасна українська музика»;

— музична година «Пісенний зореліт» з участю народного ансамблю української народної пісні «Мар'ївчанка».

Ведеться робота з категорією читачів похилого віку. Обслуговування таких категорій ведеться як в бібліотеці, так і вдома. Згідно розпорядку роботи бібліотеки — перша п'ятниця місяця з 14 години до 16 години обслуговування на дому. Дана категорія користувачів надає перевагу художній книзі 70-х — 80-х р. р. та періодичним виданням.

Районна програма розвитку краєзнавства на період до 2010 року

Популяризація літератури рідного краю — краєзнавства ведеться постійно. Краєзнавча література знайомить читачів з історією, географією, економікою, та культурою Кіровоградської області, м. Кіровограда, Компаніївського району та с. Мар'ївки. В бібліотеці зберігаються найкращі документи, що висвітлюють історію рідного краю. На цю тему створено:

— тематичну папку «Історія Компаніївського району та села Мар'ївки»;

— альбоми: «Історія села Мар'ївки»,

— «Працьовиті руки наших земляків», де зібрано всю історію про людей праці та їхні досягання.

В бібліотеці постійно діє фотовиставка «Ріднокрай», яка поділена відповідно до кожної пори року — осінь, зима, весна та літо. Розгорнуті та постійно діючі виставки-панорами, виставки-перегляди, тематичні виставки:

— «Куточок раю на землі — моя Кіровоградщина»;

— «Україні рідної окраса — чарівна Кіровоградська сторона».

Проведено краєзнавчі подорожі, історичні калейдоскопи, екскурсії, дні краєзнавства, прем'єри книг, конкурси малюнків:

— «Обрії рідного краю»;

— «Заглянь в природу нашого краю»;

— «Єлисаветград — колиска театральних корифеїв»;

прем'єра книги «Кіровоградщина: історія і сучасність» та інше.

Доуплектування краєзнавчої літератури накопичується в папках:

- «Люби і знай свій рідний край!»;
- «Моя земля — колиска слова і зерна»;
- «Письменники — земляки»;
- «Заповідні куточки краю».

Спільно з сільським будинком культури проведено свято села, свято вулиці, свято криниці «Вода найсмачніша у рідному краї, з криниці, де батько і мати пили», година краєзнавства «У нашому дворіку, як у вінку».

На базі Мар'ївської сільської бібліотеки-філії, разом з Мар'ївською шкільною бібліотекою створено в 2004 році літературну студію «Первоцвіт», яка об'єднує творчих, талановитих людей — любителів книги, слова, поезії, пісні. Для дітей з 7-ми до 15-ти років, створено в 2005 році, разом з сільським будинком культури клуб за інтересами «Журавлик», він об'єднав дітей, які люблять книгу, мистецтво, рідний край.

Літературна студія «Первоцвіт» свою діяльність спрямовує на виховання та розширення кругозору, навичок самоосвіти, сприяє розвитку організаторських і творчих здібностей, формуванню у читачів моральних якостей і естетичних смаків. Основним напрямком роботи студії є популяризація літератури. Літератори беруть активну участь у масових заходах бібліотеки, присвячених визначним та пам'ятним датам письменників, поетів. На засіданнях студії проводяться: літературні вернісажі на тему «Життя і творчість Т. Г. Шевченка у датах та ілюстраціях», поетична мандрівка «В історію свою, візьми нас Батьківщино», фольклорне свято «Посади біля хати калину — будеш мати долю щасливу», мандрівки, години рідної мови та інше. На засіданнях студії неодноразово запрошували нашого поета — аматора-земляка — односельчанина Григорія Миколайовича Невдаху, який розповідав про свою любов до слова, поезії рідного краю та читав свої поетичні твори. В бібліотеці створена папка про творчість поета-аматора Г. М. Невдахи «Стежками людини поетичного слова — Г. Невдахи». У 2009 році було проведено засідання літературної студії на тему: «Поезія — це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі», на засідання були запрошені: поет-аматор Г. М. Невдаха, методист районної бібліотечної системи В. А. Горпинко, вчитель-філолог А. П. Василевська та народний фольклорний ансамбль української пісні «Мар'ївчанка». В програмі звучала поезія письменників-земляків Компаніївщини, юних літераторців студії — Цуцман Наталки та Михайленка Сергія.

Члени студії, беруть участь в районних, обласних та всеукраїнських конкурсах поезії — Вишотравка Мар'яна, Цуцман Наталка та Михайленко Сергій.

Клуб за інтересами «Журавлик», має на меті активізацію роботи з користувачами-дітьми: дошкільнятами, молодшого, середнього, старшого

шкільного віку. Основні завдання — змістовне дозвілля дітей, організація та участь дітей у масових заходах бібліотеки, будинку культури, школи. В клубі проводяться дитячі ранки, екскурсії на тему: «Люби і знай свій рідний край», народне свято «Купальські огні», конкурси знавців казки, ігри, вікторини та інше. Члени клубу беруть участь у різноманітних конкурсах: малюнків, читців поезії, творчих доробок та інше. Проведена подорож на тему: «стежками степової Мар'ївки», учасники якої побували на зупинках: «Перлина села», «Вулички старовинного села», «Багатоликий світ природи».

З метою бібліотечної самоосвіти та підвищення кваліфікації, регулярно відвідую районні семінари, практикуми, творчі лабораторії, творчі заняття, заняття школи молодого бібліотекаря «Основи бібліотечної справи», заняття професійного клубу «Книжкова світлиця».

Приймала участь в районних конкурсах «Зона краси — зона турботи» (На кращий екологічний масовий захід), огляд — конкурс діяльності клубів за інтересами та любительських об'єднань бібліотек Компаніївської ЦБС, очно — заочний конкурс професійної майстерності «Майстри професійної справи», «Мій рідний край, історії краплинка» красознавчий огляд — конкурс діяльності бібліотек Компаніївської ЦБС, «Добро починається з тебе» огляд-конкурс діяльності бібліотек Компаніївської ЦБС.

Так, в період з початку 2007 та 2008 р. р. на базі Мар'ївської сільської бібліотеки — філії проходили заняття «Школи молодого бібліотекаря».

Бібліотека приймає участь в обласному професійному конкурсі на звання «Кращий бібліотекар Кіровоградщини» в 1995 році і зайняла III місце і нагороджена дипломом управління культури Кіровоградської облдержадміністрації.

Користувачі бібліотеки — діти та юнацтво беруть участь у всіх конкурсах, які проводяться в центральній районній бібліотечній системі, конкурси «Кращий читач Компаніївщини», творчих доробок, конкурси малюнків, декламування віршів та ін

Робота бібліотеки висвітлюється в районному періодичному виданні «Степовий край», а саме, в замітках: «На щастя, на долю» (на тему — народознавство); «Ой хустино, хустиночко» (на тему — роль хустки в жіночому вбранні); «Пишу від серця, від душі» (творча зустріч з поетом — аматором Г. М. Невдахою).

ОМЕЛЬНИЦЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ ОНУФРІВСЬКОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Бібліотекар: Погрібна Раїса Іванівна

Дата народження: 27 лютого 1963 року

Місце народження: Чернівецька область, село Подвірне.

Освіта:

1. Подвірницька середня школа 1970-1980;
2. Бобринецький сільськогосподарський технікум з відзнакою, 1980-1983, спеціальність — агрономія, кваліфікація — агроном.
3. Олександрійське училище культури з відзнакою, 1990, спеціальність «бібліотекознавство», кваліфікація — бібліотекар середньої кваліфікації.

Трудова діяльність: З лютого 1983 року, по вересень 1987 працювала агрономом-насадником в колгоспі ХХ з'їзду КНРС, з 25 вересня 1987 року по теперішній час очолює Омельницьку сільську бібліотеку-філію Онуфривської ЦБС.

Депутат сільської ради 2006 року. Голова жіночої ради в селі Омельник.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ:

	користувачі	книговидача	відвідування
2006	352	7090	3597
2007	351	7148	3700
2008	350	7042	3216
2009	275	5550	2330
2010, перше півріччя	244	2530	896

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека розміщена в сільському будинку культури, де займає одну кімнату. Опалення відсутнє (було колись парове опалення, але з часом вийшло з ладу). Сільська рада подала проект на газове опалення сільського клубу, буде опалення і в бібліотеці. Сучасного технічного обладнання немає, відсутній телефонний зв'язок. В 2009 році проведено косметичний ремонт бібліотеки, є освітлення, обігріває УФО, яке подарували сільському клубу від партії Юлії Тимошенко.

ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ, ПЛАТНІ ПОСЛУГИ

Позабюджетні кошти не залучались для потреб бібліотеки, хоча бібліотека цього потребує. На ремонтні роботи, передплату періодичних видань кошти виділяв спонсор Погрібний О.М. — чоловік бібліотекарки. Платні

послуги не надаю тільки з тих причин, що соромно своїм односельцям давати книги за гроші, знаючи, що на даний час в селі майже немає роботи і всі виживають, як можуть. Односельці мені багато дарують книг для того, щоб люди читали безкоштовно. Працюючи по акції «Подаруй бібліотеці книгу» в 2006 році було подаровано 19 книг на суму

135 грн.50 коп., в 2007 році подаровано — 8 книг на суму 24 грн., в 2008 році — 276 книг на суму 1214 грн. 84 коп., 2009-3 книги. В 2010 році — 40 книг.

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Бібліотека працює з 8:00 до 12:00, вихідний неділя-понеділок Розпорядок роботи узгоджений з головою села та адміністрацією, бібліотекар працює на 0,5 ставки. Читальний зал відсутній. Є два столи з стільцями, за якими користувачі можуть переглянути свіжу пресу, новинки книг, прослухати інформацію тощо. Великі масові заходи проводимо у сільському клубі (фото інтер'єру додається).

додається).

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕКИ:

На 1.07.2010 року фонд бібліотека налічує 7774 примірники документів. Надійшло за I півріччя 2010 року 9 примірників книг. Оновлення книжкового фонду становить:

2008 р. — 3,9;

2009 р. — 0,4;

2010 р. — 0,1.

РЕПЕРТУАР ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

— 2008 рік — «Придніпров'я», «Народне слово», «Селянська газета», «Моя сім'я», «Сільське життя +».

— 2009 рік — «Моя сім'я», «Аргументы і факты», «Журавлик», «Діло хазайське», «Діалог», «Сільське життя +», «Придніпров'я».

— 2010 рік — «Дім, сад, город», «Журавлик», «Придніпров'я», «Сільський вісник», «Факти».

Кошти на передплату періодичних видань з районного бюджету не виділялись, це все спонсорська допомога. Я дуже вдячна своїм читачам-спонсорам, які не залишають бібліотеку без передплати.

ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ БІБЛІОТЕКИ:

Для повного задоволення потреб користувачів у бібліотеці є ДБА, а саме: алфавітний каталог, систематичний каталог. Каталоги систематично звільняються від карток на списану літературу, доповнюються новими. Є СКС, краєзнавча картотека. В картотеках виділені такі актуальні рубрики: голодомор — 1932-1933 рр., 65-річчя Перемоги, 90-річчя В. О. Сухомлинського, День Незалежності, Україна — Європейський Союз (СКС). В краєзнавчій картотеці створені такі рубрики — Шевченко І. І-письменник, пісняр, трудівник., Гіркий полин Чорнобиля, Твої люди село, Соціальний захист, Воїни-інтернаціоналісти нашого краю, Онуфріївська ЦБС, Село у засобах масової інформації.

УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ В СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ СЕЛА

Бібліотека бере активну участь в соціокультурному розвитку села та активно співпрацює з сільською радою, клубом, школою та церквою у проведенні свят, масових заходів. Стало традицією щорічно проводити спільно «Свято вулиці», «Свято садиби», День Перемоги, День Незалежності, Міжнародний день жінок і миру, День захисту дітей, День села.

УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМ:

Бібліотека працює по цільовій програмі «Бібліотека сімейного читання» та активно бере участь в реалізації програм:

Обласних: «Обдаровані діти і молодь Кіровоградщини»; «Програма розвитку краєзнавства в Кіровоградській області на період до 2010 року», «Програма підтримки розвитку соціальної сфери села»;

Комплексних: «Українська родина», «Багатодітні сім'ї», «Діти з обмеженими фізичними можливостями», «Діти із верств соціально — вразливого населення»;

Районних: «Програма розвитку культури до 2009 року», «Програма патріотичного виховання населення, формування здорового способу життя, розвитку духовності, та зміцнення моральних засад суспільства», «Програма правової освіти населення Онуфрївського району 2007-2012 роки»; «Програма розвитку і функціонування української мови на 2004-2010 роки», «Програма профілактики ВІЛ — інфекції (СНІДу) на 2001-2010 роки».

Бібліотека також працює в проєктах Кіровоградської обласної інформаційної служби з актуальних питань жіноцтва «Мережа громадянської освіти» протягом 2-х років (участь та проведення тренінгів).

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Людей похилого віку обслуговуємо особливо старанно. Працюють волонтери-книгоноші, які відвідують на дому ветеранів Великої Вітчизняної війни, ветеранів праці, престарілих самотніх людей. Багатодітні родини запрошуються на свята Матері, Родини. До Міжнародного дня інвалідів проводимо спільний захід з сільським клубом, Жіночою радою.

Окремо хочеться згадати роботу з дітьми, учнівською молоддю: щороку бібліотека прилучається до проведення заходів в рамках Всеукраїнських тижнів дитячої та юнацької книги.

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛОТЕКИ

Працюючи над виконанням «Програми розвитку краєзнавства в Кіровоградській області на період до 2010 року» в бібліотеці виділено окремо фонд краєзнавчої літератури, який знаходиться в доступному для користувачів місці, діє постійна книжкова виставка, яка поновлюється новими матеріалами («Мій край у всьому неповторний»). На цій виставці крім книг є тематичні папки, альбоми з історії краю, її людей: «Кращі люди мого села», «Вони полягли за визволення Омельника», «Омельник на сторінках преси».

При підтримці активістів села, вчителів, пенсіонерів, учнів, ветеранів війни ведеться пошукова робота. До Дня партизанської Слави для своїх користувачів організувала подорож «Стежками рідного краю», де бібліотекар розповіла про місця бойових дій на території села. Взагалі в своїй роботі прагну навчити користувачів не руйнувати, а поважати, оберігати, збагачувати і примножувати культурну історичну цінність краю.

Спільно з школою бібліотека проводить для учнівської молоді масові заходи, які допомагають учням закріпити вивчений матеріал у школі і розширити свої знання додатковою інформацією з краєзнавчої тематики. Серед них: інформаційна бесіда «Обряди і звичаї мого села», інформаційне повідомлення: «Мій край багатий хлібом і піснями», урок історії «На славіній землі Кіровоградській». І далі веду роботу з доповнення новими матеріа-

лами «Альбому з історії бібліотеки-філії». Працюючи над створенням альбому, знайшли інформацію, що в Байдаківській бібліотеці в минулих роках бібліотекарем працював Базилевський В.В. — український письменник, листуємося з ним.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ, КЛУБІВ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

З січня 1995 року при бібліотеці працює дитячий клуб «БУРАТІНО», мета якого навчити підростаюче покоління правильній поведінці, етиці, естетиці. Заняття проходять щомісячно згідно річного плану роботи.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Раніше відвідувала семінари на рівні області. В 1998 році була учасником Міжнародного проекту професійного розвитку українських та латвійських бібліотекарів «10+10».

В травні 1999 року відвідала семінар, який проходив на базі ОУНБ ім. Д. І. Чижевського.

Останнім часом відвідує семінари, семінари — практикуми, підсумкові конференції, круглі столи, методичні дні тільки на районному рівні.

ПАНТАЗІЇВСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ ЗНАМ'ЯНСЬКОЇ РАЙОННОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Дьоміної Галини Василівни: учасника конкурсу «Краща сільська бібліотека»

Дата і місце народження: 10 березня 1969р.

Адреса: с. Пантазіївка вул. Молодіжна, 6

Освіта: 1986-1990 — Київський інститут культури.

Досвід роботи: З 1993 року завідує Пантазіївською бібліотечною філією, до цього бібліотекар І категорії.

Основні обов'язки:

Розробляє план бібліотечного обслуговування місцевого населення. Складає перспективні та поточні плани, а також звіти про роботу бібліотеки по обслуговуванню користувачів. Проводить роботу по бібліотечно-бібліографічному та інформаційному обслуговуванню користувачів. Популяризує літературу різними формами масової та наочної роботи. Відповідає за ведення платних послуг в бібліотеці. Веде роботу публічного центру регіональної інформації.

Знання мов: Володіє українською, російською — вільно, англійською за допомогою словника.

Додаткова інформація: Депутат Пантазіївської сільської ради. Комунікабельна, енергійна, наполеглива у досягненні потрібних результатів.

КОРОТКА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ПРО БІБЛІОТЕКУ

Історія створення, становлення та розвиток Пантазіївської сільської бібліотеки нерозривно пов'язані з історією Пантазіївки і сягає 20-х років минулого століття, коли в селі запрацювала перша хата-читальня.

З 1959-го по 1970-й роки сільська бібліотека займала три будівлі: приміщення старої хати, кімнату у сільському клубі, кімнату у приміщенні старої контори колгоспу ім. Держинського.

Історія сучасної сільської бібліотеки розпочалась із відкриття в 1970 році в с. Пантазіївці нового Будинку культури, де на другому поверсі розмістилася велика, простора бібліотека з читальним залом на 50 місць, абонементом та книгосховищем. При бібліотеці працює кімната Бойової Слави. Читачами нової бібліотеки стали 800 жителів сіл Пантазіївки та Троянки, хутора Шевченкове. Фонд бібліотеки налічує 15 тис. примірників. З 1954 до 1993 років бібліотекарем та завідуючою бібліотечною філією працювала Могильна Неоніла Федорівна. Про роботу цієї досвідченої бібліотекарки в цей період свідчить той факт, що в 1985-му році Пантазіївська сільська

бібліотека визнана переможцем обласного змагання серед бібліотек області. Їй було присуджено перехідний приз «Золота книга». Сорок років активної і наполегливої праці Неоніла Федорівна віддала бібліотеці і стала її справжньою берегинею.

Все своє вміння і досвід Неоніла Федорівна передала молодому спеціалістові Дьоминій Галині Василівні, яка після закінчення бібліотечно-бібліографічного факультету Київського інституту культури прийшла працювати завідуючою Троянською бібліотечною філією № 13. З 1993-го року, після виходу Могильної Н. Ф. на заслужений відпочинок, вона працює завідуючою Пантазіївською б/філією по цей час.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

- кількість користувачів — 563
- книговидача — 15234
- відвідування — 4096

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА БІБЛІОТЕКИ

Бібліотека розміщена в сільському будинку культури. В осінньо-зимовий період не опалюється.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ ТА ПЛАТНІ ПОСЛУГИ ЗА 2008-2009 РОКИ

2008	2009	Використання
405 грн. 00коп.	664 грн. 80коп	Придбання літератури

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Режим роботи: з 10.00 до 19.00;
Перерва: з 13.00 до 14.00
Вихідний: неділя, понеділок
Кількість місць у читальному залі: 40

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕКИ

Поповнення книжкових фондів: книги			Періодичні видання		
2008	2009	2010 за I півріччя	2008	2009	Використання
182	214	12	9	10	13

ДОВІДКОВО-БІБЛОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ

Каталоги та картотеки	Актуальні рубрики
<ol style="list-style-type: none"> 1. Систематична к-ка статей 2. Систематичний каталог 3. Алфавітний каталог 4. Краєзнавча к-ка статей 5. К-ка економ. профілю села 6. К-ка періодичних видань 7. К-ка групової та інд. інформації 8. К-ка неопубл. офіційних документів 	<p>“Знам’янщина – край партизанський” “Межу закону не переступи” “Вчимося демократії” “СНД – рана людства” “Т.Шевченка і наш край” “Плеяда корифеїв” “На Україну повернись” “Молоді таланти Кіровоградщини” “Екологія життя – екологія душі” “Терновий вінок Чернобиля” “Голодомор на Україні” “Що хвилює молодих” “Розстріляне відродження” “Містечко на степових перехрестях”</p>

УЧАСТЬ БІБЛОТЕКИ В СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОМУ РОЗВИТКУ СЕЛА ТА ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ, ЗАКЛАДАМИ КУЛЬТУРИ, ОСВІТИ, НЕДЕРЖАВНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ.

Пантазіївська бібліотека-філія бере активну участь в соціально-культурному житті села. Тримаємо тісний зв’язок з учнями та педагогічним колективом Пантазіївської ЗОШ І-ІІ ступенів, шкільною бібліотекою. В співпраці з ними стали традиційними заходи, що проводяться в рамках Тижня дитячої та юнацької книги, Шевченківських днів. Цього року ними стали:

- день радісних зустрічей «Добрий день, книжковий тиждень»;
- літературно-ігровий колаж «Мої читацькі успіхи»;
- літературний гранд-ринг «Український Мойсей».

Спільно з школою пройшла година пам’яті «Зойкнула земля чайним криком», вікторина «Хай живе у щасті Україна, країна зоряної мови» та інш.

Влітку бібліотека активно співпрацює з літнім оздоровчим табором «Сонечко». Співпраця відобразилася в цікавих заходах: розважально-ігровій програмі «Рожева країна дитинства», правовому лекторії «Маленькі історії про великі істини. Права і свободи дитини», літературно-казкова вікторина «На казковій галявині» та інш.

Спільно із Пантазіївським сільським будинком культури проводяться святкові заходи до 8 Березня, Дня Перемоги, Дня Незалежності, до Дня працівників сільського господарства:

- літературно-музичне свято «Жіночі руки завжди надійні»;
- літературно-музичне свято «Згадаймо величні ті роки»;
- вечір пошани працівників сільського господарства «Врожай нас в гості закликає, несе добро на рушниках»;
- літературно-музичні гостини «Держави славна назва — Україна».

При підтримці Пантазіївської сільської ради в бібліотеці створений інформаційний стенд «Влада інформує», де кожен з користувачів може знайти інформацію та копії матеріалів та документів, що приймаються на виконках та сесіях Пантазіївської сільської ради.

Дьоміна Г. В. — завідувача бібліотечною філією являється депутатом Пантазіївської сільської ради, часто спілкується з виборцями, добре знає їхні проблеми. Бере активну участь у благоустрої села (участь у суботниках).

УЧАСТЬ БІБЛІОТЕКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Бібліотека бере активну участь в реалізації соціальних програм. В 2010 році в бібліотеці введено в реалізацію цільова програма «Свою прекрасну Україну на чужині ти не забудь». Її мета — сприяти духовному відродженню України, через вивчення історії рідного краю, вивчення життя та діяльності великих земляків. В рамках програми проведено:

— виставка-вікторина «Імена на літературній карті Кіровоградщини» — 2009р.

— виставка-пошук «Знам'янщина — край партизанський» — 2009

— краєзнавчий марафон «У цім краю, де серця рідна пристань» — 2009

— урок історії рідного села «Це село моє споконвічне, перевите добром і життям» — 2010

В рамках «Програми розвитку і функціонування української мови»:

— вікторина «Хай живе у щасті Україна — країна зоряної мови» — 2010

З метою реалізації «Комплексної програми профілактики злочинності» проведено:

— інформаційний коктейль «Злочин. Як його обійти?» — 2009;

— виставка-порада «Межу закону не переступи»;

В рамках «Програми протидії поширенню наркоманії і злочинності, пов'язаної з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів»:

— день здорового способу життя «Молодь проти наркоманії і СНІДу»;

— бліц-вікторина «Чи виживемо ми в боротьбі зі СНІДом»- 2009.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Діти	Юнацтво	Неповноправних громадян	Люди похилого віку	Багатодітні сім'ї
88	111	3	88	7

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

У Пантазіївській бібліотечній філії склалася певна система роботи з краєзнавчою літературою. Сьогодні, в час духовного відродження України значно збільшився інтерес дітей та юнацтва до її історичного минулого, а тому зростає роль краєзнавства.

Даний напрямок в своїй роботі бібліотека реалізує через:

- комплектування фонду краєзнавчих матеріалів та документів;
- організацію ДБА краєзнавчої тематики;
- популяризацію творів про рідний край, організацію виставок;
- пошукову роботу читачів спільно з бібліотекарем.

Всі краєзнавчі матеріали зібрані в тематичні папки: «Люди і справи нашого села», «Життя і натхнення їм дарувала степова Кіровоградщина», «Наші односельчани — учасники ВВв», «Свою прекрасну Україну на чужині ти не забудь».

Важливою формою популяризації літератури відповідного спрямування є книжкові виставки. Актуальними і популярними серед читачів є виставки:

- виставка-вікторина «Імена на літературній карті Кіровоградщини»
- виставка-пошук «Знам'янщина — край партизанський»;
- виставка-експозиція «Вишивана доля Пантазіївки»;
- виставка-ілюстрація «Таланти твої, Кіровоградщино!»
- виставка-знайомство «Це моя Батьківщина».

Краса і щедрість кіровоградської землі завжди давала творчу наснагу тих, хто прагнув висот у науці і мистецтві, хто шукав неповторних слів, образів, барв. Популяризації творчих здобутків земляків, вихованню любові до рідного краю підпорядковані всі масові заходи краєзнавчого характеру:

- краєзнавчий марафон «У цім краю, де серця рідна пристань»;
- урок історії рідного села «Це село моє споконвічне перевите добром і життям»;
- урок-презентація «Літературні скарби нашого краю».

При Пантазіївській бібліотечній філії з любов'ю оформлена музейна кімната побуту українського народу, що налічує біля ста експонатів. Вона постійно поповнюється новими предметами і не перестає радувати жителів та гостей села, крім цього, служить гарною базою для проведення краєзнавчих та народознавчих заходів.

В бібліотеці ведеться активна пошукова робота. Так, в результаті спільної краєзнавчої розвідки завідуючої б/ф Дьоміної Г.В. та учнів старших класів Пантазіївської ЗОШ було зібрано цікавий матеріал, котрий свідчить про зв'язок відомого свого часу російського літератора Семена Семеновича Пестова з с. Пантазіївка. З 2008 року тримаємо зв'язок з нащадками С.С. Пестова та В.В. Петровим. Один з братів, Вадим Петров, являється

відомим чеським композитором. Побувавши в нашій бібліотеці, гості поповнили краєзнавчий фонд нашої бібліотеки новими фото та аудіодокументами.

ДІЯЛЬНІСТЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ, КЛУБІВ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

Не залишається поза увагою зв'язок бібліотеки з батьками. За ініціативою бібліотечного активу та батьків у 2006 році було створено клуб сімейного відпочинку «Свічадо», який об'єднав інтереси 15-ти читацьких сімей. Працював клуб під девізом: «Діти, як квіти — поливай, рости будуть». Засідання проходили у формі різноманітних заходів:

- вечір-бенефіс «В мого роду сто доріг, сто століть у мого роду»;
- родинний міст «Моя родина у праці на благо України»;
- день родинної науки «Наші діти стають дорослими»;
- інтелект-кафе «Свічадо» та інш.

Мета заходів: виховання в дітей шанобливого ставлення до батьків, родини, до звичаїв і побуту українського народу, сприяння взаєморозумінню між дітьми та батьками, налагодження дружніх стосунків між читацькими сім'ями та бібліотекою.

З 2010р у бібліотеці розпочав роботу клуб краєзнавчого напрямку «Джерело» (в рамках цільової програми «Свою прекрасну Україну на чужині ти не забудь»).

Протягом року планується провести:

- конференцію з історії краю «Знайомтесь — це моя Батьківщина»;
- рукописний альманах «Легенди і перекази рідного краю»;
- етнографічна розвідка «Пантазіївка — подорож в минуле»;
- фото вернісаж цікавих подій села «Село — коріння народу»;
- гра — екскурсія «Імена на літературній карті Кіровоградщини»;
- виставка-пошук «Містечко на степових перехрестях».

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.

Брала участь у:

- Районному семінарі-практикумі «Популяризація української книги в сільській бібліотеці» 17 травня 2010р на базі Мошоринської б/філії;
- Практикумі «Індивідуальна робота з користувачами» 1.03.2010р на базі центральної районної бібліотеки.

ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ В ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Дьоміна Г. Нетлінна і вічна пам'ять//Сільське життя. — 2010.
— 19 травня.

МИРОНІВСЬКА СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІЯ СВІТЛОВОДСЬКОЇ РАЙОННОЇ ЦБС

РЕЗЮМЕ

Бібліотекар: Горбаченко Тетяна Олександрівна, завідуюча бібліотекою
Адреса: вул. Шевченка 50, с. Миронівка, Світловодський район, Кіровоградська область, 27540.

Дата і місце народження: 24 січня 1973 року, с. Миронівка

Освіта: 2004-2009 рр. — Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка за спеціальністю «Педагогіка і методика середньої освіти. Математика» з наданням фаху вчителя математики та основ економіки основної та старшої школи. 1988-1991 рр. — Олександрійське культурно-освітнє училище за спеціальністю бібліотечна справа з наданням фаху бібліотекаря.

Досвід роботи: 3 2008 р. — вчитель математики Миронівської ЗОШ І — ІІ ступенів. 3 1994 р. — завідуюча Миронівською сільською бібліотекою-філією (з 2008 року в бібліотеці працюю за сумісництвом).

Додаткові відомості: Маю досвід роботи з гуртком української народної вишивки.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА ПРО БІБЛІОТЕКУ

Спогади очевидців свідчать про те, що бібліотека в селі Миронівці була створена в 50-х роках ХХ століття. І дійсно, перший запис в інвентарній книзі було зроблено в січні 1954 року.

З часу створення сільська бібліотека змінювала місце знаходження аж шість разів: спочатку вона знаходилася в приміщенні колгоспної контори, потім була перенесена в приміщення сільської ради, пізніше — переїхала в приміщення сільського клубу, а в 1971 році перебралася в приміщення нового сільського Будинку культури, де займала аж дві кімнати на другому поверсі. Так склалися обставини, що в 2001-2003 роках сільська бібліотека розташовувалася в приміщенні сільського дитячого садочка, а з 2003 року і до сьогодні — знаходиться в одному приміщенні з сільським фельдшерським пунктом.

Першим завідуючим Миронівською сільською бібліотекою був Арсентій Цимбалюк. Пізніше бібліотекарями встигли попрацювати Григорій Коряченко, Тамара та Марія. З усіх людей, які працювали в бібліотеці спеціальну освіту мали не всі.

В 1958 році в бібліотеку прийшла працювати молодий спеціаліст з бібліотечною освітою Гаркуша (Вовченко) Лідія Олексіївна. Вона працювала завідуючою бібліотекою все своє життя, аж до виходу на пенсію.

З 1994 року і до сьогодні сільською бібліотекою завідує Горбаченко Тетяна Олександрівна.

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ

Кількість користувачів (всього) — 500

Користувачів-дітей — 70

Юнацтва — 50

Кількість книговидач (всього) — 5000

Кількість книговидач дітям — 2000

Кількість книговидач юнацтву — 600

Кількість відвідувань (всього) — 2500

Кількість відвідувань дітей — 1000

Кількість відвідувань юнацтва — 250

Площа бібліотеки — 55 м²

Зона абонементу

Зона читального залу

Дитячий куточок

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА

Газове опалення

Комп'ютер

Копіювальний апарат

Платні послуги в бібліотеці — комерційний абонемент — загальна сума 50 грн.

Спонсорська допомога — передплата періодичних видань для бібліотеки.

КОМФОРТНІСТЬ УМОВ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ

Для комфортності обслуговування користувачів в бібліотеці естетично оформлено інтер'єр, книжкові виставки та полиці, створено зелену зону, постійно проводяться санітарні дні.

Режим роботи бібліотеки прийнятний для місцевої громади.

Бібліотека обслуговує користувачів:

з 15.00 до 19.00.

Без перерви на обід.

Вихідні дні — неділя, понеділок.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

За 2008 рік:

Надійшло — 103 примірники,

Вибуло — 0 примірників.

Интер'єр бібліотеки

За 2009 рік:

Надійшло — 115 примірників,

Вибуло — 90 примірників.

РЕПЕРТУАР ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ

2008 рік:

«Вісті Світловодщини»,

«Журавлик»,

«Отдохни».

2009 рік:

«Вісті Світловодщини»,

«Журавлик»,

«Отдохни».

2010 рік:

«Вісті Світловодщини»,

«Журавлик»,

«Отдохни»,

«12 +», «Тропинка»,

«Казковий вечір».

ДОВІДКОВО-БІБЛОГРАФІЧНИЙ АПАРАТ БІБЛІОТЕКИ

— Алфавітний каталог,

— Систематичний каталог,

— Систематична картотека статей (актуальні рубрики: «Історичні постаті», «Земля і люди», «У саду і на городі», «Екологія: біль душі»),
Краєзнавча картотека (актуальні рубрики: «Соціальний захист», «Пенсійне забезпечення», «Екологія: біль і турбота наша»).

СОЦІОКУЛЬТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

В рамках соціокультурної діяльності бібліотеки проводяться різноманітні заходи по відзначенню знаменних і пам'ятних дат.

- «Всім серцем любіть Україну свою» — ранок до дня соборності;
- «Навіки в пам'яті народній» — урок мужності до 65-ї річниці Перемоги;
- «І лиш народ тоді народ, як є у нього рідна мова» — свято до Дня української писемності та мови
- «Живе у народі Шевченкове слово» — конкурс читців творів Т. Г. Шевченка

ВЗАЄМОДІЯ БІБЛІОТЕКИ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ІНШИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Сільська бібліотека тісно співпрацює та координує свою роботу з школою, Будинком культури, дошкільним закладом, сільською радою та іншими установами, що знаходяться на території села.

В 2002 році на базі Миронівської сільської бібліотеки було створено публічний центр регіональної інформації.

Для нього сільською радою постійно надаються неопубліковані матеріали, з початку створення центру надійшов 331 документ.

Публічний центр регіональної інформації налічує 52 користувачі, вони постійно цікавляться проблемними питаннями, які вирішують органи місцевого самоврядування.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБСЛУГОВУВАННЯ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ

В бібліотеці виділено такі групи читачів:

- діти,
- юнацтво,
- вчителі,
- люди похилого віку.

Постійно проводиться обслуговування цих груп читачів, інформування про надходження нової літератури.

Особлива увага в бібліотеці приділяється обслуговуванню соціально-незахищених категорій та багатодітним сім'ям.

В бібліотеці працюють 3 книгоноші, які обслуговують 6 читачів.

КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕКИ

В бібліотеці постійно проводяться різноманітні заходи краєзнавчої тематики:

- «Святе, як хліб, моє село» — день села;
- «Як на нашій вулиці свято було» — свято вулиць села;

- «Я починаюсь з отчої землі» — урок краєзнавства;
- «Таланти твої, моє рідне село» — виставка творчих робіт народних умільців;
- «Вишиване диво калинове» — виставка робіт майстринь народної вишивки.

КРАЄЗНАВЧІ ЗАХОДИ:

При Миронівській сільській бібліотеці працює клуб за інтересами «Українські вишиванки».

Паспорт клубу:

Назва установи — Миронівська сільська бібліотека.

Засновники — сільська бібліотека, школа.

Назва об'єднання — «Українські вишиванки».

Рік заснування — 2005 рік.

Кількість учасників — 10.

Вік учасників — 10-15 років.

Профіль занять — звернення до життєдайних джерел народної вишивки, до збереження та оновлення всіх її видів, усвідомлення свого родоводу, духовних традицій, відродження культури українського народу.

Керівник об'єднання — Горбаченко Т. О.

Дні занять — середа, субота.

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Завідуюча Миронівською сільською бібліотекою підвищувала свою кваліфікацію ще в 1995 році по курсу «Актуальні проблеми національного відродження України» та «Організація обслуговування читачів сільської бібліотеки в сучасних умовах».

ВИСВІТЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕКИ В ПРЕСІ

Протягом останніх років робота бібліотеки постійно висвітлювалась на сторінках районної газети «Вісті Світловодщини».

Подавалися замітки про проведення в сільській бібліотеці різних заходів: конкурсів, презентацій, виставок, літературних вечорів.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом управління культури і туризму
облдержадміністрації
від „12” квітня 2010 року №197

ПОЛОЖЕННЯ
про обласний огляд-конкурс «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини»

I. Загальні положення.

Обласний огляд-конкурс «Краща сільська бібліотека Кіровоградщини» (далі — Конкурс) проводиться управлінням культури і туризму Кіровоградської обласної державної адміністрації, обласними бібліотеками: універсальної наукової ім. Д. І. Чижевського, для юнацтва ім. О. М. Бойченка, для дітей ім. А. П. Гайдара з 15 квітня по 30 вересня 2010 року.

II. Мета Конкурсу.

Метою Конкурсу є визначення кращих інновацій сільських бібліотек області щодо організації вільного доступу населення до інформації і знань, впровадження нових бібліотечних послуг, що сприяють ефективній діяльності сільських книгозбірень та подальшого їх впровадження у роботу бібліотечних закладів області.

III. Учасники Конкурсу.

Учасники Конкурсу — сільські бібліотеки області.

IV. Порядок організації та проведення Конкурсу.

Для підготовки і проведення огляду-конкурсу створюються обласний та районні організаційні комітети, які розробляють і здійснюють практичні заходи щодо проведення огляду-конкурсу та відповідні журі, які визначають переможців районних та обласного Конкурсів.

Починаючи з 2010 року Конкурс буде проводитись з періодичністю кожних два роки.

Конкурс 2010 року проводиться у 2 етапи:

1 етап: з 15 квітня по 1 липня 2010 року у районах області організуються та проводяться огляди-конкурси, під час яких визначаються сільські бібліотеки-переможці районних конкурсів.

На районному рівні визначається одна бібліотека-переможець.

Документи на бібліотеку-переможця надсилаються обласному організаційному комітету з підготовки та проведення обласного огляду-конкурсу „Краща сільська бібліотека Кіровоградщини» (далі — обласний оргкомітет) до 15 липня 2010 року на адресу обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Д. І. Чижевського: 25006, м. Кіровоград, вул. К. Маркса 24 (з позначкою „На обласний огляд-конкурс „Краща сільська бібліотека Кіровоградщини»).

Надіслані на обласний конкурс документи повинні містити резюме працівників бібліотеки-переможця, матеріали про бібліотеку згідно з «Критеріями оцінки переможців огляду-конкурсу» та мультимедійну презентацію про діяльність бібліотеки.

2 етап: з 15 липня до 15 вересня 2010 року:

обласним організаційним комітетом буде визначатися відповідність умовам Конкурсу наданих районними оргкомітетами документів та прийматися рішення щодо допуску документів до участі у Конкурсі;

журі обласного огляду-конкурсу розглядатиме допущені до участі у Конкурсі документи; визначатиме бібліотеки-претенденти на перемогу у Конкурсі; здійснюватиме виїзди до бібліотек-претендентів.

На обласному рівні визначається три бібліотеки-переможці (I, II, III місце).

Оцінювання матеріалів, допущених до участі у Конкурсі, здійснюватиметься за 5-бальною системою (за кожним критерієм).

Бібліотеки, які набрали найбільшу кількість балів, визнаються переможцями.

Переможці Конкурсу нагороджуються дипломами управління культури і туризму облдержадміністрації та цінними подарунками, придбаними за рахунок коштів обласного бюджету за КФК 110201 „Бібліотеки», передбачених обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Д. І. Чижевського.

Підсумки обласного огляду-конкурсу оголошуються в обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Д. І. Чижевського під час проведення Обласного форуму сільських бібліотекарів Кіровоградщини 30 вересня 2010 року.

Узагальнення та поширення досвіду роботи бібліотек-переможців проводиться обласними бібліотеками.

V. Критерії оцінки переможців огляду-конкурсу:

Основні показники роботи: кількість користувачів; книговидач; відвідування.

Матеріально-технічна база бібліотеки: розміщення бібліотеки, опалення, освітлення, проведення ремонтних робіт, наявність сучасного технічного обладнання, телефонного зв'язку.

Залучення позабюджетних коштів, платні послуги (інформація за 2008-2009 рр. Про отримання коштів та їх використання).

Комфортність умов обслуговування користувачів: зручний режим роботи, інтер'єр бібліотеки (додати фотографії), кількість місць у читальному залі.

Інформаційний потенціал бібліотеки (оновлення книжкового фонду, репертуар періодичних видань за останні 2 роки (2008-2010 рр.)

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки (перелік каталогів та картотек, актуальність рубрик).

Участь бібліотеки в соціокультурному розвитку села та взаємодія з органами місцевої влади, закладами культури і освіти, недержавними організаціями.

Участь бібліотеки в реалізації районних соціальних програм (інформація про програми і конкретну участь бібліотеки в їх реалізації), в обласних та всеукраїнських конкурсах (додати фотографії).

Організація обслуговування окремих груп населення (дітей, юнацтва, неповносправних громадян, людей похилого віку, багатодітних сімей).

Краєзнавча діяльність бібліотеки: збір та розкриття краєзнавчого фонду, наявність ілюстративних матеріалів, краєзнавчі заходи, збереження та розвиток історії, традицій, культури села (додати фотографії).

Опис кращого заходу (сценарій), спрямованого на популяризацію книги та підвищення іміджу бібліотеки.

Діяльність любителських об'єднань, клубів за інтересами (додати положення, фотографії).

Підвищення кваліфікації (зазначити де і коли).

Висвітлення діяльності бібліотек в засобах масової інформації (копії газетних статей, відеозаписи, аудіозаписи).

VI. Вимоги до оформлення конкурсних документів.

На конкурс подаються текстові матеріали обсягом до 10 сторінок, у т. ч. коротка історична довідка про бібліотеку — до 1 стор., формат А4 (297x210 мм), шрифт Times New Roman, розмір 14.

До тексту додати ілюстративні та фотоматеріали. Фотографії, що додаються, повинні мати розмір — 21x30.

Матеріали, подані на конкурс, не повертаються.

Управління культури і туризму
Кіровоградської обласної державної адміністрації

Кіровоградська обласна універсальна наукова бібліотека
ім.Д.І.Чижевського

ОБЛАСНИЙ ФОРУМ СІЛЬСЬКИХ БІБЛІОТЕКАРІВ КІРОВОГРАДЩИНИ

Збірник матеріалів

Упорядкували та підготували до випуску:
Козлова В.А., Дубина Л.О., Кудря М.А.

Підписано до друку 15.12.2010 р.
Формат 60х84/16. Папір офсетний
Друк офсетний. Умов. друк. аркушів 16,625.
Гарнітура «Гаймс»
Замовлення №3200. Тираж 250 прим.

Відруковано та виготовлено в ТОВ «Поліграф-Сервіс»
м. Кіровоград, вул. Садова, 88-А,
тел.: (0522) 22-64-52, 22-47-17
e-mail: poligraf_service@ukrpost.ua